NAGY-KANIZSA, 1880. julius 1-én. 53-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY."

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz.
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intéseudők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek, csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank", „n.-kanizsai takarékpénztár", a „zalamegyei általános tanitótestület", a „n.-kanizsai kisded-nevelő egyesület", a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya" s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

FELHIVÁS ELŐFIZETÉSRE!

A „ZALAI KÖZLÖNY"

tizenkilenczedik évfolyamának második felére

julius—deczemberre . . . . . 4 frttal
julius—szeptemberre . . . . . 2 frttal

ezennel előfizetést nyitunk s illetőleg az előfizetésre tisztelettel felhivjuk a nagyérdemü közönséget.

Óhajtunk továbbra is megszokott házi barát lenni s igy mind a megyei, városi, mind közérdeknek hü tolmácsolói leszünk. Különös gondot forditunk a közgazdászati rovatra s ezért minden számban változatos irányban mind a hivatalos piaczi árjegyzéket hitelesen közöljük, mind pedig egyik nagyobb terménykereskedő ház szakavatott tisztviselőjének tollából közölünk biztos és hiteles átnézetet.

Az egyleti életnek továbbra is figyelmes szemlélői leszünk, mert az egyesült erőkben van a biztos jövő a közjólét megteremtéséhez.

Irodalmi tárczánk változatosságára kiváló figyelmet forditunk továbbra is.

Hireinket lehető gyorsan s minden személyeskedéstől menten közöljük.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

Az előfizetéseket legczélszerübb postai utalványon eszközölni, melyek közvetlen a „Zalai Közlöny" kiadó tulajdonosához intézendők.

Nagy-Kanizsa, jun. 18. 1880.

BATORFI LAJOS szerkesztő. WAJDITS JÓZSEF laptulajdonos.

Az iskolai év végén.

Az iskola ajtai bezárultak. A tanuló ifjuság — a haza reménye — immár a szülői hajlékba tért vissza, hogy a gondos atya s a szerető anya körében az esetleg megérdemlett nyugalmat élvezze. Oh! mert édes a pihenés a munka után.

A gyermeke jövőjeért aggódó szüle főleg ezen alkalomból kéri számon tőle, mit tanult, hogyan tanult? — A tanuló, ki a lefolyt iskolai éven át lelkiismeretes pontossággal tett eleget tanodai kötelességeinek, sugárzó arczczal s örömtől repeső szivvel adja meg a kivánt feleleteket s adja át szülőinek kezébe jó magaviseletének s ernyedetlen szorgalmának ékesen szóló tanuját — bizonyitványát. E boldog szülék örömét ne zavarjuk, legyen az tiszta, legyen az teljes.

De hányan vannak, kik megfeledkezve eléjök szabott kötelmeikről, könynyelmüen döltek a renyhe tétlenség karjaiba? — A rosz tanuló e pillanatokban érzi leginkább hanyagságának szomoru következményeit. Félve lépi át az atyai ház küszöbét; bünösnek érzi magát s e tudatban szorult szivvel s remegve várja a szigoru atya szigoru büntetését! Szegény szüle! egy évnek összes költsége kárba veszett, sárba hullt, s e költség meg nem térül soha.

E költség pedig tetemes. Nagy a tandij, drágák a könyvek, hát a koszt meg a ruha mennyibe kerülnek évenkint? A gyermek természetesen mindezeket eszével nem képes felfogni; nem is őt sajnáljuk, sorsát minden esetre megérdemelte; hanem sajnáljuk magukat a szülőket, bár ezeket se mindig.

A könnyelmüségből származott hanyagságon kivül a megbukásnak sok esetben a szellemi erők gyengeségében rejlik az oka. De épen e tekintetben nagyon rövidlátók, elfogultak a szülők. Ritka szülő, ki legalább lángésznek ne tartaná gyermekét; könnyelmünek, rosznak, hanyagnak még csak elismeri, de tudományos pályára képtelennek — soha. Az ily szülők aztán az eredménytelenség okát ott keresik, a hol nincs: — külső körülményekben.

Azonban maga a szellemi rátermettség is alig elégséges a felsőbb oktatásban; tehetség szorgalommal párosulva szerezhet csak babért. A legéleterősebb, a leglombosabb fa sem fog gyümölcsöt teremni — virágok nélkül. A szorgalom a tanuló ékessége, mint a rózsáé annak szine, illata.

Különben van még más baj is. A szülők sok esetben bizony nem elég körültekintők a kosztadó megválasztásában; vannak gyenge szülők, kik egészen gyermekük kényére bizzák oda menni szállásra, a hová épen akarnak. Már pedig az ifju ismert könnyelmüségénél fogva inkább megy oly kosztadóhoz, kinél nagyobb a szabadság és kisebb a felügyelet, mint ahhoz, ki minden léptét figyelemmel kiséri, minden tettét számon kéri.

Hát az a pontosan kijáró havi zsebpénz hány ifju szép jövőjét tette már tönkre? Hányat sodort gyermek éveiben az erkölcsi romlottság, a bün fertőjébe, a kétségbeesés szélére, a rideg sirba?

Minden nemzet annyit ér, a menynyit nyom a müveltség mérlegében. A müveltségnek pedig nem szükséges feltétele, hogy valaki okvetetlenül átbukdácsoljon a felsőbb oktatáson. Ahhoz, hogy valamely gyermek müvelt iparos, tiszteletre méltó kereskedő legyen, nem kell se gymnasium, se reáliskola. Egészen más kell; azonban nem erről van most a szó

Aztán ha át is uszik az a szellemi szegény a gymnasiumon vagy reáliskolán, ugyan mit nyert vele a társadalom? — Szaporitja a már most is meglevő szellemi proletariátust. Van-e erre szüksége bármely államnak? — Nincs. A félmüveltség, a selejtes kiképeztetés csak a zavargó elemek számának növelésére szolgál, mely elemeket a legszabadabb polgári alkotmány sem fog kielégiteni soha.

Ott vannak a különböző iparágak. Fejlődő iparunk nagyon rászorul a munkás kezekre. Rosz tanuló is lehet ügyes iparos, csak hajlamaihoz, tehetségeihez mért iparüzésre adják. Napjainkban nem szégyen semmiféle mesterség sem, legfölebb a renyhe, tétlen élet. Munka és szorgalom az ipar terén épen ugy meghozzák gyümölcsüket, mint a tudományos pályán. Nevet, hirt, tekintélyt, vagyont egyképen lehet szerezni kézmüvesnek és tudósnak.

De nem is tudjuk felfogni, mi az oka annak, hogy sok szüle idegenkedik gyermekét mesterségre adni. Saját vagyoni helyzetén, de gyermeke jobblétén is segit, ha ideje korán hajlamának megfelelő munkakört jelöl ki számára. A gyenge tehetségü tanuló, mig egyrészről minden igyekezete mellett is hátramarad a tudományokban, másrészről akarata ellenére gátolja társainak szellemi haladását.

TÁRCZA.

Dózsa György.

Ömlött a vér miként az ár,
Folyammá lőn a kis patak;
A virágok, mezőn, s réten
Honfi vértől harmatoztak.
„Szánd meg ifjam!" — sir a jegyes
„Állj meg Dózsa!" — kiállt az agg.
Dózsa nem hall; s szive hideg,
Hideg, mint a szikla darab.

Bosza lángja ég szemében,
Villámot szór a merre néz,
Büszke arczán gőgös mosoly,
Néki pompa e roppant vész!
Nem ismer már latent, embert,
Nem indul meg a sok jajjon;
Körülötte falut képez
A sok elhagyott sirhalom.

Egykoron még vért áldoztak
A hazának szent oltárán,
Most a gőgös Dózsa ül ott
Ünneptort a nép fájdalmán.
Romba dőlve ég sok templom,
Lángja felcsap, fel az égre;
S Dózsának a vak képzelet
Koronát tesz már fejére

S hogy Csanádnál győztek, a had
Vérszemet kap, s parancsra vár,
Harsány hangon szól Dózsa György:
— „Legjobb préda lesz Temesvár!"...
S hullámzik a székely had, mint
A tenger mit vihar hány-vet,
S a merre jár, pusztit rabol,
Nem ismeri a kegyelmet.

Érzik a vészt Temesvárott;
Kicsi a vár, hajh! de erős,
Benne elszánt székely őrség
Egytől-egyig mind vitéz, s hős.

Rohamra kél a székely had;
Vissza verve minden roham,
Székely vértől pirossá lesz
Vár alatt a Temes folyam.

Uj rohamra kél a sereg;
Hah!... Egy perez!... És győztesek ők!..
.. De im haddal Zápolya jő;
Végórátok jött pártütők!...
Add meg magad büszke vezér!
Elsötétült napvilágod!
Szólj kegyelmem választod-e,
Vagy az örök szolgalánczot?!

Dózsa nem szól, ajka néma,
Dózsa nem esd kegyelemért;
Inkább halált választ, hogyha
Megalázták büszkeségét.
Hallgatja az itéletet;
Beteljesült kivánsága:
— Koronával büszke fején
Lép fel tüzes trónusára! —

CZIRÁKI H. DÉNES.

1875. junius 26-ika is egy embert boldogitott.

(Igaz történet)

(Folytatás.)

II.

Két fő utczát összekötő közben állt egy földszintes ház. Az épület tornáczából városi izlés szerint jobbra-balra sikátor nyujtozott végig, melyen sorban arányos beosztással vasrudakkal rácsozott üvegtáblás ajtók vezettek az egyes lakásokba. A jobboldali sikátor egyik ajtaján egy diszesen kiállitott fatáblácskán álltak e szavak: Bükkfai István asztalos mester.

Ide érkeztek ifju személyeink.

Gedő feltárta a magas ajtó fél szárnyát s készteté Kálmánt belépni. A szoba egyszerüen volt butorozva, de csinja bizonyitá, hogy itt avatott kezek izlésel cselekszenek.

Az ajtó átellenében állt a pamlag, melynek ruganyos támaszát női kézi munkával készitett védleplek boriták. Ott ültek Gedő és Ilka szülői.

— Ez azon ifju barátom, szólt Gedő szüleihez, ki iskolás fiu koromban ama gyakorta emlitett fürdés alkalmával életveszélyes helyzetemből kimentett.

E bemutatásra a jó anya majd nyakába borult az idegennek, Bükkfai ur hálásan szoritá meg kezeit, Ilka örömtől szikrázó fekete szemeit meresztette reá.

Gedő aztán ujonan elbeszélte az esetet, száz meg száz alakban tüntette fel rendkivüli bátorságát, száz meg száz alakban fejezé ki köszönetét.

Kálmánra tüszurásokként hatottak e magasztalások, ugy szerette volna mondani, hogy ne éljenek vissza türelmével, de Ilka arczáról a hallgatás parancsát olvasta le. Végig kellett tehát hallgatnia, hogy miként kapott Gedő a tavaszszal még jól át nem langyult vizben hirtelen görcsöt, melynek folytán elmerült, csak rángatodzó kezei nyultak még ki. Ekkor érkezett a fürdőhelyre Kálmán, s a végveszélyben sinlődő társát észrevéve, percz alatt a vizben volt, megragadta merülő barátját és a partra vonszolá. De Kálmán mégis későn érkezett. Gedő kezei már marokra voltak meredve, nyelve fogai közé szoritva, homlokán feltünő halványság, bár arczán még az élet pirja ült, és szemei annyira kimeredve, hogy pillái csak félig záródhattak reá

A vizbe fultak diagnosisa

Kálmán lábainál felfüggeszté a szerencsétlent a közeli szomoru füzfa ingó ágára, mig a belé tolult viz kiömlött, közben közben megverdesvén hátát. Azután a nap melegitette pázsitra fekteté, ajkát ajkára illeszté, s lehelevével igyekezett a tetszhalott lélekzését előidézni, mely kisérlete sikerült is, Gedő felocsudott és épen, miként jött, haza is tért.

Egyszer mégis csak vége szakadt Gedő elbeszélésének és pedig azon prózai okból, mivel feltálaltak.

Az étkezés alatt fesztelenül, bizalmasan folyt a társalgás. Kálmán jól érzé magát az előzékeny öregek s szeretetre méltó ifjak között, különösen midőn az étkezés után a zenére került a sor. Ilka ügyesen tudott hegedülni, ritka érzéssel kezelte a hangszert. Kálmán az átelleni lakásából elhozatta fuvoláját, ő ehez értett.

Gyakran hallották ők egymást már ez előtt is játszani.

Kálmánnak ugyanis évek óta özvegy anyja fél éve, hogy elhalt.

Az amugy is komorságra hajlandó ifjut ez tökéletesen elzárkozottá tette. Atyja kora elhunyta kényszerité, daczára példás előmenetelének, a tanodából kimaradni, hogy annak mesterségét folytatva, édes anyját istápolhassa.

Midőn ez is elhalt, odahagyta ama szerencsétlen lakást, melynek falai közt feledhetlen szülőit vesztette és siratta.

Igy jött ő tört szivvel Bükkfaiék szomszédságába, hol néhány hó óta mint aranymüves, üzletet nyitott. Foglalkozása a nap nagy részét igénybe vette, kevés szabad idejét pedig otthon töltö. Ilyenkor ráért gondolkozni,

Nem lesz ártalmas megszivlelni ez őszinte sorokat ama szülőknek, a kiket illet! A gyermek egykoron, mint kiképzett, buzgó, munkás iparos és honpolgár bizonyára meg fogja hálálni szülőinek jóakaró s kellő időben tett gondoskodását.

PHILOS.

Dr. Laky Kristóf kir. ügyész vádbeszéde,

melyet Balogh János gelsei lakós elleni büntügyben a nagy kanizsai kir. bünfenyitő törvényszék végtárgyalása alkalmával elmondott 1880. jun. hó 24-én.

Tekintetes kir. bünfenyitő Törvényszék!

Jelen bünügy, — annak vizsgálata és végtárgyalása alkalmával ugy alanyi, mint tárgyi tényálladékra nézve oly tisztában van, annak minden egyes mozzanata annyira ki van domborodva, hogy magára, ugy az alanyi, mint a tárgyi tényálladékra nézve kevés mondani valóm van.

Beismeri Balogh János maga is, hogy f. évi febr. 20-án este 8 óra után szerelem féltési gyanutól kinoztatva kiment, s a pajtában találta a leggyalázatosabb hütlenség büntettén nejét Kovács Józseffel; felhevült indulatától elragadtatott, s felkapva a cseberrudat, mely végén vaskarikákkal van ellátva, reá ütött akkorát, hogy azonnal lefordult; utóbb, midőn menekülni akart, visszarántotta; ezután dulakodás fejlődött ki, s az udvarban is ütötte Kováts Józsefet mindaddig, mig ez össze nem rogyott és a foglárok meg nem jöttek, s fogságra el nem vezették. — E tekintetben a tárgyi tényálladék konstatálva van, mert az orvosi látlelet kimondja, hogy ezen ütések következtében történt a halálozás; ámbár a felizgatottság, továbbá, hogy testileg gyenge volt, sok tekintetben konferáltak a végzetteljes eredményhez.

Az alanyi tényálladékra nézve Balogh töredelmes vallomást tesz és cselekményét tökéletesen beismeri.

A minősitésre nézve: nem lehet másképp minősiteni, mint a szándékos emberölés büntettében.

Ugyanis: Már hónapokkal e büntény elkövetése előtt (mint Stingly körjegyző és mások tanuvallomásaiból, de a mostani szembesités által is határozottan kitünik) vádlott fenyegette ellenfelét Kováts Józsefet azzal, hogyha még egyszer az ő neje után jár és házánál kapja, vagy agyon üti, vagy agyon lövi.

Az ölési szándékra nézve oly világosan nyilatkozik, hogy ehhez legkisebb kétség sem férhet; hisz világosan jelezte, hogy amint oda jön: életével lakol. — De, hogy ellenfele életének kioltása czéloztatott, igazolja még azon körülmény is, hogy nem egyszer, hanem annyiszor csapott rá, hogy az ütések számát 40—50-re lehet tenni. — Mert a ki ismeri a hely szinét, mint én, ki kinn voltam a vizsgálat szinhelyén, ki tudja, hol van a foglárok lakhelye, mily nagy ütéseknek kell lenni, hogy a foglárok meghallják, (legalább 2000 lépésnyi távolban) mennyi ütést lehet mérni addig, mig a foglárok a helyszinére érnek, ki ily sulyos eszközzel (ruddal), melynek végére vaskarikák vannak erősitve, s vele határozottan ellenfele fejére csapkodott, ki oly csapásokat mér ellenfelére, hogy ennek mind a két keze eltörik: nem lehet más szándékot feltenni magából a ténycselekvényből, mint azt, hogy ellenfele életét akarta kioltani. — S igy a szándékos emberölés alanyi és tárgyi tényálladéka megállapitandó.

Nehéz dolog azonban, tekintetes bünfenyitő törvényszék, — a beszámitás!

Megvallom, hogy 9 évi közvádlói működésem óta ez egyik legnehezebb pillanat; midőn látom jelen esetben, hogy egyrészről jogosnak látszó felindulás, másrészről a sértett törvény egymással harczot vivnak.

Ha egyátalán a felzudult indulat kitörése menthető; akkor jelen esetben, Balogh borzasztó felháborodása igazoltnak látszik . . . . Ugyanis a férfiu legszentebb tulajdonát, a ház és család oltárát undokul beszenyezve látván . . . önmagát is meggyalázva, élte boldogságát örökre szétdulva és megsemmisitve érezte.

Mert daczára annak, hogy napjainkban divattá vált (s ez az erkölcsök sajnos hanyatlása) még az irodalomban és közélet terén is, gunyt üzni a hitvesi hüségből s a jelenhez hasonló eseteket szokás mulatságos oldalról feltüntetni, melynél a sértett fél rovására kaczagnak a könnyelmüek; — mégis a társadalom becsületére legyen mondva, hogy hasonló sértést tisztességes ember el nem tür . . . . s a helyes közvélemény kárhoztató itélettel sujtja a bünösöket. — Mindezek, ismétlem, érthetővé teszik vádlott iszonyu felháborodását, szerencsétlensége első pillanatában; — de hogy másrészről cselekményében a menthető megtorláson tulment, hogy eljárása világos törvénysértés, mely okvetlenül büntetést érdemel, a következőkben fogom megmutatni:

Midőn Isten az embert teremtette, azt mondta neki: Uralkodjál a földön, uralkodjál a tengeren, de uralkodjál főkép és legelsőben magadon ugy, hogy midőn együtt éltek a társadalomban, ennek szabályai legyenek, s ezen szabály a törvény legyen; és ez előtt hajoljon meg mindenkor mindenki! Mert e nélkül fenn nem állhattok.

Tekintetes törvényszék! Ez ellen vétett Balogh János, midőn legszentebb jogában ugyan megsértve, magának lett birája, s nem várta be azt, hogy a társadalom neki satisfactiót adjon, hanem maga gyilkos kezekkel elégtételt vett. — Ha e tekintetben az események folyamát vizsgáljuk, meg kell győződnünk arról is, s bátor vagyok állitani azt, hogy az első felhevülés jogosultságán is erősen tulment vádlott; mert ha Balogh János azon szerencsétlen pillanatban felragadja a boszu-eszközt és egyszerre olyan vágást mér ellenfelére, hogy az ez által a halál martaléka lesz: ezt lehetne mondani, hogy az „**e l s ő f e l i n d u l á s**" eredménye. De a dolog lefolyása nem igy történt. —

A helyzet annyira változott egymás után, hogy mindezt figyelembe véve itt nem egyszerü felindulásról, hanem perczenkint jobban kifejlődött, s némileg megérlelt szándékos emberölésről lehet csak szó; a pajtából kihuzódtak az ugynevezett szérübe, mely térség körülbelül mintegy 15 ölnyi távolságra lehet; innen átmentek az udvarra; ez oly nagy időt vett igénybe, hogy ez időközben megérkeztek a házbeliek; folytonosan csillapitották és ezeknek daczára folytonosan verte ellenfelét. — Verte mindaddig, mig a fentebb leirt nagy távolságból a verés zajára a foglárok laktanyájukból oda nem érkeztek. — Nem lehet állitani tek. trvszék, hogy mindezt az első pillanat átgondolhatlan hatása alatt cselekedte. — Mert a beszámithatatlan indulatroham csak néhány másodperczig tart.

Tekintetes törvényszék! Ha nem akarjuk sanctionálni azt az elvet, hogy a társadalomban mindenki maga magának legyen birájává: ezen cselekményt büntetlenül hagyni nem lehet. — Belátom, hogy a társadalomnak, midőn a fenyitő hatalmat a biróság kezébe adja, — embertelen szigoruságig fajulni nem lehet; de nem engedheti meg másrészről még ily esetekben sem az önbiráskodás kinövéseit, és ez elvet minden körülmények közt meg kell mentení; mert veszedelmes praecedenst képezne, ha elharapódzanék azon elv, hogy bárki jogos felindulás perczében ellenfelét meg is gyilkolhatja, s ebből könnyen következhetnék, hogy teljesen nem jogos pillanatban is satisfaciót vehetne magának. — Ez pedig az ököljog és nem a jogállam korszaka.

Én ezen esetet azok közé sorolom, melyekről büntető törvénykönyvünk 92. §-ban intézkedik, vagyis hol — mint a jelen esetben — az enyhitő körülmények oly erősek, annyira nyomatékosak: — a birónak bölcsességére bizza, a minimumig, sőt azon alól is — leszállani. —

Ennélfogva inditványozom tek. törvényszék, hogy Balogh Jánost a szándékos emberölés büntettében — a fenforgó enyhitő körülmények között — bünösnek kimondani és ezért az itélet jogerőre emelkedésétől **e g y n e g y e d évi**, közmunkával sulyositott börtönre elitélni méltóztassék: valamint a felmerült 40 frt temetési, százat Kováts Józsefné, továbbá: mérsékelten számitva minden árvára 60 frtot, tehát összesen 420 frt, végre a felmerült eljárási és rabtartási költségekben inditványozom őt elmarasztalni.

Stenographálta
KELE ANTAL.

Bünügyi tárgyalások jegyzéke.

A nagy-kanizsai kir. törvényszéknél.

1880. évi julius 1-én.

1608/79. Hajdárovits Vincze és társai birói zártöréssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1042/80. Tárnik Ferencz és társai lopással vádoltak elleni ügyben III ad bir. itélet hirdetés.

1105/80. Brész Tamás domasineczi lakos birói zártöréssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1151/80. Szatski Mihály csavargó betöréses lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Julius 2 án.

1089/80. Szij Mihály Ferencz felső-zsidi lakos birói zártörés általi sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1090/80, Somogyi György kottorii lakos hivatali sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1303/80. Kiss Pál István és társa tolvajlással vádoltak elleni ügyben II-od bir. itélet hirdetés.

Kelt N.-Kanizsán, 1880. jun. 28.

Kiadta: WLASSICS EDE
iroda igazgató.

(Folyt. köv.)

Helyi hirek.

— ***Nyilvános számadás*** és köszönet. Az I. nagy kanizsai kereskedelmi ifjak önképző egylete által 1880. jun. hó 20 án rendezett kerti ünnepély alkalmával befolyt belépti dijakért 87 frt 63 kr, felülfizetés utján 15 frt 30 kr, összesen 102 frt 93 kr; ebből levonva kiadásokért 80 frt 86 kr, marad tiszta jövedelem 22 frt 7 kr, mely az egylet segély-alapja javára fordittatik. Szivesek voltak felülfizetni: Lengyel Ignácz 1 frt, Hirschler testvérek Domborun 5 frt, Frid Vilmos 30 kr, Fischer Tivadar 50 kr, Strem József 50 kr, Policzer Albert 30 kr, Scherz Adolf 50 kr, Grossmann tanár 50 kr, Blau Lajos 50 kr, R. S. 20 kr, Ebenspanger Leo 1 frt 50 kr, Vágner Károly 50 kr, Grünhut Alfred 1 frt, Hein Mihály 50 kr, Szigritz Róbert 1 frt, Grünhut Henrik 1 frt, Lackenbacher N. 50 kr. Mindezeknek az egylet nevében hálás köszönetet mond a választmány.

— ***Különösen*** felhivjuk t. olvasóinkat a következő sorokra: A „Kisfaludy" gőzös julius 3 tól kezdve minden szombaton és vasár nap megvárja Siófokon a Budapestről délután 5 órakor induló gyorsvonatot, hogy 9 órára Füredre szállitsa az utazókat — minden hétfőn, hogy a Kanizsáról érkező gyors vonattal össze köthesse magát Siófokon, indul reggel 7 órakor Füredről — a többi napokban azonban naponkint indul további rendeletig Füredről délelőtt 9 órakor, délután $3^1/_2$ órakor, hogy a posta vonatokkal magát összekösse. — A rendes menetek e nyáron a vasuti menetrendnél folyton közöltetnek lapunkban.

— ***A „Szeretetház"*** növendékeinek Balaton Füreden ez évi vizsgája körülbelül julius 10—12-én leend.

— ***Hymen.*** Győrffy Pongrácz ügyvéd Köves Kálláról eljegyezte Sólyomy Malvin kisasszonyt, Sólyomy Lipót b.-edericsi földbirtokos bájos, szellemdus leányát. Az eljegyzésnél mint tanuk Kerkápoly Károly egyet. tanár és Nemes Ferencz körmendi szolgabiró szerepeltek.

— ***

tanczlanitás.*** Van szerencsém egész tisztelettel jelenteni, miszerint Nagy-Kanizsán 1880. év julius hó 1-én a tánczművészet és ästhetikus testképzésben ugy gyermekek, mint felnőttek számára tanfolyamot nyitok, melyre a n. é. helybeli közönség számos részvételét és becses pártfogásáért esedezem. Előjegyzések naponta d. e. 11 órától d. u. 2 óráig a „Korona" vendéglő 10. számu szobájában eszközöltetnek. Egyuttal bátor vagyok a t. cz. közönség figyelmét az általam kiadott szakirodalmi müvekre felhivni.

— ***Balaton-Füreden*** megtekintettük az uj gyógytermet, melynek diszessége, izletessége és kiváló csinja bármely európai fürdőnek előnyére válnék, később tüzetesen leirjuk. A Balaton melletti töltésre roppant költség fordittatott, elképzelhetni akkor, amidőn jelezzük, hogy 22 ezer kubik-méternyi föld hordatott, részint termés kövek, kavicsat. anyagból s a töltés öt holdnyi területnél többet vett igénybe. Elismerés a kies fürdő tulajdonosa Simon Zsigmond apát urnak s a tevékeny, fáradhatlan igazgató Ecsy László urnak, ki kora reggeltől késő estig jön-megy, tesz-vesz, hogy az érkező vendégeknek kényelmet s a casinositás által meglepetést idézhessen elő.

— ***Selymészet.*** A b.-füredi „Szeretetház" derék igazgatója Nagy Áron ur minden lehetőt felhasznál arra, hogy a 60 árvá gyermeket hasznos változatosságban foglalkoztassa; igy az idén Szegszárdról, az állami selymészetből 10 grammnyi petét hozatott, ezt kiköltette s egy szobát czélszerűen berendezett. Két hóig négy gyermeket folyton foglalatoskodtatott, sőt 14 szer kocsival kellett szederfa levelekért küldeni a vincellérképző intézetbe; elfogyasztatott körülbelül három métermázsa eperfa levél s az eredmény mintegy 15 kiló gubó lett, mely a szegszárdi állami selymészetben beváltandó lesz s valószinüleg a „Szeretetház" 18 frtnyi jövedelmet kap, ha ugyan a fentebbiek után ez összegecske jövedelemnek mondható, miután ez idő alatt jelentékenyebb munkaerő veszett el. Mindamellett mi az intézkedést helyeseljük és folytatását óhajtjuk. Egyébiránt a végeredményt tüzetesen hozandjuk, miután a tisztogatás ép most van folyamatban. Megjegyezzük még, hogy a petét ingyen küldötte a szegszárdi felügyelőség. Egyuttal megemlitjük, hogy a „Szeretetházat" keletkezése óta 1870. november 1 től kezdve 1880. jun. 19 ig a vendégek sajátkezü beirása szerint 1484 látogató tekintette meg; a be nem irottak száma ugyanennyire tehető. Tüzetes és az utobbi évekre szóló évkönyv összeállitásán ép most dolgozik az intézet figyelmes és munkás igazgatója.

— ***Gyászjelentés.*** Özv. Keömley Nándorné szül. Carina Mária és gyermekei: Keömley Pál, budapesti kir. itélő táblai biró, ennek neje szül. Binder Anna, gyermekei, unokái, veje és menye; Keömley Nándor kir. pénzügyi tanácsos és fia; Keömley Cziczella férj. Baborszky Ferenczné, ennek férje, gyermekei, unokái és menye; és Keömley Anna férj. Perok Ignáczné ennek férje és gyermekei, mélyen megszomorodott szivvel jelentik forrón szeretett, felejthetlen férje, atyjuk, illetőleg nagy-, szépatyjuk és apósuknak tekintetes Keömley Nándor urnak nyug. m. kir. fővám- és sószedőnek folyó junius hó 20-án d. e. 11 órakor, élete 90 és boldog házassága 53 évében, rövid de szenvedésteljes betegség és a halotti szentségekbeni részesülés után történt gyászos elhunytát. Áldás és béke hamvaira!

— ***Kárpáthy György*** szintársulata Zala Egerszegről f. é. junius hó 23-án Keszthelyre átköltözött, reméljük, hogy ezen derék, magyar szintársulat meleg pártolásban fog részesülni.

— ***Gyilkosság.*** Golecz István Esztregnyén heves szóváltás közben János öcscsének fejszével jobb csipőjén öt hüvelyknyi mély vágást tett m. hó 18-án este a szőlőből való hazatérésük alkalmával. Életéhez van remény.

— ***Zala-Egerszegen*** 1880. évi junius hó 19. Kárpáthy György jól szervezett szintársulata által adatott „A pók és szegedi menyecske" népszinmű, mely egyáltalában köztetszést nyert és melynél Kárpáthy György, Nikó Lina Kárpáthyné Rózsa, Fáyné, Lipthai Zoltán, Jámbori György legtöbbször szerepeik jól vitele miatt kihivattak, a közönség nagyon hitegen pártolta ez alkalommal a társulatot, ebből kitetszik, hogy már mily hamar beleunt a meleg pártolásba. — 21-én Kárpáthy György jutalmául „A mollinári baka" czimü népszinmü került szinre. A közönség nagy számbani megjelenésével jutalmazott müvész Kárpáthy György minden mozzanataira szerepének kitünő vitele miatt, a kedvelt müvésznő Nikó Lina (Zsuzsi) bájos és elragadtató hangja és éneke miatt számtalanszor kitapsoltattak, Jámbori Györgynek (Péterke) szerepében előforduló éneket kétszer kellett a közönség kihivása elénekelni, ugy Fáyné, Fáy, Zendi, Lipthay, Hegedüs, Péchy, Veszprémi is elismeréssel működtek. — 22-én Szigligethy énekes vigjátéka „Egy nő ki az ablakon kiugrik" került szinre. Ez alkalommal legtöbbször kihivatott és elismeréssel működött Kárpáthy György, Nikó Lina, Závodszky Mari, Fáy János, Fáyné, Lipthai Zoltán. — Ezen előadás tiszta jövedelme fele (hálából miután a casinoi helyiség a társulatnak dij nélkül átengedtetett — a casinoi könyvtár alaptőkéjének gyarapitására a társulat által felajánltatott. Sajnos azonban, hogy oly kevés számu publicum jött össze, hogy már az előadás megtartásáról lemondottak. Ennek folytán Rosenberger Sándorné ő nagysága felhivására és hozzájárulásával tek. Sturm György és Gézony László urak többekkel szövetkezve 20 frt összeszedése után azt a pénztárnoknak átadták és igy az előadás megtartatott, fogadják ezen tettükért a fentnevezettek hálás köszönetünket.

— ***Tanügy.*** E hó 17. s 18. napján tartattak a csabrendeki állami iskolákban az évi zárvizsgálatok. Mint lapunk egyik munkatársa,

---

buslakodni; visszaidézte emlékezetében a kedves időket, midőn még szülei éltek, és nem állt még egyes-egyedül e széles világon, s tünődése, buslakodása tökéletesen elfogulttá tette. Ekkor nem volt képes magán másképp könnyitni, elővette fuvoláját, s az elviselhetlen nehéz terhet kiönté merengő dalokban. Ez könnyitett is rajt.

Lassankint megsimult redős homloka, komorsága elégikus hangulatba ment át, bus dalát öntudatlan is derült szerelmes nóták követték. Erre aztán megpendült a szomszédságban is egy hur; az édes hangok teljesen kividámiták őt. Ha Kálmán átzengte:

Gondolnád azt, mit én, angyalom,
Szeress belém, én azt gondolom. (Erdélyi.)

Visszafelelte Ilka hegedüje lágy hangján:

Kedves babám, megláttalak szeretlek!
Szeretője lettem én szép lelkednek (Petőfi)

BOGÁDY.

(Folyt. következik.)

A sors.

Harczra szólalt harsogó kürt
Riadója.
„Sors ma még tán rám a végső
Csapást rója"

Igy szól egyik, mig egy másik
Szivből örül:
„Tán még babér fonyódik ma
Fejem körül."

Amaz félénk, emez vitéz,
S a sors csalárd;
Annak nyujtott dicsőséget
S ennek halált!

BOGÁDY.

ki e vizsgán jelen volt, tudósit, hogy a vizsgálatokon megyénk kelkes s szakképzett tanfelügyelője tek. Vizner Pál elnökölt. A beható s kimeritő vizsgálatok után tanfelügyelő ur teljes megelégedését nyilvánitá; s mint különösen kiemelé a vizsgálatokon felmutatott jeles eredmény bizonyitá a tantestület ügybuzgalmát s szorgalmát. A vizsgálatok után a fáradhatlan tanfelügyelő ur a tantestülettel értekezletet tartott, melyen tapintatos eljárása, s részrehajlatlansága által a tán fenforgó viszálykodásokat kiegyenlité. Adjon az ég sok ily tanfelügyelőt hazánknak s a tanügy virágozni fog.

— ***Színházi krónika.*** Keszthely, 1880. junius 29. Hogy az irás beteljesedjék, városunk fürdő-idénye (vagy ha jobban tetszik iv- és évadja) fölötte sokat nyert élénkségben az által, hogy immáron a Schillinszky-féle szinház ujból benépesült Thalia papjaival, papnőivel, — fájdalom! nem egyszersmind — közönséggel . . . Kárpáthy György szintársulata szentelte fel az idén a keszthelyi muzsa templomot. Junius 24 én olvastuk az előleges szini jelentést, melyen a reportoire ról és a husz tagból álló társulat személyzetéről nyertünk tájékoztatást. Kárpáthyék eddig Zala-Egerszegen voltak. Az előadások sorát junius 26-án Jókai Mór kitünő történelmi szinmüvével „Zrinyi esküjé"-vel kezdette meg Kárpáthy társulata. Ugyanez alkalommal előadatott még a régi jó Szentpéteri örökké kedves népszinműve, a „Tündér kastély" is Első előadás lévén, elfogulatlanul nem itélhetünk. A rendezés tökéletesen megfelelt a játszók szerepkörének. Bágyoni Sz. Ödön (Zrinyi Miklós) csinos routin jeleit adta. Hazánk egyik jeles énekesnője, Nikó Lina (Marcsa) és Kárpáthy György a „tündér kastély"-ban igen kedvesek voltak. Szabatos énekük igen tetszett s többször megujuló tapsvihart idézett elő. Megmérhetlen hatást gyakorolt a „Jer szivemre" kezdetü népdal Nikó Lina által előadatva. Kárpáthynak érczes egészséges szép hangja igen jó ajánló levél. A többi szereplők is igyekeztek. Vasárnap, junius 27 én a legujabb ujdonságok egyike „Nótás Kata" Győri Vilmos énekes népszinműve került szinre, elévülhetlen benyomást hagyva gyönyörü dalaival. Nikó Lina elemében volt. Aratott is tetszés zajt, tapsot, éljent tengernyit a czimszerepben. Kárpáthy szintén kimagaslott. Bágyoni (Kincses Varga Tamás) is elég jól alakitott, de — valószinüleg — a salondarabokban lesz ő erősebb. Pesti Lajos (Kánya Márton) hálás szerepét kellő hévvel kezelte. Kiváltak még: Kárpáthyné, Fáyné, Hegedüs és Veszprémi. Közönség sajnos — mindkét alkalommal cseké lyebb számban vett részt. Hiszszük, hogy ez csak a kezdet nehézsége. Kulysses.

— ***Hymen.*** Alexandriában élő t. barátunk s munkatársunk Óváry Petőur jun. 17-én vezette oltárhoz Reymann Adelheide kisasszonyt, Legyelország széplelkü leányát. A távol hazájoktól élő két sorsüldözött nemzet sarjai méltán megérdemlik a földi lét legtisztább boldogságát. Adja Isten!

— ***A kis-komáromi*** legközelebb tartott országos vásár — mint értesülünk — nagyon élénk volt, különösen pedig a szarvasmarha és lóvásár.

— ***Tóth István*** komárvárosi lakós a napokban cseresnyefájáról leesvén, szörnyet halt. —

— ***Rövid hirek.*** Kaukazusban nagy márvben uralkodik az éhinség. — A müncheni festészeti akademiát ez évben 12 magyar növendék látogatta. — A budapesti Rudasfürdő uj szárnya alapzatának ásása alkalmával egy igen dus kéntartalmu forrásra akadtak. — Halott-égető társaságot akarnak Budapesten alapitani orvosok és mérnökök. — Mezőssy László mádi szőlőbirtokos egy akó 1861 iki tokaji eszenciát 1030 forinton adott el. — Kalocsán a gőzmalom leégett. — Angliában egy vasuti hid ismét leszakadt. — Budapesten egy veterán huszár 106 éves korában halt meg. — Bazinban nem rég egy tehénnek 3 borja lett. —

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Felhivás* szépirodalmunk érdekében. Most, midőn irodalmunk legjobbjai is aggódva keresnek gyógyszert ama bajok ellen, melyek a magyar olvasó közönséget mind jobban és jobban elvonják a hazai szépirodalomtól s figyelmét majdnem kizárólag a külföldi termékek felé forditják: időszerünek, sőt szükségesnek tartjuk oly vállalat meginditását, mely jónevü hazai irók kiválóbb eredeti müveit olcsó áron fogja nyujtani az olvasó közönségnek. Számitunk a nagy közönség pártolására, mely kétségkivül jól tudja, hogy a nemzeti irodalom virágzása a közmüvelődés és nemzeti lét egyik hatalmas tényezője, s hogy immár ideje megbecsülni mindazt, a mi a miénk. Ha nem kapkodunk annyit a külföldnek, gyakran bizony eléggé selejtes termékei után, de a magunk irodalma felé fordulunk: buzditó részvét és kellő pártolás mellett az irodalom mulhatatlanul erősbödni, gyarapodni fog, s oly gyümölcsöket term, melyek bizvást versenyezhetnek a külföldi termékekkel, sőt ezek közül igen sokat tul is szárnyalhatnak. Vállalatunk meginditásának czélja tehát az, hogy a magyar olvasó közönség figyelmét visszatéritsük a hazai szépirodalomra, és ennek számára visszahóditsuk azon tért, melyet a külföld selejtes férczelményei bitorolnak; ennél fogva jónevü irók oly eredeti müveit nyujtjuk, a külföldi jelesebb termékek jó forditásai mellett, melyek szivet-lelket nemesitő, kellemesen szórakoztató olvasmányt képeznek, s összegyüjtve bármely családi vagy házi könyvtárnak valóságos diszére válnak. E czélhoz képest vállalatunk szükségkép két irányt követ. Mig a „Magyar Regény-Csarnok" kizárólag eredeti magyar regényeket hoz, addig a „Magyar Szépirodalmi Könyvtár" külön külön kötetekben beszélyeket, költeményeket és egyéb eredeti szépirodalmi, sőt könnyed széptani müveket is nyujt, a nélkül, hogy külföldi kiválóbb müvek gondos forditásait teljesen kizárná. E kétirányu vállalatunkat a legszélesebb olvasó közönségre alapitván, kiadását az annyira kedvelt olcsó füzetek alakjában fogjuk eszközölni, és a füzetek kiállitására s a hozzájuk csatolandó képekre különös gondot forditani, ugy hogy azok már külsőleg is izlésnemesitőleg hathatnak. A „Magyar Regény-Csarnokot" Jókai Mór koszorus regényirónk „Asszonyt kisér — Istent kisért" czimü, legujabb budapesti rejtelmeket, nihilistikus mozgalmakat stb. tárgyazó érdekfeszitő regényével kezdjük meg, és ezentul is azon leszünk, hogy mindig csak oly regényeket válaszszunk, melyek az olvasó közönség várakozásainak megfelelvén, vállalatunknak hosszu életet biztositanak. A „Magyar Szépirodalmi Könyvtár" füzetei Endrődi Sándor jeles költőnk „Heine költeményei" czimü forditásaival inditjuk meg, melyek a nagy német lyrikus legszebb dalait, románczait, elbeszéléseit stb. foglalják együvé s jellemző bevezetéssel is el lesznek látva. E munka mintegy 20 ives kötetet fog képezni. Ezt Abonyi Lajos, Balázs Sándor, Milkó Izidor, Tolnai Lajos, Vértesy Arnold stb. stb. részben most második kiadást érő, részben egészen uj munkái követik. Az első füzetek julius havában jelennek meg. — Előfizetési feltételek. A „Magyar Regény Csarnok" kéthetenkint egyszer jelenik meg 4—4 ives füzetekben, szép 8-rét alakban. Minden füzethez egy-egy kép járul. Előfizetési ár: Félévre (13 füzetre) 3 frt 75 kr. Egész évre (26 füzetre) 7 frt 50 kr. Egyes füzet ára 30 kr. Az előfizetők a füzeteket bérmente kapják. Egész évi előfizetők a bekötési táblákat ingyen kapják. — A „Magyar Szépirodalmi Könyvtár" kéthetenkint egyszer jelenik meg 4—4 ives füzetekben, szép 8 rét alakban. Minden kötethez a szerző fénynyomatu arczképe járul. Előfizetési ár: Félévre (13 füzetre) 3 frt 75 kr. Egész évre (26 füzetre) 7 frt 50 kr. Egyes füzet ára 30 kr. Az előfizetők a füzeteket bérmentve kapják. Egész évi előfizetők a bekötési táblákat ingyen kapják. Az egyes müvek bolti ára tetemesen magasabb lesz. Előfizetőket gyüjtők minden 10 után tiszteletpéldányban részesülnek. — Meg vagyunk győződve a felől, hogy e kettős irányu vállalatunk kellő felkaroltatása nagy részben meg fogja szüntetni szépirodalmunk pangó állapotát, és azt mindinkább az óhajtandó virágzásra fogja juttatni. E nagy czélt bizonyára méltatni fogja, minden nagy és szép iránt fogékony nemzetünk és ebben bizva, az ő kezébe teszszük le vállalatunk és egyuttal szépirodalmunk jövőjét.

Aigner Lajos kiadóhivatala.

Vegyes hirek.

— *Értesités.* A magyar jelzálog-hitelbank Budapesten, kölcsönöket ad földbirtokra és bérházakra. A kölcsön záloglevelekben adatik, melyeket azonban az intézet a napi árfolyamhoz arányositva azonnal készpénzzel vált be. A jelzálogos kölcsönök általában 40 évre, $6^1/_2$% évi törlesztéssel csupán földbirtokra, és $24^1/_2$ évre, 8% évi törlesztéssel különösen bérházakra adatnak. Ezen félévenkint fizetendő törlesztő részletekben a kamatok, a tőketörlesztési hányad és a jutalék is bennfoglaltatnak. Nagyobb kölcsönöknél, tekintet nélkül a fentebb meghatározott időtartamra, hajlandó az igazgatóság egyes esetekben $24^1/_2$ évesnél hosszabb és 40 évesnél rövidebb tartamu kölcsönöket is megszavazni, a mely kivételes esetekben természetesen a törlesztő hányad megfelelő változást szenved. Szabadságában áll egyébiránt az adósnak 6 havi előleges felmondás mellett a kölcsöntőkét a kikötött lejárati idő előtt is részben vagy egészben, az alapszabályokban kikötött járandóság befizetése mellett záloglevelekben is visszafizetni, mely esetben a záloglevelek teljes névértékben fogadtatnak el. A kölcsön kérvényhez, mely nyomtatott példányokban a felek rendelkezésére áll, a követ kező okiratok melléklendők u. m.: Földbirtokoknál: 1. Telekkönyvi kivonat. 2. Föld könyvi (catastralis) kivonat. 3. Adókönyv, vagy adóhivatali bizonyitvány, mely a birtok egyenes adója összegét tünteti ki. — Bérházaknál: 1. Telekkönyvi kivonat. 2. Hitelesitett házbérjövedelmi vallomás. 3. Adókönyv. 4. Biztositó bárcza. Továbbá netaláni becslések, adásvevési és bérleti szerződések, szóval oly okiratok, melyek a birtok értékének meghatározó ára adatul szolgálhatnak, szintén a folyamodványhoz csatolandók. A benyujtott folyamodványok gyorsan elintéztetnek és a kérvényezők irásbeli végzéssel értesittetnek. Egyes meghatározott esetekben az igazgatóságnál minden kivánt értesités nyerhető. Magyar jelzálog hitelbank. Budapesten.

— ***A visszhang pdlinkát kér.*** Teplitz tájékán egy korcsmáros azon törte fejét, hogy vendégeinek milyen uj meglepetést szerezzen. Végre elhatározta, hogy bemutatja nekik a közeli erdőben ujonnan felfedezett viszhangot. A vendégek megérkeztek és a korcsmáros elvezette őket e helyre, hol a viszhang hallható volt. Egy „halló"-val kezdte a bemutatást. — Halló, hangzott vissza. Az erdőbe kiabált jó estére barátságos „jó estét" volt a válasz. A vendégek mindegyike kiabált egyet és a viszhang mindannyiszor jól sikerült. „Akarsz e pálinkát?" kiált végre az egyik. „Oh igen, ha jó" szólt rá a viszhang. Képzelhetni, milyen óriási röhögés keletkezett erre. A vendégek mind nevettek, csak a viszhangot csináló udvaros nem, kinek a korcsmáros otthon ügyetlensége miatt jól megczibálta a fülét.

— *Felsült zsebmetszők.* Egy indóházi restauraczio egyik asztalánál kedélyesen szörpölgeti kávéját egy öszes ur, midőn belép a terembe egy elegánsan öltözött fiatal ember monoklival, nyakában nagy aranylánczczal s alig látja meg öregünket, oda rohan s minden további szó nélkül nyakába ugrik, agyba főbe ölelgeti, elnevezi „kedves drága urambátyám"-nak, örömét fejezi ki a viszontlátás felett, figyelembe sem véve az öreg roppant bámulatát. A vonat fütyölni kezd, az öreg „zahlen"-t kiált, a rokon bucsuzik s csakhamar eltünik. Ezalatt a fizetni akaró kétségbeesetten veszi észre pénzes táskája eltüntét oldaláról, mig az öcs (?) legnagyobb bámulattal kerési óráját láncostól, melyek elvándoroltak. Már most az a kérdés, vajjon melyik uri iparlovag (!) szedte rá jobban a másikat? Mert hogy mind az öreg, mind az állitólagos öcscse zsebmetszők voltak, az kétségtelen.

Papirszeletek.

Amerikában egy ember elcserélte nejét egy lóért. Egy agg-legény barátja, midőn ezt meghallotta, azt az észrevételt tette, hogy ő fogadni merne, hogy annak a lónak valami baja van, különben gazdája nem adott volna azon tul ily meggondolatlanul.

New-yorki jelenet. „Egy süket-néma alamisznát kór" — ilyen feliratu táblával járkált New-York utczáin egy koldus. Egy öreges nő épen ki akarja huzni tárczáját, hogy a koldusnak alamisznát adjon, mikor ez erős, érczes hangon kezdi rá: „Könyörüljenek egy szegény vakon!" „Hogyan, hát ön nem süket-néma?" kérdezte a nő, visszatéve erszényét. „Teringettét, nem jó táblát tettem ki", kiáltott a derék üzletember, s odább állt.

— Együgyü furfang. Egy szerző egy közeli kis mezővárosban elkésvén, a fogadóban egy szobát kibérelt, mig azonban azt rendbe hozzák, ő a közös ter.... vagy akarom mondani szobába megy, hol éppen egy suhancz szürcsölgette félliterét. „Csak egyedül, barátom?" kérdé az ujonnan belépett. „Biz a" volt a rövid válasz. „A többiek még talán a mezőn dolgoznak?" „Hát ki az ur, hogy tőlem annyit kérdez?" „Én szerző vagyok." „Szerző, szerző, és aztán mi az?" „Ez az, barátom, hogy könyveket csinálok." „Ehem" mond a suhancz szemhunyoritva, „most értem, nálunk az ily embereket könyvkötőknek hivják; persze, hogy mi aztán nagy uraknak tartsuk, ily fránya névre teszuek szert. Hanem korán jött ám ide, még csak jövő hónapban lesz a vásár."

Az utolsó akarat. Egy fiatal ember házassága előestéjén ipja szalonjában és menyasszonya jelenlétében következőleg nyilatkozott: „Akarom, hogy az eskövő pont tizenegy órakor tartassék meg. Akarom, hogy az ebédnél a legjobb zenekar működjék. Akarom, hogy a vacsora a város első vendéglőjénél rendeltessék meg. Az eskövő utáni napon Párisba akarok utazni." — Ugy látszik jövendőbelid nagyon sokat akar", — mondá az anya leányához, midőn a vőlegény eltávozott. — „Ne szegd kedvét", — jegyzé meg a leány finom mosolylyal. — „Házassága előestéjén van és ez utolsó akarata."

Szerkesztői üzenet.

4139. Dr. F. L. Helyben. Igen sajnáljuk; de térszüke miatt mind a védbeszédet mind pedig az észrevételt kénytelenek voltunk jövő számra halasztani.

4140. K L. Gyula. Mindkettő gyenge. Mást kérünk.

4141. L. J. Csabrendek. Mihelyt beérkeztek, azonnal Üdvözlet!

4142. P. G. Budapest. Legközelebb sorát keritjük. Köszönet!

4143. — y —ly. Előbb nem hozhattuk, most pedig már idejét multa.

4144. Kondori. Kivánsága szerint cselekszünk.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

Vonat szám		Ora	Perc.	Idő
207	Eszék, Mohács, Dombovár	5	10	reggel
215	„ „ „	2	30	délut.
209	„ „ „	11	1	éjjel
202	Buda-Pestre (gyorsvonat)	5	55	reggel
204	„ (postavonat)	2	6	délut.
212	„ (vegyes vonat)	11	20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron- felé)	6	15	reggel
301	„	11	50	éjjel
315	Sopronba	3	40	délut
205	Prágerhof Kottori, Csáktornya	4	55	reggel
203	„ „ „	2	47	délut.
201	„ „ (gyorsv.) „	10	50	éjjel

Érkezik Kanizsára

honnét:

210	Zákány felől	5	27	reggel
216	„ „	1	41	déb.
208	„ „	11	1	éjjel
211	Buda-Pestről (vegyes vonat)	4	15	reggel
203	„ (postavonat)	2	5	délut
201	„ (gyorsvonat)	10	30	éjjel
302	Bécsből	4	1	reggel
314	„	10	15	éjjel
316	Sopronból	12	5	délben
202	Prágerhof felől (gyorsvonat)	5	37	reggel
204	„ „	1	20	délut
206	„ „	10	50	éjjel

A Balatonon való hajózás.

Balaton-Füredről indul a Kisfaludy-gőzös reggel 9 órakor Siófokra. Ugyan onnét indul délután $3^1/_2$ „ „ „ naponta, mig hétfőn kivételesen reggel 7 órakor

Siófokról indul délelőtt 11 órakor Balaton-Füredre
„ „ délután 5 „ „

Kivételesen szombaton és vasárnap Siófokról a délután 5 óra helyett indul Füredre 8 órakor.

Felelős szerkesztő: **Batorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Karikás Lajos fehérnemű és férfi-divat üzlete Budapest V. Dorottya utcza 3. sz.

A tisztelt férfi közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém becses tudomására adni, hogy **néhány nap multva** gazdagon felszerelt fehérnemü és férfi divatáru raktárommal, nevezetesen: fehér és szines férfi ingek, harisnyák, zsebkendők, gallér és kézelők, franczia illatszerek, angol utazó takarók, esernyők, sétabotok, kézelő és inggombok stb. **Nagy-Kanizsán** megérkezem, miért is a tisztelt közönség szives látogatását szállodai lakásomon — melyet megérkezésemkor falra szaszok utján tudatni lesz szerencsém, — már eleve is kérni bátorkodom —

Tisztelettel

Karikás Lajos,

fehérnemű és férfi divat üzlet tulajdonos

Budapesten

96 2—4 V. Dorottya utcza 3-ik szám.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, miszerint a főtéren (Wucskics féle ház) **Strém & Klein** urak üzlete mellett egy dusan felszerelt

czipész üzletet

„KELLER MÁTYÁS"

czég alatt nyitottam meg. Általán ismert nagybátyám, **Keller Ignácz** ur czipész üzletében több éven át mint szabász működvén, hol ez idő alatt magamnak az üzlet vezetésére a kellő ismeretet megszerezve, azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a t. közönségnek, gyors kiszolgáltatás mellett jó, divatos és olcsó munkámmal miután Nagy-Kanizsa s vidékének már több évi gyakorlat után izlését meglehetősen ismerve pártfogását megnyerhessem.

Midőn vállalatom a tisztelt közönség jóakaratába ajánlom, bátorkodom még megjegyezni, hogy mérték nélkül is (beküldendő lábbeli minta szerint) kivánat szerint jól álló munkát készitek.

Maradok mély tisztelettel

KELLER MÁTYÁS.

98 1—3

HIRDETÉSEK.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

tisztelettel alólirt igazgatósága ezennel jelenti, hogy **Zala-, Somogy-, Baranya- és Vasmegyék** részére kiterjedő hatáskörrel

Nagy-Kanizsán vezérügynökséget

állitván fel, annak vezetését

GUTMANN S. H. URRA

ruházta, kit egyszersmind a tüz-, szállitmány- és jégbiztositási ágazatokban jogérvényes biztositási **kötvények kiállitására és károk felvételére, ugymint ezek azonnali kifizetésére** is felhatalmazott. **Budapest**, 1880. januárban.

A Magyar-franczia biztositó-részvénytársaság igazgatósága:

SCHWEIGER MOSCOVITZ.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólirott tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta s a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztositási ajánlatok elfogadtatnak s a biztositási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágositások legkészségesebben megadatnak.

Biztosit pedig a társaság

a) **tüzveszély és robbanás** által okozott károk ellen;
b) **jégkárok** ellen
c) **szárazon** vagy **vizen szállitott javak** károsodása ellen;
d) **az ember életére** minden ismert módozat szerint.

A *Magyar-franczia biztositó részvény-társaság*, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millio arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany forint

készpénzben befizettetett, a részint a főváros legelső pénzintézeteinél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, m. évi oktober 14 én tartván alakuló közgyülését melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választattak meg:

Választmány.

Elnök: **Bittó István**, ő fels. val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresztese, orsz. képv. stb. Bpesten.
Alelnökök: Báró **Bánhidy Béla**, földbirtos, orsz. képv. stb. Budapesten. **Bontoux Jenő**, a párisi Société de l'Union génerale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasut igazgatósági tagja stb. Párisban
Neuwelt Armin kir. keresked. tanácsos nagy-kereskedő.
Lovag zápori **Regenhart Ferencz**, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.
Sváb Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.
Báró **Tinti Károly** cs. kir. kamarás, az oszt. déli vasut alelnöke, az oszt. urakháza tagja stb. Bécsben.

Felügyelő bizottság

Beck Nándor a magyar jelzálog-banknak igazgatója.
Lánczy Leo, a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.
Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.
Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Société de l'Union génerale vezérfelügyelője Párisban.

Igazgatóság

Igazgatók: **Dr. Hiller Albrecht**, köz- és váltó-ügyvéd Bécsben
Kistenmacher Károly a „Hoffmann József" nagykereskedő czég főnöke Budapesten.
Schweiger Marton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.
Vezérigazgató: **Moskovicz Lajos** Budapesten.

Tekintve e társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén levő, hazánkban is nagyobbrészt ismert és köztiszteletben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztositó társaság mind ez ideig, mely a biztositó közönségnek annyi garantiát nyujtott volna, mint amennyit noki e társaság mindjárt kezdetben nyujtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jelleme egyrészről teljes biztositást nyujt arra nézve, hogy a társaság üzletvitele a méltányosság, a pontosság és a legszigorubb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészről a szakvezetés avatottsága az iránt is kezességül szolgál, hogy a társaság a dijtételek megszabásánál is kellő tekint-ttel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

Amidőn tehát tisztelettel alólirott a biztositó t. közönség bizalmát az általa kepviselt társaság iránt ujból felhivja és kéri, megjegyzi egyszersmind, hogy a vezérügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van és hogy tüzbiztositási ajánlatok a már felállitott ügynökségek által készségesen elfogadtatnak.

Nagy-Kanizsán, 1880. május hóban.

maradván teljes tisztelettel

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság
vezérügynöksége Nagy-Kanizsán.
GUTMANN S. H.

989 22—52 Kerületi ügynökség Sümeghen **Epstein V.** urnál.

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar
gép- és tüzoltószerek gyár, harang és érczöntőde

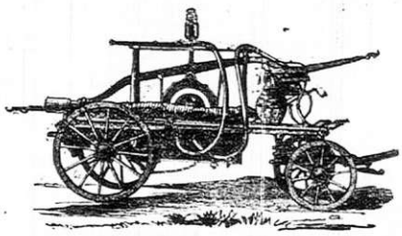

WALSER FERENCZ
Budapest,
Rottenbiller utcza 66. sz.

10 8—20

Hazánk legnagyobb korszerűen berendezett gyára harangok tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály a **jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi**, melyben kizárólag **honi munkaerő alkalmazása mellett**, minden czélnak megfelelő **szivattyuk és kutak** készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bérmentesen szolgáltatnak.

A gyár fióktelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utcza 12. szám alatt létezik.*

Ezen forrásnak fel ösége kitüntetve az austriai császár, magyar király ő felsége által. A m. kir. országos akadémiától, az orvosi akadémiától Párisban, ugyszintén az első kül- és belföldi orvosi tekintélytől, mint gyógysavban a legczélszerűbb és leghatásosabb minden eddig ismert keserűvizről, (57.1 100 részben) mely a legnagyobb elismeréssel lett kitüntetve. — Mely semmi más keserűvizről elért lavanytartalmu, megmutatja továbbá ennek használatát, csúzos betegségeknél, köszvény-, rakódvány és hugy savas sókná (köszvény, holyagkő) átellenben minden más keserűvizeknél fölülmulhatlan- és sikerdusabb. 86 5—5

Mint rendes anyag elégséges egy bordói pohár, ellenben egy pohár más keserű forrásokból.

Előlegek minden gyógyszertárban és füszerkereskedésben.

A Budai Rákóczy-forrás igazgatósága Budapesten.

Schaumann Gyula-féle

Eddig elő hetlen hatásában a könnyebb megoldásra vonatkozóg nehezen emészthető ételekre emesztés, vérfesztitás, táplálás és testerősitésre. Ezáltal a napponkinti kétszeri folytonos használat után mertéktelen szerül használ még makacs betegségeknél is, u. m.: emésztési gyengeség-, zaha-égetés-, vizfölulás a hasgilasztánál, veszteléseg a bélnél, tag gyengeség, aranyér szenvedés, mindennemü görvény, golyva, fehérkor, ságasság, fdlit bőr-kilités, időközü fölfjás, férgesés köbetegségeknél, benyalkasodás a benőtt köszvénynél és a gumósságnál.

Az savanyvizek gyógyszer gyanánt használat mellett, előtte ép ugy mint annak használata alatt, valamint utólagos gyógykezelésnél is kitünő szolgálatot tesz.

Kapható annak készitőjénél, gazdasági gyógyszerész Stokerauban és az osztrák-magyar állam minden gyógyszertárában, valamint Nagy-Kanizsán Práger Béla, Zala-Egerszegen Hollósy E. gyógytárukban.

Megrendelésekhez kétszerszobb kétszkatula utánvét mellett küldetik. (13 18 25)

„THE GRESHAM"

élethiztositó-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:
Fő. József-tér 5. Eötv. Operaring 8.

A társaság vagyona frcs. 66 576,923.95
Evi bevétel biztositások és kamatból 1879. frcs. 13.628,702.40
augusztus 30-án
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) frcs. 86.000,000 —
A legutóbb tizenkét hónapos üzleti idő alatt frcs. 58.310,600 —
a társaságnál
értékig nyujtatnak be ajánlatok, miáltal a legrövidebb 25 év alatt benyujtott ajánlatok összértéke 1866 mint frcs. 945 092.825.—
értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositások a vidéki ügynök s a **magyar és osztrák fiókok** által adatnak. (998 6—*)

Mária-czelli
gyomor-cseppek,

jelos hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen,

és feiülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossszagu lehellet, szelek, savanyu felbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugykőképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomor görcs, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Kapható: Práger Béla ur gyógyszertárában Nagy-Kanizsán, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagybb gyógyszertárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Károly,
„az órangyalhoz" czimzett gyógyszertárában
64 10—52 **Kremzierben, Morvaország.**

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 4-én. 54-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tűzoltó-egylet“, a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „n.-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „n.-kanizsai kisded-neveló egyesület“, a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyzó szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

FELHIVÁS ELŐFIZETÉSRE!

A „ZALAI KÖZLÖNY“

tizenkilenczedik évfolyamának második felére

julius—deczemberre . . . . . 4 frttal
julius—szeptemberre . . . . . 2 frttal

ezennel előfizetést nyitunk s illetőleg az előfizetésre tisztelettel felhivjuk a nagyérdemü közönséget.

Óhajtunk továbbra is megszokott házi barát lenni s igy mind a megyei, városi, mind a közérdeknek hü tolmácsolói leszünk. Különös gondot forditunk a közgazdászati rovatra s ezért minden számban változatos irányban mind a hivatalos piaczi árjegyzéket hitelesen közöljük, mind pedig egyik nagyobb terménykereskedő ház szakavatott tisztviselőjének tollából közlünk biztos és hiteles átnézetet.

Az egyleti életnek továbbra is figyelmes szemlélői leszünk, mert az egyesült erőkben van a biztos jövő a közjólét megteremtéséhez.

Irodalmi tárczánk változatosságára kiváló figyelmet forditunk továbbra is.

Hireinket lehető gyorsan s minden személyeskedéstől menten közöljük.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

Az előfizetéseket legczélszerübb postai utalványon eszközölni, melyek közvetlen a „Zalai Közlöny“ kiadó-tulajdonosához intézendők.

Nagy-Kanizsa, jun. 18. 1880.

BÁTORFI LAJOS szerkesztő. **WAJDITS JÓZSEF** laptulajdonos.

Egy minden napi baj.

Ugy terjed, mint a rák fene, mindig tovább, vidéken éppen ugy mint a központban és megakadályozásáról szó sincs.

A ma kinyilt üzlet holnap már zár alá jut; sötét lesz a fényes kirakat és megszünik a divatdámák találkozási helye lenni. Valjon ki ennek az oka? maga a kereskedő.

Üzletet nyit minden számitás nélkül, — a jövendővel mit sem törődvén, a könyvvitelben pedig gyönge, járatlan, azt tartja: elég ha hitel forrásai bőségesek. Az üzletnyitás után következik a ragyogás, pazar-, gondatlan költekezés, a ragyogás után pedig egy borzasztó krach. Pünkösdi királyság, muló északi fény, gyönyörü napfényes reggel után egy hosszu zivataros éjszaka.

Készpénz hiányában hitellel kezdeni üzletet még annak is nehéz, a ki megtagad magától minden élvezetet, egyedül elfogadott kötelezettségei pontos teljesitésén fáradozik, — hát még annak, a ki ezekkel mit sem törődik? nem csoda, ha idő előtt összeroskad, eltemeti jövendőjét, hitelezőit pedig végtelenül megkárositja.

Nagy hiba az, midőn a hitel utján nyert pénz tulajdon vagyonnak tekintetik, s azon módon kezeltetik is el és nincs eszköz, melylyel az ellenkezőt lehetne elérni. A ki egyszer romlásnak indult, azt nem lehet többé megmenteni, ugy vagyunk vele mint a fuldoklóval, ha segéd kezet nyujtunk neki, minket is beránt, mi is elveszünk.

Vannak esetek, amidón a legönzetlenebb pontosság mellett is bekövetkezik a fizetés képtelenség, ez azonban nem bün, de midőn a fizetés képtelenség mesterséges uton előre számitva eszközöltetik, egyenesen a hitelező megkárositása czéloztatik általa, az már nemcsak rut háladatlanság, de sőt a legpiszkosabb bün cselekmény. Ez utóbbi eset vajmi gyakori, minden lépten-nyomon találkozunk vele.

Megállapodott, állandó vevőközönséggel rendelkező kereskedőink nagy mulasztást eszközölnek akkor, midőn a hitel nyitás mellett hamis adatokat mondnak be, azaz a tudakozódásra felettébb nagy hitelképességet irnak, vagy sürgönyöznek, mint tényleg. És ez által egyrészt előmozditják fiatalabb üzlettársak romlását, de másrészt segédkezet nyujtanak a jóhiszemü távol lakó hitelezők szándékos megkárositására. Ime igy nyilatkozik gyakran az önérdek, különösen kisebb helyen észlelhető ez leginkább, a hol mindenki félti a maga kenyerét, a fiatalabb üzletember a régibb ellen tör és viszont, — meg nem gondolják, hogy a fogyasztó közönség véghetetlenül szaporodott, a kik még csak egy pár évvel is maguk öröltek, ma már felhagytak vele, az üzletekből szerzik be liszt szükségleteiket, kenyeret is inkább süttetnek, mint sütnek, nem bajlódnak az összehasonlitással, nem kivánczsiak ismerni a különbséget.

Még nagyobb kereskedőink mulasztása ott, midőn csőd alatt lévő üzlettársaik vagyonát közös megállapodás utján maguk át nem veszik, hanem engedik potom áron vesztegetni, ugy, hogy amely tárgy saját ára ötven krajczár volt, azt most husz krajczáért lehet kapni. Gyakran megesik, különösen ott, a hol a bukás előre csinált dolog volt, a hol a különbféle áruczikkek idejekorán jól elhelyeztettek, hogy a perköltség leszámitása után alig marad néhány forint a hitelezők követelése fedezésére. Szomoru dolog, de való! Még ha közösen átveszik, hasznuk van mellette, de a hitelezők sem tapasztalnák: nesze semmi, fogd meg jól.

VIDONYI JÓZSEF.

Dr. Fárnek László védbeszéde Balogh János bünügyében.

Tekintetes kir. törvényszék, büntető biróság!

Komolyabb bünügy soha sem fordulhat elő egy biróság előtt sem, mint a jelenlegi; a hol és a melynél a tény hire maga mint villám czikázta át a környéket, s hullámzásba hozta a kedélyeket a szerint, a mint a jónak vagy rosznak tudása a kivánczsiakat kielégiteni szokta. — A dráma tényezőinek egyike a főbünös és főbünszerző a küzdtéren maradt mondhatni élettelenül; a másik főbünös és főbünszerző bünének tudatában menekült a sujtó kar elől, s a törvényt szabó és igazságot szolgáltató fél a harmadik tényező vádlottkint a büntető törvényszék elé került. —

Vádlott cselekedetének ismeretében nyugodtan maradt, és sorsát egy megye közönsége kiséri feszült figyelemmel, s tekintetét aggódva forditja a biróság felé, mely törvényt s igazságot szolgáltat a bünösök számára, de reménynyel néz fel hozzája mégis, mert hiszen erkölcsi értelemben e tény fölött a közönség már itélt, s biztositékot talál azon birák nemes jelleme és igazság szeretetében, kik e nagy esemény fölött törvényt mondani hivatva vannak, s igy a lázas izgatottság csendesülni s vissza térni kezd rendes medrébe, mert hiszen e botrányos ügy is mint minden egyéb végét fogja érni egyszer, és a zárszót nemcsak a nagy közönség, de vádlott is nyugodtan s bizalommal várja, tudván mindenik azt, hogy vádlott ténye habár törvény szerint kifogásolható lehetne is, — de erkölcsi szempontból lehull róla a bünös-

TÁRCZA.

Mi a nép?...

Mi a nép?.. Egy tömör mártványanyag:
Ordög-, vagy angyallá faragható.
Műveltség nélkül: ördög és barom...
Mivelve: angyal és mindenható.
Angyal, ha ünnön ajkán énekel, —
Isten, ha mindent szétrombolni kell.

Mi a nép? . a világnak tengere,
Belőle kincset hordogál a gálya,
E gályán ő vitorla — s czimere
A hatalomnak tündér koronája.
Vész, hogyha felzug; — vész, ha hallgatag —
És a jogérzet csillapitja csak.

S mi a magyar nép? Véres föld göröngye,
Mit a reménynek zöld ekéje szánt
A koronának ékes, drága gyöngye,
Gyöngy és acél, ha szükség — egyaránt.
Alvó oroszlán, mig föl nem riad...
S halálcsapás az, melyet ébren ad.

S mi a magyar nép? Századok gyémántja
Olvasszd, vagy üsd, hogy szétoszlassad őt,
Ha zuzatik sugárit összerántja —
Önfényiben keresve temetőt
Azért vagy, óh nép, oly fölötte nagy:
Mert magadé s igy hűn királyi vagy.

De mindez óh nép, még elégtelen...
Az ember isten igójével él,
E port lerázva, lelked istené
Es lelkeden te nem segitenél?
Tanulj, okulj! a bölcseket szeresd!
Testben-lélekben koldus aki — rest.

Tanuld azt, amit bölcsek irtanak,
S az életben használj minden betüt.
Azok, kik minden roszat irtanak,
Plántálják a jót és örökbecsüt.
Nagy könyv az élet —, élni tudni kell,
Haladj az irás bölcs betüivel.

Szeresd királyod és hős nemzeted!
Tanitson a hon s a népek királya,
Hogy a magnak, ha hiven elveted
Kalásza lesz — és ennek koronája
S az ily kalászától mit remélni mást
Mint érett fejéből gazdag aratást.

Észszel feledtél, ah de nem sziveddel,
Szivedben él egy szent emlékezet...
S mi boldog az, ki önmagát feledvé,
Hon és királyról nem feledkezett!
Azért vagy óh nép, oly felette nagy —
Mert magadé s igy hűn királyi vagy.

Előtted fekszik a kor és a pálya,
Válaszsz a mult és jelen között;
Mindent óhajt most a magyar királya
Mi érzetiddel meg nem ütközött.
S királyodnak, mit vész el nem sodor:
A népmüveltség legdiesőbb szobor!

SÁROSY GYULA

Rákosi László elhalt munkatársunk iratai közül, melyeket (t. i. a Sárosy Gyulára vonatkozó iratokat) Aigner Lajosnak az özvegy átadott.

SZERK.

1875. junius 26-ika is egy embert boldogitott.

(Igaz történet.)

(Folytatás.)

Igy beszéltek ők e bűvös nyelven egymással ismeretlenül.

Közben közben egy ideiglenes pausa állt vala be, a két átellenő ablak megnyilik, két fej buvik ki, egymásra pillantnak és ismét elégülten visszavonulnak.

Most már ismeretten álltak szemközt, most szembe mondák egymásnak:

„Rég szeretlek már én téged angyalóm.“

(Népdal.)

És e beszédjükben annyi őszinteség, annyi hevesség volt, hogy tehetségük az ihletség szinvonalára emelkedett és remekül játszottak.

Igy mult az idő éjfélig, mikor is Kálmán hosszas, szivélyes bucsut vőn, mely után is csak azon igérettel tudott megválni, hogy gyakrabban fogja tiszteletét tenni.

III.

Kálmán szivesen tett eleget igéretének, szabad idejének nagy részét Bükkfaiéknál töltö. De ott ritkán voltak ugy együtt, mint az első estve. Az öregeket és Gábort rendes munkájuk künn foglalkoztatá, csak Ilka végzé könnyü dolgait a szobában. Ő Kálmánnal már ismeretlenül is rokonszenvezett, most, hogy alkalma vala őt kiismerni, még inkább érzett vonzalmat iránta. Becsületessége-, őszintesége, müveltségeért tiszteletére méltatta. Mig viszont Kálmán, hogy kiismerte Ilkát, csak távozott tőle. Már egy földöntuli lény gyanánt bálványozta, ki oly eszményi állásponton székel, melynek magasságára ő soha fel nem szállhat. E hitében, ha még oly vigan is jött, elszomorodott, ha Ilkával együtt vala. Ilka észre vette e hirtelen változásokat és meg nem állhatta gyakori ismétlődések után az iránt kérdezősködni.

— Mondja csak Friller ur, miért komorodik ön gyakorta oly rögtönösen el, hisz én mindég oly vig vagyok; én vagyok annak oka? Kálmánt annyira megháborité e részvétteljes kérdés, hogy nem birt válaszolni. Ő egy igazi hős volt. Az az igazi hős, ki csak ott, hol veszély van, tud vitézül küzdeni, mig a mindennapias körülmények fájdalmait türelmesen hagyja magán rágódni. Ilka elértette Kálmán hallgatását, mely határozottan azt jelentő, hogy igen — ő az oka. E hallgatás nyilat lőtt szivébe, valamely eddig homályosan sejtett érzelem lángra lobbant keblében és megvilágitá szivének egy uj oltárát — a szerelemét.

Hosszu időig szótlan, csüggesztett fővel ültek egymás mellett, képzelmükkel bebarangoltak tündéri völgyeket, illatos mezőket, édeni virányokat tarka lepkék után száguldva.

A szerelem kápráztató hóbortja!

Hosszabb szünet után Kálmán erőt vett lázas állapotán és Ilkától viszonozva kérdé: — vajjon ő miért komorult el oly rögtönösen.

Ilyenkor ritka ember tud okosat mondani.

Ilka egy feddő tekintettel válaszolt a gyengédtelen kérdésre, s Kálmánnak e tekintetre ujra összeszorult szive.

Ilka megbánta szigoruságát, kiengesztelőleg átfonta lágy karjaival Kálmán nyakát és egy üdvözitő csókot lehelt barázdás homlokára.

Kálmán nem volt képes ennyi boldogságot keblében hordani; méz az nap egy levélben megkérte Bükkfaiéktól Ilka kezét.

Hogy kedvező választ nyer, azon nem is kétkedett. Ilkának csókját, Gedőnek barátságát, az öregek tiszteletét birta. Személyén, állásán nem volt semmi kifogásolható.

A válasz, mely itt következik, nem soká késett.

„Uram!“

„Nagyrabecsült ajánlata által igen megtisztelve érezzük magunkat. Sajnos, magam elé szabott életczélom gátat von közibénk. Fiamat asztalosnak neveltem, leányomat pedig egy lakatoshoz adom férjhez, kit rég kiszemeltem már, hogy e két egybe vágó szakma összefoglalásával az általam megalapitott üzlet felvirágozzék. Ez volt évtizedek óta eszményképem, ez lesz életemnek végső czélja, csak ezzel

ség fekete fátyola, s száznak ajakán reppen el egyszerre a varázs szó mint bűvös jelige: én is hasonlóan cselekedtem volna.

Csudálatos körülmény! az, ki megölve lett, a közönség által elitéltetett, s ki halálát okozta, annak felmentését óhajtja; aggály és kétely szállja meg még a bátrak szivét is, mert habár a bünöst az igaz, megbüntetve akarja is látni, van eset s a mostani okvetlenül az, melyben a vádbeli cselekmény elkövetőjét felmentetni kivánja. És a tett elkövetője mégis büntető biróság előtt a vádlottak padján áll, a vádlott Balogh János, kinek védelmét vagyok szerencsés a tek. kir. törvényszék elé terjeszteni. —

Egy vádlott áll tehát a tekintetes kir. törvényszék mint büntető biróság előtt, ki az általa elkövetett cselekményre nézve önmagával és lelkiismeretével leszámolt; egy cselekményért, melyre nézve Istenével is kibékülve van, s mely iránt csupán földi biráinak itéletére várakozik.

Ha a szőnyegen forgó bünügy esküdtszék előtt tárgyaltatnék, meg vagyok győződve róla, hogy annak tagjai vádlottat egyszerüen büntelennek nyilvánitanák s a vád terhe alól felmentenék, mert habár a birák a szokásos kérdések elsőbbjeire „igent“ mondanának is, az utolsóra, arra: vádlott vétkes e? egyhangu „nem“-mel szavaznának.

Védenczem azonban nem esküdtszék, — hanem büntető biróság előtt áll és igy itt azon különbség adta elő magát, hogy mig vádlottat az esküdtszék tagjai lelkiismeretük s meggyőződésük szerint az adott körülményeknek figyelmes számbavétele után mentenék föl; addig a tek. kir. törvényszék mint büntető biróság a hideg törvény szavait is fogja alkalmazni, s a büntető törvény §§ által is fogja indokolni felmentő kegyes itéletét. — Ez meggyőződésem. —

Igen, tekintetes kir. törvényszék! meggyőződésemet vagyok bátor előzetesen is nyilvánitani, mert szerencsére védenczem ügye az ország azon büntető birósága előtt tárgyaltatik, melynek tagjai elfogulatlanok, s nemcsak kitünő törvénytudósok, hanem a mi fő: igazságosak is. — Ezen szót igazságosak is, hangsulyozom, mert az igazság és törvény között gyakran eltérés van; az igazság nem jár mindenkor a §§. egyenruhájában; a §§ csak a törvényt állitják szemeink elé ugy a mint van hideg állapotában, de az igazság oly isteni ajándék, melynek segélyével a biró az elejbe mért szük korlátokon felül emelkedhetik, megszünik rabja lenni a holt betüknek, s az igazság szolgáltatás magasztos eszméjét ugy fogja fel: hogy habár valaki a büntető törvény száraz kerekeinek külső közé kerük is, ez még magában véve sem elegendő arra, hogy annak alanya általa szélylyel is morzsoltassék.

És most tek. kir. törvényszék áttérek szorosan a kir. ügyész ur által előadott tárgyi tényállásra s annak alanyára, s megfogom mutatni, hogy a tárgyi tényállás beigazolása nem elegendő mindenkor arra, hogy annak alanya a tettes el is marasztalható legyen.

Nem vonhatom kétségbe, hogy a vádbeszédbe előadott tárgyi tényállás be van győzve, azt is el kell ismernem, hogy annak alanya a vádlottak padján álló Balogh János; de a minősitésre nézve azon megjegyzést kell tennem, hogy emberölés, amennyiben azt ugyan másképp nevezni nem lehet, önvédelmi helyzetből származott, s a lelki fájdalom legmagasabb fokára csigázott önkivüli állapotban lőn elkövetve, — ahol a cselekvény beszámitásának helyt adni nem lehet. — Azt, hogy a cselekvény önvédelemből, önkivüli állapotban és véletlenül eredt, s ezért beszámitás alá nem eshetik, védbeszédem további folyamában törekszem begyőzni, s megmutatom, hogy vádlott cselekménye nem büntény, s igy az nem is büntethető. Hogy azonban ezt kellően teljesithessem, — szükségesnek találom, hogy ahhozegy kis bevezetést tegyek, melynek meghallgatására a tek. kir. törvényszék, becses figyelmét tisztelettel felkérem.

Tek. kir. törvényszék! Az erkölcstelenség a legközelebbi időkben megdöbbentő mérvben halad előre, kezd az emberi keblekből kihalni a szép és nemes iránti vágy és tisztelet; minden csak a pillanatnyi szeszély és érzékek kielégitésére látszik irányulni, — háttérbe szoritva még a legnemesebbet, azt, amit ősatyáink ezred évek óta szentnek és sérthetetlennek tekintettek: a házi tüzhelyek szentélyét is. — Az emberi érzékek bizarsaga, a nemes erkölcsök megvetése, a nők iránti tiszteletlenség s ezeknek mint tárgyaknak tekintése, ma már a nemtelen nagyság netovábbját érte el; a nők elcsábitása és azzal való kérkedés ma már közbeszéd tárgya. A házi boldogság szelid angyala szép vagy ifju nő nem talál immár saját szerény kunyhójában magának helyet nnön oltárának, mert habár imádkozva fogja is azt ott találni egy kéjelgő férfi, elszakitja onnét, kiragadja üdvösségének sphaerájából, s a megbecstelenitett nőt könnyelműen veti a megcsalatott férj lábai elé oda, kisérve ördögi gunykaczajával.

A törvényhozás maga is átlátta már régen, hogy a családi tüzhelyek béképét védelmezni kell, s kitalált erre egy oly intézményt, melynek neve: a kéjhölgyek tanyája, s ezt rendőri felügyelet oltalomba részesiti csupán azért, mert mint szükséges — roszat vélte alkalmazhatni a végből, hogy azok, kik állatias ösztönük s érzékiségük kielégitése nélkül élni nem tudnak, ne tolakodjanak mint duló szellemek s mint romboló vihar azon gondosan ápolt kertek élő virágaihoz, kiknek neve: „ne nyulj hozzá!“ s ne érintsék azoknak szirmait fagyos lehelletükkel, mert hiszen nyomukban vész, kárhozat és pokol tenyész....

Mennyiben felelt meg ezen rendőri intézkedés feladatának s a családi béke és boldogság borus ege fölött biztos villámháritó-e? annak megbizonyitása jelen védbeszédem keretéhez nem tartozik, de a felhozottakat el kellett mondanom azért, hogy megmutassam, miszerint ily körülmények között, ha egy férfi valamely család szentélyébe duló szellemként betolakodik, — az kétszeresen bünös; bünös egyszer ön cselekménye miatt, s bünös másodszor azon eseményért is, mely egyedül az ő tettének következménye volt, sőt egyedül ő a bünös a következményért akkor is, ha annak folytán egy harmadik egyén követett el valamit, habár ezen cselekmény más körülmények között büntényt képezne is. —

És most azt kérdem tek. törvényszék, ha egy önérzetes férfi, még ha nem férje is egy elcsábitott s meggyalázott nőnek, mint férfi már hivatva van a nőt pártfogása alá venni s megbüntetni a csábitót; hát egy férj, kinek neje vagy becsülete drágább életénél, ki nejét jobban szereti, mint saját életét, — mert hála a gondviselésnek, ily önérzetes férfiak még léteznek, s nem is szabad, sőt veszélyes lenne egy társadalomban oly tant felállitani, hogy a férjeknek jogai még ily esetben sem terjedhetnének a 20 frtos becsületsértési pereken tul, — mondom, ha tőle ezen kincs lett elrabolva, nem önvédelmi jog e ezen rablótól szabadulni? s hol azon önérzetes férj, ki nejét s becsületét tiszteli s szereti, s szerényen visszavonulva látván nejét a becstelenség posványába egy kéjencz által saját szemei előtt tiportatni, s nem tartaná elengedhetetlen erkölcsi kötelességének a bünöst nyomban megbüntetni, s hol van a határ, mely vonalat képezne, melyen tul a féktelen szenvedély büntetlenül át nem törhetne, s hol a megállási pont, melyen tul a fenyités nem mehetne? Ily határvonalat s megállási pontot megismerni hasonló esetben emberileg kivánni nem lehet.

Hi egy férj, egy családfő ily esetben van, s ily sérelemnek bepanaszolása által a törvény előtt keresne elégtételt, mit nyerne?... Semmit! Van-e valahol törvényhely, mely elégtételt nyujtana az ily módon megrablott félnek? Nincsen tek. kir. törvényszék, s ne is ámitsuk magunkat törvényeink által nyujtható elégtétellel, mert akkor kigunyolnák magát a természetet, az ily sérelemnek bepanaszolása által a férj csak a maga s családja becsületét tenné ki a pelengérre anélkül, hogy méltó elégtételt nyerhetne, pedig nagyobb, sőt pótolhatatlan a szenvedett ház erkölcsi értéke, mint egy közönséges rablásnál, mert egy közönséges rabló által elvett érték vissza is szerezhető, de a női erény és becsület oly kincs, melyet sem egy fejedelem, sem egy világ nem kárpótolhat.

Ezek a főbb momentumok, melyeket szükségesnek tartottam felemliteni. — Ezek után azon enyhitő körülményeket vagyok bátor elősorolni, melyek már az igen tisztelt kir. ügyész ur által előadattak, s a melyeket magam is helyeseknek tartom.

Vádlott 26 éves ifju ember, tehát a nején elkövetett megbecstelenités nála hevesebb indulatrohamot okozott, mint okozott volna egy idősebb s higgadt embernél.

Nyolcz évi házasága alatt gyermektelen maradván a családi örömökre gyermek nemzése által vágyó férjnek fájdalmát fokozta azon kétségbeesés, hogy nejének ily hütlensége okozta a magtalanságot, s a különben igen jó módu, s vagyonos vádlottat a gyermektelenség már is aggályba ejtette.

Az esemény vádlott házánál, ennek honlétében, tehát különös vakmerőség s a férj jogának kigunyolása mellett követtetvén el, a házi gazda iránti megvetést tanusitotta.

Azon gondolat, hogy vádlott családjába s jelentékeny vagyonába egy oly gyermek ülhet be, s nevét oly gyermek viselhetné, ki nejének hütlensége folytán a bün fertőjéből emelkedik ki, az undor és bősz düh a nemes gondolkozásu vádlottban az öntudatlan cselekvést fejtette ki, mi annál inkább igazolható, mert egyszerü nevelése s polgári állása azon eszközt rendelte számára. — Végre eddigi erkölcsi magaviselete kifogástalan volt.

Ezeket figyelembe véve, kérem a tek. kir. törvényszéket, méltóztassék védenczemet az ellene emelt vádcselekmény megbüntetésének terhe alól, a cselekmény meg nem büntethetése indokából részint azért, mert ugy physikai, mint moralis életének önvédelmében volt, részint mert tettét öntudatlan állapotban, tehát be nem számithatás mellett követte el, részint végre, mert ugy moralis, mint positiv törvények alapján cselekménye jogosultnak mondható, és legvégül, mert a halál véletlenül következett be — feltétlenül felmenteni.

Stenographálta
KELE ANTAL

Dr. Laky Kristóf kir. ügyész, dr. Farnek László védő ügyvéd védbeszédjére még röviden érdemlegesen megjegyezte, hogy Balogh János nem az önvédelemben követte el ezen büntényt, mert hogy az önvédelem esete fennforogjon, szükséges a physicai megtámadás és a megtámadásnak jelenlegesnek kell lenni.

Hasonlókép megczáfolja védő ügyvéd azon állitását, mintha Kovács József véletlenül halt volna meg, mert az ok, az okozat, s az eszköz oly okozati összefüggésben vannak, s mint az orvosi látlelet is mutatja, a halál egyenesen az ütések következtében állt be.

Végül határozottan tagadásba veszi védő urnak azon védekezését — s itt caudálkozásának ad kifejezést, hogy jó jogász létére azt állitja, miszerint, ha védencze illetékes helyen keresett volna orvoslást, legfölebb 20 frt birsággal lett volna büntetve; — mert ugy a régi törvényeink, mint a néhány nap mulva élet belépő törvénykönyvünk a házasságtörést szigoruan megfenyiti. — Ha tehát védencze illetékes helyen fellép, bár ha nem kapott volna is ellenfele oly büntetést, milyent érdemelt, de mégis szigoruan meg lett volna büntetve.

Mindezeket egybefoglalva, kir. ügyész tovább is ragaszkodik vádjához. KELE.

Bünügyi tárgyalások jegyzéke.

A nagy-kanizsai kir. törvényszéknél.

Julius 8 án.

1083/80. Filiszár Gábor csapi lakos csalás büntettével vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1107/80 Péter György és társai talált vagyon jogtalan elsajátitásával vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1449/80. Ehrenreich István és társa pacsai lakosok sikkasztással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Julius 9-én.

1082/80. Gerencsér János kis-komáromi lakos szülő bántalmazásával vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1087/80. Dénes József nagy-radai lakos lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1246/80. Perzsovits István keszthelyi lakos hamis esküvel vádolt elleni ügyben III-ad birósági itélet hirdetése.

1204/80. Szom János s társai barátszigeti lakosok emberölés és sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Julius 14 én.

1464/80. Horváth György és társai n.-kanizsai lakósok lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Julius hó 15 én.

1078/80. Kiss Simon János szemérem vétségével vádolt elleni ügyben III-ad birósági itélet hirdetése.

1041/80. Guttmann József alsó-lendvai lakós zártöréssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

794/80. Horváth György és társai gétyei lakósok betöréses lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1130/80. Guttmann József alsó-lendvai lakos okmány hamisitásával vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Kelt N.-Kanizsán, 1880. jun. 28.

Kiadta: WLASSICS EDE
iroda igazgató.

(Folyt. következik.)

Jegyzőkönyv,

felvétetett a „Zalamegyei ált. tanitó-testület“ közp. választmányának 1880 évi május hó I én tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: Csathó Alajos elnök, özv. Emecz Józsefné, Nagy Mariska, Biró József, Belányi Tivadar, Ujlaky Mátyás, Vörösa János, Fried Ignácz, Póltz Pál, Haschpel József és Ertl Károly közp. választmányi tagok.

Csathó Alajos tantestületi elnök az egybegyültek üdvözlésével az ülést megnyitotta. A jegyzőkönyv vezetésével Ertl Károly főjegyző bizatott meg.

Az ülés tárgyai:

I. Mult ülés jegyzőkönyve olvastatott s észrevétel nélkül hitelesitettett.

II. Elnöki jelentések:

a) a megbizásokat az elnökség teljesité;

b) a közp. választmánynak a nyugdij ügyben a nm. vallás és közokt. minister urhoz intézett kérvényét a megyei tek. tanfelügyelőség f. é. ápr. hó 21-én pártoló irat kiséretében felterjesztő;

c) a sümeghi járási kör 12 rendes tagja után a közp. választmány pénztárát illető $^1/_3$ rész tagsági dijat az 1879/80. évre beküldé:

d) Sárváry József egyedutai állami tanitó az elnökség felhivására szives készséggel ajánlkozik a letenyei jkör megalakitására, e végből azonban előbb megbizást és bővebb felvilágositást kér;

e) főtiszt. Ujlaky József pacsai plébános ur — jelenti elnök — azon szives szóbeli igéretet tette, hogy ő a pacsai jkör megalakitása érdekében tőle telhetőt megteend;

f) továbbá jelenti: hogy a jkörök elnökei figyelmét felhivá a III. egyetemes tanitógyülés végrehajtó bizottságának f. é. pünkösdi ünnepein megtartandó évi nagygyülésére s kéré őket, hogy akár a szövetség, akár az isk. takarékpénztárakat illető óhajaikat szivesked jenek a közp. választmányhoz mielőbb beküldeni, hogy azok kellő időben felterjesztessenek. Eddig — ugy mond — egy helyről sem jött értesités.

A jelentések mindegyike tudomásul vétetvén, az elnökség megbizatott, hogy Sárváry József egyedutai tanitónak a letenyei jkör megalakitására megbizó levelet s kellő utbaigazitó sorokat küldjön.

III. Olvastatott a III. egyetemes tanitógyülés végrehajtó bizottságának a hazai tantestületekhez, az ez évi pünkösd ünnepain tartandó évi nagygyülését tárgyazó felhivása.

A központi választmány, tekintve a tantestület anyagi helyzetét, ez alkalommal nem küld a nagygyülésre képviselőt; a kitüzött kérdésekre irásban sem nyilatkozik, mert a közp. választ. már a végrehajtó bizottsághoz azon kérdések egynémelyikére beküldé véleményét; erre vonatkozólag a jkörektől felterjeszteni való nem jött; ujabb kérdés napi rendre tüzése sem ajánltatik ezuttal.

Bár teljesen meg van győződve a közp. választmány, hogy a végr. bizottságot a hazai néptanitók orsz. ügyeinek intézése nemcsak szellemileg, de anyagilag is sulyosan terheli s mely két rendbeli nemes áldozatkészségéért a vidéki tantestületeket örök hálára kötelezik, jelen körülmények közt anyagilag a legcsekélyebb összeggel sem járulhat a közös ügy előmozditásához.

IV. A zala-szt. gróthi járási körnek 1879. évi novemb. hó 6 án tartott üléséről felvett jkönyve olvastatott s pontonkint tárgyaltatott.

A közp. választmány elismeréssel van a jkör működése iránt, s egyszersmint azon óhaját

---

hiszem családom jólétét, jövőjét biztositani, csak igy szállhatok majdan nyugodtan a sirba.

Nem hiszem, hogy e soraim önnek fájdalmat okoznának; de ha igen, ha leányomat igazán szereti, találjon vigaszt abban, hogy ön lemondva, nem gördit akadályt leányom boldogságához vezető utjára. Bükkfai.“

E levél sarcastikus mosolyt idézett Kálmán ajkaira, e páratlan sophisma felzaklatá tetterejét. Itt veszély volt, nem az ő személye körül, veszélyben forgott Ilka boldogsága.

Vissza is felelt rögtön Bükkfai levélhozójával:

„Mélyen tisztelt Bükkfai ur!“

„A mit meg nem tennék a világért, megteszem Ilka kisasszony boldogságáért: árulóvá leszek. Elárulom, hogy birom Ilka csókját, mely, ha nem tévedek, a szeretet kifejezése. Az égre uram, ne erőszakolja gyermekét máshoz, mint akit ő szeret.“

Erre sem késett soká a válasz, megkapta még az órában.

„Uram!“

„Ilka csókját lehet, hogy birja, nem kutatom; csókjaival ő rendelkezik, hanem személye iránt — én.

A mi boldogságát illeti, megengedem, hogy kell fölötte örködni — de megjegyzem, ez az én hatáskörömhöz tartozik, és hogy meg legyen erről győződve, Ilka legközelebb menyasszony leend. Bükkfai.“

Mióta Kálmán Ilkát megismeré, kedélye mindinkább felvidult; a lelki betegségnek hatályos gyógyszere egy örömsugár, egy csepp remény. Most, hogy Bükkfai sujtó leveleit vette, még több sebet érzett szivében sajogni, egész pessimistává lőn. Bükkfai utóbbi levele szalag volt, melylyel madárként felszálló kedélye visszarántatott előbbi buskomorságába és ha tört szivvel jött Bükkfaiék szomszédságába, most lemondva az élet örömeiről, reménytelenül hagyta oda lakását, s mint egy visszavonuló remete átköltözött Budának egy félreeső zugába.

BOGÁDY.

(Vége következik.)

fejezi ki, hogy a jkönyvekbe jövőben az elnöki jelentések, értekezések stb. főbb vonásokban jegyeztetnének be vagy pedig a jkönyv mellett a jkör elnöke külön részletes jelentést küldjön. Az alapszabályok értelmében a „Zalam. ált. tantestület"-nek járásközei vannak, ugyanezért óhajtja a köp. választmány, hogy a zala szt.-gróthi járási köre is mindig és mindenütt az alapszabályszerű czimet használja, ne pedig, mint a tárgyalás alatt álló jkönyvben is — majd „egylet", majd jkör elnevezést. — A jkönyvbe foglalt fontos határozatokat a közp. választmány ezuttal csak tudomásul veszi, minthogy a jkör látszólag önállóan vezette e tekintetben ügyeit és nem tudja, valjon végrehajtattak-e már? Ha azonban a jkör valamely kérdést ujból tárgyal s ebből folyó határozatát a megyei kir. tanitói-testület által óhajtja végrehajtatni, ezen esetben a jkönyvben világosan megjelelendő, hogy mily uton akarja a jkör a tervbe vett határozatokat keresztül vinni, mert önként érthető, hogy a közp. választmány a jkörök határozatait csak akkor teheti magáévá, ha erre felhiva van. Másrészről igen valószinü, hogy lényeges határozatoknak csak a közp. választmány, mint az ált. tanitói testület igazgató és végrehajtó közege, illetve a tantestületi elnök, ki egyesek és hatóságokkal szemben a testületet képviseli, bir csak — ha egyátalán lehet — érvényt szerezni. Végre időn a közp. választmány kijelenti, hogy a „zala-szt.-gróthi jkör" működéséhez a legszebb reményt köti, egyuttal azon reményben van, hogy a jkör egészen alapszabályszerüleg (szellemileg és anyagilag) támogatja a központot.

V. A zala-egerszegi jkör elnökének, Vidéczy Ferencznek f. é. ápr. 12-én kelt s az elnökséghez intézett levele olvastatott, Vidóczy F. abban panaszkodik, hogy a lefolyt évben kartársaiban a jkör ügyei iránti lelkesedésnek nem hogy szikrája, hanem még hamuja sem mutatkozott. A mult őszi gyülést — ugy mond — Zala Istvándon a tagok kevés száma miatt nem tarthatá meg, még azok sem jelentek meg a szinhelyen, kik előadás tartásra jelentkeztek. A jkör tagjai közönyösségének okát — ugy véli — a máj. 13-án Zala Egerszegen tartandó jköri ülés felderitendi.

A közp. választmány fájdalommal veszi ezen értesitést tudomásul, s minthogy azt hiszi, hogy a jköri tagok legnagyobb része azért nem jelenhetik meg a gyüléseken, mert a községek annak idején fuvar és napi díjjal nem látják el őket s szerény fizetésükből gyülésekre nem jut, elhatározá, hogy azonnal kérvényt intéz a megyei tek. tanfelügyelőséghez s felkéri, hogy a megyei közigazgatási bizottságnak legközelebb tartandó havi ülésén sziveskednék oda hatni, miszerint a nevezett bizottság a községeknek szigoruan tegye kötelességükké, hogy a gyülésekre menő tanitóknak napi és fuvardíjat szolgáljanak ki s jövőben e czélra minden község évről évre bizonyos összeget vegyen fel a községi költségvetésbe.

VI. Elnök inditványára Bánfi Alajos sümeghi járási tagtárs felkéretik, hogy a f. évben megtartandó megyei nagygyülésen a „Gyorsirásról" előadást tartani sziveskedjék.

VII. A muraközi jkör felkéretik, hogy a somogymegyei tanitó-egylet által, a megyei tantestületek hatásköre kiszélesbitése tárgyában felvetett tételt, minthogy a közp. választmány az ez évi közgyülés tárgysorozatába óhajtja felvenni, a tárgy nagy fontosságánál fogva sziveskedjék behatóan megvitatni s a történt megállapodások előadására a közgyülésre előadót küldeni.

Az ülés napirendje ezzel ki lévén meritve, elnök az ülést befejezettnek nyilvánitja.

Kmf.

CSATHÓ ALAJOS m. k.,
tantestületi elnök.

Jegyzette: ERTL KÁROLY m. k.,
füjegyző.

Hitelesitjük: özv. EMECZ JÓZSEFNÉ m. k.,
UJLAKY MÁTYÁS m. k.

Helyi hirek.

— ***Figyelmeztetés.*** A nagy-kanizsai takarékpénztár t. cz. részvényesei értesittetnek, miszerint uj részvényeiket a mai naptól kezdve a délutáni órákban 3-tól 5 ig az intézet hivatal helyiségében a régi részvény felmutatása mellett átvehetik. Kelt Nagy Kanizsán, 1880. jul. 1-én. Az igazgatóság.

— ***A helybeli*** polg. isk. ifjuság szegény tanulók segélyezésére jun. 29 én a „Zöldfa" czimü kertben tartott zártkörü nyári mulatsága kitünően sikerült. A zene- és énekdarabok szabatos előadása, ugy a szavalmány lelkesült tetszést arattak, kiválóan pedig a „Hunyady-induló". — A táncz szintén jó kedvvel és reggelig tartott. A siker kiviteleért méltó elismerést érdemel Berecz Imre zenetanár s általában a derék tanári testület, ugy nemkülönben a rendező bizottság. — Ezuttal lett kisorsolva a polg. isk. előbbi zongorája is, melyet „Barnabás" névvel egy 2-ik osz. polg. isk. tanuló nyert meg.

— ***A zalamegyei*** egyetemi polgárság több tagja a helybeli polgári egylet könyvtára javára 1880. julius 10-én Nagy-Kanizsán a „Polgári Egylet" kertben zártkörü nyári mulatságot rendez. A rendezőség. A meghivó másra át nem ruházható és ennek előmutatása mellett előre válthatók jegyek julius hó 10-én d. e. 10—12 óráig, d. u. 2—4 a „Polgári Egylet" helyiségében és este 8 órától fogva a pénztárnál. Belépti dij személyenkint 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete este ½9 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a „Korona" vendéglő éttermében tartatik meg.

— ***Nyilvános köszönet.*** A helybeli polgári iskolai ifjuság által szegény tanulók segélyezésére rendezett hangversenynek összes jövedelme volt 328 frt 25 kr., ide számitva a felülfizetéseket is; levonva ebből a 86 frt 19 krnyi költségeket, maradt tiszta jövedelem 242 frt 6 kr., mely összeg a takarékpénztárba elhelyeztetett. Felülfizettek: Nmltagu Dr. Kovács Zsigmond Veszprém egyházmegyei püspök ur 10 frtot, Hirschler Sándor ur Pozsonyból 3 frt, Bogyay E. ur 50 kr, S. E. 50 kr, Nith Norbert ur 50 kr, Ebenspanger Leó ur 2 frt, N. N. 50 kr, Hein M. ur 50 kr, Rituper K. ur 50 kr, Hám J. ur 50 kr, Lubics Gy. ur 50 kr, Berkes J. ur 50 kr, Grossmann J. ur 50 kr, N. N. 50 kr. Ebenspanger Lipót ur 1 frt, N. N. 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 50 kr, Plihál F. ur 50 kr, Malonyay J. ur 50 kr, Pollák E. ur 50 kr; Trojkó L ur 50 kr, Semetke L ur 50 kr. br. Gaál Nánd. ur 50 kr, Valbach M. ur 50 kr, Weiss N. ur 20 kr, N N 10 kr, Lövensohn E. ur 50 kr, N. N. 1 frt, Seidl G. ur 1 frt, Barabás főhadn. ur 1 frt 50 kr, Grünhut H. ur 1 frt 50 kr, Rathmann Gy. ur 3 frt 50 kr, Oszeszly A. ur 1 frt, Grünhut Alf. ur 1 frt, Rosenberg Israel ur 3 frt és Morgenbesser J 2 frtot, — összesen 45 frt 80 kr. — Van szerencsém ezennel leghálásabb, meleg köszönetemet nyilvánitani ugy a szives felülfizetőknek, valamint mindazoknak, kik megjelenésükkel a szegény tanulók javára szánt összeget növelni sziveskedtek; továbbá Berecz Imre zenetanár urnak, ki nagy buzgalma által a legfényesebb sikert felmutatta. Nagy Kanizsán, 1880. jul. 2. Morgenbesser János, polg. isk. igazgató.

— ***Iskolai értesités.*** A nagy kanizsai izraelita tanoda elemi és kereskedelmi osztályaiban a vizsgálatok az alább következő rendben fognak megtartatni. Szülők, tanügybarátok e vizsgálatra tisztelettel meghivatnak. Vizsgálatok sorrendje: Szombaton julius 3-án a női kézi munkák kiállitása. Szerdán, julius 7-én délelőtt I. fiosztály, délután I. és II. leányosztály. Csütörtökön, jul. 8-án délelőtt, II. fiosztály, délután III. és IV. fiosztály. Pénteken, jul. 9-én délelőtt III. és IV. leányoszt. Vasárnap, jul. 11-én délelőtt V. és VI. leányoszt, délután V. és VI. fiosztály. Hétfőn, jul. 12-én délelőtt és délután kereskedelmi osztályok. Kedden, julius 13-án érdemsorozatok kiosztása.

— ***Észrevétel.*** A gelsei szomoru és feltünést okozott esemény felől a „Zalai Közlöny" f. évi 52 ik számában hozott s azon esetnek f. évi junius hó 24-én megtartott végtárgyalását ismertető czikkre. A sajtó kétségtelenül azért van s szabad sajtónak azert neveztetik, hogy azon cselekvények, melyek a közönséget érdekelhetik, ha lehet azonnal világot nyerjenek, sőt ha és a mennyiben valamely ténynél, habár biróság vagy hatóságáltal történik is sérelem vagy méltánytalanság, az azonnal köztudomásra juthasson; azonban a közlők feladata, hogy közleményeiket főleg fontos esetekre hiven adják elő, s különösen arra kell ügyelni, hogy kivált birói határozatok felől a közlemények elferditése se rosz akarat, se értelmetlenség, sem pedig felületes ismeret folytán visszatetszést ne szülyön, mert a közönség ama véleményben jogosan él, s el is várja, hogy a sajtó szabadsága mellett komoly közleményeiben való dolgokat terjeszszen, s óva kodjék a közönség félrevezetésében, s ha valaki nem Hivatott arra, hogy komoly ügyben komolyan s igazsághün tegye meg közleményét, tartson a bölcsccsel, ki a hallgatást aranynak értékelte. Az észrevételezett czikk igy ir: A tanács azonban Balogh János vádlottat a szándékos emberölés vádja alól bizonyitékok hiányában felmentette, de a sulyos testi sértés büntettében bünösnek mondotta ki, tekintettel azonban arra, hogy cselekvényét jogos felindulása alatt követte el, vádlott egészen felmentetett. Erre röviden azt mondom: nem igaz. — A törvényszéki tanács vádlottat a sulyos testi sértés büntettében sem mondotta bünösnek ki, hanem ezen bünccselekményt csak constatálta, s annak büntetése alól csak igy mentette fel, — mig a közlemény szerinti eljárásban a nagyon is helyesen biráló törvényszék következetlenségbe jött volna saját nézetével, a mi itt egyátalán meg nem történt. A közlemény azt is irja: az itélet kihirdetése a jelenlevő szakférfiak közt általános csodálkozást sőt megütközést okozott. Ezen cynicus kifejezésre azon észrevételt kell tennem, hogy én sajnálni tudnám, ha valaki a jelenvolt szakférfiakból ezen nézetet osztaná, mert a jelen volt szakférfiakat egyenkint van szerencsém ismerni, s mert kedvesen ismerem el szakavatottságukat, épen azért akarom róluk feltenni, hogy egyes nézetet alá tudnak rendelni a legfőbb s döntő criticának a kir. Curia mint legfőbb itélőszék hason nézetének, a mit ezennel a „Magyar Themis mult évi jun. 26 án kiadott 26 ik számában megjelent döntvénynyel be is mutatok: A fehértemplomi kir. trvszék sulyos testi sértés miatt vád alá helyezett Lynta Binta Györgyöt, s ellene 1878. aug. 30-án 7218 sz. a. következő itéletet hozott: Lynta Birta György vádlott sulyos testi sértés büntettében bünösnek mondatik ki és e miatt az 1876. évi junius 8-tól az évi julius 1-ső napjaig tartott vizsgálati fogságnak betudásával hat heti börtönre itéltetik. Indokok stb. — Vádlottnak az itélet érdeme, panaszlónak pedig a kártéritésre vonatkozólag közbetett fellebbezések folytán a bpesti kir. itélő tábla 1878. évi nov. hó 25-én 31163 sz. a. következőleg itélt: Az eljáró kir. tszék itélete indokolásánál fogva helyben hagyatik. — Vádlottnak és a kir. ügyésznek ujabb fellebbezéseik folytán a m. k. Curia mint legfőbb itélőszék 1879. évi junius hó 10-én 4740 sz. a. következő itéletet hozott: Minthogy a kir. ügyész az első birósági itéletre annak kihirdetése alkalmával megnyugvását jelentette ki, az ugyanazon itéletet teljes tartalmára nézve helybenhagyó másodfoku birósági itélet ellen közbevetett fellebbezése hivatalból visszautasittatik. Vádlott fellebbezésére pedig mindkét birósági itélet megválasztatása mellett Lynta Birta György a sulyos testi sértési vád és következményeinek terhe alól büntethető cselekmény hiányából felmentetik. Indokok: Mert a vizsgálati adatok szerint Lynta Birta György azon alkalommal ejtette Guczu Imrén az orvosi látleletben körülirt sulyos testi sértést, midőn Guczu Imre a vádlott nejével elkövetett házasságtörésben vadlott által tetten éretett. Ily körülmények között Lynta Birta György mint férj, házas életének megrontása miatti jogos felindulásában sérelmezvén Guczu Imrét, ezen cselekménye bünvádi beszámitás alá nem esik. — Ezeket mint Balogh János vádlottnak védelmező ügyvéde elsorolni kotelességemnek tartottam. Dr. Fárnek László, közs váltó-ügyvéd.

— ***Névünnep.*** Balaton-Füreden méltó ünnepélyességgel tartaték meg László királyunk napja, ugyanis ekkor volt e kies fürdő nagyérdemü igazgatója Écsy László urnak névünnepe. Szent mise után a „Szeretetház" összes növendéke a gyógytéren levő igazgatósági iroda előtt sorfalat kepézve teljes öszhangzattal énekelék a magyar néphymnust, melynek megtörténte után egy növendék hálás szavakban üdvözlé jótevőjöket, mint az igazgatótanács alelnökét, ő nagysága szives szavakban köszöné meg a figyelmet, az éljenzés elhangzásával több magyar dalt énekelve, a „Hertelendy" indulóval berekesztek a tisztelgést, a nagy számu fürdői közönség kiváló rokonszenvvel hallgatta. Délben a fürdői közönség nagyrésze s a fürdői tisztikar a kitünő ebédre hivatalos levén, nem hiányzottak a gyujtó pohárköszöntések, melyeket Jalsovits Aladár sz. b. r. lelkész ur kezdett meg kiváló gonddal és tapintatos körültekintéssel alkalmazva védszentjének csodás működését, meleg hangon éltetvén az érdemekben gazdag s fáradhatlan tevékenységű Écsy László igazgatót, László József ev. lelkész kegyeletes megemlékezéssel a fürdői közönség nevében élteté őt, Bizay a „nemzet báró"-ja angolul, majd németül üdvözlé a jelenlevő s köztiszteletü angol főconsul Audley Gosling ur ő méltóságát, erre viszont angolul rokonszenves érzülettel élteté főconsul ur a naphősét, az érzelmes tosztot Reményi ur magyarul tolmácsolá, László József ur a fürdő orvosaiért, Bizay a gyógyszerészért, majd Young hajóépitészért, Trstyánszky Lajos Écsy ur rokonaiért, Bizay a tivollevő s ép e napon Nagy-Váradon időzött apátért, Simon Vincze ő nagyságaért, Young ur angolul Magyarország, különösen Balaton jövőért emelt meleg érdeklődést tanusító szavai köst poharat. Ezután Endrődy Sándor ifju költőink egyik legkiválóbb tehetségü tagja emelte poharát egy másik szobában levő társaság nevében a köztiszteletü házi gazdára, kiemelvén, hogy az iránti tisztelet és szeretet vonzalma tiszta, ragyogó érvekkel s költői hévvel adván azt elő, Écsy László Dr. Rómer Flóris apát-kanonok egészségére emelte poharát, mint akinek vendégszeretetét élvesé ekkor a tihanyi apát ur, László József a „Szeretetház" derék kezdeményezője Molnár Aladár képviselő urért, s viszont ő Écsy Lászlóért, mint a „Szeretetház" lelkesülő jótevőjéért, Trstyánszky ur az angol nemzetre, főconsul ur erre kijelenté, hogy Európában a Balatontavát ő legszebbnek találta s fájt látnia, hogy mi sem élénkiti, ezért irt Bécsbe s több helyre a hajókázási egyleteknek, hogy a természet e ritka szépségét jöjjenek megtekinteni s felhasználni. Erre Écsy ur önérzetes meleg hangon éltette a főconsult és családját ritka rokonszenveért, mire derék népzenészeink az angol hymnust játszották el s ezt a diszes vendég koszoru felállva hallgatá, lélekemelő volt látni a főconsult, midőn tisztelettelteljesen meghajolva s meghatva messze távol hazájától nemzetének közimáját a törhetlen magyar vedégszeretet édes ölében elzengeni hallá, meg is köszönte ezt s óhajtá: éltessük királynéját, dörgő éljenzés volt a válasz. A paloznaki plebános egy régi képet emlitve fel következetesen élteté a nap ünne peltjét, Morócza Kálmán a magyarokkal rokonszenvező angolokra emelé poharát, kik közénk jöve, megtanulják nyelvünket, mig más nemzet azt igényli: mi tanuljuk meg a bevándorlókét. No hiszen nem maradt adós a talpig derék főconsul, elmondá, hogy az angol bárhova megy, megtartja ugyan nemzetiségét, de örvend, ha rokonszenvre talál, a hősi magyar és angol nemzet közt századok óta a legmelegebb rokonszenv uralg, multjok azonos, a világon e két nemzetnek van legrégibb alkotmánya, mindkettőnek harczolnia kelle ezért, mindkettőn megnyerték s a világ tiszteli ezt. Szabadságot vesz magának a szabad és nemes magyar és angol nemzetre emelni poharát. A leirhatlan lelkesedést a népzenészek „Hunyady indulója" tudta tulharsogni, mely ujabb meglepetés volt a főconsulra, mert oly ezredben szolgált a krimi háboru alatt, hol ez volt az induló. Ily érzelemben gazdagon oszoltunk szét, szép jövőt jósolva e kies fürdőnek s lelkünkből éltetve a tapintatos derék házigazdát. Éljen!

— ***Uj fürdő*** a Balaton mellett. Eszterházy Mór gróf a füredi határ mellett fekvő birtokán nagy épitkezéseket akar létesittetni, sőt uj hideg fürdőt is épittet a Balatonon.

— ***Uj könyvek.*** Wajdits József könyvkereskedésében kapható: Törvény a m. büntetőtörvénykönyvek életbeléptetéséről, kiegé szitve az idézett törvényekkel. Ára 30 kr. — A magyar büntetőtörvénykönyv a büntettekről és vétségekről. Kimeritő betürendes tárgymutatóval. Ára 80 kr. — Az uj rendőri törvény. A magyar büntetőtörvénykönyv a kihágásokról. Betürendes tárgymutatóval. Ára 40 krajczár.

— ***Derék életmentők.*** Zala-Egerszegen junius hó 26 án P. E. kereskedő segéd több fiatal ember társaságában elment a Zala folyó üdtő, de csalékony hullámaiban fürödni. Alig volt a vizben néhány perczig és alig tett egy két lépést előre, az áram, mely a nagy vizállásnál fogva igen erős volt, elragadta őt, s mivel uszni nem tudott, magával sodorta a mélységbe és egy szivrepesztő jajkiáltással eltünt. Ezen hajmeresztő pillanatban Graner Ernő és Géza testvérek minden habozás nélkül s életük koczkáztatásával belerohantak a vizbe, utána usztak az elmerült és legnagyobb élet veszélyben forgó ifjunak, kit szerencsésen meg is ragadtak és a biztos haláltól megmentettek. A jelen volt fürdőközönség, mely élénk részvéttel kisérte a csak néhány perczig tartó, de lelket zaibbasztó cselekedetet, könnyebben fel lélekzett és harsány éljenekkel fogadta a derék testvérpárt, mely ezen nemes, önfeláldozó tettért nyilvánosan is elismerést érdemel.

— ***A balaton-füredi*** vendégek eddigi száma a beküldött kimutatás szerint 420.

— ***Rövid hirek.*** Belgium és a pápa közötti diplomatikai összeköttetés megszünt. — A veloczipédhős Zmertich Iván jul. 1-én d. u. érkezett meg a fővárosba. — Austriában 1848-tól 158 minister volt. — A Verhovay-Majthényi párbajügy tárgyalása jul. 10 re napoltatott el. — A berlini konferenczia legközelebb befejeztetik. — Rudolf trónörökös keleti utazása — mint hirlik — már ez évben teljesülésbe megy. — Királyunk ő felsége Milán fejedelemnek a szent István rend gyémántos nagy keresztjét adományozta. — A harmadik egyetem valószinüleg Pozsonyban — és nem Szegeden — fog felállittatni. — Az asztalosok strikeoja véget ér. — Budapesten a muzeumi-, egyetemi és akadémiai könyvtárak 2 hónapon át zárva lesznek. — Az olasz képviselő-házban merényletet követtek el kődobálással. — Tóth Kálmán állapota folyton a legörvendetesebben javul. — A „pantalér"-t ezután a katonák nem a vállon keresztül vetve, hanem a borju alatt négyszögletüre összehajtva fogják viselni. —

Vegyes hirek.

— *A férjek osztályozása.* Hindosztánban a férjeknek három faja van, — mint egy szellemes utazó irja — az „egész", „fél" és a „hulpulgulha." Az egész férj joga korlátlan a nő felett, de egyuttal tartozik is minden anyagi gondot viselni, a nő minden kivánságát kielégiteni; a fél férj uram már csak nagyjából viseli a házi terheket és a nő fölött nincs teljes kizárólagos jussa; a hulpulgulha pedig már csak valóságos szatirája a férjnek, a háztartás költségeihez nem járul semmivel, de nincs is hozzászólni valója az asszony dolgaihoz. Csak

névleg, mint árny kóborol a háznál. A me nyecske azt tesz mit akar, ha kedvese meglátogatja, a hulpulgulhának tisztulni kell, sőt zsarnokibb asszony mellett még föl is kell szolgálni a vendégnek, azt mulattatni. És ezt oly borzasztó állapotnak tartják Hindosztánban, hogy az ilyen férfit megvetik. — Mi csak azt kérdjük: hány ilyen becsületes jóravaló hulpulgulha van mi közöttünk is?

— *Szines gyermek.* Érdekes hygmentatio folyamatot van alkalmunk jelenleg észlelhetni az amerikai orvosoknak egy 3 és fél éves Saller Miklós nevü gyermeken. A bőr sötétülése egy kis sárga folttal kezdődött az altesten, midőn a gyermek még csak néhány hetes volt. Ez a folt folyton terjedt, ugy hogy a kis fiu, daczára annak, hogy fehér szüléktől származik, valódi szerecsenné változott. Testileg különben jól kifejlett, kevésbé szellemileg aránylag évei számához. Ily esetet még csak háromszor jegyeztek fel az orvosi tudomány évkönyvei. Kettő ezek közül Németországban történt. A szóban forgó szerecsenbőrüvé változott gyermek apja egy irlandi, míg anyja angol nő. A család egy másik gyermekének hófehér a bőre s igen jó egészségnek örvend.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Karikás Lajos fehérnemü és férfi-divat üzlete Budapest V. Dorottya utcza 3. sz.

A tisztelt férfi közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém becsos tudomására adni, hogy **néhány nap multa** gazdagon felszerelt fehérnemü és férfi divatárú raktárommal, nevezetesen: fehér és szines férfi ingek, harisnyák, zsebkendők, gallér és kézelők, francia illatszerek, angol utazó takarók, esernyők, sétabotok, kézelő és inggombok stb. **Nagy Kanizsán** megérkezem, miért is a tisztelt közönség szives látogatását szállodai lakásomon — melyet megérkezésemkor falragaszok utján tudatni lesz szerencsém, — már eleve is kérni bátorkodom —

Tisztelettel

Karikás Lajos,

fehérnemü és férfi divat üzlet tulajdonos

Budapesten

95 3—4 V. Dorottya utcza 3-ik szám

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

Hogy az alkotmányos polgári szabadság városunkban egy két tulhajtó közeg hányavetisége miatt személybiztonsági tekintetben ma nem egyszer inkább veszélyeztetve van, — mint volt valaha a zsandár uralom czimkorszakában, azt Albanich Kálmán városi kapitányságí irnok ur f. junius hó 29 és 30 ik közti éjjeli botrányos hivatalos hatalommali visszaélése nyilván igazolja, akkor ugyanis nevezett ur vagy 12 városi drabanttal a Weber kávéházban heti fáradalmaik után az ünnepi napon békes mulatással szórakozó adófizető iparos polgárokat a záróra ürügye alatt, akkor midőn a többi kávéházak még nyitva voltak és maradtak, férfiakat s nejeiket vagy 40 et egytől-egyig erőhatalommal a kávéház helyiségéből kiszóratta és a mi több: egyrészét puskatussal ütlegeltetve, börtönnel fenyegetve, fegyverek között kisértetve hurczoltatta.

Addig is, még ezért a kellő törvényes elégtételt magunknak megszerezhetjük, alkotmányos polgári érzetünknél fogva a közszabadság érdekében ily absolut cselekményt nyilvánosságra hozni elodázhatlan kötelességünknek tartottuk.

Nagy-Kanizsán, 1880. julius 1-én.

WEBER JÓZSEF, HARTMAN JÓZSEF, FALKNER FERDINÁND, DATLER JÁNOS.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém értesiteni a t. közönséget hogy külföldről hozzám gyümölcs üvegek kötéséhez kitünő minőségü

Pergament hólyag-papir érkezett

ára ivenkiut csak 5 kr., méterenkint csak 20 kr., ajánlom becses figyelmükbe.

Postai rendelések ennek fordultával eszközöltetnek.

Tisztelettel

Wajdits József.

NEHÉZKORT

(Epilepsia) nyavalyatörés irásilag gyógyittatik Dr Killisch specialista által Dresdában (Neustadt). Már több mint 11,000 sikerrel gyógyittatott.

94 3—4

HIRDETÉSEK.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemü **gyomor betegsegek és emésztési akadályok,** (mint étvágyhiány, hasszorulás), **vér utlojas** és **aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önsegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, min. dennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebekrákrekélyek, üszök, szempuylladás, mindennemü bénulás és sérülés stb, stb, stb.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Hal-májolaj.

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, **Bécs** Tuchlauben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t. cz. közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját övjegyem és aláirásommal vannak ellátva

Raktárak: **Nagy Kanizsa** Práger Béla gyógysz. Belus J. gyógy. Rosenberg Ferencz Fesslhofer József Rosenfeld Adolf. — **Zala-Egerszeg** „Gyógyszertár a szent lélekhez". — **Barcs** Dorner S. **Csáktornya** Gönczi L. v. gyógyszerész. **Kaposvár** Kohn J. Babóchay Kálm. gyóg. Th. Kecskéssy gyóg. **Kapronca** Werli M. gyóg. **Készeg** Csacsinovics Ist. gyóg. Küttel Ist. gyóg. **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. **Körmend** Rátz Ján. **Zágráb** Perklet Ferencz gyóg. Mittlbach S. Ivanimashoz gyóg. **Sopron** Mezey And. gyóg. (980 26—52)

Helfy B.

látszerész és aranymüves Nagy-Kanizsán,

az „Arany Korona" vendéglő átellenében FŐTÉR.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát valodi optikailag csiszolt és helyesen számozott szemüvegekből és zwikkerekből a Waldstein-féle rendszer szerint rövid és élesen látó szemek részére, valódi angol Smock és conser üvegek (közönséges diszárukkal fel nem cserélendők) achromatikus távcsövekből, tábori csövekből, operai látcső, mindennemü nagyitó üvegek, teleskopok, nagyitó tükrök, üvegek, prizmák hőmérők alkoholmérők, sulymérők, aneroidok, orvosi hőmérők, bor, pálinka és mustmérlegekből sat. sat. — Villany-gépek, villámhárítók, házi távirók 3 évi jótállás mellett felállittatnak.

Üvegjeimet minden vevőmnek 3 napi próbára adom ki.

Minden e szakba vágó javitások, ujitások elfogadtatnak, s a leggyorsabban eszközöltetnek.

Szemüvegek levélbeli megrendelésénél az illető személyek által szükségesnek tartott adatokon kivül még a következő kérdésekre adandó válasz.

A távolság hüvelyk, centimeter vagy papirszalag által határoztatik meg.

A balszem befedendő:
1. Mily messziről olvasható jobb szemmel közönséges jó nyomás.
2. Mily közelről olvasható a jobb szemmel közönséges jó nyomás.

A jobb szem befedendő:
3. Mily messziről olvashat bal szemmel?
4. Mily közelről olvashat bal szemmel?

Szemüveg nélkül.

5. Különösen kellemetlenek-e a szemnek fényesen világitott tárgyak?
6. Használt-e az illető egyén már szemüvegeket, s ha igen, mióta?
7. Mi czélra kivántatnak a szemüvegek: — Olvasásra? Távolba látásra? Vagy az éles világosság elleni védelemre?
8. A pupillák (a szem feketője) mily távol állanak egymástól s az orr ott, hol a szemüveg feltesendő elöngró, egyenes vagy mélyedt
9. Ha ezen irás megerőltetés nélkül olvasható-e? 83 6—*

Ha ezen nyomás szabad szemmel nem olvasható, a megrendelő szivesskedjék nagyobb nyomást választani, s megrendeléséhez mellékelni.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, miszerint a főtéren (Wueskies féle ház) **Strém & Klein** urak üzlete mellett egy dusan felszerelt

czipész üzletet

„KELLER MÁTYÁS"

czég alatt nyitottam meg. Általán ismert nagybátyám, **Keller Ignácz** ur czipész üzletében több éven át mint szabász működvén, hol ez idő alatt magamnak az üzlet vezetésére a kellő ismeretet megszerezve, azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a t. közönségnek, gyors kiszolgáltatás mellett jó, divatos és olcsó munkámmal, miután Nagy-Kanizsa s vidékének már több évi gyakorlat után izlését meglehetősen ismerve pártfogását megnyerhessem.

Midőn vállalatom a tisztelt közönség jóakaratába ajánlom, bátorkodom még megjegyezni, hogy mérték nélkül is (beküldendő lábbeli minta szerint) kivánat szerint jól álló munkát kész tek. Maradok mély tisztelettel

98 2—3 KELLER MÁTYÁS.

Csaknem elajándékozva!

A bukott „nagy egyesült brittánia-ezüst gyár" az átvett óriási raktár leszámolás következtében, egyszersmind a raktár változtatása vég tt

75 százalékkal a becsáron alul is eladatik,

tehát

csaknem elajándékozva.

Csak 7 frt 25 kr, tehát nem is fele az előállitási árnak, kapható az itt nevezett művészetileg készitett étkező-tárgyak melyek előbb 30 frtba került k.

A tárgyak fehérségért 25 évig jótállva lesz.

6 asztalikés igen jó acélpengével	6 kiváló kristály késtartó
6 valódi britt.-ezüst villa	3 gyönyörü czukor tálcza
6 kitünő „ „ étkező kanál	3 szép tojástartó
6 legfin. „ „ kávés kanál	1 kiváló borsó- és czukortartó
1 nehéz „ „ levesmerő	1 theaszűrő legfinomabb fajta
1 kitünő „ „ tejmerő	2 hatásos termi asztali világitó
6 finoman készitett ajándék tálcza	(48 darab)

Mind az itt megnevezett 48 darab disztárgy összesen csak 7 frt 25 krba kerül.

Megrendelések a pénz előleges beküldése mellett, vagy pedig utánvétellel teljesittetnek addig, mig a készlet tart az

Egyesült Brittánia-ezüst gyárraktár által

Bécs, II. Untere Donaustrasse 43.

Ha a tárgyak nem illők, akkor 8 nap alatt vissza vételnek.

Százakban vannak a köszönet nyilvánitások, elismervények a felsőbb személyiségektől, a tárgyak finomsága- és jóságára vonatkozólag, melyek azonban terszűk miatt nem igtathatók ide, de irodánkban megtekinthetők.

Hamisitások végett a czimet jól megtessék jegyezni, és az utczára jól vigyázni. (76 8—8

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar **gép- és tüzoltószerek gyár, harang és érczöntőde**

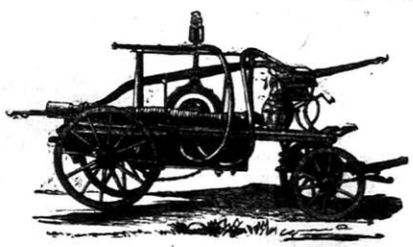

WALSER FERENCZ

Budapest,

Rottenbiller utcza 66. sz.

99 1—72

Hazánk legnagyobb korszerűen berendezett gyára harangok tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi, melyben kizárólag honi munkaerő alkalmazása mellett, minden czélnak megfelelő szivattyuk és kutak készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bermentesen szolgáltatnak.

A gyár főktelepe: ***Kolozsvárott, belmonostor-utcza 12. szám alatt létezik.***

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 8-án. 55-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr
NYILTTÉRBEN
soronkánt 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illetékmentes egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY."

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tüzoltó-egylet", a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank", „n.-kanizsai takarékpénztár", a „zalamegyei általános tanitóegylet", a „n.-kanizsai kisded-nevelő egyesület", a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya" s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

FELHIVÁS ELŐFIZETÉSRE!

A „ZALAI KÖZLÖNY"

tizenkilenczedik évfolyamának második felére

julius—deczemberre . . . . . 4 frttal
julius—szeptemberre . . . . . 2 frttal

ezennel előfizetést nyitunk s illetőleg az előfizetésre tisztelettel felhivjuk a nagyérdemü közönséget.

Óhajtunk továbbra is megszokott házi barát lenni s igy mind a megyei, városi, mind a közérdeknek hü tolmácsolói leszünk. Különös gondot forditunk a közgazdászati rovatra s ezért minden számban változatos irányban mind a hivatalos piaczi árjegyzéket hitelesen közöljük, mind pedig egyik nagyobb terménykereskedő ház szakavatott tisztviselőjének tollából közlünk biztos és hiteles átnézetet.

Az egyleti életnek továbbra is figyelmes szemtélői leszünk, mert az egyesült erőkben van a biztos jövő a közjólét megteremtéséhez.

Irodalmi tárczánk változatosságára kiváló figyelmet forditunk továbbra is.

Hireinket lehető gyorsan s minden személyeskedéstől menten közöljük.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

Az előfizetéseket legczélszerübb postai utalványon eszközölni, melyek közvetlen a „Zalai Közlöny" kiadó-tulajdonosához intézendők.

Nagy-Kanizsa, jun. 18. 1880.

BATORFI LAJOS szerkesztő. **WAJDITS JÓZSEF** laptulajdonos

Zalai borászat.

A „Zalai Közlöny" t. szerkesztőségének Nagy-Kanizsán.

Szives volt közölni levelemet egészben lapja 50 ik számában, s nem levén barátja a bőbeszédnek, conservativ gyártásnak, általánosságban mozgó eszméknek: de nem is ilyeneket igérvén levelemben e lap t. olvasó közönségének és még mivel a gyakorlati téren munkás közönségnek gyakorlati érzékü irányban haladásra van szüksége, sőt gyorsan haladó korunkban és nyomasztólag sujtó helyzetünkben mi is érezzük már az angol közmondás igazságát „az idő pénz" — azért egyenesen a dologhoz szólok és e levelem tárgya a Balaton melléke hegyvidék bortermesztőihez intézve a

szervezkedés ajánlása.

A Balatonmelléke hegyvidék oly szerencsés geografiai fekvésü, hogy ez maga kijelöli az összetartozás keretét Keszthelytől Keneségig s arany szinü bort termő hegyei s hegyoldalai mondhatni egy contiguitásban bold. Varga Lajos állitása szerint 37,000 cataszt. hold földet foglalnak el, melyen átlag számitás szerint egy millió akó bor az évi termés. Nagy kincs ez! Nagy értéket képvisel ez. Hát még mikor a termény értéke hatványozható! — Nemzeti kézben van itt a termelés, tehát nemzettestünk gyarapitására történik itt minden czélszerü intézkedés. Hazánk közgazdászati érdeke általában előmozdittatik, gyarapittatik akkor, mikor egy ily nagy borvidék rendszert állapit meg, melyben jólétét, boldogulását találhatja fel s érezheti oly sok és minden egyes lakója a mennyi e borvidék területén él. Tudván még azt is, hogy főtermény levén e hegyvidéknek bora és völgyei s fensikjai épen nem elegendők arra, hogy a lakosságnak elegendő kenyeret és a háztartás mellék terményeit megadhatná, azért kétszeresen jót cselekszik az, a ki e borvidék és lakossága érdekében a közös jólétért fáradozik. Inditsa meg a szervezkedést e hegyvidék jeles érzelmü birtokos közönsége s én nem kivánok praejudikálni senkinek; nem is ismerem annyira az egyesek tevékenységét, ügybuzgóságát, önzetlenségét, hogy ily nagy kiterjedésü hegyvidéken concret javaslat képen a szervezkedés meginditására felkérnék vagy ajánlhatnék; de még is midőn többeket megemlitenék csak azért teszem, hogy világosabban tünjék fel azon eszmém a melyen a szervezkedést létesithetőnek hiszem, p. o. gr. Deym Nándor, vagy báró Puttheány, vagy Csigó, vagy Nedetzky, vagy Molnár Aladár képv. ur hivna össze egy értekezletet Tapolczán vagy B.-Füredre e hegyvidék minden községét képviselőleg tanácskozmányt, mely megválasztaná a hegyvidéki központi tanácsot, annyira számos taggal, hogy abban minden bortermelő község lakossága arányában képviselve lenne. Hiszen ott van mintául a megye és annak bizottsági szervezete.

A hegyvidéki tanács ezután szervezkedik, ugy hogy jegyzője, talán pénztárnoka, s képviselete minden egyes községben s e nagyobbakban több taggal is berendezve lenne. Ugyan ezen szervezkedő gyülésben elrendelheti a már megválasztott hegyvidéki tanács, hogy minden egyes községben megválasztassanak a községi szőlőszeti és borászati tanács tagok, a kik a központi tanácscsal lesznek összeköttetésben, egyszersmind a helyi ügyeket intézik, vezetik.

Midőn igy mindenki tudja az egész hegyvidékben és községekben hivatását s elvállalt kötelességének megfelelni is igyekszik — épen ugy mint a községi közigazgatási, vagy az autonom egyházak tanácsának tagjai — koronként összejöveteleket tartanak, hogy teendőiket megbeszéljék, sőt czélszerünek vagy szükségesnek itélvén közgyüléseket hivnak össze fontosabb ügyek elintézésére; talán a községekben olvasó szobákat rendeznek be, hol eszmecserét válthatnak; értekezéseket, felolvasásokat tarthatnak; talán ha vándor tanár, vándor pincze mester jelentkezik, az olvasó szoba ezek számára is nyitva és készen állana sat., az érdeklődés folytonosan fentartatik, az irány eszmék kivülről is beszivárognak, lehetetlen, hogy a haladás elmaradhasson mind a szőlőszetben és annak mivelésében, mind a borászatban és annak kezelésében.

Pincze szövetkezet.

A hegyvidéki szervezkedő gyülés megválasztott tanácsának második teendőjéül ajánlanám — szerény nézetem szerint — a pincze szövetkezetet vagy ha ugy tetszenék, több pincze szövetkezetet alakitó bizottságának megválasztását. Arra van égető szüksége bortermelő közönségünknek általában — de a Balaton mellékének is, hogy borát minél biztosabban eladhassa és lehetőleg jó áron értékesithesse. Ennek elérését én a pincze szövetkezetek által hiszem legbiztosabbnak,

TÁRCZA.

Csak a magyar alszik.

Ujra itt a tavasz!
A fecske s a gólya
Visszakerült ismét
Házereszre, tóra
Csevegés keleplés
Szünet nélkül hangzik..
Felébredt a madár,
Csak a magyar alszik.

Kizöldült az erdő,
Kizöldül a róna:
Levéllel, virággal
Be van szépen vonva
Hegyre, völgyre fü és
Bokor lombja hajlik..
Felébredt a növény,
Csak a magyar alszik.

Széttépte fellegét
A keklő égboltja:
Szabadon binti szét
Fényét a nap róla.
Jégbilincs a patak
Lábain nem zajlik..
Felébredt a viz is,
Csak a magyar alszik.

A természet kebletn:
Öröm dobog s élet:
Szomoruság mostan
Sehova sem téved,
Halálról s álomról
Egy szó sem hallatszik..
Felébredt ég és föld
Csak a magyar alszik.

Háromszáz esztendős
Te hes téli álom
Nem volt tán még elég
Szeretett barátom?
Elég volt, ébredj fel!
Hiszen egyre hangzik:
Felébredt mindenki,
Csak a magyar alszik.

VÁROSY MIHÁLY.

1875. junius 26-ika is egy embert boldogitott.

(Igaz történet.)

(Folyt. és vége.)

IV.

Most volt öt éve, junius 26-án, még csak kevés nap mult el a történtek után.

A nap kora reggel ragyogott a láthatáron égető sugarai kelevész gyanánt szurtak. Ünnep is vala, a főváros lakói ezerek szám tólultak a „zöldbe." Nem elégszenek ők meg a nagyvárosi élvekkel, nem elég, hogy a tudomány és müvészet közvetlenül nekik nyujtja lélekemelő dus előnyeit s kellemeit, még a pusztai magány nyers természet nyujotta virány-illatára is irigyen áhitoznak. Nem eléglik meg az öntözött, portalan, árnyékos, tükrös, asztaltos utczákat — vannak még kertjeik, sétányaik, nyaralóik, ligeteik is — de mind hiába. A mi „zöldeink" tarkábbak, illatosabbak és hüsebbek, téresebbek és változatosabbak. Egyedül a zugligetjükben, ott van még egy kis vadregényesség, oda még nem fészkelték be magukat a gyepes utakat kiövecsező természetidomitók, egyedül néhány kadencziában zengő csalogány készül az akadémia vagy szinház valamelyik pályázatára. Ott még van fogalmuk a Szép Juhásznőkről, a Disznófő üditő zamatjáról. Itt még nem isznak négyemelet magasságára felkuszó zavaros-iangyosra preparált vezetékvizet; ott nem árasztja még büzét a boldogitó angol társaság gáza; nem érnek oda a borvirág orru, a világ minden részéből összecsődült gépészek által felügyelt kazánok füstgomolya. Ott még tiszta, szüz a lég.

Ide jönnek ki a demokratikus érzelmü családok, ide jöttek ki Bükkfaiék is.

Az öreg Bükkfai, neje, Ilka és a kiszemelt jövendőbelije.

Ma kellene az eljegyzésnek végbe menie. Ilka szerette Kálmánt és megveté a kiszemeltet. Éreztette is véle minden alkalommal, csak ma nem. Erélyesen is fel tudott volna lépni, hogy akaratát érvényesitse, de ajkai, ha szólni kivánt, mindenkor öntudatlan megnémultak. Ma különösen jó kedvében volt, pajkos-, rakonczátlan-, dévajsága nem ismert korlátot. Soha olyan szeretetre méltó nem volt ráerőszakolt választottja iránt mint épen ma. Máskor gáncsolt rajta mindent. Előzékenységét alázatosságnak, férfiatlannak bélyegezte, ha komolyan beszélt, kaczagott rajta, ha elménczkedék, kikérte magának. Ma minden jó volt, ma minden tetszett neki. Örvendtek is rajt mindnyájan. Pedig Ilka ma is oly öntudatlan volt, mint máskor. Nem volt ő jobb szivvel ma sem jövendőbelije iránt, nem tetszett ő neki ma sem, szerette ő most is Kálmánt és tán még hevesebben mint valaha; nála jártak most is gondolatjai, visszaképzelte az idylli csónakázást zenei beszélgetésüket, az első csók üdvét. Csak azért is nevettette a többieket, hogy ő ezalatt egy titkos sóhajt küldhessen hozzá.; S mi másképen töltötte volna e mai napot vele. De ő nem kérte jelenlétét, nem volt neki alkalmatlan az a másik, nem tett ügyében semmit, hagyta a történteket és történendőket a maga rendjén haladni. Finom érzéke elárulta neki, hogy ügyébe a mennyei isten fog beleavatkozni.

* * *

Négy óra lehetett, a felhőtlen égen forrón lángolt a nap nem lengeté a harasztot a legcsekélyebb fuvalom. Csendes volt a természet, mintha kihalt volna belőle az élet. Pedig csak tetszhalott volt. Olyan volt az a csend, mint a harcztéren mielőtt meggördülnek az ágyuk és megered a golyózápor, mely dul, tör s gyilkol. Egy gondolatnyi időtartam alatt megváltozott minden. A mennyezetet szénfekete felhők fátyolozák be, a henye csendet felrázta egy orkán és midőn az elfáradt, a kiszott kérges földre egy oczean zuhant alá.

A zugligeti üdülők közt nagy volt a rém. A rögtönzött niagarák ember- és állathullákat, tölgyeket és házfedeleket vetettek le a hegyekről a mélységbe. Puszta életéért küzdött mindegyik. Ki a hegyeken tartózkodott, azt a kérlelhetlen viztömeg lehordta magával, s kit szerencsétlensége a völgybe sodort, azt elnyelte a feneketlen alvilág.

A Budára vezető uton egy cséza halad. A kocsis ostorát töré lovain, bár ezek rohantak. Még csak nehány perczig kell vala menniök és szerencsésen kiérnek a veszélyből. A kocsis már nyugodtan megfordult bakján és visszatekinte a veszélylyel áttört halotti tanyára. Már hálát volt rebegő, midőn czézája hirtelen felborult, lovai eltüntek, a bennülők elmerültek, csupán egyik uszni tudó maradt közülök a felszinén. A habokkal küzdő alak maga körül tekintett, vajjon merre tartson. Jobbról tőle

különösen a kistermelőkre és a félrébb eső hegyeken termelőkre nézve. Tudom én azt, hogy hazánk bortermő hegyvidékei közül egyiknek sincs oly nagy contingensben rendes vevője, mint épen ezen hegyvidéknek, de azt is tudom, hogy sokszor mily csalfa körülhálózással szednek rá némely nagyobb borvásárlók egész községeket is, hogy terményükhöz olcsóbb áron juthassanak; mindennapiak az alkuszok, a közvetitők elleni panaszok is; kerülje ki mindezeket a termelő közönség, mely legméltóbb fáradságának s tőkéjének gyümölcsét egészben élvezni, sőt iparkodjék megkönnyiteni, de még kényelmessé is tenni a kereskedőnek a terményéhez juthatást az által, hogy maga szállitja vagy szállittatja be borát a szövetkezet pinczéibe, melyek rendesen központon vagy rendes urak mellett elhelyezendők: igy még a kereskedelem számára nyujtott kényelemnek hasznában is a termesztő részesülhet.

PARRAGH GÁBOR.

(Folyt. következik.)

Bünügyi tárgyalások jegyzéke.

A nagy-kanizsai kir. törvényszéknél.

(Folytatás és vége.)

Julius hó 16-án.

633/80. Hamburger Jakab alsó-páhoki lakos közhatósági elleni erőszak büntettével vádolt ügyben végtárgyalás.

1239/80. ifj. Tóth Ferencz meszesgyörki lakos lopással vádolt elleni ügyben II-od birósági itélet hirdetése.

1240/80. Vadász József és társa nagykanizsai lakósok csalással vádoltak elleni ügyben III ad birósági itélet hirdetése.

628/80. Zsgánecz Katalin és társai biróí zártöréssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1269/80. Tóth Imre és társa sikkasztással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Julius hó 23-án.

791/80. Frankl Borbála nagy-kanizsai lakos csalással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1161/80. Nyári János és társai közhatósági közeg elleni erőszakkal vádoltak ügyében II-od birósági itélet hirdetése.

1409/80. Kóbor János és társa sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben II-od birósági itélet hirdetése.

Julius hó 29-én.

1108/80. Horváth Katalin és társai galamboki lakósok csalási kisérlettel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

821/80. Pecsárnik Ilona és társai magánosok elleni erőszakkal vádoltak ügyében végtárgyalás.

1405/80. Várgek Mátyás domasineczi lakos biróí zártöréssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Julius hó 30 án.

1148/80. Sifter József szepetneki lakós sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1131/80. Siket Gábor csörnyeföldi lakos tolvajlással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1146/80. Czuppon Károly és társai sulyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1450/80. Grabár Bálintné, Buján Franciska strakoniveczi lakos emberöléssel vádolt elleni ügyben III-ad birósági itélet hirdetése.

Kelt N.-Kanizsán, 1880. jun. 28.

Kiadta: WLASSICS EDE
iroda igazgató.

Bünügyi tárgyalások jegyzéke.

Zala-Egerszegi kir. törvényszéktől.

1880. julius 8-án.

1435. B/80. Sz. l. Vajda Ferencz s neje csalással vádoltak elleni ügyben 2-od birósági itélethirdetés.

1459. B/80. Sz. l. Polgár István sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben 3-ad bir. itélethirdetés.

Jul. 9-én.

1211. B/80. Sz. l. Helbak János biróilag lefoglalt tárgyak elidegenitésével vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1269. B/80. Let. Németh Gábor gyilkossággal vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1270. B/80. Let. Németh Katalin ember öléssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1301. B/80. Sz. l. Kovács György tolvajlással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1580. B/80. Sz. l. Köbli János és társa emberöléssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

Jul. 15-én.

1437. B/80. Sz. l. Farkas Károly és társa tolvajlással vádoltak elleni ügyben 2-od bir. itélet hirdetés.

1438. B/80. Sz. l. Fürst Albert és társa sikkasztással vádoltak elleni ügyben 2-od bir. itélet hirdetés.

1504. B/80. Sz. l. Fodor József és társai tolvajlással vádoltak elleni ügyben 2-od bir. itélethirdetés.

Jul. 16-án.

1276. B/80. Sz. l. Horváth (Koreméros) Ignácz sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Jul. 22-én.

1471. B/80. Sz. l. Mézes János és neje sikkasztással vádoltak elleni ügyben 2-od bir. itélethirdetés.

1517. B/80. Sz. l. Mikulás Erzsébet tolvajlással vádolt elleni ügyben 2-od bir. itélethirdetés.

1521. B/80. Sz. l. Eri Flóri sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben 2-od bir. itélethirdetés.

Jul. 29-én.

1539. B/880. Sz. l. Kopeller Ferencz sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Kelt Zala-Egerszegen, 1880. jun. 28-án.

MUZSIK KÁLMÁN
iroda igazgató

A soproni kereskedelmi s iparkamara köréből.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. földmivelési-, ipar és kereskedelmi ministeriumnak közleményei szerint Pécs, Szeged és Temesvár szab. kir. városok területén a házaló-kereskedés gyakorlása betiltatott.

Sopron, 1880. junius 16.

A soproni kereskedelmi és iparkamara 1879. évi zárszámadása. Bevétel: 1. Pénztári maradvány 1878. év végével 5019 frt 41 kr, 2. Az 1878. évi számadásban ejtett hiba 50 kr. 3. Illetékek fejében befolyt 13712 frt 45½ kr, 4. A párisi kiállitásra szállitott javak vitelbére fejében visszatéritettetett 5 frt 37 kr., 5. A kamarai helyiség egyrészének albérlete 250 frt. 6. Visszatéritett előleg 350 frt, összesen a bevétel 19337 frt 73¼ kr. — Kiadás. 1. Lakbér a kamara helyiségeert 1013 frt. 2. A hivatalnokok és szolga évi fizetése és lakpénzeire 6229 frt 92 kr. 3. Irodaszerekre 331 frt 50 kr. 4. Nyomtatványokra 1352 frt 3 kr., 5. Iparstatistikára 152 frt. 6. Könyvek, hirlapok és könyvkötő-munkákra 414 frt 32 kr. 7. Fütésre 146 frt 20 kr. 8. Világitásra 257 frt 47 kr. 9. Póstabérre 120 frt. 10. Ipariskolai járulék 50 frt. 11. Visszafizetés mellett adott előleg 150 frt. 12. Véletlen kiadásokra 389 frt. Összesen a kiadás 10605 frt 44 kr. Pénztári maradvány az 1879 ik végével 8732 frt 29 kr.

Sopron, 1880. junius 24.

A kereskedelmi és iparkamara.

Helyi hirek.

— ***Következő*** sorokat vettünk: Nagy-Kanizsáról történt távozásom alkalmával elmulaszthatlan kötelességet teljesitek, midőn magam és családom részéről bucsuszavamat intézem mindazokhoz, kik itt létem alatti működésemet kegyes figyelemben részesiték. Fogadják mindannyian hálás köszönetemet és szivélyes bucsuszavamat: Isten velök!

Ranczay József.

— ***Kérelem.*** Mindazokat, kik a zalamegyei egyetemi polgárság több tagja által, a helybeli polgári egylet könyvtára javára, N.-Kanizsán f. hó 10-én a „Polgári Egylet" kertben rendezendő nyári mulatságra meghivót nem kaptak, de arra igényt tartanak, tiszteletel felkéri a rendezőség: méltóztassanak ez ügyben Rátz Kálmánhoz fordulni, ki a legnagyobb készséggel azonnal eleget teend a jogos kivánalmaknak. Különösen kérjük egyetemi polgártársainkat, hogy mulatságunkon minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Minden, a mulatságunkon megjelenő egyetemi polgár, az egyetem négy szinéből álló kis jelvényre tarthat igényt; felkérjük tehát az ezen jelvényre jogosultakat, hogy este ez ügyben a pénztárnál jelentkezni sziveskedjenek.

A rendezőség.

— ***Az aratás*** vidékünkön általában kezdetét vette. Utczáinkon dalolva haladó aratóktól kérdeztük a termés eredményét, mind menyiség, mind minőség tekintetében örvendetesnek mondák.

— ***Szabó Imre*** szombathelyi megyés püspök ur ő mga Hévizre érkezett.

— ***Balaton-Füreden*** julius 2-án délelőtt nyittatott meg a diszes és izlésesen készitett gyógyterem s adatott át a fürdőközönségnek. 9 órakor ágyulövés adá tudtul a közönségnek az ünnepélyes megnyitás kezdetét. Nagyszámu fürdővendég jelent meg. Derék zenészeink által előadott néphymnus elzengése után Écsy László igazgató ur alkalomszerű szép beszédet tartott, elmondván, hogy a jelenlegi tihanyi apát, Simon Zsigmond ur áldozatot nem kimélve minden erejét oda forditja, hogy a gyógyhelyet szépitse és az igényeknek megfelővé tegye. Rég érzett hiányon van segitve jelenleg, midőn a diszes gyógytermet megnyitva átadja. Örömmel reményli, hogy e helyiség közhasználatával uj forduló pont nyilik Füred történelmi lapján. A dörgő éljenzés elhangzásával Endrődy Sándor tehetséges ifju költönk mondott köszönetet a fürdőközönség nevében; virágos s az alkalomhoz mért szavai köztetszést arattak. Végül Simon Zsigmond apát köszöné meg az iránta tanusitott figyelmet. Örömmel tesz — ugy mond — minden lehetőt, hogy édes hazánk e kies fürdőjét emelje, miáltal a szenvedő emberiségen igyekszik segiteni. Szünni nem akaró éljenzés fejezte be a hazafias és lelkes főpap szavait. A zenészek Rákóczy-indulójának büvös hangjai közt járta be a huilámzó közönség az átvett szép épület minden zugát. A teremben vörös bársony pamlagok vannak elhelyezve, számos nagy tükör disziti, az ajtók s ablakoknál drága függönyök alkalmazvák, a falakon lámpák fogják a világosságot adni, mig a kétgyönyörü nagy csillár megérkezik. A teremben Bösendorfer féle zongora is van. A terem kifestése jövő évre halasztatott. A gyönyörü épületen óriási nemzeti zászló s minden ablakon kisebb nemzeti zászlók hirdeték a nap jelentőségét. Valóban örvendünk, hogy e kies fürdőhely ily rég érzett hiányán segitve van; elismerés az áldozatkész tulajdonosnak és az igazgató ur erélyének. Az nap este Károlyi György szintársulatának férfi tagjai sikerült esti serenáddal tisztelték meg a fürdőigazgató urat elismerésül.

— ***Népies nyelven*** irt borászati szakmunka. Lapunk munkatársa Keöd József hajóskapitány, a Balaton mellék egyik szenvedélyes bortermelője és a „Borászati Lapok" főmunkatársa sajtó alá bocsátotta „Népszerü szőlőmüvelés és borkezelés" czimü ábrákkal illusztrált szakmunkáját, mely egyik budapesti első rangu kiadónál jelenik meg. E körülményt a „Zalamegyei gazdasági egyesület" különös figyelmébe ajánljuk. Ugyan ő talált fel „Egyszerüsitett kettős müködésü borsajtót", mely találmányára az osztrák-magyar birodalomra nézve szabadalmat nyert. Ennek leirása közelebb a Molnár István által szerkesztett „Borászati Lapok"-ban számos ábrával fog megjelenni.

— ***Vadászati ügy*** julius hóra. Medvére és farkasra lesből is vadászhatunk. A sertevad kondákban gyülekezik, éjjelenként a tengeri és burgonya földeken pusztit. Ilyen helyeken lesből lőhető. A fővad szintén megkeresi a vetéseket. A bak-őz husa és bőre ilyenkor legjobb. A nyul kukoriczákban és egyéb gabonaföldeken hever. A vizi vadászat nagyban folyik. A fiatal fogoly, szalonka, fajd stb. még apró. A fiatal tuzok szárnyra kezd kapni, és zab, árpa, köles vagy kukoriczákban tanyázik. A kölyök ragadozóknak készitsünk töröket, csapdát.

— ***Tanitóválasztás.*** Julius 1-én volt Zala Koppánban az ottani községi iskola részére a tanitóválasztás. Mint választó elnök müködött Horváth Mór kir. kamarás és szt.-mihályi földbirtokos ur ő mlga. Ez alkalommal 20 pályázó közül az irodalmi müködéséről ismeretes szt.-gróthi fiatal és ügybuzgó tanitó Békefy (Berkovits) Elek ur egyhangulag lett megválasztva. Uj állomását aug. 1-én foglalja el. Az ég áldása kisérje őt ez uj állomásán is!!

— ***Zala-Egerszegen*** az önkéntes tüzoltó egylet által az egylet javára f. hó 4-én Rosenkranz féle kerti helyiségben tekeversenynyel egybekötött tánczmulatságot rendezett. E mulatság jól sikerültnek mondható, amennyiben a közönség áthatva a jótékony czél magasztos eszméjétől szép számmal sietett mulatva áldozni a szeretet oltárán. Bevétel összege körülbelül 230 frt, kiadás pedig 100 frt volt. A mulatság e kellemes kerti helyiségben délutáni 4 órakor vette kezdetét s kedélyes jó kedvvel kivilágos kiviradtig tartott. A hölgykoszoru majd minden osztályból képviseltetett. Ott voltak: Mayer Ákosné, a mindig kedélyes Strolmayer Ferenczné, Kovács Károlyné, Páth Péterné és még igen sokan, kiket részint feledékenység, részint helyszüke miatt nem jegyezhe tünk fel. Csak még a fiatal nemzedékből, a tánczoló hölgykoszoruból illesztünk ide egy pár rózsát, kik kedvességük és szép modoruk által vonták magukra a közfigyelmet és ezek: Nemes Adél, Czukelter növérek, Bajomi Hermina és Ilona, Kikacker Mariska, Somody Jolán, Pirity Mariska, Németh Izabella urhölgyek sat. R. S.

— ***Az alsó-rajki*** ujonan épült diszes templom felszentelését Modrovits Gergely zalavári apát ur teljesité. Az egyházi szónoklatot a hahóti plébános ur tartotta. A szép templom felépülése leginkább az érdemes plébános Ujlaky József ur érdeme levén, elismerést szavazunk buzgalmaért. Az nap Rajkon több helyütt kedélyes társas összejövetel volt.

— ***A pápa-keszthelyi*** vasut épitésére alakult végrehajtó bizottság kéri az ivtartókat, hogy aug. 15-ig az iveket beküldjék. A nyomjelzési munkálatok már Keszthely határában folynak.

— ***Vigyázatlanságból*** több gyermek fuladt közelebb a pocsolyába környékünkön, nevezetesen Kis Rudán Poklos Antalnak 3 éves, Kiss Magdolnának harmadfél éves fia, Garabonczon Márfi József szinte harmadfél éves fia fuladt meg a háznál levő mocsárban. Példás büntetést érdemelnek a szülők s mindez nem történt volna, ha falu helyen nyári óvoda volna. Kuriosumként megemlitjük, hogy egyik körorvos halottvizsgálati bizonyitványában igy irt felőlük: „l é l e g z é s h i á n y a m i a t t megfuladtak."

— ***Letenye*** vidékéről is több szerencsétlenségről értesitik lapunkat. Ugyanis Letenyén egy asszony a fán cseresnyét szedett, leesett egy karóba, hasát beszurta s nagy kinok közt halt meg. Ugyanott a hegypásztor egy gyereket agyonlőtt, gyümölcslopáson érte; a béczi hegypásztor pedig egy ottani uraságí kocist véletlenül fejbe lőtt, azonnal meghalt. Mind ezt nem értjük, hisz Zalában a hegypásztoroknak eltiltatott a fegyvervisselés. Vagy tán ujabban ismét megengedtetett?

— ***Arverés*** Zalamegyében. Monyhart Lujza 2000 frtra b. ingt. aug. 9. Szigligeten. —

---

tán 200 lépésnyire állt egy épület, alacsony, szalmafödeles. A viz állása majd az ablak alsó párkányát érinté, az ablak ki volt tárva, s kibámult rajt? ami megtompult idegü ismerősünk — Kálmán.

Jól látta ő az elmerült cséza egyenkint tünedező alakjait, látta őket a halállal küzdeni, mig kifogyva erejükből, megadták magukat a kikerülhetlen végzet boszujának. Az egy felszinen harczoló alakot is látta maga felé uszni, mig kimerült s szemei előtt lesüfyedt. De azért ez meg volt mentve, lábaival már szilárd talajra akadt. Az alak felegyenesedett a derékig érő vizben s lassan az ablakon kikandikáló felé haladt. Midőn már oly közel ért hozzá, hogy felismerhette, az öröm és bizalmasság hangján reá kiáltott: nyujtsa kezét Kálmán!

Eddig Kálmán bizarr egykedvüséggel nézte a lefolyó esetet, blazirtságában csak azon fohászkodott, bár az ereszig emelkednék az ár. Most, hogy az ismerős hang segélyeért esedezett, magához tért, megtásult szivében ujra felbuzgott a vér, érzékei ismét megkezdték működésüket, s tagjai remegtek az ámulat, szégyen és boldogságtól, midőn kezét nyujtá a hangjáról felismert Ilkának.

Erre képesek a sors csapásai! Egy nemes szivü gyermek, ki vitézül a habok közé rohan és kiragadja onnét veszélyben tengődő iskolatársát, mint férfiu, életének legerősebb s vakmerőbb korszakában a legbünösebb könnyelműséggel veszni hagyná boldogságának egyedüli reményét.

Ámde Ilka nélküle is megmenekült, csak szülői s kiszemelt jövendőbelije veszett oda.

Kálmán pedig boldoggá lőn, azzá tette junius 26-ika. Igaza van Madáchnak:

Az ember üdvét sokszor találja fel épen ott,
Hol másik társa poklot alkotott.

BOGÁDY.

F. L. barátom névnapjára.

A magyar a László nevet
Ősidőktől szerette —
Várt is ontott — hogyha kellett —
Akár hányszor mellette!

László király és Hunyady,
Apor, s nemrég Teleky,
Mind oly nevek, kiktől sok szép,
Sok jó dolog tele ki . . .

Kun Lászlónak konyhája lám,
Maig hires mi nálunk, —
„Laczi konyhát" — régi módra
Nemcsak egyet találunk!

De nekem ma többet ér a
F á r n e k L á s z l ó konyhája;
Mert mellette fel van ütve
A barátság tanyája . . .

Adja Isten sokáig igy
Üdvözöljük őt s nejét,
Érjék el a boldogságnak
Legmagasabb tetejét.

S hogy sok Laczi napján mi itt
Kitüzhessük a zászlót:
Éltesse az Isten soká
Fárnek doctort a Lászlót!

TUBOLY VIKTOR.

Rompás Ferencz 600 frtra b. iugt. aug. 7. Monostor-Apáthin. — Glavács Mátyás 1157 frtra b. ingt. aug. 9. Cserencsóczon. — Vörös István 956 frtra b. ingt. jul. 12. Hahóton. — Horváth József 446 frtra b. ingt. jul. 24. Letenyén. — Szabó István 567 frtra b. ingt. jul. 12. Letenyén. — Tóth György 423 frtra b. ingt. jul. 16. Zala Tárnokon — Szabó Boldizsárnó 416 frtra b. ingt. aug. 3. Orosztonban. — Horschetzky Frigyes 4500 frtra b. ingt. aug. 11. Gelsén. — Borsits István 1641 frtra b. ingt. jul. 16. Csáktornyán. — Leiner Ignácz 7399 frtra b. ingt. szept. 1. Tófejen (Z. Egerszeg.) — Horváth Zsófi 580 trtra b. ingt. jul. 28. N.-Kanizsán. — Hranyecz Tamásné 364 frtra b. ingt. jul. 24. Csáktornyán. — Potuszta István 941 frtra b. ingt. jul. 23. Goricsánban.

— *Rövid hirek.* Király ő felsége aug. hóban Pécsre jő. — Ausztriában a „Zasztava" szerblap kiitiltatott. — Alaptalan, hogy Philipparth a mehádiai fürdőt a kormánytól megvette. — Pozsonynál a Dunán állandó hid épittetik. — Zichy Mihály hirneves festőnk már Zalán községben van családja körében. — Albániát Ausztria okkupálni óhajtja. — Francziaországban a tábori lelkészséget eltörlik. — Verbón egy asszony már hetedik férjét kisérte a sirba. — Eugenia excsászárné Afrikában lázbetegen fekszik. — A hivatalos lapért évi 210 ezer frt. haszonbért ajánl az Athenaeum. — Strauss oly keringőt irt, melyben lőnek is. — Az orsz. sziniiskolában botrány fejlődött ki — a vizsga alkalmával gr. Festetics Leo igazgató idézte elő. —

Ki nyert?

Temesvár	jul.	3 án:	34. 42. 11. 52. 58.	
Bécs	„	„	78. 49. 41. 30. 81.	
Grácz	„	„	61. 31. 11. 53. 6.	

— A *hitelsorsjeggek* huzása. 1858 iki hitelsorsjegyek jul. 1. huzása alkalmával Bécsben következő 8 sorozat huzatott ki: 522, 748, 3172, 3220, 3866, 3870, 3899, 3973. Ezek közül 200,000 frtot nyert az 552. sorozat 46. szám, 40,000 frtot nyert a 748. sor. 17. sz., 20,000 frtot nyert 522. sor. 73. sz.

— *A bécsi* községi sorsjegyek julius 1. kisorsolásakor következő 12 sorozat huzatott ki: 340, 511, 876, 908, 1021, 1031, 1060, 1148, 1631, 1920, 2870, 2888. A 200,000 frtos tőnyereményt az 1021. sor. 95. sz. nyerte.

— *Az 1854-iki* cs. k. állami sorsjegykölcsön jul. 1. kisorsolásakor Bécsben a következő 38 sorozat huzatott ki: 79, 202, 391, 531, 577, 709, 749, 880, 898, 935, 1029, 1038, 1068, 1075, 1193, 1202, 1227, 1267, 1277, 1386, 1573, 1579, 1686, 2188, 2646, 2676, 2713, 2910, 3021, 3199, 3337, 3406, 3471, 3542, 3576, 3720, 3753, 3806. A nyerőszámok 1880. október 1 én huzatnak ki.

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Pirnitzer Frigyes* fővárosi zenemű-kereskedésében megjelent „Mária-Valeria főherczegnő induló" zongorára szerző Rivtschis Arnold. Ára 50 kr.

— *A Franklin Társulat* kiadásában Zichy Antaltól igen érdekes könyvecske jelent meg „Eszmék, adatok, adomák gróf Széchenyi István naplóiból" czimen. Ára a szép kiállitásu 77 lapra terjedő münek 60 kr. A könyvhez a nagy hazafinak autographirozott kézirata is van mellékelve.

— *Szalay Sándor* tehetséges fiatal iró költeményei szép kiállitásban most hagyták el a sajtót. A mü 168 lapra terjed. Ára 1 frt. Átolvasás után visszatérünk rá, addig is ajánljuk megyénk szép reményekre jogositó szülőttjének kiadványát a t. közönség figyelme- és pártfogásába.

Vegyes hirek.

— *Szörnyeteg nagyapa!* Borzasztó gyilkossági eset történt Challeban, az alsó-pyrenaei departementban. Prat-Casalis nevü mészégető, unokáját, egy 14 éves fiucskát magánál tartotta, de nagyon roszul bánt vele. Egy nap a fiuval kiment a mészégető kemencze felé. A gyermek, ki a munkától eltikkadt, nem dolgozott elég serényen, mire őt a nagyapja dühösen ütni kezdé, a szegény fiu erre menekülni igyekezett, mire a vén szörnyeteg még inkább feldühödt, a fiut megragadta és a tüzbe dobta, a kemenczébe. A gyilkos ezután haza ment és azt mondá nejének, hogy unokáját egy szomszéd faluba küldé, de utóbb ezzel is összezördülvén, azzal fenyegette őt, hogy vele is ugy fog bánni, mint a fiuval, kit a tüzbe dobott. Casalisné erre a zsandársánál feljelentette az esetet. Egy óra mulva Prat-Casalist elfogták, de midőn a börtön felé kisérték, megugrott; a zsandárok üldözőbe vették, a gyilkos azonban egy hidról a folyóba ugrott s eltünt a habokban.

— *Ubrik Borbála* férfi-kiadásban. Budapesten feljelentést tettek a terézvárosi alkapitányság előtt, hogy a sugár-ut 20. sz. a. lakó Feichtinger Jakab bádogos, 70 éves öreg atyjával Feichtinger Lipóttal embertelen módon bánik, honapok óta egy pinczében elcsukva tartja. E feljelentés folytán a dolog mibenlétének megvizsgálása végett egy rendőrtisztviselő kiküldetvén, akkor a délben a kijelölt házhoz ment, a bádogost azonban — ki munkásaival együtt ebédelt — hon nem találta. A rendőrtisztviselő a bádogosnak földalatti műhelyébe hatolván, egy elzárt ajtóhoz ért, melyet lakatos igénybevételével feltörettett. Megrendítő látvány tárult a rendőr-tisztviselő elé. Alig 1 és ½ négyszögölnyi teriméjü, hideg, nedves továbbá szén, s különféle büzt terjesztő anyagok raktárául használt pinczehelyiségben, a földön fetrengett egy 70 éves aggastyán; az öreg Feichtinger Lipót. Minden butorzata egy zsák és egy összetörött diván roncsaiból állott. — Midőn a könnyü nyári ruhában didergő aggastyán az idegen alakokat meglátta, szabaditót tekintette bennök s örömében sirásra fakadt, alig vitték azonban szabad levegőre, elájult. Eközben haza érkezett a szivtelen fiu is, s atyjával együtt a terézvárosi alkapitánysághoz vitetett, hol első dolga volt a rendőrtisztviselőnek az öreget, a kin a piszok ujnyi vastagságra növekedett, kinzója által megmosatni. — A szerencsétlen aggastyán csakhamar magához térvén, összetett kezekkel könyörgött, szabaditsák meg embertelen fiától, ki őt már két hónapon keresztül tartja elzárva, ellenkező esetben ha visszaviszik, el fogja őt pusztitani. A kérdésre vont bádogos beismerte, hogy atyjával ily kegyetlen módon bánt, s kijelentette, hogy ezt azért tevé, mert atyja irán: gyülölettel viseltetik, s felingerlődik mikor meglátja. Az elkinzott aggastyánt ezután a Rókusba szállitották, fiát pedig letartóztatták.

— *Jó szer a drágaság ellen.* Teheránban az utóbbi időben az árak minden ok nélkül nagyon felszöktek. A mult évi aratás nem volt rosz és a mostani igen kitünőnek igérkezik s a kenyér és hus mégis roppantul drága. A nagy drágaság miatt panaszt tettek Raib-Esz-Szalle net herczeg helytartónál, aki ugy segitett a bajon, hogy bejárta az üzleteket, és azoknak a pékeknek és mészárosoknak, akik igazolatlanul magas árakat követeltek, azonnal levágatta a füleiket, másokat pedig több órán át fülüknél fogva a boltajtóra szögeztetett. Az árak ennek következtében rögtön leapadtak.

— *Egy kivégzett feltámadása.* A Journal d'Agen közli a következő érdekes történetet. 1870 ben Tullier Lot et Garonne départementmozgó nemzetőrt a poroszok elfogták. Egy éjjel utközben szökést tervezett, a hogy ezt tehesse, az őrt megakarta ölni. Merénylete nem sikerült, mert a poroszt csak megsebesitette, ez pedig zajt csapott. Tulliert elfogták és halálra itélték, de tévedésből más czellába került s helyette egy más fogoly franczia katonát lőttek agyon, daczára tagadásának, hogy nem ő volt ki az őrt megsebesitette. Tullier pedig a kivégzett helyett, ki más merényletért 10 évre volt elitélve, várfogságba jutott. Ez egész idő alatt Tulliér óvakodott a tévedést felfedezni, tartván attól, hogy utólagosan őt is agyon lövik. Neje a németországi hadügyérségnél kérdezősködött, de azt a határozott választ kapta, hogy Tulliert agyonlőtték egy porosz őrön elkövetett gyilkossági merényletért. Tullier most, kitelvén fogsági ideje, Agenbe érkezett. De most kezdődött csak a bonyolulás. Neje holtnak hivén őt, férjhez ment és második férjétől gyermeke is van. Mindenki kiváncsi, mi lesz e valóban nagyon bonyolult kérdés megoldása.

— *Tengeralatti tüzhányó.* Amerikából százával érkeznek a hirek a Hopangó-tóban történt tüzhányó kitörésekről. Ez év elején San Salvador köztársaságban földrengések fordultak elő. Három erős lökést éreztek, melyek azonban épületnek nem ártottak. A lökések középpontja a Hopangó-tó környékén volt, melynek közepén három egymáshoz közel lévő tüztorok képződött. Távolról azt hiszi az ember, hogy a hármas kráter csak kis szigeten van, de valójában terjedelme jelentékeny. A viz forrott és gőzölgött, ugy hogy lehetetlen volt közeledni. A tó fölött az eget sötét felhők takarják s az egész impozans látványt nyujt. Néhány nappal a földrengés előtt feltünően emelkedett a viz szine, és régi spanyol tradiczió szerint a vizszin emelkedést rendesen földrengést követi. Ilyen esetekben azért azt a vizet árkokkal szokták lefolyatni. Száz esztendőn keresztül ez rendesen meg is történt és nem is volt vulkánikus kitörés. Legujabban azonban elhanyagolták ezt a régi szokást. Nehéz ugyan megmagyarázni, de annyi áll, hogy a legtöbb vulkán tengeralatti, sziget vagy legalább tengeri vidéken van, s kérdés, nem fontos tényező e a viz e jelenségeknél. Közép-Amerikában a tengerek és vulkánok majd mindig szomszédok. A Hopangó-tó vize sós, igen keserü és nyálkás. A tó 24 kilométernyi széles, mélységét nem ismerik, 12 kilométernyi van San Salvadortól. A kráter közelében még ma is forr a viz, s a patakon még 38 C° meleg van. A tó közelében a kráterek mindinkább kiemelkednek s a tó vizszine láthatólag alább száll.

— *Földevő emberek.* Kumána s Uj-Barcellona partjain az Orinokó folyamáig olyan emberek is vannak, kik megeszik a földet. Az evésre használt agyagnemü föld puha, és mint az aludt vér olyan verhenyeges; a folyam partjairól ássák, golyó alakban összegyurva, a tüzön megpiritják. Halat és tekenősbékát is megesznek az ottani lakosok, de utána mindig mint valami kompótot, földet nyelnek. Ez náluk elmaradhatatlan csemege. Naponkint egy kilogrammnyi adagot is elmorzsolnak apródonkint.

— *Csoda óra.* Bostonban nagy bámulat tárgya most egy rendkivüli óramü, melyet Meirs Félix mechanikus készitett. A számlap egyszerre tiz város: Washington, San Francisco, Melbourne, Peking, Pétervár, London, Berlin, Kairo, Konstantinápoly és Páris óraidejét mutatja. Minden hatvan percz után csengő harangjáték zendül meg a gépezetben s Washington elnök alakja lép elő, kezében a függetlenségi nyilatkozattal. Egy liberiás szolga kinyit egy ajtót, melyből az eddigi összes elnökök lépnek ki s elvonulnak. Az óra ezenkivül a csillagászati jelenségeket is mutatja. Készitőjének egy bostoni templom eddig 7000 fontot igért a remekmüért.

Papirszeletek.

Egy német colpolteur az egyleti vendéglőshöz ment, hogy egy német lapra előfizettesen vele, ez elfogadta a lapot, de nem ért rá aláirni nevét. Az élelmes és tudós német gondolván, hogy firmája a kapun van, kijöttében felirta s pár nap mulva jő a német lap következő czimen: An Herrn Bemenet az Egylet Kertbe".

Egy baka, a ki nem salutálhat. A reservista mindkét kezében boros palackokkal felfegyverkezve s szájában brittanica szivarral haladt végig az utczán a találkozván egy tiszttel, salutálás helyett csak arczczal fordult a tiszt felé, s fejével bólintott — Mért nem salutál? — szólitja meg a tiszt — Jelentem alássan nem lehet, — mert mind a két kezem tele van boros üveggel. — Hát a szivar miért van a szájában? — Jelentem alássan a szivar 6 és fél krajczár, a lehnung pedig csak 6, azért nem köphetem ki — volt rá a baka válasza.

Szerkesztői üzenet.

4145. Marosholmy. Nem üti meg a mértéket.
4146. H. Posony. Megérkeztemkor azonnal küldém a két füzetet.
4147. Csabrendek. 10 beérkezett értesitőt küldöttünk el.
4148. K. M. Az 52-ik számot elküldöttük, T. p.-nyal az idén már nem szolgálhatunk.
4149 Cs. Magán levelet irtunk. Üdvözlet.
4150. V. Köszönet. Jövőre is kérjük.
4151. Sz. L. Nagyon sajnáljuk, hogy elfogytak.
4152. H. D. Ez évre el vagyunk látva tárczánk prózai közleményeire.
4153. Stokeran Helyes. Üdvözlet!

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.*)

Karikás Lajos fehérnemü és férfi-divat üzlete Budapest V. Dorottya utcza 3. sz.

A tisztelt férfi közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém becses tudomására adni, hogy **néhány nap mulva** gazdagon felszerelt fehérnemü és férfi divatáru raktárommal, nevezetesen: fehér és szines férfi ingek, harisnyák, zsebkendők, gallér és kézelők, franczia illatszerek, angol utazó takarók, esernyők, sétabotok, kézelő és inggombok stb. **Nagy-Kanizsán** megérkezem, miért is a tisztelt közönség szives látogatását szállodai lakásomon — melyet megérkezésemkor falragaszok utján tudatni lesz szerencsém, — már eleve is kérni bátorkodom. —

Tisztelettel

Karikás Lajos,
fehérnemü és férfi divat üzlet tulajdonos
Budapesten
96 4—4 V. Dorottya utcza 3-ik szám.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a Szerk.

HIRDETÉS.

Hirdetmény.

A terebezd-merkei bérgazdaságnál egy irnok azonnali belépéssel alkalmaszást nyerend, ajánlatok bizonyitványokkal ellátva intézendők 106 1—3

Günsberger Lázár
urhoz Boglárra.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

Nagy Kanizsán elhunyt Kiss József hagyatékához tartozó nagy-kanizsai ház **1880. évi julius hó 22-én** délelőtt 9 órakor, a nagy kanizsai városi árvaszék hivatalos helyiségében tartandó önkénytes biróságon kivüli árverésen eladatik.

Ezen árverésre a venni szándékozók oly értesitéssel hivatnak meg: hogy bánatpénzül az árverés napján 3800 frt, vagyis a becsár 10%-a készpénz vagy ovadékképes papirokban leteendő, s hogy az árverési feltételek az árverés napjáig, a városi árvaszék hivatalos helyiségében, naponta — a hivatalos órák alatt, betekinthetők.

Kelt Nagy Kanizsán a városi árvaszéknek 1880. évi junius hó 22-én tartott ülésében.

(104 1—2)

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, miszerint a fő téren (Wucskics féle ház) **Strém & Klein** urak üzlete mellett egy dusan felszerelt

czipész üzletet

„KELLER MÁTYÁS"

czég alatt nyitottam meg. Általán ismert nagybátyám, **Keller Ignácz** ur czipész üzletében több éven át mint szabász működvén, hol ez idő alatt magamnak az üzlet vezetésére a kellő ismeretet megszerezve, azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a t. közönségnek, gyors kiszolgáltatás mellett jó, divatos és olcsó munkámmal, miután Nagy-Kanizsa s vidékének már több évi gyakorlat után izlését meglehetősen ismerve pártfogását megnyerhessem.

Midőn vállalatom a tisztelt közönség jóakaratába ajánlom, bátorkodom még megjegyezni, hogy mérték nélkül is (beküldendő lábbeli minta szerint) kivánat szerint jól álló munkát készitek. Maradok mély tisztelettel

KELLER MÁTYÁS.

98 3—3

Vendégfogadó bérlet.

A alsó páhoki község közepén levő **uradalmi vendégfogadó**, bolt, mészárszék, pálinkaház, vendég istáló, szeszes italok mérési joggal — továbbá a Keszthely, sármeléki, zala-apáti ország ut mellett lévő most ujjonan épült ugy nevezett **„Becsali" csárda** szinte bor, sör és pálinka mérési joggal f. é. okt. 1-től kezdve három évre, folyó évi aug. 1-ső napján délelőtti 10 órakor az uradalmi laknál nyilvános árlejtés utján bérbe adatnak. Árlejtés napon tartozik minden árlejtő száz forint bánatpénzt árlejtés megkezdete előtt letenni az uradalmi pénztárba, mely a legtöbb igérőtől bent tartatik, kevesebb igérőknek helyszinén azonnal vissza adatatik. — Az árlejtési feltételek árlejtés előtt felolvastatnak. 105 1—3

Alsó-Páhok, 1880. julius 6-án.

Az alsó-páhoki bérgazdaság.

HIRDETÉSEK.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

tisztelettel alólirt igazgatósága ezennel jelenti, hogy **Zala-, Somogy-, Baranya- és Vasmegyék** részére kiterjedő hatáskörrel

Nagy-Kanizsán vezérügynökséget

állitván fel, annak vezetését

GUTMANN S. H. URRA

ruházta, kit egyszersmind a tüz-, szállitmány- és jégbiztositási ágazatokban jogérvényes biztositási **kötvények kiállitására és károk felvételére, ugymint ezek azonnali kifizetésére** is felhatalmazott. **Budapest**, 1880. januárban.

A Magyar-franczia biztositó-részvénytársaság igazgatósága:

SCHWEIGER. **MOSCOVITZ.**

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólirott tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta s a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztositási ajánlatok elfogadtatnak s a biztositási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágositások legkészségesebben megadatnak.

Biztosit pedig a társaság

a) **tüzveszély** és **robbanás** által okozott károk ellen;
b) **jégkárok** ellen
c) **szárazon** vagy **vizen szállitott javak** károsodása ellen;
d) **az ember életére** minden ismert módozat szerint.

A *Magyar-franczia biztositó részvény-társaság*, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millio arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany forint

készpénzben befizettetett, a részint a főváros legelső pénzintézeteinél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, m. évi october 14-én tartván alakuló közgyülését melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választattak meg:

Választmány.

Elnök: **Bittó István**, ő fels. val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresztese, orsz. képv. stb. Bpesten.
Alelnökök: Báró **Bánhidy Béla**, földbirtos, orsz. képv. stb. Budapesten. **Bontoux Jenő**, a párisi Société de l'Union génerale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasut igazgatósági tagja stb. Párisban.
Neuwelt Armin kir. kereskedő, tanácsos nagy-kereskedő.
Lovag zápori **Regenhart Ferencz**, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.
Svab Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.
Báró **Tinti Károly** cs. kir. kamarás, az oszt. déli vasut alelnöke, az oszt. urakháza tagja stb. Bécsben

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor a magyar jelzálog-banknak igazgatója.
Lánczy Leo, a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.
Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.
Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Société de l'Union générale vezérfelügyelője Párisban.

Igazgatóság

Igazgatók: **Dr. Hiller Albrecht**, közs. és váltó-ügyvéd Bécsben
Kistenmacher Károly a „Hoffmann József" nagykereskedő czég főnöke Budapesten.
Schweiger Marton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.
Vezérigazgató: **Moskovicz Lajos** Budapesten.

Tekintve e társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén levő, hazánkban is nagyobbrészt ismert és köztisztelettben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztositó társaság mind ez ideig, mely a biztositó közönségnek annyi garantiát nyujtott volna, mint amennyit neki e társaság mindjárt kezdetben nyujtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jelleme egyrészről teljes biztositást nyujt arra nézve, hogy a társaság üzletvitele a méltányosság, a pontosság és a legszigorubb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészről a szakvezetés avatottsága az iránt is kezességül szolgál, hogy a társaság a dijtételek megszabásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

Amidőn tehát tisztelettel alólirott a biztositó t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt ujból felhivja és kéri, megjegyzi egyszersmind, hogy a vezérügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van és hogy tüzbiztositási ajánlatok a már felállitott ügynökségek által készségesen elfogadtatnak.

Nagy-Kanizsán, 1880. május hóban.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság
vezérügynöksége Nagy-Kanizsán,
GUTMANN S. H.

989 23—52 Kerületi ügynökség Sümeghen **Epstein V.** urnál.

Mária-czelli

gyomor-cseppek,

jeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen,

és felülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosszazagu lehellet, szélek, savanyu f lbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugyköpözödés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, unator és hányás főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomor görcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilisztá, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Kapható: Práger Béla ur györgyszertárában Nagy-Kanizsán, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb györgyszertárában és kereskedésében.

Központi székküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Károly,
„az órangyalhoz" czimzett gyógyszertárában
64 11—52 **Kremzierben, Morvaországban.**

Magyar különlegesség:

eddig ismert **legjobb bajuszpedrő**, mely igen finom illatu, a bajuszt feltünően puhitja, jól ragad és soha nem keményedik meg.
Kis fém-szelencze 20 kr., nagy fém-szelencze 25 kr.

MENTHIN-FOGPOR
legjobb a maga nemében. 1 csinos fadoboz 50 kr

KELETI SZÉPITŐ KENŐCS
ártatlan és biztos szer szeplő, májfoltok, bibircsek stb ellen
1 csupor fém-tőddel 80 kr.

LYONI RIZSPOR (rózsa-illattal)
a finom hölgyvilágnak legkedvesebb arczpora. — 1 csinos doboz 50 kr., 1 diszes csomag 20 kr.

Székküldés utánvétellel. — Viszont eladóknak nagy árleengedés.

Dobry és Társa
Budapest Sugár-ut.
101 1—6

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar

gép- és tüzoltószerek gyár, harang és ércöntőde

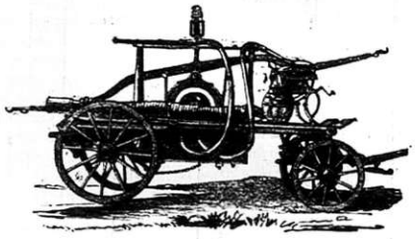

WALSER FERENCZ

Budapest,
Rottenbiller utcza 66. sz.

90 10—52

Hazánk legnagyobb korszerüen berendezett gyára harang- és tüzoltószati- és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi, melyben **kizárólag honi munkaerő alkalmazása mellett**, minden czélnak megfelelő **szivattyuk és kutak** készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bérmentesen szolgáltatnak.

A gyár főktelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utcza 12. szám alatt létezik.*

Schaumann Gyula-féle

Eddig elérhetlen hatásában a könnyebb megoldásra vonatkozólag nehezen emészthető ételekre, emesztés, vérfeszültség, táplálatlás és testerősitésre. Ezáltal a napponkinti kétszeri folytonos használat után mértékletes szerül használ még makacs betegségeknél is, u. m.: emésztési gyengeség, zaha égetés, viztólulás a hasgilisztánál, vesztegléséig a bélnél, teg gyengeség, aranyér szenvedés, mindennemű görvény, golyva, fehérkor, sárgaság, idült bőrkiütés, idékozó fájás, fejfő- és kőbetegségeknél, benyalásodás a benőtt köszvénynél és a gumósságnál.

Az asványvizek gyógyszer gyánánti használat mellett, előtte, és ugy mint annak használata alatt, valamint utólagos gyógykezelésnél is kitünő szolgálatot tesz.

Kapható annak készitőjénél, gazdasági gyógyszerész Stokermann és az osztrák-magyar állam minden gyógyszertárában, valamint Nagy-Kanizsán Práger Béla, Zala-Egerszegen Hollósy E. gyógytárukban.

Megrendelésekenél legkevesebb két skatula utánvét mellett küldetik. (13 19 25)

Pályázat.

A nagy-kanizsai közs. felső leányiskolánál 375 frt évi fizetéssel járó kézmű segéd-tanitónői állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázat nyittatik.

A pályázótól megkivántatik, hogy a női kézimunka- és szabászatban teljes jártassággal biró és okl. tanitónő legyen; minthogy szükség esetében mint helyettes tanitónő is alkalmazva leend.

A kérelmezők kellőleg felszerelt folyamodványukat a helybeli iskolaszék elnökségéhez legkésőbb f. évi julius hó végéig terjesszék be.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1880. évi julius hó 5-én.

Nucsecz József,
iskolaszéki elnök.
103 1—1

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 11-én. 56-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassics-ház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „n.-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitótestület“, a „n.-kanizsai kisded-neveló egyesület“, a „nagy-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

FELHIVÁS ELŐFIZETÉSRE!

A „ZALAI KÖZLÖNY“

tizenkilenczedik évfolyamának második felére

julius—deczemberre . . . . . 4 frttal
julius—szeptemberre . . . . . 2 frttal

ezennel előfizetést nyitunk s illetőleg az előfizetésre tisztelettel felhivjuk a nagyérdemü közönséget.

Óhajtunk továbbra is megszokott házi barát lenni s igy mind a megyei, városi, mind a közérdeknek hü tolmácsolói leszünk. Különös gondot forditunk a közgazdászati rovatra s ezért minden számban változatos irányban mind a hivatalos piaczi árjegyzéket hitelesen közöljük, mind pedig egyik nagyobb terménykereskedő ház szakavatott tisztviselőjének tollából közlünk biztos és hiteles átnézetet.

Az egyleti életnek továbbra is figyelmes szemlélői leszünk, mert az egysült erőkben van a biztos jövő a közjólét megteremtéséhez.

Irodalmi tárczánk változatosságára kiváló figyelmet forditunk továbbra is.

Hireinket lehető gyorsan s minden személyeskedéstől menten közöljük.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

Az előfizetéseket legczélszerübb postai utalványon eszközölni, melyek közvetlen a „Zalai Közlöny“ kiadó-tulajdonosához intézendők.

Nagy-Kanizsa, jun. 18. 1880.

BÁTORFI LAJOS szerkesztő. **WAJDITS JÓZSEF** laptulajdonos.

Zalai borászat.

A „Zalai Közlöny“ t. szerkesztőségének Nagy-Kanizsán.

(Folyt. és vége.)

A pincze szövetkezet élete, munkássága ott kezdődik, a hol a termény borrá lett s mint ilyen értékesithető, vagy is az első lefejtés után. Ekkor a borok beszállitása a szövetkezeti pinczékbe megkezdődik, de egyszersmind az eladás is.

És ki volna azon borvásárló akár kisebb akár nagyobb mennyiségben, a ki csak 50 krral is többet nem fizetne meg örömest a kényelmes hozzá juthatására és még megvett borábani biztosságáért, holott a pincze szövetkezetnek szakszerüleg de egyszerüen berendezett kezelése mellett alig kerül egy hktl. bor kezelése anyiba, hogy már ez is hasznot nem adna. De az adja meg a pincze szövetkezet hasznát jobban, a mely borokat fektet és kezel, mert ezekkel a jobb piaczokat keresheti fel és a távolabbi megrendeléseket elégitheti ki. Ugyan a borok beszállitása alkalmával van a pincze szövetkezeti bizottságnak azon fontos feladata teljesitendő, hogy a borokat osztályozza p. első, második és harmadik osztályba — a fajborok maradván fajborok. Az egyes szövetkezeti tagok szőlőjének fekvését is, de még a mivelés alatt levő szőlőfajok nagyobb mennyiségét is ismerik e bizottság tagjai; ez is megkönyiti a borok osztályozását, — de ekkor már izlelni is lehet a bort s ez is lehet alapja az osztályozásnak; sőt a Salleron-féle lepároló is biztosithatja az osztályozást, annyira, hogy mind két fél megnyugodhatik az osztályozásban. És mikor a pincze szövetkezetnek együtt fekszik talán százezer akó harmad osztályu, 60,000 akó másod osztályu s 40,000 akó első osztályu bora alig fog akadni olyan nagy borkereskedő aki panaszkodhatnék arról, hogy nem kapható hazánkban egyenlő bor nagyobb mennyiségben. A szövetkezeti tagoknak nyilt-számlája levén — rendes eladások mellett alig akadhat meg annyira az „à Conto fizetés“, hogy a tagok igényeit ki nem elégithetné a pénztár; ha azonban ez eset beállana, mint erkölcsi testület, könnyen szerezhetne hitel alapján annyit a mennyi az időközbeni igényeket kielégiti; mig végre az év végén talán azt is tapasztalhatná a szövetkezet, hogy igazgatóságának ügyessége által oly szép haszon mutatkozik az eladásokból, hogy tartalékba is lehet tőkét juttatni, a szövetkezet tagjai is részesülhetnek aránylagos osztalékban, a mellett, hogy czélszerü beruházásokra is jut s forgó tőkéül is marad pénz. A mozgásban van élet, s a kereskedésben pénz: legyen részese mind kettőnek a termesztő közönség, annyival is inkább, mert bora hitelét is igy tarthatja fel legbiztosabban, igy veheti elejét az ár hullámzásoknak is, sőt igy kereshet fel s igy biztosithat minél jobb piaczokat.

A szövetkezeti borkereskedés megindítása.

Ugrás nincsen a természetben, ugy nincsen a növény világ productumaiban sem; de nincsen az emberi munkásság nyilvánulásaiban sem. A szőlő megtermi a bort, de pincze és gondos szakszerü munkásság hoszabb időn keresztül fejlesztik azt odáig, hogy magasztos élyezeti czikké legyen, hogy a már rég időtől fogva megállapitott követelmény szerint szine ize és illata tekintetében kielégitse, a kényes izlést is — palaczkban kiállitva felszolgálható legyen az a kor igényei szerint, s sok évi tapasztalásom szerint állithatom azt, hogy alig van más hegyvidéke hazánknak, melynek bora oly gyorsan fejlődnék, simulna és érnék meg, mint épen e hegyvidéké; de mégis a nagy fogyasztás és nagy forgalom kielégitésére — ha félig fejlett állapotban is — hordós üzlet berendezését ajánlanám a pincze szövetkezetnek. Ott vannak a hegyvidéknek eddigi rendes vevői: a bécsi, pozsonyi, soproni sat. kereskedők; a stajerek, henczek, felvidéki korcsmárosok sat. sok vevői; de jönnek most már a francziák is kik már ez idén szép mennyiséget vásároltak össze. Könyitse meg a termesztő közönség mindezeknek a hozzájuthatást, sőt tegye kényelmessé talán még az által is, hogy egyszerü mustra alapján akár első-, második- vagy harmadik osztályu borából az ide utazás fáradsága nélkül is megrendelhesse szükségletét akár 10—20 ezer akóig nem csak franczia, de az angol vagy északnémetországi, sőt bármely borkereskedő, azon tudattal, hogy azt kapja a mit kiván; hiszen sokkal jobban megteheti azt a termesztő közönség nagy tömege a tömörülés, pincze szövetkezet alakitás által, mint látjuk a közéletben egyes kereskedőink eszközléseit; a kik pedig ugyan csak vagyonosodnak —, nem is mindig jelesebb hegyeink terményeivel.

TÁRCZA.

A nefelejtsről.

(Rege W. S. n.)

A nap arany sugarai
Játszadoznak a zöld réten,
A virágok kelyhében
S a patakban rejtőzve el.

Mig a szellők bájtündéri
Illatárban megfürdenek,
A madarak hála imát
Zengnek a nagy Teremtőnek.

Két kis lány jő a távolból,
A természet üdvhatását
Élvezni és megpihenni
A suttogó pataknál, itt.

Szelidek ők s mindketten jók.
Vigan érnek a völgybe el,
Hol az egyik az örömtől
Ittasodva igy kiált fel:

„Oh! nézd mi szép e mélyedés.
A nagy zephir és a füzág
Játszadoznak susogva ott,
Itt hullámzik ezer virág.“

Ugy mosolygnak, ugy intenek
Felém tarka fejecskéik;
Meghajol és üdvözöl, mint
Urnőjüket, mind-mindegyik.

Amott virit egy szép növény,
Virágcsái égszin kékek,
Régtől vágyom tudni, hogy azt
Mért nevezték „nefelejts“ nek.

Most elhallgat Elmélázva
Benne ezer gondolat kél,
S csak akkor tér magához ő,
Midőn kis társa igy beszél:

„Hallottam én egy kis regét
E virágról, jó Hedvigem,
Én is tudni vágytam róla
S anyám mondta el azt nekem.“

„Már rég, már rég megalkotá
A teremtő a világot, —
Most is olyan az, aminő
Ama régi időben volt.

Akkor is egy játszadoztak
Harmatos fü s a napsugár,
Csakhogy nem lett földönfutó
Évenkint a dalos madár.

Nem takarta még akkor hó
A zöldelő virágokat,
Akkor még a kis virágok
Hervadatlan ott virultak.

Megnézve szép müvét az Ur,
Örümmel és bájjal telt el,
S mosolyából egy-egy angyal
Lett, arany fürt- s égkék szemmel

Lett angyala az embernek,
A vizeknek; lett angyala
A virágnak, mely a könnyü
Harmatot kelyhébe sirta.

De e könnyü harmatcseppek
Nem bánatos szemből jöttek;
Boldogság sugárzó lények
Öröm könyi voltak ezek.

Azonban nem soká tartott
E boldogság, e földi kény,
Mert sulyos volt az Ur ellen
Elkövetett bünös merény.

Haragjából épen ugy, mint
Mosolyából lett egy angyal
Vak volt baljan hü mérleggel,
Jobb kezében egy palossal.

Elnevezték vészetnek őt,
Mert intézte a világnak
Sorsát, s mert a teremtmények
Itéletet tőle vártak.

Sirva-riva távoztak el
E szép földi édenükből
Az angyalok, és busongva
Repültek el az égbe fél.

A virágok kis tündére
Is elhagyja játszótársit;
S a távozni akaró most
Vissza-vissza busongva int.

„Mit hagysz nekem itt emlékül?
Suttogott a tiszta forrás.
„Ne felejts“ mond a kis tündér,
„S legyen veled örök áldás.“

„Ne felejts!“ igy sóhajt égi
Ajka ismét s igy könny hullott
Le a forrás partjainak
Dus, hullámzó füvébe ott.

S im e könyből kis virág lett,
Égkék, mint az angyal szeme;
Azóta e kis virágnak
„Nefelejts“ lett örök neve.“

Igy végezte kis regéjét
A jó leány. Zavartalan,
Örömittas az ő arcza,
Mert szivében szent érzet van.

„Igy, ha kötök“, mond a másik,
„Egy koszorut s lesz nefelejts
Benne, abból, kinek adom
Megérti azt, hogy „ne felejts“.“ —

SZIGETHY KÁROLY.

Mikor engem felszabaditottak!

— Egy vadász emlékiratából —

Mielőtt a czizmadiából „majszter“ lesz, előbb inasnak kell lennie, s egy finom csemegét kell megizlelnie, mely azonkivül, hogy a maga nemében elvitázhatlanul finom specializitás, még ingyen is osztogatják. Ezen olcsó csemegének a neve — lábszij. A vadász embernek is keresztül kell esnie ilyes inasféle szerepen, mielőtt szt. Hubert lovagjává üttetik, s legelső nyulért, mit lelőtt, ki kell állnia az elismerést, melynek suhogó magyarópálcza ad csattanó kifejezést. Nekem is volt alkalmam ily kitüntető szerencsében részesülni, s lelkiismeretfurdalás nélkül elmondhatom, hogy édes emlékére ég felé meredezik hajamnak minden szála.

Mielőtt regényes históriámat elkezdeném, felhivom a t. olvasó becses figyelmét a fennticzim végén ágaskodó felkiáltójelre. Mert az nem alapos ok nélkül szerénytelenkedik ott, s reménylem, hogy az olvasó résztvevő keble még egyet küld is mellé, ha idegborzongató soraimat lesz elég lelki ereje végig olvasni.

Tehát csönd és figyelem.

* * *

A vakációt rendesen János bátyámnál töltöttem G. falun, hol mindenféle szárnyas és szárnyatlan állatban bővelkedő terjedelmes birtoka volt. Szenvedélyes vadász lévén, reggel vállára akasztotta a puskát, s csak a késő est vetette haza. A tarisznyahordozás nemes tisztét rám ruházta. Ez büszkébbé tett, mint midőn valakinek a Lipót-lovagrend nagy keresztjét dijmentesen adományozzák. Mikor korán reggel — a nap még ellenlábas felebarátainak hintette sugarait Morpheus puha karjai-

De vannak a Balaton melléki hegyvidék pincze szövetkezetének keze ügyében fekvő s nagyon szépen jövedelmező piaczai a vele egyenes összeköttetésben álló tenger parti kikötő városok élfoglalásában is: értvén Triesztet, Fiumét. Láttam én azt, hogy Fiumében egy osztr. akó dalmacziai bor ára a tenger parton 16 frt, — a melyet pedig május közepén innen felfordulása, eczetesedése miatt nem igen lehet használni. Mennyire más árt kapna csak ez áron értékesitve is a pincze-szövetkezet a Balaton melléki borért — leszámitva a szállitási költséget is — ha olyan raktárakat alapitana e helyeken, hogy a világ minden részével közlekedő hajók is rakódhatnának — mint most midőn a megjelenő kereskedők leginkább a harmad osztályu borokat s azokat is a kényszer helyzetü kisebb termesztőktől lehetőleg nyomott áron igyekeznek összevásárolni; de ki számlálhatná elő a kereskedelem eshetőségeit. Mikor a pincze-szövetkezet anyagában is, eszközeiben is annyira megerősödött, hogy bizton megkezdhetné kifejlett borokkal a palaczkos kereskedést is, ennek ismét igen kiterjedt és jövedelmező köre van.

A közelebb lefolyt orsz. gazd. egyesületi, borászati enquete tanácskozmányok folyamában megemlitettem, hogy ajánlatos lenne az ezen hegyvidéken ősidőktől fogva szokásban levő must lefőzést nagyobb mértékben gyakorlatba venni. Hiszen ez oly kellemetes csemege bor, hogy legfinomabb izlésü családaink készitik saját számukra és gyomor erősitőnek van elfogadva. De más bortermesztő európai államokból egyenesen ilyen féle borokkal üzetik a legjövedelmezőbb kereskedés — és mi türjük nálunk olcsó csemege borul a kereskedésekben előforduló gyártmányokat, holott a must lefőzve 35% czukortartalommal már eltartható édesen és kellemetes ital, sőt biztosan szállitható bármily távolságra, a hegyvidéki tanács és pincze-szövetkezet adhatnának lendületet ez ügynek is, és szép hasznot nyujtó alapját képezné a bortermesztő közönség munkásságának különösen ép és jól érett szőlőből olyan hegyeken, melyeknek bora édeses izü a borkő-sav hiánya miatt, vagyis a hegyvidék meszes helyeiről.

Egész buzgalommal indult meg ujabb időben a cognac gyártás ajánlása, életbe léptetése. Oly nagy hegyvidéknek mint a Balaton melléke sok olyan bora és borhulladéka van, melyet e czélra haszonnal fordithatna. Hisz a bor szesze — minden szeszek legfinomabbja s mint ilyen már magában élvezettel s megelégedéssel használható mind fogyasztási czikkül, mind technikai czélokra — de a pincze kezelésben, e borok érése elősmozditásában, ugy a borkereskedésben a szállitásra biztositásban csaknem nélkülözhetetlen czikk. A mellett mint kereskedelmi czikk — különösenészakon és a tenger körüli népeknél keresett ital és szép haszonnal értékesithető ipar termény. Mind ilyen berendezéseket a hegyvidéki tanács és pincze szövetkezet eszközölhetnek legkönnyebben és legbiztosabban.

Néhány évvel ez előtt, mikor ugyan ez eszmék és czélok megismertetésére, megbeszélésére kértem össze tanácskozmányt Tapolczára, de a jó akarattal nyilatkozott eszmék más irányu áramlatában ezekkel én szóhoz sem juthattam; azért kivántam most igy közölni, hogy megfontolás tárgya lehessenek ezek általában, mert a kivitelre ezeket látom legegyszerübbeknek és legbiztosabbaknak. És üdvözlöm Tapolcza város vezérférfiait, kik felfogták helyesen az egész hegyvidék borterménye értékesitése körüli mozgalomnak, tevékenységnek horderejét általában is, de saját városuk érdekében is; akkor is készenek nyilatkoztak egyedenként is a czél előmozditásához járulni, de a község közvagyonából alkalmatos és elegendő mennyiségü tért készen ajánlottak fel a közpinczék elhelyezhetéseül a halápi ut melletti sik legelőn; hiszem, hogy egy ilynemü mozgalom meginditásánál most is készek lennének egyénenkint is működő és részes tagok lenni, valamint a helyiségek számára szükséglendő tért sem tagadnák meg, ha talán 6—10 holdnyi terület kivántatnék is hozzá, melyet most már annyival czélszerübben lehetne helyszinileg megállapitni, mivel a czélba vett vasut iránya és indóháza is megbeszélve vagy talán megállapitva is vannak.

A Balaton melléke hegyvidék még azon szerencsés állapotban is van borterménye tekintetében, hogy borai könnyen elkülöníthetők könnyebb és nehezebb borokra, a szerint hegyei délnek vagy nyugotnak feküsznek, és a mint a délnek fekvő s nehéz borokat termő hegyeknek forgalmi központja Tapolcza város; ugy a nyugotnak fekvő hegyek könnyebb borokat termő részének már fürdőjéről is eléggé ismeretes B.-Füred városa lehet forgalmi központjává akár egy általános pincze szövetkezet alapján mint fiók pinczék letéteményese; akár külön pincze szövetkezet alapján. (De ez utóbbi berendezés kár lenne.)

PARRAGH GÁBOR.

Kimutatás

Nagy Kanizsa város kapitányi hivatala által az 1880. évi január 1-től bezárólag junius 30-ig azaz a lefolyt fél évben tett munkálatok és elintézett ügydarabok fölött.

A személy és vagyon biztonság, a csend és rend fentartása tárgyában Nagy-Kanizsán letartóztatott 446 gyanus egyén; — ezek közül átkisértetett

a kir. törvényszéki vizsgálóbirósághoz	16
a kir. ügyészséghez	1
a kir. járásbirósághoz	14
a helybeli szolgabirói hivatalhoz	6
illetősége helyére toloncoltatott	56
kötött menetlevéllel elutasitatott	29
vizsgálat után elbocsátatott	42
megfenyitetett rendőrileg	282
Összesen:	446
panasz és jelentés tétetett	751
más hatóságoktól beérkezett megkeresés	1062
rögtöni nyomozás végett sürgönyöztetett	16
mezei rendőri ügyben panasz tétetett	35
idegen hatóságoktól ide, innen illetősége helyére toloncoltatott	110
kórházba küldetett { bujakórban	87
kórházba küldetett { egyéb betegségben	81
igazolási jegy kiállitatott	114
cselédkönyv kiállitatott	80
cseléd bejegyeztetett	820
iparossegéd bejegyeztetett	232
kéjnő bejegyeztetett	41
tartózkodási engedély kiadatott idegenek részére	508
tartózkodási engedély kiadatott cselédek részére	873
házalási engedély látamoztatott	77
öngyilkossági eset előfordult	1
tüzeset előfordult	2
a vasuti szemlélő bizottság által szemle tartatott	47
Összesen:	5383
Ezen felül a vásári bizottság által átiratott ló	299
Szarvasmarha és sertés szinte átiratott	6387
Összesen:	6686

Megjegyeztetik: — hogy a lefolyt fél évben a közbiztonság kedvező lévén, minthogy annak lefolyta alatt gyilkosság, rablás és betörés, vagy nagyobb tüzeset elő nem fordult.

Nagy-Kanizsán, 1880. julius 1-én.

SZAKONYI,
városi főkapitány.

Budapesti VII. nemzetközi gabona- és magvásár.

A budapesti áru- és érték-tőzsde tanácsa határozata szerint, az idei, egy gépkiállitással egybekötött budapesti VII. nemzetközi gabona- és magvásár f. é. augusztus hó 9-ik napján fog megtartatni.

Általános határozatok.

a) A budapesti VII. nemzetközi gabona- és magvásár az „Uj világ" kerti helyiségeiben (a Tüköry-féle töltésen) f. é. augusztus 9-én reggeli 8 órakor csengetési jel mellett fog megnyittatni, és ugyan ily jeladás által délutáni 5 órakor bezáratni.

b) Belépti jegyek augusztus hó 8-áig délelőtt, 1 frtnyi dij mellett, a tőzsde titkári hivatalában válthatók, és a gabonavásár napján csakis a gabonavásári pénztárnál kaphatók.

c) Külön helyek, asztallal és ülésekkel ellátva, 10 frtnyi dij előleges lefizetése mellett kaphatók. A kik oly helyekre számot tartanak, sziveskedjenek legkésőbb folyó évi augusztus hó 1 sőjéig a tőzsde titkári hivatalában ezirán nyilatkozni, minthogy külön helyek csakis korlátolt számban állnak rendelkezésre.

d) Sürgönyök és levelek fel- és kiadására külön magy. kir. távirda- és postahivatal fog felállittatni. A gabonavásárt látogatói felkéretnek, hogy a hozzájok intézendő sürgönyöket és leveleket, lehető leggyorsabb kézbesithetése végett, „Budapest, gabonavásár" (Budapest, Saatmarkt) jelzés mellett czimeztessék.

e) A tőzsde titkári hivatal ezen napon a gabonavásáron is irodát nyit, a hol a látogatók, szükséges felvilágositásokat készséggel nyernek, és a tőzsdei szokásjogokat tartalmazó füzetek ugyszintén fuvartariffák is kaphatók lesznek.

f) A gabonavásár gépkiállitással, továbbá a malom- és szeszipar szakmába vágó szerek kiállitásával lesz egybekötve. Ezen kiállitáshoz a bejelentések a szükségelt tér terjedelmének kijelölése mellett legkésőbb f. é. augusztus 5-éig a tőzsde titkári hivatalához intézendők. Minden kiállitó 10 frtnyi dijat tartozik e helyért fizetni.

g) A cs. kir. Duna-gőzhajózási társulat személyszállitó hajóin ugyszintén az üszög mohácsi vaspályán a gabonavásárt látogató t. közönség számára, az ide- és visszautazásra $33^1/_3$%-nyi menetdij leszállitást engedélyezett, mely kedvezmény f. é. augusztus hó 4-étől bezárólag 12-éig érvényes. Ennélfogva figyelmeztetnek az idegen látogatók, kik ezen utazási kedvezményben részesülni kivánnak, hogy idejében rendeljék meg a szükséges igazolványokat, a melyeket az 1 frtnyi belépti jegy előleges váltása ellenében (de nem utánvét mellett) a tőzsde titkári hivatala az illetőknek azonnal meg fog küldeni. A magyar ugyszintén az osztrák vaspályák ellenben a menetdij leszállitását az idén megtagadták.

3653. sz. polg. 1880

Hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék részéről közhirre tétetik, miszerint Plihál Ferencz nagy-kanizsai kir. közjegyző kérelmére a pécsi kir. közjegyzői kamarának 1880. évi julius hó 7-én 114. sz. a. kelt rendelvényével nevezett kir. közjegyző általános helyettesül kirendelt s ezen kir. törvényszék előtt szabályszerüen felesketett Dr. Karácsonyi Jenő kir. közjegyzőt jelölt helyettesi működését nevezett kir. közjegyző székhelyéröli távolléte idejére f. évi julius hó 10-én megkezdendi.

Kelt a nagy kanizsai kir. törvényszéknek, 1880. évi julius hó 8-án tartott üléséből.

WLASSICS ANTAL m. k.,
kir. tvszéki elnök.
LOVÁK EDE m. k.,
kir. tvszéki jegyző.

Helyi hirek.

†

Belus József megszünt élni.

Mély fájdalommal vettük a szomoritó táviratot, hogy Nagy-Kanizsaváros nagyérdemü polgára ifj. Belus József julius 7-én kiszenvedett. A nemes sziv egy évvel előbb már áldott jó nejének elvesztésekor megtört, az embert magasba emelő égi érzetét feldulta a sors durva keze s homályba burkolá az emberiség jóléteért törekvő lelket, nem vala számára hely, hisz a virágnak most már csak tövisét érezé, a családi gyengéd szeretet, a rokonok, a jó barátok önzetlen figyelme nem tudá, nem birá e tövisek eltávolitani; a szép tettekben, nemes ambitióban s honpolgári áldozatkészségben gazdag és lelkes férfiunak a pártoskodás áldozatául kellene esnie. Szomoru kép, rideg való s kebelrázó tudat! Elköltözött tisztelt barátunk életrajzát s tevékenységét érdemlegesen méltatva közölni fogjuk, most a maró fájdalom reszkető kezünkből leüti a tollat . . . A gyászjelentés igy hangzik: Idősb Belus József a maga, ugy Emilia, Lajos, Anna, Paula, Teréz és László gyermekek, mégis Belus Károly, Anna férjezett Szmodics Józsefné és László, testvérek nevében mélyen szomorodott szivvel jelenti kedves fiának, illetőleg a gyengéd jó atyának s szerető testvérnek Belus József gyógyszerész urnak 1880. évi julius 7 én délután 4 órakor hosszas szenvedés után 48 éves korában Budapesten történt elhunytát. Hült tetemei Nagy-Kanizsára szállittatnak; a Csengery utczában lévő lakásánál beszenteltetnek és az ütteni családi sirboltban f. hó 9-én délután 5 órakor fognak elhelyeztetni. Az engeszteló szent mise áldozat f. hó 10 én reggel 9 órakor a szent-ferenczrendiek egyházában fog megtartatni. Kelt N.-Kanizsán, julius 8-án 1880. Áldás emlékezetén! Béke hamvaira! Temetése hozzá méltó részvétte

---

ringatott, gyöngéden belemarkolt üstökömbe, nyakamba dobta a tarisznyát, s ballagtunk ki a rétre. Sokszor olyan nehéz volt a tarisznya, hogy sulya alatt alig birtam lélegzetet venni, de jaj lett volna árva fejemnek, ha a tarisznya nehézsége miatt csak egyetlen szótag is bucsuzik el ajkaimtól De meg hogy őszinte legyek, a tarisznyahordozásban a vadászatért hevülő lelkem sokkal több gyönyört talált, hogy sem annak kellemetlenségeit panasz nélkül el ne tudtam volna viselni. Ezt annyival inkább megtettem, mert János bátyám megigérte, hogy ha a tarisznyahordozás által bokros érdemeket szerzek, megajándékoz egy puskával. Én gyakran szőnyegre hoztam azt a kérdést, hogy János bátyám bölcs belátása szerint mikor szerzek elegendő érdemet, s szemeimet mindannyiszor a duzzadt tarisznyára meresztettem, mely nyakamat meggörbitette s annyira huzta, hogy ha oldalvást akartam tekinteni, ezt csak ugy tehettem, ha szellemem tasakjával egészen arra fordultam. A kérdés mindig megoldhatlan maradt. —

Egy vasárnap János bátyám társas vadászatot rendezett. Erre meghivta környékbeli ismerőseit. Előtte való szombaton behitt magához, s két puskát tett elém az asztalra, azon meghagyással, hogy azok közül egyet válasszak tetszésem szerint, mert a holnap tartandó vadászaton nem mint tarisznyahordozó, hanem mint működő vadász fogok részt venni. Eleinte azt hittem, hogy az öreg csak incselkedik, de miután ábrázatából komolyságot olvastam, azon kezdtem gondolatom rokkáját pörgetni, hogy mi a szél találta egyszerre az én kedves János bátyámat? De ezen nem sokáig tünődtem, hanem az örömtől remegő kezekkel megérintettem az egyik puskát, és sóvár szemekkel vizsgálgattam.

Mindkettő oly régi volt, hogy ha biographiájukat megakarná valaki örökiteni, vissza kellene neki menni a mult századba, mert születési évük történelmi valószinüség szerint annak elejére esik. A rozsda és az idő kiméletlen vasfogaiannyira megmarta őket, hogy az egyik csak minden huszadik csettenésre vágta el a kapszlit, a másikat pedig sokkal inkább elgyöngitette az öregség, hogy sem kakasa meg birt volna állni.

Ezek közül kellett választanom. Az előbbit választottam.

János bátyám lelkemre kötötte, hogy szégyent ne hozzak fejére, mert soha se lássa a menyország belsejét, ha akkor vissza nem veszi tőlem a puskát. Azonkivül még nyájasan hozzáragasztotta, hogy ha nyulat nem lövök, huszonötöt kapok (de nem ám a tenyerembe), ha pedig lövök, akkor is huszonötöt ajándékoz, olyan ropogósat, a melynek mindegyike megér kettőt.

Tagadhatlanul hizelgő alternativa! Hivatkoztam János bátyám tapasztalt szivjóságára, mely rokoni igéretét nem engedi foganatositani, hivatkoztam továbbá arra is, hogy az ütlegek nem képezik óhajtásaim tárgyát, hogy a huszonötöt csak bankóban szeretem, s megnyugodtam abban, miszerint János bátyám csak tréfálódik, s próbára akarja tenni a vadászat iránti szenvedélyemet.

Mikor az első öröm mámora elenyészett, higgadtan kezdtem a szimplát szemügyre venni s kifogásoltam egészségi állapotának veszélyes voltát. A czélgombnak csak helye látszott, a zsinor felét pedig penészes nadrágszij, felét pedig vastag madzag képezte, s csöve oly ékteien hosszu volt, hogy szemem elfáradt, mig átfutott rajta. A mennyire archeologiai ismereteim terjedtek, azon nézetemet fejeztem ki, hogy ha ez nem is régiségtárból, de bizonyára régiségtárba való, mert nem határos a lehetetlenséggel, hogy tatárpusztitási emlékek is füződnek hozzá. Még az is kitelik tőle, hogy ha előre czélzok vele, a srét mind hátra megy.

Szeretve tisztelt azaz: tisztelve szeretett János bátyám kihajolt az ablakon, hogy mosolygását el ne árulja előttem, mert tudta, hogy ha nevetését észreveszem, a pompás szimpla még inkább veszt értékéből. Mikor jól kinevette magát, a szimpla halhatatlan érdemeit élénk szinekkel ecsetelte. Elbeszélte, hogy már hány szarvasra szórta a halált, hogy hány iramgimnek akadályozta meg pályafutását, hány vadkannak fujta el életlámpáját, stb. Ő is ezzel ejtette el az első krokodilt, sőt ha hiszem, ha nem hiszem, még rinocerust is lőtt vele a bagolai határban. Mert kivülről ugyan igénytelen alakja van, de hasonlit a szerény tudóshoz: belül annál többet ér.

VIRÁGHEGYI.

(Folyt. köv.)

történt. Gyászlobogó jelezte az érdemes férfiu elhunytát a „Társas kör“, „Polgári egylet“ „Önkéntes tüzoltó egylet“ és a „Kisdednevelő egyesület“ helyiségein. Julius 9-én hajnalban érkezett meg a vonat, a hült porokát ide szállitva Kanizsára, melynek, „Nagy“ nevét országosan tisztelttté igyekezett tenni. Koszoruk halmaza boritá a koporsót, melyeket egyesek és testületek küldöttek tiszteletük s kegyeletük jeleül. Testületek zászlóikkal, a tüzoltóság teljes diszszel, hatóságok, sorezredbeli s honvédtisztek, az intelligentia nagyszáma s a nép beláthatlan sokasága adta meg a végtisztességételt, melyben a mélyen sujtott édes atya, a számos tagból álló kesergő család s bus testvérek némi enyhülést meríthetnek; a részvét enyhitőleg hat az érző sziv fájdalmára! Sajátságos, hogy a sors kifáradhatlan kezének csapásai által kiméltelenül s nem érdemelt módon sujtott nemes férfiut még ki is gunyolá: ugyan azon nap halt meg, melyen született; születvén 1831. julius 7-én s meghalt 1880. julius 7 én.

— *A nemzeti zenede* kitünő képzettségü növendéke Grobetti Malvin kisasszony az idén befejezvén zenetanulmányait, a zonoállólag Nagy Kanizsán tanórákat ...ségés és alaposan képzett zenetanárnak az érdekeltek figyelmébe.

— *Hivatalos*. Ő felsége megengedte, hogy Dr. Héricz Tóth János soproni kir. törvényszéki elnök az ipja, Tóth Lajos nagykanizsai ügyvéd által eddig is viselt „jaáki“ előnevet felvehesse.

— *Sziszekről* irják nekünk, hogy a gelsei Gutmann ház nagy fa-kereskedői czége a sziszeki telepen ismét egy nagy óriási hordót készittet a grácziai kiállitásra, mely 400 akónyi ürtartalmu lesz. A hozzá használt kitünő minőségü fa szakkörökben már általános figyelmet ébresztett. Mi csak örülhetünk a magyar hordóipar haladásán, s gratulálunk a fentisztelt czégnek.

— *A nagy-kanizsai* gabona- és borvásár ügyében, a zalamegyei gazdasági egyesület május havi gyülésén ismét elhatározta, hogy egyetértve a nagy-kanizsai kereskedelemmel, a több év óta megtartott gabona és borvásárt ez évben is meg fogja tartani, és összehivta a gabona- és borvásár rendezésére kiküldött helyi bizottságot. E bizottság ülését megtartva, azon a borvásár beszüntetése s csak a gabonavásárra szoritkozás hozatott inditványba, mert az előbbi eddig csekély eredménynyel járt. Örömükre szolgál közölhetni, hogy a bizottság abban állapodott meg, miszerint épen a mutatkozott bajnak elháritására szükséges eszközökről és módokról kell gondoskodni, mert a vidékre nézve a bor majdnem oly fontosságu mint a gabona. A bizottság a vásár határnapját illetőleg aug. 30-ában állapodott meg, mely a gabona- és borvásár napjául ki is tüzetett.

— *Merész tolvajlás* történt Nagy-Kanizsán a főtéren egy fiatal ember lakásán jul. 7 ére viradóra, ugyanis valaki, mig a fiatal ember hajnali álmát aludta, a nyitott ajtón besosont, aranyórát lánczczal, gyürüket sat. összeszedett s magával vitte. A kár közel 300 frt. A tettes nyomoztatik.

— *Érdekes* előadás lesz ma jul. 11-én Nagy-Kanizsán, melyre a t. közönséget figyelmeztetni bátorkodunk azon megjegyzéssel, hogy a második s valószinüleg utolsó előadás uj müsorral másnap hétfőn lesz a „Zöldfa“ kertben. Az értesités következőleg szól: „A budapesti nemzeti szinház énekkarának nyolcz tagjából alakult férfinégyes Ney Dávid a nemzeti szinház első bassistájának közreműködésével a „Szarvas“ vendéglő disztermében vasárnap, julius hó 11-én hangversenyt rendez. Müsor: Első szakasz: 1. „Fohász“ Huber Károlytól, előadja a férfinégyes. 2. „Magándal“ zsidónőből Halevytől énekli Ney Dávid. 3. „A könyek“ Wittól előadja a férfinégyes. 4. Keresztes hadjárat“ Schubertől, énekli Ney Dávid. 5. „Népdalok“ Huber Károlytól, előadja a férfinégyes. Második szakasz. 1. „Zarándokkar“ Tannhauserből. Wagnertől előadja a férfinégyes. 2 „Magándal“ Bűvös vadászból Webertől, énekli Ney Dávid. 3. „Bordal“ Ernaniból Verditől, előadja a férfinégyes. 4. „Magándal“ kar kisérettel Varázsfuvolából előadja Ney Dávid és a férfinégyes. 5. „Páris ifjai“ Verditől, előadja a férfinégyes. Helyárak: I. rendü zártszék 1 frt, II. rendü zártszék 80 kr, III. rendü zártszék 60 kr, Földszinti bemenet 50 kr, Katona-, gyermek- és deákjegy 30 kr, Karzat 20 kr. A terem szellőztetéséről gondoskodva van. Jegyek kaphatók a szinteremben d. e. 9—12-ig és d. u. 2-től az előadás kezdetéig. Előjegyzések elfogadtatnak Wajdits József ur könyvkereskedésében. Kezdete 8 órakor.

— *Balaton-Füreden* jul. 3-ig 417 folyószámban 710 fürdővendég jelentkezett. A kimutatásban olvassunk Bukarestből, New-Yorkból, Lengyel, Angolországból, Párisból, Bécsből sat. érkezetteket.

— *A zala-egerszegi* önkéntes tüzoltóegylet alapszabályai a belügyministerium által a bemutatási záradékkal ellättattak.

— *Töttösy Béla* letenyei kir. járásbiró kir. törvényszéki birói minőségben a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez ő felsége által áthelyeztetett.

— *Zala-Egerszegről* irják lapunknak: A tanulmányaikat a vidéken folytató zala-egerszegi ifjak a két havi szünidő tartama alatt — magokat a gyorsirászatban gyakorlandók — Krob Károly tanulótársuk felhivása vezetése alatt gyorsirászati tanfolyamot nyitottak. Elismerés illeti Krob Károly urat, ki — nem tekintve a gyorsirászat elsajátitásával járó nehézségeket — a vezetést dijmentesen vállalta magára.

— *Közvetlen közlekedés* B.-Füredre A magyar vasutak igazgatóságai f. é. julius 15-étől szeptember utoljáig (október 1-éig érvényes) Balaton-Füredre szóló mérsékelt áru közvetlen menetjegyet fognak kiadni. E menetjegyek a cs. kir. déli vasut Siófok állomásáról Balaton-Füredre és visszavaló utazásra jogositó szelvénynyel vannak ellátva, mely szelvény visszautazás alkalmával a hajóról való kiszállásnál elszedetik; a menetjegy azonban az utas birtokában marad s a visszautazásra szóló mérsékelt menetjegy váltása alkalmával a siófoki vasuti állomáson átadandó. E jegy kimutatása nélkül a siófoki személypénztár térti-jegyet nem szolgáltat ki.

— *Az erdőtörvény* végrehajtása egy külön erdészeti szakosztály felállitását teszi szükségessé a kereskedelmi ministeriumban. Ennek folytán a kormány az egész erdészeti ügyet ki akarja a pénzügyministerium köréből vonni s azt a kereskedelmi ministeriumba szándékozik bekebelezni. 1881. évi január 1 én ez az uj beosztás már életbe is fog lépni.

— *Necrolog*. Svertsits Domonkos, Eszteregnye, Sormás és Rigyácz egyesült községek jegyzője, f. hó 7-én d. u. 3 órakor, Sormáson, 43 éves korában jobblétre szenderült. — Temetése f. hó 9-én volt. Vagyontalan özvegyet, s 5 neveletlen gyermeket hagyott hátra, kik a legaggasztóbb, s legkétesebb jövőnek néznek elébe. — Bizony nagyon szomoru, s állami intézményeink rendezetlenségét eléggé mutatja azon sajnos körülmény, hogy azon család, melynek feje az államgépezetnek számos éven át egyik igen léayeges, lüktető, mozgató organuma volt, a családtó kidöltével, ki van téve annak, (ha magán vagyona nincs) hogy koldusbotra jusson. — Vigasztalja azonban a kétségbeesett özvegyet az, hogy nem halt még ki az emberek szivéből a — szeretets könyörület!.... Mi meg vagyunk róla győzödve, hogy kik tehetik: gyámolitani fogják, s felemelendik a lesujtott nőt, s az elárvult kiskoru gyermekeket!.. Ugy legyen! A megboldogultnak pedig legyen könnyü a hant, s az áldás és béke angyala lebegjen porai felett!

— *Felső-Rajk*. 1880. julius 2 án. — Hogy az egyház mily fenséges az ő szertartásaiban, áhitatos érzés közt győződtünk meg akkor, midőn szemtanui lehettünk azon várva várt ünnepélynek, mely mult hó 29-én ejtetett meg F.-Rajkon. A szomszéd plébániákban ezen ünnepély kihirdetés által már előre jeleztetvén, láttuk minden irányban az utakon egyházi zászlók alatt oda seregleni a sokaságot. A szertartás 10 órakor kezdődött, harangok zugása és mozsarak durrogása között. — A vidéki clérus igen nagy számmal vett részt az ünnepély magasztosságának emelésében. — Mintegy 12 lelkipásztort láttunk együtt. — A vidéki értelmiséget is nem kis mérvben láttuk képviselve. — A szentelési szertartás Modrovits Gergely apát ur ő nagysága által végeztetett roppant néptömeg jelenlétében. — Az ünnepély szónoka főt. Muraközy Mahóti plébános ur volt; a többi sokféle eszme közt igen szépen fonta beszédébe főt. Ujlaky József pacsai plébános urnak elvitázhatlan érdemeit, a ki mint mondá oly éber, oly szivós kitartással, jellemhez oly szilárd kapcsolatos következetességgel, oly körültekintés, oly megdönthetlen kiszámitással emeltetett ismét Isten dicsőitésére egy ujabb templomot! — Igen szép vonásokban emelte ki, hogy boldog azon nyáj, melynek ily bölcs vezére, lelkipásztora van! — Engedje is az ég, hogy ily szép tulajdonokkal biró egyházférfiut az egyház diszére sokáig magunkénak vallhassuk! — Megjegyezzük még, hogy a felső-rajki derék iparosoknak méltán becsületükre válik, az igen csinos templom egész szerkezetének összeállitása. Hisz a vállalkozó épitőmester, asztalos és minden egyéb munka ugymint szószék, oltár a felső-rajki iparosok által készitettett és pedig oly csinos, oly müizléssel, hogy bármely fővárosi már hiraévre vergődött szakértőnek is diszére válnék! — Éljen a hazai ipar!.....

Unger János felső-rajki földbirtokos.

— *„Nevelő intézet“* gymnasiumi tanuló ifjak számára. Vargyas Endre, Győrmegye kir. tanfelügyelője, gymnasiumi tanuló ifjak számára a jövő tanévtől kezdve „Nevelőintézet“-et, convictust nyit Győrött, melyben elhelyezést nyerhet minden 9—18 éves, illetőleg I.—VIII. osztályu latiniskolai tanuló, akik az intézetbe teljes ellátást, tanulmányaikban utmutatást, rendes felügyeletet s nevelést nyernek, a gymnasiumi tanfolyamot pedig a győri szent Benedek-rendi főgymnasiumban nyilvánosan végzik, illetőleg tanulmányaik eszközlésére ide bejárnak. Alkalmunk volt a hozzánk beküldött programmból meggyőződni arról, hogy az intézet realis alapokon nyugszik s költségvetése a lehető legméltányosabb, miért is az intézetet, mely a nevezett kir. tanfelügyelő gondozása mellett szakszerü vezetés alatt áll, melegen ajánljuk a vidéki jobb módu honoratiorok, birtokosok s egyéb tehetősb szülők figyelmébe. Az intézet-tulajdonos, kinek lakása Győr, király-utcza, 4. sz. alatt van, kivánatra bárkinek szivesen szolgál bővebb felvilágositással, vagy programmal.

— *Zalamegye* Tapolczai járásban a buzában rozsda mutatkozik, de jelentékeny kár nélkül, a rozs ritka de telt kalászu, árpa és zab közepes, a tengeri elmaradott, a burgonya szép; takarmány féle jó, a széna gyenge termést adott; bortermés közepes várható. A z.-egerszegi és novai járásokban a gabonákat általán lefektették a záporok; a tengeri mindkét járásban ritka, elsárgult. Szénatermés gyenge; bortermés a novai járásban középen aluli várható; az alsó lendvai járásban a repcze közép termést adott, a buza (itt-ott rozsdás) s a rozs közepes állásu, árpa és zab jó, a tengeri rosz, a széna termést a sok eső teszi tönkre; bortermés közepes mutatkozik. A letenyei járásban a buza (rozsdás és üszögös) és a rozs megdőlt, árpa és zab ugyszintén a burgonya jó; a széna termés rosz; a kanizsai járásban a buza üszögös, a rozs ritka de telt, a zab igen jó, valamint a kapás növények is javultak; a sümeghi járásban a buza, rozs és árpa jó, a zab közép termést igér; a tengeri gyenge, a burgonya szép; a szénatermés az utóbbi járásban gyenge.

— *Arverés* Zalamegyében Németh József 705 frtra b. ingt. jul. 27. Bakonakon. — Severiga Jakab 1219 frtra b. ingt. aug. 7. Draskoveczen. — Szabó János 309 frtra b. ingt. aug. 14. Köveskuton. — Szibernik Márton 756 frtra b. ingt. aug. 10. Mezes Györkön. — Petkovics Károly 586 frtra b. ingt. aug. 18. Perlakon. — Godlin Lénárd 753 frtra b. ingt. aug. 17. Goricsánban. — Kis Ferencz 643 frtra b. ingt. jul. 15. Pólán. — Körmendi Vincze 400 frtra b ingt. jul. 22. Szent-Békállán. — Hidó Fábián 610 frtra b. ingt. jul. 15. Hahóton. — Gelencsér József 528 frtra b. ingt. aug. 11. Keszthelyen. — Kollmann Kati 447 frtra b. ingt. jul. 14. N.-Kanizsán. — Vörös János 331 frtra b. ingt. jul. 26 Bázán. — Landi Márton 602 frtra b. ingt. jul. 16 Hahóton. — Budai István 935 frtra b ingt. aug. 7. Zala-Koppányban. — Kaiser Anna Eleonora 80.000 frtra b. ingt. szept. 13 Zala-Egerszegen. — Kajári József 400 frtra b. ingt. jul. 26. Sümeghen.

— *Rövid hirek*. Mohácson egy korcsmáros a szerkesztőt orozva megverette, mert kis adagjairól irt. — Aigner a Petőfi költeményei ügyében kezdett pert elvesztette. — Székesfehérvár szőlőhegyeiben a phylloxera con statáltatott. — Mölkben egy társaság nyerte meg a hiteljegyek fényeremények. — Hassán basa Novibazár parancsnoka meggyilkoltatott. — Indali Gyula fiatal költő a Dunába halt. — A román fejedelemnek magyar udvari fényképésze van. — A veszprémi püspök ő excja 2500 frtot adomanyozott egy veszprémi iskola épitési költségéhez. — Egy orosz hg 8 milliót vesztett a kártyán. — Kossuth „Iratai“ svédnyelven is megjelennek. — Londonban nagy gázrobbanás volt. — Mária-Terézia királynő elhalálozának 100-dik évfordulója nov. 29 én lesz az idén. — A hectograph használata Berlinben eltiltatott. — Ő felsége Gasteinban a német császárral találkozni fog. — New-Yorkban napszurás folytán egy nap 79 halott volt.

Ki nyert?

Brünn, jul. 7 én: 60. 45. 72. 36. 58.

Nyilvános köszönet.

Boldogult Belus József gyógyszerész elhalálozása alkalmával tanusitott részvétért, a temetkezésnél megjelent hatóságok, testületek, ugy egyesek fogadják a kiskoru árvák nevében hálás köszönetünket.

Nagy-Kanizsa, jul. 10-én 1880.

Belus László,
Pilhál Ferencz,
gyámok.

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Előfizetési felhivás!* Az „Apollo“ zenemüfolyóirat kiadóhivatala a lap folyó évi julius—deczemberi folyamára előfizetést nyit. Annál készségesebben ajánljuk e lapot a t. zene kedvelő közönség figyelmébe, mert az tiz évi sokszor küzdelemteljes fennállásának ideje alatt eléggé bebizonyitotta életképességét, s ez idő alatt számos oly kitünő zenemüvel és dallal gazdagitá zeneirodalmunkat, melyeket csak a jövő fog kellően méltányolni, emellett olcsóságra nézve is vetekedik az „Apollo“ a külföld azon olcsó kiadványaival, a melyek több százezer példányban nyomatván, a kiadóknak gazdag nyereséget hoznak. Az „Apollo“ julius havi füzete Allaga Géza jó nevü zeneirónknak Vörösmarty, Csongor és Tünde szinjátékához irt s a nemzeti szinházban is több izben előadott melodrámáit, Berlioz Hector Harold Itáliában czimü symphoniájából az Estimát zengő zarándokok indulójának Wachtel A. által szerkesztett s kitünően sikerült zongoraátiratát s Goltz egy salon szerzeményét tartalmazza. A laphoz minden negyedévben egy jeles zeneszerző arczképe van mellékelve, s a müvész életrajza a lap boritékán közöltetik. Eddig Liszt és Paganini arczképe és életrajza jelent meg. Az előfizetési dij félévre 3 frt, mely az „Apollo“ kiadó hivatalához Budapest, I. kerület, Verbőczy utcza 179. sz. a. küldendő be, legczélszerüebben postautalvány utján.

— *„Az Árpád*-emlékszobor kérdése“ ügyében az irók és müvészek társasága hazafias ügybuzgalmába ajánlva irt egy röpiratot Borsodi Szilágyi Dezső. A kiadvány figyelmet keltő.

Vegyes hirek.

— *A külföldre* szóló levelek dijazása tárgyában a kereskedelemügy minister a következő hirdetményt teszi közzé: A külföldre (különösen Franciaországba) szóló levelek oly gyakran bérmentesittetnek elégtelenül, és pedig többnyire csak egy 5 kros leveléjegygyel, hogy — habár a bérmentesités a föladó tetszésétől függ — mégis azt kell feltenni, hogy a levelező közönség nagy része a bérmentesitési dijakat nem ismeri. A közönség tájékozására ennélfogva közöltetnek a külföldre szóló levelek bérmentesitése dijai: 1. Németországba 15 grammig 5 kr., 15 grammon felül 250 grammig 10 kr; 2. Szerbiába és Bosztercze-Naszod megyéből valamint a magyar román határtól a Maros folyóig és Hunyadmegye s Krassómegye határáig terjedő vidékről és Szörénymegyéből Ruméniába 5 kr, 15 grammonként; 3. Montenegróba 7 kr. 15 grammonként; 4 Ruméniába (Magyarország több részéből) Európa többi országaiba, Egyptomba, É-zakamerika Egyesült Államaiba, Brit Éjszakamerikába (Canada, Uj-Foundland) Perzsiába és az Afrika éjszaki partján fekvő franczia, olasz és spanyol birtokokba 10 kr, 15 grammonként; 5 az egyetemes postaegyesülethez tartozó többi országokba és helyekre 20 kr, 15 grammonként. Elégtelen bérmentesités esetén a czimzett a bérmentesitési dij hiányzó részének kétszeresét fizeti. A föld egyéb helyeire szóló levelek bérmentesitése, valamint a tarifa egyéb feltételei iránt, minden postahivatal szolgál folvilágositással.

— *Alkalmas verébijesztő*. A debreczeni gazdasági tanintézet egy tanára a verebeknek a buzaföldtől távoltartására ügyes ijesztőt alkalmazott. A verebek ugyanis nagyon sokat alkalmatlankodtak a kisérleti telep körül, s minden eszköz melyjyel őket elrettentetni iparkodtak, sikertelennek bizonyult. Ha hálót tettek ki, félelem nélküli reátelepedtek s csipkedték a szemeket; ha rájok lőttek, felröppentek, de tüstént másik helyen leereszkedtek. Az emlitett tanárnak végre azon jó ötlete támadt, hogy a kisérleti telepen egy keskeny állványra kitömött vad macskát helyezett el ugy, hogy felülről jól látható volt. S ez idő óta, bár száz-val ellepik a földet környező fákat, a telepre még egy veréb sem mert szállani. Most sokan szándékoznak hasonló kisérletet eszközölni buzaföldeiken, remélhetőleg hasonló sikerrel.

Szerkesztői üzenet.

4154. Béca. Az igazolvány német szövegét kérem megküldeni.

4155. „Harapás.“ Állatok közé való.

4156 Bpest. „Elhagyott“. Legyen hű, hagyjon el bennünket is.

4157. P. Cl. A két rövid levelet megkaptad? Üdvözlet!

4158. A. Pozsony. A „terjedelmes“ levélnek jót nevettünk. A cserepéldány megy.

4159. Cz. H D. A fővárosi levelek legtöbb tekintetben a napi lapok mellett a vidéken is tulélik magukat. Azért hozzuk mi csupán a rövid hireket. Bocsánat, hogy nem közölhetjük.

4160. E. B. Mi nem hozhatjuk.

4161. A—o. Igen.

4162. Zala-Egerszegre. A napokban.

4163. K. K. L. Olyan nincs a sifonérban.

4164 X. Szalma.

4165 F. F. Várunk.

4166. „Három férfi“. Gyenge, nem ugyan a három férfi, hanem a dolgozat.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

honnét:

Vonat szám		Ora Perc. Idö
207 Eszék, Mohács, Dombovár		5 10 reggel
215 " " "		2 30 délut.
209 " " "		11 1 éjjel
202 Buda-Pestre	(gyorsvonat)	5 55 reggel
204 "	(postavonat)	2 6 délut.
212 "	(vegyes vonat)	11 20 éjjel
313 Bécsbe (Szombathely, Sopron- felö)		6 15 reggel
301 "		11 50 éjjel
315 Sopronba		3 40 délut.
205 Prágerhof Kottori, Csáktornya		4 55 reggel
203 " " "		2 47 délut.
201 " " (gyorsv.) "		10 50 éjjel

Érkezik Kanizsára

210 Zákány felöl	5 27 reggel
216 " "	1 41 délb.
208 " "	11 1 éjjel
211 Buda-Pestről (vegyes vonat)	4 15 reggel
203 " (postavonat)	2 5 délut
201 " (gyorsvonat)	10 30 éjjel
302 Bécsből	4 1 reggel
314 "	10 15 éjjel
316 Soprouból	12 5 délben
202 Prágerhof felöl (gyorsvonat)	5 37 reggel
204 " "	1 20 délut.
206 " "	10 50 éjjel

A Balatonon való hajózás.

Balaton-Füredről indul a Kisfaludy-gőzös reggel 9 órakor Siófokra. Ugyan onnét indul délután $3^1/_2$ " " naponta, mig hétfőn kivételesen reggel 7 órakor

Siófokról indul délelőtt 11 órakor Balaton-Füredre " " délután 5 " "

Kivételesen szombaton és vasárnap Siófokról a délután 5 óra helyett indul Füredre 8 órakor.

Hivatalos piaczi árak.

Nagy-Kanizsán, 1880. julius 7.

100 kilogrammjával számítva.

Buza 11 50.—12·— Rozs 10 50—11 —. Árpa 8·—.—8 50. Zab 7·50.—8.—. Kukoricza 8 50·—9·—. Burgonya 6· · —. Borsó ·—.—30 —. Lencse —·—·28·—. Bab —·—·—12.—. Széna ·—.—1·80. Szalma ·—.—1·20.

1 kilogrammjával számítva

Marhahus 52.—.—. Sertéshus 60·—.—. Szalonna ·—.—76. Disznózsir ·—.—80. Vöröshagyma ·—.—16. Fokhagyma ·—.—30. Czukor ·—.—50 Borsó ·—1·40. Paprika 1·—.—. Szappan ·—.—40.

1 literjével számítva

Ó bor 32—48 kr. Uj bor 16—20 kr. Pálinka 46 kr. Ecet 6 kr. Kiadta:

FARKAS,
v. piacz könyvvezető.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉS.

Hirdetmény.

A terebezd-merkei bérgazdaságnál egy irnok azonnali belépéssel alkalmazást nyerend, ajánlatok bizonyitványokkal ellátva intézendők 106 2—3

Günsberger Lázár
urhoz Boglárra.

NEHÉZKÓRT

(Epilepsia) nyavalyatörés irásilag gyógyittatik Dr. Killisch specialista által Dresdában (Neustadt). Már több mint 11,000 sikerrel gyógyittatott.

94 4—4

HIRDETÉSEK.

Minden eddigi világtárláton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar **gép- és tüzoltószerek gyár, harang és érczöntöde**

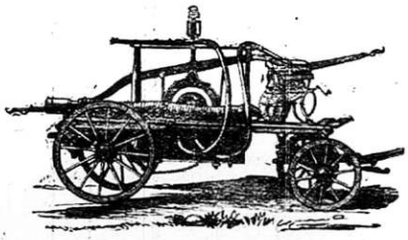

WALSER FERENCZ

Budapest,

Rottenbiller utcza 66 sz.

90 11—52

Hazánk legnagyobb korszerüen berendezett gyára harangok tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi, melyben kizárólag honi munkaerő alkalmazása mellett, minden czélnak megfelelő szivattyuk és kutak készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bármentesen szolgáltatnak.

A gyár fóktelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utcza 12. szám alatt létezik.*

Császr. kir. osztr. szabadalommal és porosz kir. ministeri jóváhagyással.

Dr. Borchardt illatos növényszappana, a testbőr szépitésére és jobbitására elismert hatékonyságu minden bőrkiütéseknél, eredeti csomagocskákban bepecsételve 42 kr.

Dr. Koch növényczukorkái, ismert jelességü háziszer hütés, rekedtség, nyálkásodás- és torok karczolásnál, stb. 70 és 35 kros eredeti dobozokban.

Dr. Béringuier zamatos koronaszesze, erkölcsi illat- és mosdóviz, mely az életszerveket erősiti és üditi; eredeti palaczkokban á 1 frt 25 kr. és 75 kr.

Dr. Béringuier növényi hajfestőszere, valódian fest fekete, barna és szőke színre; teljesen folszerelve, kefével és czászkével 5 forint.

Dr. Landes tanár növény. rudacskenőcse a haj fényét és ruganyosságát fokozza és egyszersmind az oldalhaj összetartására is alkalmas; eredeti darabokban 50 kr.

Dr. Hartung china-héj-olaja, a haj növesztése és szépitésére, pecsételt pohárban és bélyegzett üvegekben ára 85 kr.

Dr. Suin de Boutemard zamatos fogszappana a fogak és foghúsok épentartására a legáltalánosabb és legbiztosabb szer; $^1/_4$ és $^1/_2$ csomagocskákban á 70 és 35 kr.

Balzsamos olajhagyó-szappan, a bőr finomsága és puhaságára éltető és tartós befolyása által tünik ki; 35 kros csomagokban.

Dr. Béringuier fügyökér-hajolaja a haj és szakál süritésére és töntartására, 1 palaczk ára 1 o. é. frt.

Leder testvérek balzsamos fődidió olaj-szappana, darabja 25 kr. 4 drb 1 csomagban 80 kr. Különösen családoknak ajánlható.

Dr. Hartung növény-kenőcse, a hajnövés felköltésére és felélesztésére, bepecsételt és üvegekben bélyegzett tégelyekben á 85 kr.

Gyógyszeres Benzoe-szappan, legfinomabb mosdószappan, ugyanazon eredménynyel bir, mint a Benzoe-tinktura; ára csomagonként 40 kr.

Az egyedüli elárusitás fentkitett árak mellett **N-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Rosenberg Ferenczné — Csáktornyán** Bárón Lipótnál és a magyarországi nagyobb gyógszertárakban.

Óvás! Hamisitványoktól mindenkit óvunk, nevezetesen a dr. Suin de Boutemard-féle fogpaszta s a dr. Borchardt-féle illatos növény-szappan-ától, számtalan hamisitók azok elárusitói itéltettek törvényszerüleg már eddig is el érzékeny pénzbirságra. 81 4—10

Raymond és társ, cs. kir. szabadalom-tulajdonos **Berlinben.**

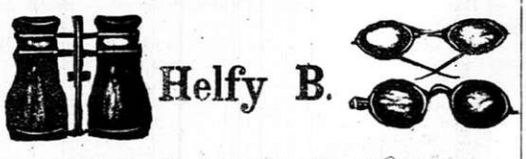

Helfy B.

látszerész és aranymüves Nagy-Kanizsán,

az „Arany Korona" vendéglő átellenében FŐTÉR.

A tárja dusan felszerelt raktárát valódi optikailag csiszolt és helyesen számozott szemüvegekből és zwikkerekből a Waldstein-féle rendszer szerint rövid és élesen látó szemek részére, valódi angol Smeck és conser üvegek (közönséges diszárnykkal fel nem cserélendők) achromatikus távcsövekből, táborii csövekből, operai látcső, mindennemü nagyitó üvegek, teleskopok, nagyitó tükrök, üvegek, rizmák hőmérők alkoholmérők, sulymérők, aneroidok, orvosi hőmérők, bor, pálinka és must aérlegekből stb. stb. — Villany-gépek, villámhárítók, házi távinók 3 évi jótállás mellett felállittatnak.

Üvegjeimet minden vevőmnek 3 napi próbára adom ki.

Minden e szakba vágó javitások, ujitások elfogadtatnak s a leggyorsabban eszközöltetnek.

Szemüvegek levélbeli megrendelésénél az illető személyek által szükségesnek tartott adatokon kivül még a következő kérdésekre adandó válasz.

A távolság hüvelyk, centimeter vagy papirszalag által határoztatik meg

A balszem befedendő:
4. Mily messziről olvasható jobb szemmel közönséges jó nyomás
2. Mily közelről olvasható a jobb szemmel közönséges jó nyomás
A jobb szem befedendő:
3. Mily messziről olvashat bal szemmel?
4. Mily közelről olvashat bal szemmel?

Szemüveg nélkül

5. Különösen kellemetlenek-e a szemnek fényesen világitott tárgyak?

6. Használt-e az illető egyén már szemüvegeket, s ha igen, mióta?

7. Mi czélra kivánatnak a szemüvegek: — Olvasásra? Távolba látásra? Vagy az éles világosság elleni védelemre?

8. A pupillák (a szem-feketéje) mily távol állanak egymástól s az orr-ott, hol a szemüveg felteendő előugró, egyenes vagy mélyedt

9. Ha ezen irás megerőltetés nélkül olvasható-e? 83 7—

Ha ezen nyomás szabad szemmel nem olvasható, a megrendelő sziveskedjék nagyobb nyomást választani, s megrendeléséhez mellékelni.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sa... és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemü **gyomor betegségek és emésztési akadályok,** (mint étvágyhiány, hasszorulás), **vér utiojas** és **aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb össégényü szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebek-rákfekélyek, ászök, szemgyulladás, mindennemü bénulás és sérülés stb. stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Hal-májolaj.

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, **Bécs** Tuchlanben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésben. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t. cz közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját övjegyem és aláirásommal vannak ellátva.

Raktárak: **Nagy Kanizsa** Prager Béla gyógysz. Belus J. gyógy. Rosenberg Ferencz Fesslhofer József Rosenfeld Adolf. — **Zala-Egerszeg** „Gyógyszertár a szent lélekhez". — **Baros** Dorner S. **Csáktornya** Gönez L. v. gyógyszerész **Kaposvár** Kohn J. Babóchay Kálm. gyógy. Th. Kecskéssy gyógy. **Kapronca** Werli M. gyógy. **Kőszeg** Csacsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist. gyógy. **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. **Körmend** Rátz Ján. **Zágráb** Perklet Ferencz gyógy. Mittlbach S. Irgalmashoz gyógy. **Sopron** Mezey And. gyógy. (980 27—52)

Magyar különlegesség:

eddig ismert legjobb bajuszpedró, mely igen finom illatu, a bajuszt feltünően puhitja, jól ragad és soha nem keményedik meg.

Kis fém-szelencze 20 kr., nagy fém-szelencze 35 kr.

MENTHIN-FOGPOR

legjobb a maga nemében. = 1 csinos fadoboz 50 kr =

KELETI SZÉPITŐ KENŐCS

ártatlan és biztos szer szeplő, májfoltok, bibircsek stb. ellen

1 csupor fém-fődéllel 80 kr.

LYONI RIZSPOR (rózsa-illattal)

a finom hölgyvilágnak legkedvesebb arczpora. — 1 csinos doboz 50 kr., 1 diszes csomag 20 kr.

Szétküldés utánvétellel. — Viszont eladóknak nagy árleengedés.

Dobry és Társa
Budapest Sugár-ut.

101 2—6

Árverési hirdetmény.

Nagy-Kanizsán elhunyt Kiss József hagyatékához tartozó nagy-kanizsai ház **1880. évi julius hó 22-én** délelőtt 9 órakor, a nagy kanizsai városi árvaszék hivatalos helyiségében tartandó önkénytes biróságon kivüli árverésen eladatik.

Ezen árverésre a venni szándékozók oly értesitéssel hivatnak meg: hogy bánatpénzül az árverés napján 3800 frt, vagyis a becsár 10% a készpénz vagy ovadékképes papirokban leteendő, s hogy az árverési feltételek az árverés napjáig, a városi árvaszék hivatalos helyiségében, naponta — a hivatalos órák alatt, betekinthetők.

Kelt Nagy-Kanizsán a városi árvaszéknek 1880. évi jun. hó 22-én tartott ülésében.

(104 2—2)

Vendégfogadó bérlet.

A alsó páhoki község közepén levő **uradalmi vendégfogadó**, bolt, mészárszék, pálinkaház, vendég istáló, szeszes italok mérési joggal — továbbá a Keszthely, sármeléki, zala-apáti ország ut mellett lévő most ujjonan épült ugy nevezett **„Becsali" csárda** szinte bor, sör és pálinka mérési joggal f. é. okt. 1-től kezdve három évre, folyó évi aug. 1-ső napján délelőtti 10 órakor az uradalmi laknál nyilvános árlejtés utján bérbe adatnak. Árlejtés napon tartozik minden árlejtő száz forint bánatpénzt árlejtés megkezdete előtt leteuni az uradalmi pénztárba, mely a legtöbb igérőtől bent tartatik, kevesebb igérőknek helyszinén azonnal vissza adatatik. — Az árlejtési feltételek árlejtés előtt felolvastatnak.

Alsó-Páhok, 1880. julius 6-án. 105 2—3

Az alsó-páhoki bérgazdaság.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 15-én. 57-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassics-ház.
Bérmentetlen leveleket csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY"

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tűzoltó-egylet", a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank", „nagy-kanizsai takarékpénztár", a „zalamegyei általános tanitó-testület", a „n.-kanizsai kisdednevelő egyesület", a n.-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet", a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya" s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

FELHIVÁS ELŐFIZETÉSRE!

A „ZALAI KÖZLÖNY"
tizenkilenczedik évfolyamának második felére

julius—decemberre . . . . . 4 frttal
julius—szeptemberre . . . . . 2 frttal

ezennel előfizetést nyitunk s illetőleg az előfizetésre tisztelettel felhivjuk a nagyérdemü közönséget.

Óhajtunk továbbra is megszokott házi barát lenni s igy mind a megyei, városi, mind a közérdeknek hü tolmácsolói leszünk. Különös gondot forditunk a közgazdászati rovatra s ezért minden számban változatos irányban mind a hivatalos piaczi árjegyzéket hitelesen közöljük, mind pedig egyik nagyobb terménykereskedő ház szakavatott tisztviselőjének tollából közlünk biztos és hiteles átnézetet.

Az egy. életnek továbbra is figyelmes szemlélői leszünk, mert az egyesült erőkben van a biztos jövő a közjólét megteremtéséhez.

Irodalmi tárczánk változatosságára kiváló figyelmet forditunk továbbra is.

Hireinket lehető gyorsan s minden személyeskedéstől menten közöljük.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

Az előfizetéseket legczélszerübb postai utalványon eszközölni, melyek közvetlen a „Zalai Közlöny" kiadó tulajdonosához intézendők.

Nagy-Kanizsa, jun. 18. 1880.

BÁTORFI LAJOS szerkesztő. **WAJDITS JÓZSEF** laptulajdonos.

Hogy áll a világ?

A Duna mellől, jul. 1.

E czim alatt hozta a „Zalai Közlöny" junius 27-én azon közleményt mely élénk szinekkel ecseteli hazánk viszonyat. Másik alkalom szükségeltetett a tények felsorolására, melyeket azért óhajtunk a közönséggel megismertetni, hogy beismerve a hibát, azt jóvá tenni iparkodjunk. Nem feltünni akarás mondatja velünk el azt, mit egy beteges ifju ember feljegyzett azért, hogy szolgálatot tehessen az ujabb kor embereinek.

Mielőtt meghalt, átadta jegyzeteit azon kéréssel, hogy amit szükségesnek vélek, adjam át a közvéleménynek, talán lesznek olyanok is, kikre hatni fog és igy hasznos kötelességet teljesitünk. De térjünk át azon rajzolatra, mely visszatükrözi a jelen helyzetet:

A körülmények okozta helyzet annyira alá van aknázva, hogy csak egy kis ellenséges áradat kell és ugy elseper bennünket hazánk földjéről, hogy még hirmondó sem marad utánunk. Bizony silányan vagyunk az alkotmányosság élvezetében és a gondnélküliségben nem veszszük észre az örvényt, melynek szélén állunk, melyben rövid idő alatt el merülünk. Bár merre nézünk, mindenütt a szegénynedés nyomai látszanak; pedig oly vidék áll munkásságunkra és jövedelmezésre, akár az Ádám apánk lakta paradi csomkert. A cserjék közti legelőt hüs forrásviz kigyózza végig, s üditő itallal látja el a gazda gondatlansága miatt elcsenevészett állatokat. A terebélyes fák, mint a nyár-, akácz, szeder-, dió- és más gyümölcstermők korhadt, repedezett állapotban élősködnek még, a belőlük kiszivárgó nedv pedig arról tanuskodik, hogy a közönyösség miatt a rákfene pusztitja a fák életét; minden ötödik évben hoznak csak annyi gyümölcsöt, mely a jobb idők emlékét juttatja eszünkbe, midőn a földesur gondoskodott jobbágyainak jóléteért; e boldog korszakot képviselik az agg fák, mik az ifjabb nemzedék hanyagsága folytán pusztulásra jutottak.

Az utczákat nyáron a haraszt, télen a feneketlen sár boritja. Itt-ott egyesével látni ögyelgő marhát, mintha gazdája se volna. A sertések naphosszat pásztor nélkül futkossák be az utczákat és a kalandjában levő gabnát, télen pedig turkálják a rétet, vetéseket és erdőt anélkül, hogy a tengődésnél kedvezőbb élelmet kapnának. A baromfi tenyésztése 10—15 csirkén, 5 libán tul nem terjed, minden tizedik faluban tenyésztenek pujkát, ruczát a gondosabb asszonyok; a juh és lótenyésztés se emelkedik jövedelmezőbb állapotra.

A házakat barnára mosta az eső, nem meszeli senki, a fedelet az orkány tépte szét.

Csoportokban faárnyék alatt ülnek a nők, bölcsen beszélve az ujabb eseményekről, közben foltozgatják a közelgő ünnepre megmosandó fehérnemüt, fel-fel emelvén sötét szemeiket a haladó vándorra és egy gyümölcs árusra, ki egy felöntő összezuzott éretlen gyümölcsöt másfél annyi buzáért szokott becserélni, meglevén győződve, hogy a nagy beszédbe elegyedett nócsapattal könnyen meg alkuszik, mely számitásában nem is csalódott. Tehát ennyire jutottak a falusi nők, hogy az egy felöntő éretlen gyümölcs értékét meg se tudják birálni! Valóságos öntudatlan tékozlás!

A házak nagy része tengeri-szárral, vadkenderrel és cseplyével van köritve, több helyen avval sem; a régi jó keritésnek csak az emléke maradt meg az öregebbeknél, törmelékké tette azt az évek hosszu sora. évtizedek óta a roskadó keritést nem javitották, elpusztult részben az idő viszontagságai, részben a lábasjószág pusztitásai folytán, ugy néz ki az egész, mint a hogy a költő megirta:

„Bo'dogult nagyapám szájából hallám még,
Hol nyitva a kapu, ott kedves a vendég;
De amely házon kapu és kerités nincsen,
Arról azt mondotta, hogy abban rend sincsen!"

Néhol az udvarajtó félfája düledező állapotban várja, hogy valaki megkönyörüljön helyzetén. A kapunak felét szénabehordáskor, a szekér döntötte ki, két hete hever ott a nélkül, hogy feltámasztották volna. Az udvaron — a szérűhely közelében — a trágya van szétdulva, a gabnarakományt és kinyomtatott szalmát az ögyelgő sertések és baromfiak tarták szét; szétszórva hever a kocsi alja, az egyik kerék a kertajtót helyettesiti, közben egy eketaliga, itatóvályu, ásó, kapa és egy rozzant talicska költői rendetlensége oly élénken ecseteli a közelgő tönkre menést, miként arról bárki csak egy pillantással is meggyőződhetik.

A kertet és tengeri földet ugy annyira ellepte a gyom, hogy jószemü ember legyen, ki a hasznos veteményt könnyen meg találja, kapálását nagy részben a tyukok és madarak eszközlék, kivételesen néhány iparkodó család megkapált

TÁRCZA.

Dalok.

Bánatos a kis galambom areza,
Kinyillott a bánatvirág rajta,
Bubánatnak halványszin virága
Az én szivem boldogtalansága.

Eszemadta durczás kis barnája,
Tudok én egy jó irt a bajára,
Leszakasztom a bánat virágát
Megesókolom szép kerek orczáját

II

Mikor a nap lenyugoszik estve,
Az ég alját bibor szinre festve,
S esthomály ül a borongó tájra,
Elmegyek a jegenyék alája

Sugár magas jegenyék tövében
Elmélázva álmodozom éjben,
Néma a táj, mint a sir magánya,
Sir magánynak csendes éjszakája

Játszva enyelg az esteli szellő,
Szárnyain a fák alá is eljő,
Bosszantani akarja a csendet,
Meg-meg rezzent egy-egy falevelet.

Végre csendül a falu harangja,
Messze távol hallatszik a hangja,
De idéig, mintha jönni felne
Harangoznak, imádkozni kéne . . .

A kis harang buzgó áhitattal
Imára kezd, olyan édes a dal,
Mit ajkán zeng és ugy tetszik mintha
Égből jönne, s oda szállna vissza

Harangoznak esteli imára,
Imádkoznék, nem tudok, hiába,
Jó emberek imádkoznak értem,
A jó Isten nyelvét én nem értem.

Vén robotos végre abba' hagyja,
S mikor elvész a kis harang hangja,
Édes terhet érzek szempillámon,
Lágy ölében elringat az álom.

BÁNKUTI GÉZA.

Mikor engem felszabaditottak!

— Egy vadász emlékiratából —

(Folytatás.)

Bátorkodtam János bátyám engedelmével kijelenteni, hogy én ezzel daczára felsorolt fényoldalainak, nem megyek vadászni. Erre azt felelte, hogy ha dédapja tudott vele vadászni, szeretné az okot tudni, mért nem mehetnék el én is vele?

Ezen kiforditott logikának nem volt elég meggyőző ereje. Hanem mikor vállvonitva oda nyilatkozott, hogy: „ha nem tetszik, hát hagyd itthon," — akkor elfeledtem, illetőleg elnéztem a szimpla fogyatkozásait, s köszönetemet nyilvánitottam, hogy János bátyám szivességéből hő vágyam előtt, miszerint vadászni mehessek, a teljesedés kapuja kitárult.

Másnap reggel a hajnal pirja még nem festette be keletet, mikor János bátyám a padláson előkeresett egy középkori tarisznyát. Ebben hordozta diákéletében a szellemi táplálékot a tudomány csarnokába (mely titok pecsétje alatt legyen mondva, nem tartozott János bátyám kedvencz eledelei közé. Jobban szeretett az almafáról, mint a tudás fájáról gyümölcsöt szedni) Az egerek hihetőleg ezen gyüj ötték nemzetgazdászati tanulmányaikat, mert annyira össze-vissza volt rágva, mintha csak állami vagyon lett volna. Ha János bátyám nem figyelmeztet, hogy ez a boldogabb időkben tarisznya volt, én nehezen fődöztem volna fel korábbi minemüségét. Azon porosan nyakamba keritette.

Kidüllesztett mellel a kapuba álltam. A rozzant flinta olyan auktoritást kölcsönzött, hogy a földnek előttem elbaktató minden müvelője megemelte zsirtól fénylő kalapját.

Lassanként berobogtak a vendéggel telt kocsik az udvarba.

Furcsa hadiszerszámom előtt minden jelenlevő lerótta a bámulat adóját, mindenkinek fülig nyiladt a szája, vagyis, hogy allegorikus kifejezést ne használjak, mindenki nevetett. De én ezzel nem törődtem; engem a boldogság legelsőbb lépcsőjére ragadott azon tudat, ha a tarisznyahordozás után végre puskám van, mehetek vadászni, enyém a széles világ. Elképzeltem, hogyan fogom én majd a tömérdek nyulat, foglyot, fürjet a szakácsművészet szentélyébe rakásra hordozgatni, csak győzzék fejteni és kopasztani. S ha puskám miatt kinevettek, annál nagyobb lesz majd a dicsőség, mikor a nyulaknak egymásután „halt"-ot kommandiroz, mert, hogy egy lövést sem fogok elhibázni, arra elevenkénesőt mertem volna enni.

Megindultunk. Egy ritkás erdőn haladtunk keresztül. Egyik fán egy vén kánya károgott. Puskámat ráirányoztam, mely a tizedik csettenés után végre valahára elköhintette magát. Köhögött, mondom, mert nem szólt nagyobbat, mint mikor valami hektikus ember tüdejének utolsó részétől szabadul meg. Hogy a kányát, noha tizenöt lépésnél nem lehetett távolabb, nem találtam el, roppantul szégyenlettem, de gunyolódó elbizakodottsága egészen feldühösitett, mert még annyi respektálással sem viseltetett lövésem iránt, hogy legalább elrepült volna a fáról.

Társaim azt állitották, hogy hat ölnyire lőttem a kánya fölött, s elhalmoztak méltó dicsérettel.

E balsiker érzéken csorbát ejtett tekintélyemen. Minden lélekéberségemet összeszedtem, hogy azt kiköszörülhessem.

Puskámat megtöltöttem, mialatt ¼ óra foroghatott le az idő kerekén, mert a töltővessző csak fél akkora volt, mint a cső, minden verésnél tehát fel kellett a puskát emelnem, hogy a vessző kicsuszék belőle.

Egy fölöttem lebegő vércsére fogtam puskámat. Csak a kapszli pattant el. A puskát vállamra tettem, öt percz mulva meggondolta magát — elsült. János bátyám rémülten kapkodott fejével jobbra balra, a srét füle mellett sivitott el; kért, hogy legyek iránta atyrfiságosabb kiméletlel, mert ha azt hiszem, hogy szándéka van a világtól bucsut venni, akkor igen tévedek.

Egyik fán ismét egy kányát pillantottam meg. A lövés után nem hogy elrepült volna, de még a farka hegyét se billentette meg. Ez végkép kihozott sodromból. Mérgemben nem találtam mentséget.

Igy öreg bajjal aratok dicsőséget — töpreukedtem magamban. Társaim s-ünteleníl csiklandoztak sületlen élczeikkel. Szerettem volna azt az átkozott puskát ugy a fához simitani, hogy darabokra törjék.

Egy tarlósra értünk. Föláltunk csatarendbe, a megindultunk vizsláink után. Én János bátyám mellett lépegettem. Egyszer csak vizslája — mit nem adott volna Dárius

földje mint fehér holló tünik ki a teremtés idejebelihez hasonló chaoszból. A behordott gabnakeresztek negyedrészben aszat, szederinda és más futó-füvekkel telvék; a konkol és vadócz nyolczadrészt képviselnek; a kalászok egyrésze tulérett, a magot hullatják, a sarjkalászok pedig éretlen állapotban vágattak le, valóságos vegyüléke az alj gabnának, nem csuda, ha fél áron értékesithető.

De nem csak e község lakossága van ezen hanyag körülmény által befolyásolva, hanem a közelebbi is. Két éve már, hogy a község okosabb lakósai belátták a naponkint mindinkább nyilvánuló szegényedést, képviseleti gyülést tartottak, melyen elhatároztatott az ugarrendszer behozatala, hogy igy az állattenyésztés és trágyatermelés által a földek jövedelmezőkké tétessenek. Ezen üdvös határozat szépen bejegyeztetett a képviselő-testület könyvébe; de néhány nap mulva egy kereszthuzással érvényen kivül helyeztetett, mert az ugarrendszer ellen a megyénél néhány egyén beadványára az hátiratoltatott; „a törvény határozata szerint mindenki sajátjával tetszése szerint rendelkezhetik.“ Ezen kegyes hátirat következtében a képviselő-testület felebbezőbizottsága két kocsin berándult a szolgabiróhoz, de a rosz ut és még gyengébb lovak miatt későn érkezett be; a szolgabiró bizonyos dolgok elintézése végett ekkor már elutazott; és igy mit tehettek mást? haza mentek és a vendéglő ivójában beszélgeték meg a baj nehézségeit, melyek az emberiséget végromlásra vezetik. A beszélgetők közt volt a községi tanitó is, kit a kiváncsiság és a reménylendő jobblét vezetett közibük; mert azt hivé, hogy ha a határozat érvényül, az ő fizetése is legalább 40 frttal javittatik. Jaj de másként volt ez a sors könyvében megirva: maradt a régi állapot, min még a viczispán se segithet, mig a törvényhozás komolyabb képviselőkből nem áll!

Hogy áll tehát a világ? A mai kor a szemfényvesztés kora, az utczai suhancz is status férfiu, a szédelgés tudomány kezd lenni, papirra rajzoltatik az eke és sokan szántanak a levegőben. Vegyétek le csak a szövetneket, meglátjátok, hogy a multat eltemetitek, a jövőnek pedig müvelődés, vagyonosodás nélkül nem lehettek urai soha!

Dolgozni vagy **pusztulni** — ez a kor jelszava!

SZABÓ.

---

kincséért — megállt, akár a czövek. János bátyám buzditotta a zengzetes kutyanyelv legválogatottabb kifejezésivel, s hogy annál nagyobb animot adjon neki, orra előtt tiporgatta a füvet. A feszült várakozás kinos bizonytalanságában homlokomról diónagyságban csurgott az izzadtság igaz gyöngye, kezeim reszkedtek, hogy alig birtam a puskát tartani. A kutya egyet ugrott, és . . . . . oh rémséges borzadás! Látszerveim elhomályosodtak, puskámat vaktában belesütöttem a levegőbe, azon irányban, merre a felriasztott fogolycsapatot repülni véltem.

Ha valaki éhgyomorra söreczetet iszik, tudvalevőleg a kellemes italtól elfanyarodik a képe. Ilyen physiognomiával rohant hozzám nemsokára egyik vadász, kétségbeesetten jajveszékelt a pápistá, protestáns, zsidó és görögorosz kalendárium valamennyi szentjét ájtatos zsoltárba foglalta, s azt kérdezte, hogy miféle vadász vagyok, hol tanultam lődözni, bot való a hátam közepére, az is furkós, nem pedig fegyver a markomba okosabban cselekedtem volna, ha otthon maradtam volna. Velem ő többet soha-soha se megy vadászni, mert életét koczkáztatja. Százezer szerencse, hogy tarisznya van az oldalán, különben szentséges szent igaz, hogy lepuffantom a srét mind a tarisznyájába fürödött.

VIRÁGHEGYI.

(Vége következik.)

Felhivás

a magyar kereskedelmi csarnokba való belépés iránt.

A főváros kereskedőinek jelentékeny része, annak felismerése mellett, hogy Magyarországon eddigelé egy a szabad egyesülésre alapitott és ez alapon létrejött oly kereskedelmi testület, melynek hivatása lenne az ország kereskedelmi érdekeit képviselni, és ez által a kereskedelmi közvélemény nyilvánitására egy erőteljes közeget létesiteni: „magyar keresk. csarnok“ czim alatt egy egyletet alapitott, mely már eddigelé is, fenállásának rövid ideje óta több száz fővárosi és részben vidéki kereskedőt számit tagjai között. Ugy vagyunk meggyőződve és azt hiszszük, hogy ebbeli meggyőződésünket a magyar haza minden kereskedője osztja, hogy hazánkban egy erőteljes kereskedelmi központ létesitésére égető szükség volt.

Elég a világ történetre hivatkoznunk annak igazolásául, hogy minden nemzetet kereskedelme tette nagygyá. A hazai kereskedelem felvirágzása tehát erős hitünk szerint egyértelmü a magyar haza felvirágzásával. Ha valahol, ugy nálunk birunya égető szükség az, hogy a kereskedők érdekeik megóvása czéljából csoportosuljanak, mert a magyar kereskedelem még azon fejlődést, melyre képes és melyet megérdemel, sem társadalmilag sem anyagilag el nem érte.

Egyletünk czélja, Magyarországon a kereskedelmi ügy szellemi és anyagi érdekeit előmozditani. Ezen hazafias czélok elérése érdekében gondosan megválasztottuk mindazon eszközöket, melyek a végczél eléréséhez vezetni képesek. A kereskedelmi kar társadalmi érdekei czéljából minden igénynek megfelelő alkalmas helyiségekről gondoskodtunk, s oda fogunk hatni, hogy keresk. tárgyakra vonatkozó felolvasások által az oktató szórakozásra alkalmat szolgáltasunk. A szellemi érdekek megvalósithatása végett kereskedelmi szakkönyvtárt alapitottunk, a jelesebb keresk. szaklapokat járatjuk, árumintagyüjteményeket rendeztünk, a keresk. érdekekre befolyó mozzanatokat és mozgalmakat figyelemmel kisérjük és komoly törekvésünk az, hogy mint a hazai keresk. közvélemény erőteljes képviselői e közvéleménynek érvényt szerezzünk ott, hol a magyar kereskedőre és kereskedelemre vonatkozó intézmények és reformok létesitése forog szóban.

Mindezek elérése végett egyletünk szervezete azon alapszik, hogy az egylet minden egyes tagja az üzletágak szerint rendszeresitett szakosztályok egyikébe osztatik be. Eddigelé a következő szakosztályokat alakitottuk meg: a nörinbergi-, rövid-, diszmü-, kézmü-, posztó és vászon áruk szakosztályát; a füszer-, olaj, papir-, csemege-, vegyészeti- és vegyes áruk szakosztályát; a szesz-, bor- szeszes italok szakosztályát; az üveg, porczellán és köedény-áruk szakosztályát; a vasáruk és gazdasági gépáruk szakosztályát; a kereskedelmi képviseleti-szállitási- és ügynöki szakosztályt; a nyersterméynek és malomipar szakosztályát; a nemzetgazdászati-, törvénykezési- és bank szakosztályt; a fa- és fa-áruk szakosztályát; a bőr-, szücs-, kalap és bőr-áruk szakosztályát; a consulatusi, regale, fogyasztási adó- és vámügyi szakosztályt.

Szakosztályaink hivatása, előkésziteni és feldolgozni az illető üzletágba vágó tárgyat, melyet az egylet kifelé képviselni és érvényesiteni egyik főkötelességének ismeri. Ez által lehetővé van téve az, hogy minden egyes üzletág a kellő képviseletben és testületi segélyben részesüljön. Feleslegesnek tartjuk bővebben fejtegetni azon előnyöket, miket egy ily alapra fektetett egyesület az egyesnek nyujt. És ezek mellett egyletünk az egyes tagoktól alig számbavehető anyagi áldozatot igényel, mert a Budapesten lakó rendes tag évenként csupán 20 frtot, a vidéken lakó kültag pedig évenként csupán 5 frtot fizet. Azt hiszszük, hogy ily körülmények között kedves kötelességet teljesitünk, midőn becses figyelmét egyletünkre felhivni és az egyletünkbe való belépésre felkérni bátorkodunk. Tesszük ezt azon kettős szempontból, mert csakis a hazai kereskedők nagy részének tömörülése által remélhető a zászlónkra irt jelszó megvalósitása és mert egyletünk ugy a helybeli mint különösen a vidéki kereskedőnek alig számba vehető évi járulmányért egy oly központot nyujt, hol érdekei kellő képviseletére mindig bizton számithat.

Kivánatára készek vagyunk alapszabályaink egy példányát beküldeni.

NEUWELT ÁRMIN,
elnök.

Dr. SCHREYER JAKAB,
titkár.

Helyi hirek.

†

CSENGERY ANTAL

Nagy-Kanizsa-kerületi országgyülési képviselő megszünt élni!

— 1880. jul. 13. —

Nagy csapás érte a magyar tudományos akadémiát, midőn lelkes alelnökét, nagy tehetségü tagját elveszité; szomorunan könyeznek ravatalánál a nemzet jobbjai, eltávozott körükből egy higgadt gondolkozásu, tudományt terjesztő a párt életben komoly megfontoltságu férfiu.

Nagy-Kanizsa diszes városházának magaslatán leng a fekete zászló, némán s mégis érthetőleg jelzi az óriási veszteséget, mely e haladó várost érte hőn tisztelt s több izben egyhangulag megválasztott országgyülési képviselőjének elhunytával!

Mély részvéttel vagyunk a gyászoló család fájdalma iránt, hisz a veszteség fáj dalma bennünket is többszörösen érint.

Áldás és béke a nemes honfi hamvain!

— ***Lapunk barátaihoz!*** Még e hóban mellékelni fogjuk a f. évi aug. 1 étől kezdve havonkint kétszer megjelenő „Zalai Tanügy“ czimü egyetemes megyei tanközlöny első számát, előfizetőink a munkatársaink minden dij nélkül kapják, mint főlapunk a „Zalai Közlöny“ társlapját. Ennélfogva a főlapban eddig megjelent jegyzőkönyvek s egyéb terjedelmesb tanügyi közlemények a társlapban fognak kiadatni s igy a főlap más társadalmi kérdésekkel tüzetesebben foglalkozhatik. Ezen előnyös s bár ránk nézve jelentékenyen emelkedett kiadást s munkaerőt igénylő intézkedést t. közönségünk méltányolni s önzetlen törekvésünket, hazafias igyekezetünket mind szellemileg, mind anyagilag támogatni fogja. A „Zalai Tanügy“ egyébként külön is megrendelhető: félévre 1 frt, egész évre 2 frt. Alakja, papirja a „Zalai Közlöny“ é lesz, csakhogy negyedrétre osztatik fel, hogy a bekötés könnyebb legyen. A pártoláshoz mérten érdemesb megyei tanférfiak arczképeit s megyei diszesb tanintézeteink rajzait a szövegbe nyomottan közli.

— ***Farkas László*** k. r. tanár, a nagykanizsai fögymn. kedves emlékezetü volt igazgatója pár nap óta körünkben van. Kolozsvárról jött s a rohitschi fürdőbe megy.

— ***Nyári vigalom.*** Vidékünkön szülelett s jelenleg itthon időző fővárosi egyetemi polgárság által a „Polgári Egylet“ kerthelyiségében rendezett nyári vigalom kitünőleg sikerült; a figyelmes rendezőség gyönyörüen világittatá ki a helyesen ujból rendezett s szabályozás alá vett kertet, valóságos tündérkertté varázsoltatott. A diszes női közönség s szép számu fiatalság kedélyesen mulatott a jelenleg körünkben időző Dankó zala-egerszegi jól szervezett s minden izében magyar zenetársulata fülbemászó nótái mellett. E csekély belépti dij nemcsak hogy a költséget fedezé, de jótékonyczélra tiszta jövedelmet is tüntet elő. A vigalom hajnali 4-óráig tartott.

— ***Állami épitkezés.*** A nagy-kanizsai indóháznál a postaigazgatóság csinos épületet emeltet, oda fog helyezteti jelenleg a városban levő helyi igazgatósági, illetőleg főnöki iroda.

— ***A helybeli*** indóház közelében uj donga és hordógyár állitatott fel a Bay-féle telken, hol az ujutczának a Csengery utczára dülő vége ki is hasittatott, a többi utrész a városházi aktákban van megirva.

— ***A budapesti*** nemzeti szinház kardalnokaiból alakult férfi négyes társulat Balaton-Füredről körünkbe érkezvén, mult vasárnap és hétfőn tartották előadásaikat az „Arany Szarvas“ disztermében első nap kevés, de másnap már több hallgató jelenlétében, taps és kihivásban nem volt hiány; a kis, de müértő közönség lelkesültsége feledteték derék müvészeink lehangoltságát. Az élvezetes dalestély elmulasztását sajnálhatják mindazok, kik a szabályos s öszhangzatos énekkarban gyönyört találnak. Ez érdemben egyébként egyik tekintélyes munkatársunktól következő közlemény vettünk: Nagy-Kanizsa közönségét minden országfutó „Sängerr“ társaság és német muszafiak mint a müvészetet pártoló közönséget tanulta ismerni. És ezek nem is ok nélkül vannak azon meggyőződésben! — De fajdalom! A magyar és a magyar müvészet mai nap is hontalan saját hazájában! — Az erkölcsök vannak-e annyira megromolva, hogy csak az érzékcsiklandoztató „Sänger“ társulatok a szivesen fogadott „müvészek“ — vagy a közönség müizlése nem bir a magyar müvészet iránt érzékkel, azt e helyen nem tudjuk meghatározni. Azonban azt a legnagyobb elhatározottsággal vágjuk Nagy-Kanizsa egyenjogu polgárságának szemébe, hogy itt megbukik minden müvészet mihelyt magyar. — A nemzeti szinház kitünő kar- és magánénekeseiből alakult férfinégyes csaknem zálogban maradt nálunk a pártolás hiánya miatt; mert hát nem énekeltek — „obst her gehst zu mir“ — féle dolgokat! — Bizony szomoru megvilágitása társadalmi életünknek. A dalnokokat őszintén sajnáljuk veszteségük miatt, de még is tanácsoljuk: hozzanak a nemzeti ügynek áldozatot és látogassák gyakrabban ezt a dunántuli vidéket, ahol a magyarositás nagyon is elkél, mert a vasut annyira közel hozott bennünket — Bécshez! —

— ***Elismervény.*** Alólirt ezennel megismerem, miszerint a f. évi julius hó 10 én a zalamegyei egyetemi polgárok több tagja által a polgári egylet kert helyiségében rendezett vigalom tiszta jövedelme fejében 31 frt 76 krt, szóval harminczegy forint hetvenhat krajczárt a nagy-kanizsai polgári egylet vigalom rendező bizottsága nevében, az egyleti könyvtár javára átvettem. Kelt Nagy-Kanizsán, 1880. julius 13 án. Dr. Tripammer Rezső, v rend. bizots. titkár.

— ***Meghivás.*** A nagy-kanizsai önk. tüzoltó egylet folyó évi julius hó 18-án a helybeli vaspálya állomás átellenében fekvő városliget (prater) helyszinén, saját segély alapja javára tüzi játékkal és szerecsen futtatással egybekötött nyári tánczvigalmat rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghivja a rendezőség. Belépti dij 30 kr., katona-, deák- és gyermekjegy 20 kr. Kezdete délután 5 órakor.

— ***Lapunkhoz*** beküldött tanodai értesitésekről szóló jelentésünket már a sajtó alatt levő „Tanügy“ czimü társlapunkban közöljük.

— ***Zalamegye.*** A.-lendvai, letenyei, novai, n.-kanizsai és csáktornyai járásokban az őszi buza, rozs közép, a sümeghi járásban jó termést igér; z. egerszegi járásban a rozsból gyengébb termést várhatni; a tavasziakból a zab mindenütt jó, csakis a csáktornyaiban kissé silány; árpa a sümeghiben és a csáktornyaiban, a többi járásokban, a z.-egerszegi kivételével, hol kissé silányabb, középtermést igér; tengeri legtöbb helyen rosszul kelt s csakis a letenyei járásban mondható jónak; a burgonya jobb mindenütt. A mesterséges takarmányfélék a z. egerszegi és sümeghi járásokban gyenge, a többiben jó termést, s a rétek jó közepes termést igérnek; azonban a Zala, Kerka és Mura-menti réteken az árvizek folytán rossz minőségü termés várható. Szőlő és gyümölcs az egész megyében kevés; a sümeghi járásban azonban itt-ott jó bortermés lesz, másutt alig valami.

— ***Megjelent*** 1880. évi XXVII. törvényczikk a hadmentességi dijról. Ára 20 kr. Kapható Wajdits József könyvkereskedésében.

— ***Dalestély.*** A keszthelyi csónakázó egylet alaptőkéje gyarapitására f. hó 10 én a Niessner-féle vendéglő nyári helyiségében zártkörü tánczczal egybekötött dalestélyt rendezett, következő müsorozattal: 1. Dicsőit téged. Hymnus Beethowentől; előadta a gazd. intézeti fiatalságból e czélra összeállitott dalárda. 2. Válogatott magyar darabok, négy kézre, előadták Stocker Antal és Garay Sándor urak 3. Allein, Storchtól és Sonst nichts, Suppetól előadta Kraft ur. 4. Fantasia Traviata felett, Umlauftól, czithera solo, előadta Müller ur. 5 A bogár és virág, négyes kar, előadta a dalárda. 6. Az éji rém Schuberttől, előadta Csch Antal ur. 7. Czithera solo, előadta Meinhold Hubert ur. 8. Faust keringő, Liszt Ferencztől négy kézre, előadták Wünsch Ilonka k. a. és Garay ur. 9. Oh, hogy ha birhatnálak! Kuckentől, előadta a dalárda. — E csinosan összeállitott müsor általában zajos tetszés közt folyt le; a feltünőleg nagyszámu közönség mindvégig jól mulatott, de különösen midőn Gyurcsi rázenditette a talp alá valót. A négyesket negyvennél több pár tánczolta. Reggeli három órakor azonban váratlan intermezzokép köszöntött be egy bőszült szélvihar, mely természetesen igen meggyérité a mulatozók sorait. A helybeli és vidéki szépségek koszorujából részt vettek: Botfi Mariska, Csengei Matild, Csesznák Mariska, Galba Emilia, Ceyschläger Emilia, Gleimann Györgyike, Hanny Marián, Hoffmann Regina, Kaiser Irén, Király Lujza, Koczián Irén, Koller Vilma, Kovács nővérek, Lenhard Kornélia, Pataky Lujza, Regensperger nővérek, Stocker Vilma, Szabó nővérek, Weltner nővérek, Wünsch Ilonka stb. stb. A rendezők, Kiss József tanár urral élükön, a legméltóbb elismerést vivták ki tapintatos intézkedéseik által, miért is az erkölcsi elismerő méltánylaton kivül, melylyel mindenki örömmel adóz nekik, — mintegy 120 forint tiszta jövedelemmel dicsekedhetnek.

— ***Szinészet.*** Kárpithy szintársulata Keszthelyen lassankint kezd népszerübbé lenni, különösen ha egy egy ujdonsággal lép fel, mint amilyen volt a mult héten a „Legény bolondja“. Ilyenkor rendesen megtelik a néző-

tér. Hogy az előadás pártolás hiányában elmaradt, arra első, s szeretjük hinni, utolsó alkalmul szolgált „A sátány leánya". Vasárnap a „Reservisták, vagy a boszniai occupatio" került szinre, már kielégitő számu közönség előtt. Maga a darab igen gyarló compositióju, elcsépelt ötletekkel, szegényes bonyodalmakkal. Ami szép volt benne, az a boszniai occupatio legkedvesebb nefelejtse, a Mollináry baka nóta. Ezt Karpáthy most is derekasan énekelte. Csodáljuk, hogy a szereplők e közönséges müvet oly hévvel, oly benaösséggel kezelték, miszerint a tartalmi miseriát tökéletesen eltakarta kiváló igyekezetük.

— *Sajtóhibák.* Az 55 ik szám első közleményben a czikk 3-ik sorában „conservativ" helyett „constructiv" — 8-ik sorban „érzékü" helyett „értékü" — és az utolsó előtti 4 ik sorban „urak" helyett „utak" vannak irva s volnának olvasandók. — Az 56-ik számban 11 ik sorban kényelmes hozzájuthatására" helyett „kényelmes hozzájuthatásért". — Az utolsó előtti 12 ik sorban „a szerint, a mint" (elmarad) hegyei sat. Parragh Gábor.

— *A belügyministernek* a hatóságokhoz intézett rendelete szerint a belföldi utlevelek az eddigi 2 kr. helyett egy krért fognak kiadatni.

— *„Mezögazdasági szövetkezetek"* vannak alakulóban, az előleges tárgyalások az országos magyar gazdasági egyesület kebelében tartattak meg, ezek alapján Dr. Lederer Sándor előadó egy füzetet állitott össze, melyben az alapszabály tervezetek is foglaltatnak és pedig a „mezőgazdasági hitelszövetkezetek", a „talajjavitási szövetkezetek", a „tejtermelő és értékesitő szövetkezetek" és a „borértékesitő szövetkezetek" számára. Bizonyára a megyei gazdasági egyesület méltó tárgyalás alá veendi.

— *A zalamegyei* általános tanitói-testület f. évi aug. 25. és 26-án a keszthelyi m. kir. gazdasági intézet tanhelyiségében gyülést tart, melyre a tantestületnek minden egyes tagját és a t. közönséget ezennel meghivom. 25-én este 6 órakor az előértekezlet, 26 án d. e. 9 órakor a közgyülés veszi kezdetét. Tárgysorozat: 1: Elnöki jelentés a tantestület legközelebb lefolyt évi működéséről. Ezzel kapcsolatban felolvastatik a nyugdijügyben való folyamodványok mikénti felterelése tárgyában érkezett magas ministeri leirat. 2. Zalamegye tanügyi állapotáról felolvasást tart: tek. Krób Pál kir. tanfelügyelő ur. 3. Tantestületi alapszabályok módositása. 4. A gyorsirást ismerteti Bánfi Alajos sümeg járásköri elnök. 5. Segélyegyleti alapszabályok megvitatása. 6. Az iskolai és népkönyvtárakról értekezik Tóth Lajos sümegh mihályfai tagtárs. 7. A megyei tantestületek hatásköre kiszélesbitése tárgyában értekezést tart Rhédey Ferencz csáktornyai tagtárs. 8. A tanitók fizetésének megvizsgálása és szabályozása érdekében előterjesztést tesz Hock Pál z. szt. gróthi jköri elnök. 9. A jövő évi közgyülés helyének meghatározása és a közgyülésről felveendő jegyzőkönyvnek hitelesitése. Kelt Keszthelyen, 1880. jul. 10 Csathó Alajos, tantestületi elnök.

— *Merész vállalkozás.* Az Anna-bált megelőző napon Balaton-Füreden a vizi sportban nem mindennapi kisérlet fog történni. Jul. 25-én délelőtt 9 órakor — mint értesülünk — egy fiatal ember a b.-füredi uszodánál vizre száll azzal a czéllal, hogy d. u. 2—3 óráig a siófoki uszodához uszszék. Sport körökben már értesülve vannak még a propozicziókról is és nagy érdekkel nézik a vállalkozás elé, mert ily nagy távolságra uszni, roppant erőfeszités kell. Az uszó semmiféle tömlőt vagy egyéb segédeszközt nem fog használni. Az uszó neve még titok, csónakkal követik utján.

— *Hymen.* Ferenczy János jeles képzettségü körjegyző Kis-Komáromban a bájos Glaser Katinka kisasszonyt nőül vette. Tisztelt barátunknak tartós és fellegtelen boldogságot kivánunk!

— *A keszthelyi* m. kir. gazdasági tanintézetben julius 12 én vették a vizsgák kezdetöket.

— *„Leányainak érdekében"* czimmel s a közoktatási minister figyelmébe ajánlva a „Keszthely" igen helyesen irt s alapos érvelésindokolt czikket hozott.

— *Arverés* Zalamegyében Hertelendy Imréné 1844 frtra b. ingt. jul. 30. Diszelen. — Kern Mária 1027 frtra b. ingt aug. 3. Zala-Koppánban. — Molnár György 4293 frtra b. ingt. aug. 9. Gyenes-Diáson. — Nagy József 380 frtra b. ingt. aug. 4 Rádon — Tóth Péter 815 frtra b. ingt. jul. 19-én Pólán. — Horváth Ferencz 574 frtra b. ingt. jul. 18. Bajcsán. — Bakos András 675 frtra b. ingt. aug. 6. Sümeghen. — Jambresics Gáspár 683 frtra b. ingt. jul. 22. Novakoveczen. — Porkoláb Sámuel 600 frtra b. ingt. jul. 28. Mikefán. — Czigány Mária 434 frtra b. ingt. jul. 24. Mikefán. — Varga János 1000 frtra b. ingt. aug. 10. Monostor Apátin. — Lovas Gábor 1000 frtra b. ingt. jul. 19. Reziben. — Márton Antal 1080 frtra b. ingt. jul. 29. Ó-Hidon (Sümegh.)

— *Rövid hirek.* A socialdemokrata ügyben a vidéken is történnek házmotozások. — A finnországi államvasutak igazgatója Szegeden van. — Thukidides összes müveit Zsoldos Benő magyarra forditá. — Nemcsak az angol, de a franczia kamarában is volt botrány. — A szegedi állandó hid 1.250.000 frtba kerül. — A szegedi árvizkárosultak javára befolyt könyöradomány 2.916.856 frtot tesz. — Topolyaváros összes előljárósága adó miatt bedata lemondását. — Kecskeméten két juhász egy délelőtt 300 pohár sört ivott meg. — Kőszeg és Szombathely között vasutat épitenek. — Irók és müvészek részére menedékház épittetik Párisban. — Az asztalosok Párisban is strikeolnak. — Husszein Husni lett török hadügyér. — Hódmezővásárhelytt artézi kutat létesitenek. — Lipiken jul. 6-ig 524 fürdővendég volt. — Párbaj miatt Verhovay 2 heti, Majthényi báró 6 heti fogságra itéltettek, felebbeztek. — Virághalmi Ferencz irónak mult vasárnap leplezték siremlékét Somlyó-Vásárhelyen. — A kőszegi postamester kolerában hirtelen meghalt. — A soproni magyar „Dalfüzér" német diszokmánynyal tisztelte meg Liszt Ferenczet. — Dr. Broca nagyhirü sebészeti tanár Párisban meghalt. — Erdélyben a scorpio uj válfaját fedezték fel. — A királyi pár szeptemberben hosszabb időre Gödöllőre haza jönnek. — Faragó Ödön hazánkfiának Chinában mint vámhivatalnoknak tiz ezer frt évi fizetése van. — Pancsován a magyar szinészek kitünőleg pártoltatnak, jöjjenek Nagy-Kanizsára! — A Jókai ünnepély Pápán jul. 18 án lesz. — Rozgonyi Aladár honvéd-huszár főhadnagy Baján a Dunába fuladt. —

Ki nyert?

Buda	jul. 10-én:	61. 1. 69. 87. 4.
Temesvár	„ „	83. 82 61. 25. 10.
Lincz	„ „	7. 82. 54. 11. 43.

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Előfizetési felhivás!* A hazafias támogatás, melyben részint igénytelen nemzetnapszámosi személyem, részint két előbbi irodalmi müvem — ugy czimzett Uraságod: mint az összes hazai intelligentia által részesitettek, inditott, sőt bátoritott arra: hogy kéziratban készen álló harmadik irodalmi termelményemet is e czimen: „A pánszlávizmus földrajzi lehetetlenség, rögeszme," nyomda alá rendezzem s közkézre adjam. E mü feladata: az érdeklett fajok közt politikai dogmává emelni ama gondolatot mikép: a szláv világba beékelt történelmi nemzetek — magyar, román, török, görög — halála nélkül a pánszlávizmus eszméje valósithatlan; minél fogva legszentebb közös érdeknek ismerjék fel eme nemzetek, a pánszláv eszme valósitására czélzó törekvéseket közösen, élet-halál tusa árán is megakadályozni, egyedül azért: mert valósulása ennek, ama nemzetek politikai halálát, phisikai megsemmisülését kérlelhetlenül maga után vonná. Az angol legujabb parliamenti választásokkal a russaphil elemek szaporodtak; szükség tehát magunkat az adott helyzettel szemben tájékoznunk. Fajunk a három halom és négy folyam ölén ezer év óta hatalmas, — s e romlatlan, e fertőzetlen faj uj, dicsőbb ezredekig nyuló életre érdemesült, jogosult s hivatott is, — de csak ugy: ha mint mindenkor eddig a viszonyokkal számolni tudott, ma is a politikai helyzet magaslatára emelkedni képes; ha európai barátaival ugy: mint elleneivel szemben követendő magatartásának öntudatos körvonalzatával bir. Minden nép, faj, sőt egyén is ma egyéni függetlensége érvényre juttatásáért hatalmas tusát viv; s méltán, mert az egyéni szabadság, függetlenség a nagygyá, hatalmassá fejlődhetés feltéte. Nemzeti egyéniségünket, függetlenségünket nem egy csapás fenyegette már századokon át; de e nemzet önmagában bizott; erejével ugy mint barátaival s elleneivel józanon-számolt; s mint olyan, századannyi ellen közt fenállott, sőt virult egy hosszu ezreden át. Ma a pánszláv áramlat fenyeget, de e nemzet birni fog ma is helyzetének tiszta tudatával, megküzdhetni fog ez áramlattal is: „s nem veszhet el, mig az ezüst Dunának nagy tükörén egy honfi szem pihen." Ily szellem vezetvén emez ujabb munkám megirására, remélem a jobbak hazafias pártolását annál inkább mert a magyar kiadás sikerülése után, más érdeklődő népek nyelvén is kiadatását intéznem czélszerűtlen lenne. Előfizetési ár o. é. 1 frt. Az előfizetési ivek az aláirási összegekkel, vagy az azok utánvéti befolyásaért kezeskedő tisztán olvasható aláirásokkal budapesti lakásomra: vámházkörut 11-ik szám, 22-ik ajtó, folyó év julius hava végéig beküldendők lennének. Szives gyüjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldány jár. Hazafias tisztelettel Héya Mihály, „A keleti kérdés" stb. szerzője.

Vegyes hirek.

— *Az idei* kolozsvári orsz. dal- és zeneünnepélyre igen fényesek a kilátások. Az egyesület tag egyletei már majd mind bejelentették magukat s emellett számos uj egylet is sorakozott résztvenni az ünnepélyben és a dalversenyben. A versenyre már eddig 20 egylet jelentkezett s köztük több országos hirü, minők: az esztergomi, pesti, losonczi, szegedi, nagyváradi, debreczeni, miskolczi, szentesi, hódmezővásárhelyi, zombori stb. A legutóbbi kolozsvári ünnepélyi bizottság gyülése, mely f. hó 5-én tartatott, s melyben az egyesület közp. ig. vál. megbizottja — az egyesület titkára — is résztvett, már kinevezte és szervézte a szakbizottságokat, melyek munkálataikat már folyamatba is tették. A városi 300 frt értékü e l s ő dij, mellett a kolozsvári hölgyvilág dija képezendi a 2-ikat, melyre már folynak az aláirások. Azonkivül az egyesület elnöke Királyi Pál és alelnöke Bartay Ede is felajánlottak egy-egy dijat, ugy szintén a kolozsvári polgári dal egylet is, s remélyhető, hogy a többi kolozsvári egyletek is hasonlót teendnek. A verseny — a versenyzők nagy száma mellett — két este fog megtartatni, mindkettő az ottani nemzeti szinházban, ugyszintén a fővárosi müvészi erők közreműködése mellett tartandó diszhangverseny is. A közös összelőadás az ottani tágas nyári szinházban fog tartatni, mely e czélra igen czélszerűnek találtatott. Eddigelé mintegy 8—900 dalár- és vendég jelentkezett.

— *Esztergom,* julius 11. Kupecz Ferencz volt honvéd Seemann Alajos egri alezredest a magyar lobogó megsértéseért távirati uton párbajra kihitta.

— *Tüskevár,* jul. 11. Virághalmi Ferencz régi lakházára ma tették fel ünnepélyesen az emlékkövet. Reggel 9 órakor ünnepélyes misét olvasott Karsay somlyó-vásárhelyi káplán, azután Somlyó-hegyen megkezdődött ez ünnepély nagy intelligens közönség jelenlétében. Karsay ünnepi beszédet tartott, Hindy Árpád elmondta Virághalmi élettörténetét, irodalmi működését, Adorján Sándor elszavalta Virághalmi huszár legendáját. Az emlékkő felirata: „Hiven szolgálta a hazát tollal és karddal." Ezután Schönauer, a Virághalmi ház tulajdonosa adott diszes lakomát.

— *Negyed napra.* Szörnyü dráma történt jul. 7-én délután Szentesen. Hofer Antal szentesi közjegyző, fiatal 36 éves özvegy ember megnősült; özvegy Deákné, szül. Stammer urhölgyet, a csongrádi alispán unokahugát vette el, s esküvőjük négy nap előtt ment végbe. A szerelemmel kötött házasság azonban megdöbbentő véget ért, melynek lélektani indokai kimagyarázhatlanok. A fiatal asszony tegnapelőtt délután halántékon lőtte magát. Az esemény óriási szenzációt keltett mindenfelé, mert megfoghatatlan rejtélyt képez. A szegény fiatal nő meg is halt s temetése e hó 9-én volt.

— *Csehek Magyarországon.* A „Függetlenség" zemplénmegyei levelezőnk irja: A „Magyar Föld" czimü ujság egy közleményünkre, melyben azt irtuk, hogy hg. Windisch Graetz sárospataki uradalmából a magyar tiszteket elbocsátgatja, s helyöket csehekkel tölti be, azt mondja, hogy ez nem igaz. Nem tudjuk, hol tanulta a „Magyar Föld" az igazmondást, csak azt jegyezzük meg, hogy közleményünk szóról-szóra igaz. Neveket sem emlitettünk gyöngédségből a méltatlanul elbocsátottak iránt, hanem ha a „Magyar Föld" akarja, megtudjuk nevezni nemcsak az elbocsátottakat, hanem a helyökbe kinevezett cseh-német embereket is. A herczeg nem tud magyarul, hivatalban csak oly egyéneket alkalmaz, a kik a számadásokat németül tudják vinni. Ez oka, hogy a halászhomok tisztet cserélt, magyarból, — csehet Sőt nemcsak a gazdatisztek, de alárendelt magyar személyek is elbocsáttattak, igy p. o. magyar erdőkerülő, vadász stb., s helyökbe jönnek csehek vagy németek. Nem kell tehát az igazságot eltagadni. Hg. Windisch-Graetz Sárospatakon germanizál és szlávizál. Ez az igazság.

— *Közjegyzői hitelesség.* Szabadkán történt a következő eset. Az ottani közjegyzői irodában Vujkovics Czviin Gergely, (Timótfi) megjelenvén, előadta, hogy édes anyjának mintegy 15 láncz földje van, s e fekvőséget most anyja neki ajándékozza, miért is ekéme erről okiratot készitenі és a tikkvi bekebelezést is eszközölni. Elvezetett a fiu egy öreg asszonyt, — édes anyját is. A közjegyzői okmány annak rendje és módja szerinti bevezetéssel elkészült, hogy tudniillik „N. N. előttem személyesen is ismert, szabadkai lakosné két ügyleti tanu kiséretében, kik őt szintén személyesen ismerik . . . stb. . . ." oda ajándékozza ezt meg ezt a fekvőséget fiának. Ennek alapján a 15 láncs föld a Gerga gyerek nevére be is kebeleztetett, ki modern polgárhoz illően, iparkodott azt 4000 frttal rögtön megterhelni. A pénz folyt, az anya bámult s gyanut kapva, vagyona telekkönyvi állása után nézett, a mikor is kisült, hogy a valóságos anya, t. i. a tkvi tulajdonos, soha nem volt ez ügyben a közjegyzőnél, vagyonát fiára nem ruházta s az ő nevében megjelent vénasszony egy pénzért felfogadott csaló. Tehát az okirat kiállitóját sem a közjegyző, sem a közjegyző által tanukként emlitett rendes tanuk nem ismerték s még is megszületett a hiteles okmány.

Papirszeletek.

— Amerikai reklam... Egy amerikai képes folyóirat szerkesztője ezt a reklamot csinálta magának: „Pennsylvániában, Cincinatiban s mindenütt, hol lapomat árulják, — a könyvkereskedésekbe lefütött a villám. A biztositó társulatok nem akarják az oly könyvkereskedéseket biztositani, hol lapomat árulják — mert ez még a villámot is vonzza."

— Vak szerelem. A szerelem vak, mondják sokan. Hát még azután milyen a vakok szerelme? Egy fővárosi orvos közelebb vissza akarta adni egy vak szeme világát, mert kisült, hogy operálható. A vak nem akarta. Miért? kérdé az orvos. — Lássa uram felelt ez — nagyon szeretem a feleségem, pedig azt mondják, csunya. — Ha meglátnám, meglehet, nem szeretném ugy Ez azután a vak vakszerelme.

— Egy czivilizált cseh A királynak mostani csehországi utazása alkalmával Josephstadtban nagy udvari ebéd volt. Ebéd után körül hordták az asztalnál az illatos szájmosó vizet, s egy szerencsétlen cseh kerületi főnök azt két hatalmas kortytyal — kiitta. —

Hölgy: — Itt van egy hatos, de szégyelned kellene magadat koldulni!

Koldus: — No, egy hatos kedveért nem kell még prédikáczióit tartani, különben is kikérem magamnak a leczkézést!

Piaczi árak.

100 kilog. számitva.

Győr: Buza 10 60—10.80. Rozs 8·40.— 8 80. Árpa 6.90—7.10. Zab 6·70—6.80 Kukoricza 7.60—.7·70.
Sopron: Buza 11.80.—12 40. Rozs 10.80.—11.40 Árp. 8·—9.— Zab 8·10.—8 20. Kukoricza 8.50--8·60.
Veszprém: Buza 11.— —11.50 Rozs 10 — 10 30 Árpa 7.50—8·—. Zab 7.80—7.90 Kukoricza 7.20 —7.50.
Szombathely: Buza 11.40 —12.20 Rozs 10.40 11·— Árpa 8 ——8.60 Zab 7·40--7.80. Kukoricza 8·20—8 60
Pápa: Buza 11 — —11·50 Rozs 9 20— 9 50. Árpa 7.60—7.70 Zab 7 80—8.—. Kukoricza 8.—8·20.
Pécs Buza 12 — —12·50 Rozs 11 20—11.30. Árpa 7.50.— .— Zab 7·40—7.60 Kukoricza 7.——7.30.

Szerkesztői üzenet.

4167. „Vágyam", „Mint sivatag" nem közölhetők. Hogy gondol ilyesmit kiadhatónak:

„Szivem üres, mint a hordó,
Amelynek bora elfolya,
Az érzelem csak ugy kong benn
Mint hordóban az akona."

4168. B T. Persze hogy — igen. Mindkét részről üdvözlet

4169. V. Gy. Mielőbb válaszolunk.

4170. R. Csáktornya. Azonnal elküldöttük.

4171. A K. Ha lehet.

4172. „Fondógépen" Csak dolgozzák, de ne verset.

4173. P. G. Bpest. Köszönettel vettük. Jövő számunk már megkezdi.

4174. Ér-Semlye. Közölhetetlenek.

4175. H D. „A pört-"t közöljük.

4176 S. S. Bécs. Szives buzgalmáért köszönet Ujabb csomagot küldöttünk, kérvén annak közbesitését.

4177. T. P. Nincs birtokunkban.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

honnét:

Vonat szám		Ora Perc.	Idő
207 Essék, Mohács, Dombovár		5 10	reggel
215 „ „ „		2 30	délut.
209 „ „ „		11 1	éjjel
202 Buda-Pestre	(gyorsvonat)	5 55	reggel
204 „	(postavonat)	2 6	délut.
212 „	(vegyes vonat)	11 20	éjjel
313 Bécsbe (Szombathely, Sopron- felé)		6 15	reggel
301 „		11 50	éjjel
315 Sopronba		3 40	délut.
205 Prágerhof Kottori, Csáktornya		4 55	reggel
203 „ „ „		2 47	délut.
201 „ „ (gyorsv.) „		10 50	éjjel

Érkezik Kanizsára

210 Zákány felől		5 27 reggel
216 „ „		1 41 dálb
208 „ „		11 1 éjjel
211 Buda-Pestről	(vegyes vonat)	4 15 reggel
203 „	(postavonat)	2 5 délut
201 „	(gyorsvonat)	10 30 éjjel
302 Bécsből		6 1 reggel
314 „		10 15 éjjel
316 Sopronból		12 5 délben
202 Prágerhof felől (gyorsvonat)		5 37 reggel
204 „ „		1 20 délut.
206 „ „		10 50 éjjel

A Balatonon való hajózás.

Balaton-Füredről indul a Kisfaludy-gőzös reggel 9 órakor Siófokra. Ugyan onnét indul délután $3^1/_2$ „ „ naponta, mig hétfőn kivételesen reggel 7 órakor.

Siófokról indul délelőtt 11 órakor Balaton-Füredre délután 5 „ „ „

Kivételesen szombaton és vasárnap Siófokról a délután 5 óra helyett indul Füredre 8 órakor.

Felelős szerkesztő: Bátorfi Lajos.

HIRDETÉSEK.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

tisztelettel alólirt igazgatósága ezennel jelenti, hogy **Zala-, Somogy-, Baranya- és Vasmegyék** részére kiterjedő hatáskörrel

Nagy-Kanizsán vezérügynökséget

állitván fel, annak vezetését

GUTMANN S. H. URRA

ruházta, kit egyszersmind a tüz-, szállitmány- és jégbiztositási ágazatokban jogérvényes biztositási **kötvények kiállitására és károk felvételére, ugymint ezek azonnali kifizetésére** is felhatalmazott. **Budapest**, 1880. januárban.

A Magyar-franczia biztositó-részvénytársaság igazgatósága:

SCHWEIGER **MOSCOVITZ.**

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólirott tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta s a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztositási ajánlatok elfogadtatnak s a biztositási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágositások legkészségesebben megadatnak.

Biztosit pedig a társaság

a) **tüzveszély és robbanás** által okozott károk ellen;
b) **jégkárok** ellen
c) **szárazon** vagy **vizen szállitott javak** károsodása ellen;
d) **az ember életére** minden ismert módozat szerint.

A *Magyar-franczia biztositó részvény-társaság*, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millio arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany forint

készpénzben befizettetett, s részint a főváros legelső pénzintézeteinél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, m. évi oktober 14-én tartván alakuló közgyülését melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választattak meg:

Választmány.

Elnök: **Bittó István**, ő fels. val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresztese, orsz. képv. stb. Budapesten.
Alelnökök: Báró **Bánhidy Béla**, földbirtos, orsz. képv. stb Budapesten. **Bontoux Jenő**, a párisi Société de l'Union génerale elnöke stb Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasut igazgatósági tagja stb. Párisban.
Neuwelt Armin kir. keresked. tanácsos nagy-kereskedő.
Lovag zápori **Regenhart Ferencz**, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Budapesten.
Svab Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten.
Báró **Tinti Károly** cs. kir. kamarás, az oszt. déli vasut alelnöke, az oszt. [illegible]kháza tagja stb. Budapesten.

Felügyelő bizottság

Beck Nándor a magyar jelzálog-bankunk igazgatója.
Lánczy Leo a magy. ált. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten
Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.
Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Société de l'Union générale vezérfelügyelője Párisban.

Igazgatóság

Igazgatók: **Dr. Hiller Albrecht**, közs. és váltó-ügyvéd Budapesten
Kisténmacher Károly a „Hoffmann József" nagykereskedő czég főnöke Budapesten.
Schweiger Márton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.
Vezérigazgató: **Moskovicz L. jos** Budapesten.

Tekintve e társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén levő, hazánkban is nagyobbrészt ismert és köztiszteletben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztositó társaság mind ez ideig, mely a biztositó közönségnek annyi garantiát nyujtott volna, mint amennyit neki e társaság mindjárt kezdetben nyujtani képes, s a miféle a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jelleme egyrészről teljes biztositást nyujt arra nézve, hogy a társaság üzletvitele a méltányosság, a pontosság és a legszigorubb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészről a szakvezetés avatottsága az iránt is kezességül szolgál, hogy a társaság a díjtételek megszabásánál is kellő tekint-ttel fog lenni a versenyjogosult követelményeire.

Amidón tehát tisztelettel alólirott a biztositó t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt nyiltan felhivja és kéri, megjegyzi egyszersmind, hogy a vezérügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van és hogy tüzbiztositási ajánlatok a már felállitott ügynökségek által készségesen elfogadtatnak. maradván teljes tisztelettel

Nagy-Kanizsán, 1880. május hóban.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság
vezérügynöksége Nagy-Kanizsán,
GUTMANN S. H.

98924—52 Kerületi ügynökség Sümeghen **Epstein V.** urnál.

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar

gép- és tüzoltószerek gyár, harang és ércöntőde

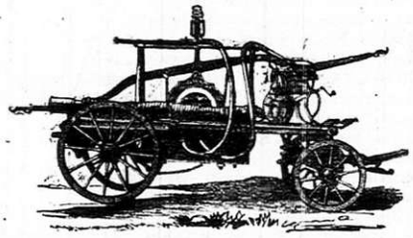

WALSER FERENCZ

Budapest,

Rottenbiller utcza 66. sz.

Hazánk legnagyobb korszerűen berendezett gyára harang k tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály **a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi**, melyben **kizárólag honi munkerő alkalmazása mellett**, minden czélnak megfelelő **szivattyuk és kutak** készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bérmentesen szolgáltatnak.

A gyár főktelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utczá 12 szám alatt létezik.*

Hirdetmény.

A [illegible]erebezd-merkei bérgazdaságnál egy irnok azonnali belépésel alkalmazást nyeresd, ajánlatok bizonyitványokkal ellátva intézendők

Günsberger Lázár
urhoz Boglárra.

106 3—3

Mária-czelli

gyomor-cseppek,

jeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen,

és fellülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, roszazagu lehellet, szelek, savanyu felbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugykőképződés, tulságos nyálképződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomor göres, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége étel és ital által, gilisszta, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Kapható: **Práger Béla** ur gyógyszertárában Nagy-Kanizsán, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában és kereskedésében

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Károly,
„az órangyalhoz" czimzett gyógyszertárában
64 12—52 **Kremzierben, Morvaország.**

Vendégfogadó bérlet.

A alsó páhoki község közepén levő **uradalmi vendégfogadó**, bolt, mészárszék, pálinkaház, vendég istáló, szeszes italok mérési joggal — továbbá a Keszthely, sármeléki, zala-apáti ország ut mellett lévő most ujjonan épült ugy nevezett **„Becsali" csárda** szinte bor, sör és pálinka mérési joggal f. é. okt. 1-től kezdve három évre, folyó évi aug. 1-ső napján délelötti 10 órakor az uradalmi laknál nyilvános árlejtés utján bérbe adatnak. Árlejtés napon tartozik minden árlejtő száz forint bánatpénzt árlejtés megkezdete előtt letenni az uradalmi pénztárba, mely a legtöbb igérőtől bent tartatik, kevesebb igérőknek helyszinén azonnal vissza adatatik. — Az árlejtési feltételek árlejtés előtt felolvastatnak.

Alsó-Páhok, 1880. julius 6-án. 105 3—3

Az alsó-páhoki bérgazdaság.

Schaumann Gyula-féle

Eddig elérhetlen hatásában a könnyebb megoldásra vonatkozólag nehezen emészthető étkekre, **emésztés, vértisztitás, táplálás és testerősitésre.** Ezáltal a naponkinti kétszeri folytonos használat után mértékletes szerül használ még makacs betegségeknél is, u m.: **emésztési gyengeség-, zaha-égetés-, viztólulás a hasgilisztánál, veszteglőség a bélnél, tag gyengeség, aranyér szenvedés, mindennemü görvény, golyva, fehérkor, sárgaság, idült bőrkiütés, időközü főfájás, fe-eg- és kőbetegségeknél, benyálkásodás a benőtt köszvénynél és a gumóságnál.**

Az asványvizek gyógyszer gyanánti használat mellett, előtte ép ugy mint annak használata alatt, valamint utólagos gyógykezelésnél is kitünő szolgálatot tesz.

Kapható annak készitőjénél, **gazdasági gyógyszerész Stokerauban** es az **osztrák-magyar állam minden gyógyszertárában**, valamint **Nagy-Kanizsán** Práger Béla, **Zala-Egerszegen** Hollósy E. gyógytárukban.

Megrendeléseknél legkevesebb két skatula utánvét mellett küldetik. (13 20—25)

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 18-án. 58-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz.
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassics-ház.
Bérmentetlen levelek, csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „n.-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a n.-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

FELHIVÁS ELŐFIZETÉSRE!

A „ZALAI KÖZLÖNY“

tizenkilenczedik évfolyamának második felére

julius—deczemberre . . . . . 4 frttal
julius—szeptemberre . . . . . 2 frttal

ezennel előfizetést nyitunk s illetőleg az előfizetésre tisztelettel felhivjuk a nagyérdemü közönséget.

Óhajtunk továbbra is megszokott házi barát lenni s igy mind a megyei, városi, mind a közérdeknek hü tolmácsolói leszünk. Különös gondot forditunk a közgazdászati rovatra s ezért minden számban változatos irányban mind a hivatalos piaczi árjegyzéket hitelesen közöljük, mind pedig egyik nagyobb terménykereskedő ház szakavatott tisztviselőjének tollából közlünk biztos és hiteles átnézetet.

Az egyleti életnek továbbra is figyelmes szemlélői leszünk, mert az egyesült erőkben van a biztos jövő a közjólét megteremtéséhez.

Irodalmi tárczánk változatosságára kiváló figyelmet forditunk továbbra is.

Hireinket lehető gyorsan s minden személyeskedéstől menten közöljük.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

Az előfizetéseket legczélszerübb postai utalványon eszközölni, melyek közvetlen a „Zalai Közlöny“ kiadó-tulajdonosához intézendők.

Nagy-Kanizsa, jun, 18. 1880.

BÁTORFI LAJOS szerkesztő. **WAJDITS JÓZSEF** laptulajdonos.

Zalai borászat.

A Balaton melléki hegyvidéki borok értékesitése tekintetében — bárha elmondhatom, hogy az egész hazában egy borvidéken sincsen oly nagy és rendes piacz, mint itt — de még is az látszik, hogy a finomabb, nehezebb borok nem akadnak rendes vevőre s azoknak ára nem igen áll arányban a középszerü rendes fogyasztási borok árához: holott pincze szövetkezet esetében rendes kezelés és a jelesebb borok megérése fokán ezen borok volnának azok, melyek általános kereskedelmi czikket képeznének nagyon illendő áron mindenfelé, de jó ár mellett jó vevőkre lehetne ezekkel számitni Morva- és Csehországban, Porosz-Sziléziában, Bajorországban, Észak-Németországban, sőt Angliában is; mert ezen tájakon a tiszta, egészséges és kifejlett borokat örömest iszszák és jó áron fizetik; s ne ijeszszen el senkit a vám, mert azt rendesen a fogyasztó közönség fizeti, ott már a bor ára is a szerint szabott, a szerint szokott; p. Észak-Németországban egy Hktliter bor vámja 24 márka = 12 frt pp. s egy palaczk = $^{7}/_{10}$ liter bor ára a közönséges fogyasztásban 12 ezüst garas = 60 kr. a mi pénzünk szerint: könnyen ki lehet számitni, hogy a Balaton melléki borok szokott ára milyen arányban áll ezen eladási árakhoz; vagy a második fokozat az elárusitásnál 15 garas = $1^{1}/_{2}$ márka s igy fokozatosan a fajborok 3 márkáig mehetnek és a badacsonyi ürmös 3—4 márkáig; és még jó azt is számitásba venni, hogy a Balaton mellékének nem csupán azon része, mely Szigliget és Zánka között fekszik, terem olyan bort, melynek elárusitását a legolcsóbb áron kellene megkezdeni: — ezen magas árak és azon szivélyes fogadtatás, melyben magam is, boraim is részesültünk, kecsegtettek azon küzdelmemben, melyet 1863-ban meginditottam Berlinben és Boroslóban üzlet alapitással, hogy idegen pénzzel, mint terményünkért valódi közgazdasági hasznot hozó áruért beszerzendő pénzzel használhassak borászati érdekeinknek, s ezen kecsegtető állapotból folyt az, hogy 5 esztendőn keresztül tartottam azokat fel folytonos csalódás mellett is mindig azon reménységben, hogy megváltoztatván hütelen bizományosomat, rövid idő elég lehet veszteségeim kipótlására, mig nem tetemes csalódás visszavonulásra kényszeritett teljesen: de a tér meg van és jót, amit én alapitottam, hitelt boraink nak, annak hasznát most mások élvezik, ha silányabbal is.

Örülök és őszintén üdvözlök minden mozgalmat, mely borászatunk terén mozog: de nem örülök a mai borkereskedésnek általában, mert az kifelé nem felséges boraink hitele fentartása érdekében s benn nem jelesebb borokat termesztő közönségünk buzditása eszközlésében tevékeny — csak nagyon kevesecket kivéve —.

Ezért ajánlom a szervezkedést, ezért a hegyvidéki tanács megválasztásakor mindjárt a pincze szövetkezetet szervező bizottságnak megválasztását, hogy készletben levő borterményünk már termesztője számára hozzon hasznot, melylyel a tovább haladás és javitások eszközölhetők legyenek. — Ne örüljünk azon, hogy szemünk előtt gazdagodnak fel rövid idő alatt aljborainkkal az üzérek s még kevésbé annak, hogy most már francziák is jönnek és vettek már borokat — de amit legdrágábban 7 kron literjét, sőt 4 5 kron legtöbbet, mert az ilyen ár nem igen felelhet meg még bő termés mellett sem a termesztő érdekének, s ezzel nem azt akarom mondani, hogy minden silány borunk drága legyen — de mindenesetre méltányos áru és ugy hozzá férhető, hogy már ennek hasznában is részesüljön a termesztő.

PARRAGH GÁBOR.

A magyar nőközönséghez!

Az országos nőiparegylet a jövő év tavaszán országos kézimunka-kiállitást rendez, melynek előleges programmját a következőkben alánljuk a t. közönség szives figyelmébe.

Az országos női kézimunkakiállitás czélja: feltüntetni azon iparágakat, melyekben eddig a magyarországi nők sikerrel foglalkoznak; a női kézi munka haladásairól, az abban nyilvánuló izlés fejlettségéről hü képet nyujtani; továbbá éppen a kiállitás alapján szerkesztendő szakjelentések által fölleg azon hiányokat összegezni, melyek a nőipar és női kézimunka fejlődésében eddig tapasztalhatók; ezen hiányok javitására az alkalmas módokat és eszközöket javaslatba hozni; végül a nők munka és keresetképességének előmozditása érdekében azon uj iparágak megjelölése, melyekben eddig a nők nem foglalkozhattak vagyis a nők munkakörének kiterjesztésére és előnyös javitására vonatkozólag az állami és társadalmi téren reánk váró feladatok konkrét felsorolása, és ezek teljesitésére nézve a legkedvezőbb módozatok ajánlása.

Kiállitható minden e hazában, esetleg külföldön tartózkodó magyar nők által készitett és kiállitásra méltó iparczikk és kézimunka és pedig mindennemü tümunkák (varrás, kötés, himzés, keretmunkák, hálómunkák, csipkék, ruházati ipar), szövetek, a házi ipar összes tárgyai, élelmi-czikkek, gazdasszonyi készitmé-

TÁRCZA.

„Él magyar, áll Budapest még.“

Meghurták a vészharangot
Igen sokszor fejünk felett;
Mi is hittük, hogy a halál
Eltörüli e nemzetet.
Várják a károgó hollók,
Hogy a hullát megehessék;
De hátrább az agarakkal....
„Él magyar, áll Budapest még!“

Sem külső, sem belső ellen
Nem guzott eddig szét minket;
Árpád vére tüzesiti
Még mostan is ereinket.
Szivünket a honszeretet
Elfoglalta végtelenül;
Lelkünk legszentebb imája:
„Hazádnak rendületlenül!“

Lehullt rólunk a tatárnak
Rettenetes szolgalánczа;
És Mohácsnak rabbilincse
Nincs-e nyakunkról lerázva!?
Széttépjük a mostanit is,
Mely bizony már régóta tart ..
S esdekelve igy könyörgünk:
„Isten áld meg a hős magyart!

Mi is teszünk, Isten is tesz:
Égi áldás s honszerelem,
E két biztos varázs-erő,
Győz akármely ellenielen
Lesváll hozzánk és velünk lesz
A szabadság s a boldogság . .
Hogy is szól a jövendölés?
„Nem volt, de lesz Magyarország!“

VÁROSY MIHÁLY

Mikor engem felszabaditottak!

— Egy vadász emlékiratából. —

(Folyt. és vége.)

Én szabadkoztam, állitását tévedésnek tartottam, mert én a foglyokra lőttem, ő pedig épen az ellenkező irányban volt. Ezzel azonban csak magamra hánytam a követ, mert páratlan ügyességemről igy csalhatatlan diplomát állitottam ki magamról.

Alig hogy puskámat megtöltöttem, János bátyám vizslája ismét „állt.“ Egy südőnyulat ugrasztott fel és gazdája fütyölésére nem hallgatva szaladt a nyul után. Többen a nyul után eresztették a puskát, de az sértetlenül iramodott tovább. Már majdnem kiért a lőtávolból, mikor én utána küldtem szt. Hubert tömjeét. A társaság kaczagott, hogy oly távolról rálőttem, de e nevetés azonnali néma csodálattá változott, mert lövésem talált. Janos bátyám elismerőleg megveregette vállamat és siettünk az elejtett nyul után. Egy bozót mellett ott feküdt János bátyám gyönyörü vizslája. A nyul helyett ezt teritettem le.

János bátyámat e szomoru meglepetés lehangolta, ismét megczirógatta vállamat, de ugy tapasztaltam, hogy most ököllel. Hosszan, szótlanul elnézte a hü, vonagló állatot, s láttam, hogy szemében a bánat könye rezeg.

Sokféle leves van a világon. Talán nem csalatkozom, ha azt tartom, hogy a gastronomiában valamennyi közt a nyakleves foglalja el a legutolsó helyet, mert még ezt étlapon soha se olvastam, sőt ha valakit megtraktálnak vele, nem tartják az illem követelményeibe ütközőnek, ha azért elmulaszt köszönetet rebegni. János bátyám igért belőle egy tányérral azon esetre, ha szeme előtt haladéktalanul láthatlanná nem teszem magamat.

Közel a bozóthoz felugrott egy nyul, s nem tudom ijedtemben-e, elég az hozzá, hogy ledurrantottam. Hanem ez drága dicsőség volt.

A legelső nyul!

Ez kezdő vadásznak az, ami első győzelme a hadvezérnek, ami első kinyomott verse a poetának, ami az első taps a szinésznek, ami az első koszoru az énekesnőnek.

Örömöm rövid ideig tartott, mert rögtön eszembe jutott János bátyám keresztényi igérete, s meg voltam győződve, hogy most azért is ura lesz szavának, mert meghara gitottam.

Hárman felkaptak vállaikra, aztán semmit egyebet nem kivántak tőlem, minthogy feküdjem le, mert a vadászati törvények ennyedik és ennyedik § a értelmében, és az ősi szokás erejénél fogva tizenkettőt olvasnak rám mogyoró pálczával. Én szivem mélyéből megköszöntem lekötelező szolgálatkészségüket, illő udvariassággal bocsánatért esedeztem, hogy nincs hajlandóságom azt igénybe venni. Mikor már láttam, hogy az ige innen onnan testté válik, hogy a czerimoniához folynak az előkészületek, appelláltam János bátyám felebaráti szeretetére, könyörületességére, mindenre, ami előtte szent; kértem, vegyen hathatós protekcziójába, huzza keresztül befolyásával a társaságnak minden humánus elvvel homlokegyenest ellenkező tervét.

János bátyám rám se hederitett. Közönyösen nézegette egy mogyoróbokor hajlékony ágait, hogy melyik vastagabb, melyik lenne illetékesebb végrehajtó eszköze a törvénynek, legmegbizhatóbb tolmácsa a közakaratnak. Reményem szappanbuboréka eloszlott. Hivatkoztam a 19. század felvilágosodott szellemére, mely e barbár hagyományt megfosztotta kötelező erejétől, hivatkoztam a czivilizácziára, ámde hasztalan! A társaság nem osztotta ebbeli nézetemet az ultimátum ki volt mondva, alá kellett magamat vetnem a vadászati szabályoknak.

Kalazanti szent József, erényekben tündöklő patronusom, tekints le jámbor szolgádra menybeli magasságból! Szemeim tüzes rákétákat szórtak a mogyoró pálcza szeid érintése következtében, a föld láthatólag forgott velem és a tizenötödik porczió után — hármat asokat szenvedett haza javáért ráadásul kaptam — ugy támasztottak talpra, mert saját emberségemből nem birtam megmozdulni. Megmerevedtem.

A „renomé“ nem engedte, hogy egy panaszhangot is hallassak, pedig ugy éreztem, hogy minden nyelésnél háromágu tüzes villa akad meg gégémen.

Mikor buzgó fohászszal égnek emeltem sziporkázó szemeimet, keserves kinszenvedésemben az egy nemzeti szinü óriási kokárdának tünt fel előttem.

A vadász, ki megkeresztelt, — magától értetődik, hogy a mogyoró vesszővel bevezetett az anyakönyvbe, egy e czélra készült kis füzetkébe, aztán Bachus oltárán meggyujtottuk a gyertyákat és áldozatainkat bemutattuk az urnak.

Felszabaditásom ezen ünnepélyes szertartása után két napig ugyanazon oldalamon nyomtam az ágyat.

* * *

nyek, háztártási és vegyes iparczikkek, rajzok, festmények és a fegyházi ipar tárgyai.

A kiállitás három főosztályból áll. És pedig I. Az iparszerüleg üzött és keresetforrásul szolgáló nőiparczikkek. II. Az idő hasznositása czéljából házi- vagy egyéb használatra készült női kézi munkák (mükedvelők és gazdasszonyok készitményei.) III. Nőnevelőintézetek és leányiskolák kézimunkái. E három főosztály tárgyai a kiállitás és birálat alkalmával külön szempontból fognak figyelembe vétetni. Minden tárgy a kiállitás előtt a vidéki városokban és a fővárosokban szervezendő szakértő bizottságok által (előjury) meg fog biráltatni.

A kiállitási jutalmak: arany, ezüst és bronz diszoklevelekből állanak. Az I. osztály arra méltó tárgyai arany- és ezüst pénzjutalmakkal is ki fognak tüntettetni. A birálatokat csoportonkint szakértő bizottságok végezik.

A kiállitandó tárgyak által elfoglalandó térért csekély térdij fizetendő. Beigazolt szegényeknek és tanodáknak indokolt előterjesztés mellett a térdij mérsékelhető. Eladásra szánt tárgyak értékesitésének közvetitéséről a rendező bizottság gondoskodik.

A kiállitás Koburg herczegné ő fensége protektorátusa és az országos iparegylet mellett egy 100-tagu bizottság által rendeztetik. A vidéken külön kiállitási bizottságok alakittatnak és a kiállitás minél teljesebb sikerének biztositása szempontjából az ügy iránt érdeklődő hatóságok és testületek is bevonatnak a rendezésbe.

A tiszta jövedelem a magyar nők munkaképesitésének előmozditására az országos nőipar egyletnél fog gyümölcsöztetni.

A rendezésre és egyéb részletekre vonatkozó szabályokat az illető bizottságok kellő időben fogják közzétenni, illetőleg a kiállitás idejét, tartamát, helyét stb. meghatározni.

Addig is azonban, mig az egyenes felhivás az egyesekhez és testületekhez szétküldetnék, tekintettel azon nagy fontosságu czélra, melyet bevezetésileg részleteztünk és mely a nemzeti munka terjedésében a nőknek is kijelöli az őket jogosan és kötelességszerüen megillető helyet, anélkül, hogy ez által bárkinek jogai csorbát szenvednének, hazafias bizalommal ajánljuk kiállitásunk eszméjét a magyar nők pártoló figyelmébe és előlegesen is felkérjük őket, hogy addig is, mig becses közremüködésüket és tevékenységüket ez ügyben igénybe venni bátrak leszünk, sziveskedjenek ez eszmének saját hatáskörükben hiveket szerezni, hogy az annak idején támogatásra és pártolásra készen találja hazánk nőközönségét.

Budapest, az orsz. nőiparegylet választmányának 1880. április 21 én tartott üléséből:

V. KOVÁCH LÁSZLÓNÉ
elnök.

Levelezés.

Nagy-Kanizsa, jul. 14 én 1880.

„Kérésüknek szivesen helyt adok", imigyen szólott a fölséges Isten a magas menyországban mikor az „egyetemi polgárság" alázatos istancziáját (melyben jó időt kérnek a mulatságra) végig olvastatta magának. Aztán csillagtrónusán Péter felé fordulva folytatá: „Édes szolgám aztán jól vigyázz az időre, mert ezek a fiuk még kártéritést inditanak ellenem!"

Hej! aztán nemcsak hogy gyönyörü füszeres éjet adott a vigalomra, hanem adott e mellé jó kedvet is. Oly tüzzel ropogott a csárdás, mikép a tudósitónak alapos gyanuja van, hogy maga sz. Péter is lejött volna gyönyörködni benne, ha bokros teendői vissza nem tartják.

Szóval a mulatság pompásan sikerült. Már a hajnal derengett mire vége lőn. És sok szép ajakról hallottam azt a kivánságot, bár minden héten tartatnék egy ilyen kedélyes kis vigalom.

A tánczok közt legtöbbször megujrázták a csárdást. A négyest mintegy 50 pár tánczolta.

A diszes hölgykoszoruban ott láttuk: Albanich Józsefné, Bátorfi Emma, Boronkai Amália, Cseplits Vilma, Fesselhoffer Józsefné, if. Fesselhoffer Józsefné, Grobetti Malvin, Heckenast Mariska (Gelse), Hidászi Ida, Horváth Istvánné, Kováts Lajosné, Krausz Vilmosné, Kováts nővérek, Lendvai Katinka, Rózsavölgyi nővérek, Szobovits nővérek Schweitzer Mariska, Tomcsányi nővérek, Tuboly Viktorné, Tuboly Aranka, Vasdinnyey Paula (Bécs) Zoók Lenke stb. stb. urhölgyeket.

Ilyenkor már „holt saison" szokott lenni Kanizsán, tehát annál inkább dicsérendő dolog, hogy épen ilyenkor igyekeznek fölfrissiteni a társas életet. Pár év óta ugy sem adtak a környékbeli egyetemi hallgatók semmi életjelt magukról.

Adja Isten, hogy minél többször adassék és mindig ilyen vigan folyjon le!

J—s

Helyi hirek.

— ***Csengery Antal*** országgyülési képviselőnk elhunyta folytán a város képviselő testülete julius 14 én délután ülést tartott, melyben elhatároztatott, hogy városi költségen egy öttagu bizottság küldetik Bpestre a dicsőültnek végtisztességtételénél való képviseltetésre, e bizottság a drága hamvakra koszorut szalaggal együtt tegyen s végül megbizatott a tanács, hogy előterjesztést adjon egy Csengery-alapitvány mimódon való létesitésére nézve. A gyászoló özvegyhez s családjához részvétirat intéztetett. Köztiszteletü képviselőnkben ismét azon kis sereg egyik jeles tagját vesztette el nemzetünk, mely a 40-es években vezette közmüvelődési mozgalmainkat, melynek sorait kivált az utóbbi években oly sürün tizedelte a halál, ugy hogy ma már alig egy kettő áll még a régi harczosokból. Politikai szereplésében Deák és Andrássy után talán a legnagyobb befolyást gyakorolta hazánk ugy közjogi, mint közgazdaságügyi ujabb alakulására, mint irodalmi férfiu pedig kivált az ötvenes években és a hatvanasok elején kiváló befolyást gyakorolt az eszmék tisztázására hirlapirói működésével. Mint tudós, a legkiválóbbaknak volt egyike és az alaposságot gyakran kizáró sokoldaluság mellett is ő egész a legkisebb részletességig annyira alapos, hogy a fölmerült kérdésekben, melyekhez hozzá szólott, szinte speciális szakférfiunak tünt föl. Ujabb törvényhozásunk nevezetesebb része magán viseli az ő szellemének bélyegét, s a közjogi-, a vám-, az államadósági, a horvát-magyar kiegyezési és számos más nagy fontosságu törvény részint az ő kezdeményezése, részint nagy befolyása mellett keletkezett. — A társadalmi téren is kiváló szerepet vitt. Az akadémia ujjászervezése, a földhitelintézet, a gazdasági egyesület s számos kulturális és pénzintézetünk sokat köszönhet az ő tevékenységének, mely inkább csendes volt, mint zajos, de közéletünk, majdnem minden ágára kiható. Őszintén gyászoljuk elhunytában a munkás férfiut, kinek üdvös hatását ott látjuk számos társadalmi intézményeinken, s ki, a mig erejét birta, korának egyik legjelentékenyebb tényezője vala. Csengery Antal 1822 ben Nagyváradon született, hol atyja hires jogtudós és ügyvéd volt. — A pesti egyetemen kitünő sikerrel végezvén tanulmányait, csakhamar a politikai közélet terére lépett. 1845-ben az egyideig Kossuth által szerkesztett „Pesti Hirlap" szerkesztését vette át, mignem 1849 ben a magyar belügyministeriumba lépett mint ministeri tanácsos. A szabadságharcz utáni időkben hivataloskodni nem akarván, egészen az irói és publicistai működésre adta magát, s ekkor szerkesztette több barátjával együtt a „Magyar szónokok és státusférfiak" czimü nagy hatásu munkát. 1856-ban az akadémia tagjaul választatván, élte végeig ez maradt hasznos tevékenységének egyik kiváló tere. Az ötvenes évek vége felé a Kemény Zsigmond által szerkesztett „Pesti Napló" főmunkatársa volt, majd báró Sina Simon támogatása mellett a „Budapesti Szemlét" inditotta meg. A hatvanas évek alatt, s kivált az alkotmány helyreállta után, előbb mint Biharmegye, később mint Nagy-Kanizsa képviselője, az országgyülésnek folyvást tagja, s a közben Deák Ferencznek mindig bizalmas barátja volt, s bár a nyilvános ülésekben csak ritkán, de annál nyomatékosabban szólalt fel, az oktatás- és pénzügyi bizottságokban annál tevékenyebb részt vett. Közvetlen közgazdasági működése főleg a magyar földhitelintézetre szoritkozik, mely kitünő intézetnek gr. Lónyayval együtt Csengery is egyik tervezője s alkotója volt. Több izben megkinálták kivált a hetvenes évek körül államtitkársággal, miniszterséggel, de magán polgári. Az utóbbi évek alatt általa sokszor kárhoztatott közgazdasági politikánk, s hozzá egészségének gyengülése mindinkább visszavonulóvá tette, ugy hogy Deák Ferenczről irt egy kötetes müven kivül alig adott magáról a nyilvánosság előtt más életjelt, mig végre kivált az idei tavasz óta fokozatos rosszabbul léte a jelenlegi szomoru véget érő. — Csengery Antal már a mult év tavasza óta betegeskedett, tüdővészben szenvedett. Tavalynyáron Gleichenbergben keresett enyhülést, midőn onnét visszatért állapota rosszabbra vált. A nyár vége felé azonban annyira felüdült, hogy orvosai a legjobb remé nyeket táplálták. Ekkor azonban a mult őszszel egy akademiai gyülésen nagyon meghütötte magát, s ez volt halálának közvetlen oka. Bajával egész télen át sinlődött; azonban mind végig a legjobb reménynyel volt, s most a nyáron Olaszországba készült. — Tavaszszal kiköltözött városbeli lakásáról az arena ut 4. sz. alatti villájába. Állapota, a mig a városban bent lakott, még türhető volt; kint azonban ismét rosszabbra fordult és azóta ereje napról-napra hanyatlott. — Csengery betegsége daczára egyre munkálkodott. Az akademia költségvetését még az idén is elkészité, s intézkedett az akademia kiadványainak nyomtatása iránt. Halála előtt két nappal rohamos köhögés fogta el. Mindamellett is még kiment a verandára, s olvasott. 12-én éjjel még rosszabbul lett, görcsös köhögés vett rajta erőt; este 10 órakor már hörögni kezdett, de csakhamar el szunnyadt. 13-án reggel 7 órakor még rosszabbra vált állapota, 9 órakor kissé könnyebben érezte magát s ekkor kivitték a verandára. Délután 2 órakor egyszerre egészen halálra vált, görcsök fogták el, azonban csakhamar ismét megkönnyebbült s elszenderült. Egyszerre azonban felébredt, szólni akart, de nem birt. Nagy erőlködéssel végre ennyit mondott: „Ne sirjatok, meg kell lenni!" Ez volt utolsó szava. Lehajtá fejét és meghalt. — A haldokló ágya körül az orvoson dr. Kétlya kivül ott volt Csengerynek egész családja: neje, továbbá leányai Heinrich Gusztávné, Vámos Károlyné, fia Lóránt, Etelka leánya és két veje. A családi gyászjelentés igy szól: Csengery Antalné szül. König Róza, a maga és gyermekei Lóránt, Olga Heinrich Gusztávné, Leona Vámossy Károlyné és Etelka, ugyszintén sógora Csengery Imre, továbbá vejei Heinrich Gusztáv és Vámossy Károly, unokái Heinrich, Viola, Antal, Gyula és Margit és számos rokonai nevében, mély fájdalommal tudatja, az elfelejthetetlen férjnek, atyának, testvérnek, illetőleg ipának és nagyatyának Csengery Antalnak, a magyar tudományos akademia másod elnökének, a magyar földhitelintézet igazgatójának, országgyülési képviselőnek, Budapest fővárosa bizottsági tagjának stb. hosszas betegsége után, f. hó 13-án, délutáni 3 órakor, életének 59-ik és boldog házasságának 30-ik évében történt gyászos elhunyták. A boldogultnak földi maradványai f. hó 15 én csütörtökön d. u. 5 órakor fognak a magyar tudományos akademia palotájából örök nyugalomra kisértetni. Budapesten, 1880. julius 13-án. Béke hamvaira! — Temetés. Az akademia palotája, melynek előcsarnokában volt felállitva Csengery ravatala, a temetés napján

---

Noha nincs közvetlen összefüggésben felszabaditásom megható történetével, mint tényt felemlitem, hogy János bátyám, mikor hazaértünk, dicsekedve kitárta tarisznyáját, hogy ő is lőtt nyulat, s kihuzta abból a vadásztársaság egyik tagjának élet-halállal viaskodó fiatal vizsláját, melyet nyul helyett megsrétezett és melyet nyul helyett bele is gyömöszölt tarisznyájába.

Ezt szerény véleményem szerint annak tulajdonitom, hogy János bátyám tulságos vallásos létére imádta a „lacryma christit".

VIRÁGHEGYI.

Ebben a nagy melegben.

— Saison-czikk —

Keszthely, 1880. hő hó.

(A reporter helyzete ilyenkor. Savanyitott uborka mint lelki vigasz. A profán poésis. Mesterséges lelkesülés. A reporter népszerüsége szárazon és vizen.)

Tyhü! — terring....!
Árnyékban harmincz nyolcz fok!...

Az ám, csakhogy nem lehetünk mindnyájan és mindig árnyékban. A tizkulacsos reporter meg épen nem. Ő lösson-fusson az árnyékban hüsselő nagyérdemü publikum mulatatására. Tartsa szent kötelességének a verőfényen porhanyóra megsülni.

Igaz, hogy sok nagybecsü kézszoritást jövedelmez a saison érdekében való agyonfáradás. —

A reporter ir, izzad, mikor mások azt számlálgatják, hogy hány fürdőt vettenek immár hidegből, melegből; s még hányat javall a saison legboldogabbja, mindenhatója: a fürdőorvos ur.

Már hiszen a reporter is (a 38 fok mentse ki illetlenségét) csak alig praesentálható toilletteben dolgozik. De az mindegy. Csak használjon! —

Nemde, kérem?

Ezen érvelésemet valaki csakis azzal tehetné tönkre, hogy velem szóba sem áll. Tessék neki szóba nem állni! — Én meg erre azt mondom, hogy „hivatalomban" járok el. De mégis irok.

Itt áll iróasztalom savanyu tintaszaga, közepett a kovászos uborka. Ez most a legolcsóbb.

Oh! te a remény örökzöldjében diszes kedő iczi-piczi savanyitott uborka! — gourmand-vágyaim netovábbja te!... Mily jó vagy te, mily ropogós vagy te! — Te kis fitosom te! Igen kérem, mint igen jól méltóztatnak tudni, vannak ám fitos uborkácskák is. — Igen, vannak. Én már láttam. — És ez a legkülönb valamennyinél.

De is hálátlan a világ!

Nem nagyot mondok, — no ez ugyan nem tartozik erényeim közé — ha azt állitom, hogy bünös volt minden költő; nagy mértékben bünös. — Mert ha valami, pl. apró lábak, tisztes körmök, a kikerics, a sárgarépát rágcsáló pásztorleány, stb. stb. képesek voltak lyrikus érzelmekre heviteni a poétát: akkor — kérem szépen! — a savanyitott uborka rég megérdemelte volna, hogy költőjére találjon.

Ha Emilia szebb, kedvesebb mint Amalia, akkor a poeta lantot ragad. A reporter meg csak pennát. Hogy melyik ér el vele többet? — az megoldatlan kérdés marad. De valószinüleg a — reporter.

Jelenleg az előfizető közönség nagy része uszik. Ne tessék félreérteni! — Lesz szerencsém magamat kimagyarázni. — Más része meg künn van kévét kötözni. És mindenik ur.

Azonban, ha még lehet valakivel prózában beszélni, figyeljen a szegény reporterre. —

Bocsánatot kell kérnem, hogy még az agyvelőm is tüzes lévén, nem tudok eléggé hevülni minden saison — tárgy fölött. —

Hogy is mondtam csak? — hevülni...

De jszen ezt ei nem disputálja tölem még maga a szerkesztő ur sem, mert hevülök, igen hevülök egész a szétmállásig, — „ebben a nagy melegben."

Ime, mily természetes összefüggés ok és okozat között!

Az igy előterjesztett tényvázlat után élni fogok az engedelemmel, mely szerint hevülésmentes-felhevülésem phasisainak fonalát tovább eresszem, valamint az a lusta pók, ott a redőnyök közt, amely elég szerencsés nem izzadni. Irigylésreméltó állapot!

De, hogy bevallott czélpontjaim egyikét se ejtsem el, következetesen szólok a tárgyhoz.

Mindenek előtt azt kivánom constatálni, miszerint én a fürdőközönség előtt végtelenül népszerü alak vagyok; s aki azt meri állitani, hogy ebben megingat, — az mindennemü jóindulatom ellen biztositva van.

Ama bizonyos falusi kántorral szólva, ki naponkint szeretett volna egy-egy gazdag halottat kiénekelni, — én is elmondhatom, hogy „nálunk dühöng az — egészség." Daczára ennek kikocztogtam én is Hévvizre, ahol az obligát köszvényesség kurálja magát.

Csakugyan azt hittem, hogy ott csupa köszvénygyötörte népet találok; mert kérem alássan, részemre semmi fogalmat nem nyujtott, hogy köpczösek, soványak, görbék, sánták e ama fejek tartozandóságai, melyek mint egy-egy gombatönk látszanak ki a vizből rettentő széles takarmány-fövegeik alól. Mindegy. A meleg fürdő nem derogál a köszvénytelenségnek.

De én még sem fürdöm 28 foknyi meleg vizben akkor, midőn árnyékban 38 fok! — Amiben méltó gyönyörüségemet leltem, az a szép fehérszirmu vizi nymphaea volt, mely a tó ingoványaiban tenyészti gazdag tölcséreit.

Rögtön ki is adtam a napi parancsot egy a napon rezesült gatyás sihedernek, hogy lóduljon oda a lápba és szakitson nekem egy-két példányt. Brunell-czipőm nem engedi, hogy oda gázoljak, mert az ember ott vénülhet, ugy bele ragad.

— Oda mehet az ur szárazon is, szólt a ficzkó, álla hegyével mutatva arra felé; én menjek oda, osz' benne maradjak a sárban. Az volna csak furcsa!

S még hozzá ez a süvölvény foghegyen holmi, az imádságban semmi féle atyafiságban sem levő szavakat dörmögött utánam, ki sértett népszerüségem tudatában siettem magamat láthatlanná tenni.

Mégis bátorkodtom hozzá visszatérni, s petitióm megerősitéseül borravalót csusztaték a makacs érdes tenyerébe, mi jó argumentum volt és diadalt szerzett első feltevésemnek. A küldöncz megindult és visszatért nagy sárosan — virág nélkül, néhány iszapos levéllel. Most már hangosan is kimondta, amit előbb csak dünnyögött.

Erre én öklömet zsebemhe össze szoritva, azt gondoltam magamban, hogy ez a ficzkó nem méltó, hogy a nap reá süssön. De nyilván érzi ő ezt maga is, mert talán ép azért hever árnyékban. —

Lám! hölgyek közt ebből bizonyára ka napé-pör fejlődik. Én férfiasan — odább állék vala. —

Odaültem a jegenyék alá. Egy tisztes arczu, zömök falusi birtokossal elegyedtem szóba. Ez elmondta, hogy jó termése van; a repczéért már is szép pénz ütötte markát.

Ugy kell neki!

Ezzel felajánlottam neki ismeretségemet, s felkértem egy rövid piquet-partira; mire ő

már egész délután nagy néptömeg hullámzott. A gyászszertartás öt órakor kezdődött. A politikai és a tudományos világ, valamint a közigazgatósági hatóság s több pénzintézet számos képviselője jelent meg, hogy megadja a végső tisztességet. A kormány köréből ott voltak Tisza Kálmán, gróf Szapáry Gyula, Trefort Ágoston, Pauler Tivadar, Ordódy Pál, báró Kemény Gábor s Bodekovits Kálmán ministerek; a felső és alsóház számos tagja; továbbá a hadsereg köréből is eljöttek a végtisztességre Graef altábornagy, Horváth és Szabó tábornokok és még mások; képviselve volt a birói kar legkitünőbb tagjai által; az egyetem rektora vezetése alatt az egyetem tanári kara, a tudományos akademiának a fővárosban időző minden tagja. Ezeken kivül a Csengery vezetése alatt állott magyar földhitelintézet tisztikara Korizmics vezetése alatt testületileg jelent meg, a hitelbank, a földhitelrészvénytársulat igazgatói és hivatalnokai szintén lerótták a tisztesség adóját. A főváros tanácsa s képviselete Ráth főpolgármester vezetése alatt állt. A gyászoló család tagjai a ravatal mellett a halott fejénél foglaltak helyet. Öt órakor a nemzeti szinház énekkara Egressy B. gyászdalával nyitotta meg a halotti ünnepélyt; ezután Papp Károly sziget-szentmiklósi református pap (Török szuperintendes veje) lépett a koporsóhoz és Csengery tudományos és hazafias érdemeinek méltatását másra hagyva, gyönyörü szónoki erővel vallásos imát mondott. Ezután Szász Károly méltatta az elhunytban az államférfit, nemzetgazdászt, tudóst, családapát és jó barátot. Beszéde végén meghatott hangon emlékezett meg arról, hogy Csengery őt barátságával tisztelte meg; e barátsággal felemelve érezte magát s egyike volt azoknak, kik a már haldokló Csengery kézszoritását utoljára érezték, a barátság emlékéül egy szál nefelejtset óhajt a halott lábaihoz letenni. A szónok ezután zokogva tette a koporsóra a nefelejtset. E megható jelenet után Papp Károly lelkész imaszerü rövid zárszava és a nemzeti szinház énekkarának gyászdala következett, mely után a koporsóba zárt tetemet a hat lovas gyászkocsira tették. A koszorukat külön kocsi vitte és erre a nagy temetési menet a Zrinyi-utczán át megindult a kerepesi temető felé az utczákon át mindenütt ezrekre menő néptömeg kisérte részvétteljesen a koporsót. A menet 7 órakor ért e kerepesi uti köztemetőbe és a körut mellett állapodott meg. Itt Papp Károly lelkész megható beszédében bucsuztatta el a halottat. A sir körül a gyászoló családon kivül ott voltak még az akademia több tagjai, köztük Arany János, Gyulai Pál és még számos mások. — A király julius 14 diki kelettel Ebensecből a következő táviratot intézte Tisza Kálmán ministerelnökhöz: „Felkérem Önt, hogy Csengery családjának legbensőbb részvétemet kifejezze. — Ferencz József."

— *A nagy kanizsai* gabonavásár aug. 30. helyett augusztus 23-án határoztatott megtartatni, miután mind a bpesti, mind a bécsi szinte előbb tartatik meg.

— *Nyilvános* gyorsirási tanfolyam a müvelt közönség számára. — Több oldalról történt felszólitásnak engedve, van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a Gabelsberger-Markovits magyar gyorsirásból, a müvelt közönség számára tanfolyamot nyitok. — Felesleges munkát végeznék, ha e helyütt hosszabban bizonyitgatnám, hogy mily fontos, sőt megbecsülhetlen napjainkban a gyorsirás ismerete mindazoknak, kik irással, fogalmazványok szerkesztésével stb. foglalkoznak. — Korunk egyik jelszava, hogy az idő pénz. A gyorsirás által pedig időt és fáradságot kimélünk, mentünk meg, mert vele 4—8-szor annyit irhatunk (ugyanazon időt értve) mint a közönséges irással. — Praktikus haszna tehát kétségbevonhatatlan. — Több évi tapasztalatom szerint a levelezési-, 40—50, a vita-gyorsirás 30—40 óra alatt tökéletesen elsajátitható. — Aránylag tehát a gyorsirás megtanulása nagyon rövid időt vesz igénybe. — Tanitási dij az egész tanfolyamra (levelezési gyorsirás) 5 frt, mely összegnek legalább fele a beiratkozásnál fizetendő. — Beiratkozhatni — naponkint — nálam (lakásomon Széchenyi-tér 5. szám) d. u. 1—2½ ig s 5—7 óráig. — Előadásomat a helybeli kereskedelmi ifjak casino termében naponkint d. u. 7—8 ig tartandom. A tanfolyam megkezdését annak idejében az érdekeltek tudomására fogom hozni. — Tisztelettel felhivom tehát mindazokat, kik a Gabelsberger-Markovits magyar gyorsirást elsajátitani akarják, méltóztassanak nálam mielőbb jelentkezni, mert a tanfolyam megkezdése után már nem iratkozhatnak be. Kivánatra ugy a Gabelsberger-Markovits, mint a Stolze-Fenyvessy magyar gyorsirásból (akár a levelezési-, akár a vita-gyorsirási részből) magán oktatást is hajlandó vagyok adni. Teljes tisztelettel vagyok Nagy-Kanizsán, 1880. julius hó 15-én Kele Antal, kir. trvszéki joggyakornok; a Gabelsberger-Markovits, s Stolze-Fenyvessy magyar gyorsirás okl. tanára.

— *Nyilvános számadás* és köszönetnyilvánitás. A zalamegyei egyetemi polgárság több tagja által, a helybeli polgári egylet kertben f. é. julius hó 10-én — a polgári egylet könyvtára javára — rendezett nyári mulatság alkalmával befolyt a belépti dijakból 91 frt 50 kr; felülfizetések utján 10 frt 22 kr; összesen: 101 frt 72 kr; ebből levonva a 69 frt 96 krnyi kiadást, megmaradt még harminczegy frt 76 kr, mely összeget a rendezőség már átadta a polgári egylet igazgatóságának, hogy ez, a nevezett összeget könyvtárának gyarapitására forditsa. — Szivesek voltak felülfizetni: Blau Gusztáv 50 kr, Darázs Zsigmond 50 kr, Feselhoffer Józsefné 50 kr, ifj. Feselhofler József 1 frt 50 kr, Hirschl Ödön 50 kr, Kaán N. ügyvéd (Budapest) 50 kr, Kocsis Ferenczné 50 kr, Kovács Lajos 1 frt, N. N. 80 kr, N. N. 50 kr, Rátz Antal 50 kr, Semetke Lajos 50 kr, Schrott József főhadnagy 50 kr, Z. E. 1 frt 92 kr. Összesen: 10 frt 22 kr. — Mindezeknek hálás köszönetet mond a rendezőség.

— *Horváth Laczi* s zenetársulata Nagy-Kanizsáról szerencsésen elért Brüsselbe s ott a nemzeti kiállításban nagy tetszést aratnak magyar zene darabjaikkal.

— *Hymen.* Ángyán Kálmán kir. póstatiszt jegyet váltott a bájos Tárnok Aranka kisasszonynyal. Boldogság kisérje szép frigyöket!

— *Kimutatás.* A nagy-kanizsai iparos segédek által betegsegélyző és önképző egylet pénztára javára rendezett nyári mulatságról, mely folyó hó 4 én a polgár egylet kerti helyiségében tartatott meg, a kedvezőtlen idő daczára belépti jegyekért bejött 114 frt 45 kr. Felülfizettek következők: Perko Péter 40 kr, N. N. 10 kr, Wéber kávés 1 frt, Dobrin Kázmér 10 kr, Czimbalek János 30 kr, Czellhoffer Athanász 30 kr, Poczok Péter 40 kr, Dorner Kálmán 40 kr, Friedmann kávésné 60 kr, Weiss Edmund 60 kr, Durinyi István 20 kr, Scheffer Róza 10 kr, Scheffer Anna 10 kr, N. N. 10 kr, Gumbert Antal 10 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, Éger Ignácz 10 kr, Kanicska Ferencz 20 kr, Fusincsák Ferencz 20 kr, Földy József 1 frt, N. N. 20 kr, Wittinger 10 kr, Tandor János 20 kr, Keszler Mór 20 kr, Edenhoffer Lajos 60 kr, Schwarcz Jakab 2 frt, Csillag cs. k. hadnagy 20 kr, Farkasné 20 kr, Hajós László 30 kr, Kanász János 10 kr, Kolner Imre 20 kr, Zsigrai József 60 kr, Szibera Ferencz 1 frt 60 kr, N. N. 25 kr. összesen bejött 127 frt 90 kr, tiszta jövedelem 54 frt 88 kr. — A nemes szivü adakozók fogadják hálás köszönetünket, ugy szintén Hirschel fakereskedő ur a dalárda részére felállitott álványhoz szükségelt deszkák és gerendák dijnélküli átengedéseért, végül pedig a helybeli polgári egylet fogadja legmélyebb köszönetünket a kert átengedéseért, s továbbra is ajánljuk magunkat párt fogásába. A rendezőség.

— *A kisdednevelő* egyesület ovodájában a felvételek ujból megkezdettek, miután a megválasztott óvó Kemény József ur Nagy Kanizsára érkezett. Eddig szokásban volt az aug. hónapi szünidő, az idén azonban, mint a jeles képzettségü kisdednevelő ur mondá, a szünidő októberben lesz, mikor az uj ovoda épületben való átköltözködés történik meg. Jelenleg mintegy 30 kisded jár az ovodába.

— *Szinházi krónika.* Kedden f. hó 13-án Kárpáthy szintársulata Keszthelyen Csepreghy „Sárga csikó"-ját melegité fel igen kevés néző előtt. Hiába, az évenkint egymásután háromszor ismétlődő szinmü nem bir többé az ujdonság vonzerejével. — Ezt pihentetni kell. Talán épp' e miatt volt az előadás is vontatottabb, langyosabb. Nikó Lina (Erzsike) és Bágyoni (Csorba Márton) mindazonáltal tetszettek. — 14-én Tokayné Kézsmárki Mari asszony első vendégjátékául a „Házassági három parancs" adatott Szigligetitől szokatlanul nagy számu közönség előtt. És most is kitünt, menynyire van hatással a népes nézőtér a szinpadra. Tokayné mint Viktória magával ragadta a szereplőket animo dolgában. Az előadás osztatlan tetszésben részesült. Az eddig csak másodrendü nek látszó Závodszky Mari (Ottilia) és Balogné (Pereginé) megbámultatták ügyességüket. Bágyoni (Viola) és Pesti (Dörgei) hatalmasan alakitottak. Nikó Lina és Kárpáthy alárendeltebb szerepeikben jól forogtak. — Csütörtökön, 15. Tokayné asszony második vendégjátékául ifj. Dumas S. remekműve „Alfonz ur" került szinre Paulay forditásában. A rendezés semmi kivánni valót sem hagy fönn; a kivitel is egyike volt Kárpáthyék sikerültebb alakitásainak. Tokayné (Raymonde) remekelt, különösen Bágyonival (Montaiglin) folytatott jeleneteiben. Kárpáthy (Octave) a tüztelen és silány jellemü világfit igen találóan szinezte. Závodszky Mari (Guichardné) a parvenu asszonyság helyzetét jól felfogta. Latabárné (Adrienne) kissé érzelmetesebben adta vissza a 15 éves gyermek szerepét, mint kellett volna. Tapsvihar ugy ezen, mint a tegnapi előadáson bőven termett; és elmondhatjuk: méltán. Kulysses.

— *Tüz.* Keszthelyen, f. hó 16 án az apáczazárda átellenében ismeretlen okból tüz támadt és csak a reggeli szélcsendnek köszönhető, hogy egy istállón s az ennek padlásán fel halmozott takarmányon egyéb kár nem esett. Tüzoltóink közül bizony édes kevés sietett megjelenni; pedig most legyünk éberek, itt a takarítás ideje. — Emlitésre méltó, miszerint gr. Festetich T. ur is a helyszinére kocsizott s rögtön intézkedett saját tüzoltó szereinek kirendelése iránt.

— *Zala-Egerszegen* a megyeház nagyobbitását czélzó épitkezés oly gyorsan halad, hogy a jövő hóban már használható lesz.

— *Zala-Apáthiból* veszszük a szomorító hirt, hogy a benczés rend egyik érdemes tagja s levéltárnoka főtisztelendő Adorján atya sulyos betegen fekszik s életéhez alig van remény.

— *Alsó-Domborunál* a Drávába mult vasárnap egy 17, harmadnapra ismét egy 13 éves fiu fuladt meg fürdés közben. Szigoru rendelet s ennek nyomán szigoru büntetés volna alkalmazandó a szülőkre, hogy veszélyes helyeken engedik gyermekeiket fürdeni.

— *Zala-Egerszegen* jul. 15-én 9 ifju egyén tett jegyzői szigorlatot, köztük Kelefi György fiatal iró is.

— *Arverés* Zalamegyében. Friedenthal Jakab 14.592 frtra b. ingt. aug. 14. Nagy-Kanizsa. — Thalecz Mihály 684 frtra b. ingt. jul. 24. Tüskeszeren. — Hektarics Lukács 728 frtra b. ingt. jul. 27. Hodosánban. — Janczecz Istvánné 1370 frtra b. ingt. jul. 26. Paloveczen.

— *Rövid hirek.* Kaposvárott épitendő katonai laktanya 400,000 frtba kerül. — Schmidt Frigyes a soproni hitelbank pénztárnoka meghalt — A párisi Variété szinház leégett. — Bradfortban 20 ezer hordó petroleumot gyujtott meg a villám. — Tóth Ede putnoki szülőháza emléktáblával jelöltetett meg. — Zlinszky Imre kir. itélőtábla biró meghalt. — „Sloboda" magyar ellenes horvát lap részvéthiány miatt megszünt. — Az aradi vértanuk szobrára 63.748 frt 70 kr gyült össze.

Ki nyert?

Szeben julius 14 én: 62. 87. 7. 44. 68.
Prága „ „ 23. 78. 14. 24. 37.

Vegyes hirek.

— *Egy nagy müvész* végnapjai. A római festészek közt egyik első helyet foglalt el VIII. Kelemen pápa idejében Michele Angelo Carravaggio. Festészete erőteljes, természethü, elragadó. Képei közt egyike „Otto és Kaba grófné" jelenleg egyik angol lord képtára diszét képezi Carravaggio fiatal korában igen szenvedélyes és kicsapongó életü volt, szenvedélyességét agg koráig megtartotta, ép ugy mint a hires ezüst és fémmüvész Benvenuto Cellini, ki halála napjáig azzal kérkedett, hogy ablakából lőtte agyon Bourbon connetablet. Carravaggio egyszer egy képet festett egy templom számára, mely Krisztust a keresztre szegezve ábrázolja, midőn Longin a láncsát oldalába szurja. Mintául egy zsidót vett, kit kiterjesztett karokkal kötözött volt meg egy keresztre. A vér kibugyogyanás a sebből nem igen sikerült s Carravagio azzal maga sem volt megelégedve. Hogy azt természethűn festhesse, egy tört dőfött a zsidó oldalába, s e szerint végzé képét. De a zsidót megölte s ezért mint gyilkos a bibornoki törvényszék elébe került. A bibornokok közül többen halálára szavaztak, mig mások őt felmentették, s ez utóbbiak többségben lévén, ő nem büntettetett. — Néhány héttel ezen eset után a pápa megbizta őt, hogy a Santa Maria del Assunzione templom kupolája belsejét fesse ki, ráhagyván a tárgy választását. Carravaggio az örök itéletet festette. Magát VIII. Kelemen pápát mint atya istent ábrázolta le, azon bibornokokat, kik halálára szavaztak, ördögöktől üzetve a pokolban lángok közt, kik pedig felmentették, angyaloktól kisértetve a menyországba festé. Midőn a fali festészet leleplezetett, mindnyájan ráismertek a poklokra és a menyországba itélt bibornokokra s az elsők a pápa előtt panaszt emeltek Carravaggio ellen, ugy hogy VIII. Kelemen, bár mennyire kedvelte is Carravaggiot, kénytelen volt engedni és őt Rómából számüzetésre itélni. — Carravaggio elhagyta a szent várost és Nápoly felé vette utját. Pénze nem lévén, sokat nélkülözött és a koplalás egészen eltikkasztotta. Midőn közel Itrihez ért, egy az utfélen fekvő korcsmába jött, ételt kért. A korcsmáros nem igen volt hajlandó neki hitelezni s végre abban egyezett meg vele, hogy megengedi ottmaradását, ha neki egy czégér képet fest. Carravaggio hozzá fogott, és szt. Györgyöt festette, midőn ez a sárkányt leszurja. A kép, mint Carravaggio minden képe, mestermü volt. Carravaggio ismét utra kelt s pénzt is kapott ráadásul a korcsmárostól. Kevéssel távozta után egy arra utazó angol megpillantván a képet, ezért nagy art fizetett, de a festész után indulván, ezt már kimerülve, halva találta egy árokban.

— *Legrégibb bankó* a világon. A 13-ik század hires velenczei utazója, Marco Polo, tudtunkkal a legelső európai ember volt, a ki Chinát keresztül-kasul bejárta, s ott a nagy khán szolgálatában három évig kormányzó is volt. Ez a papir pénzről szólván beszéli, hogy azt emlékezetet meghaladó idő óta oly fának a héjából készitik, melynek leveleivel a selyembogarakat táplálják. Ugyanis külső kérges héjától a belső finomat elválasztják, azt a háncsot összedörzsölik, megenyvezik s gyapot papiros alakjában összehajtogatják. E részben nagy, részben kis fekete, hosszukás négyszög alaku pénzeket Marco Polo előadása szerint sok motoszkával készitik. Az erre kirendelt császári hivatalnoknak kell mindenekelőtt rá üzni hivatalos bélyeget, s aztán később egy a császár által kinevezett előljáró egy czinoberes stemplit nyom rá, s igy lesz a papirosnak értéke és érvénye. Jaj volt annak, a ki ezt a pénzt nem akarta elfogadni; halál volt a büntetése, valamint annak is, a ki ezt a papirpénzt, melylyel minden fizetés történt, hamisitotta. E szerint a malombokor s a közönséges eperfa héja volt az, a miből a legrégibb bankókat csinálták.

— *Báró Edelsheim-Gyulai* főhadparancsnokról a következőket olvassuk a „Magyar Földben" ben: Báró Edelsheim-Gyulai a milyen jó katona, époly jó gazda is. Mióta Uj-Arad melletti nagy birtokát házilag kezelteti, azon a lehető legbeltorjesebb gazdálkodás üzetik és berendezésre ma már vetekedik bármely alföldi urodalommal. Most fejeztettek be azon nagymérvü gazdasági épitkezések, melyek nem csak az uradalomnak válnak kiváló diszére, de melyek az utóbbi években foglalkozást adva az ottani népnek, ott igen jó szolgálatot tettek. A gazdasági épületek épitési költségei 200,000 frtra rugnak. Az uradalom kezelése is változáson ment keresztül, amennyiben még a mult évig a főigazgató Bécsben lakott és onnan történt az intézés; ma már azonban ugy az intézés, mint a helkezelés teljesen magyar. Megemlitjük egyuttal e derék főhadparancsnok egy mondását. A napokban magánkörben a magyaságról lévén szó, a tábornok azt mondá: „Fiamból olyan magyart nevelek, hogy a legtősgyökeresebb magyar mágnás sem különbet."

— *A lutri* nem elég, hogy az állam nevében terjeszti a nyomort és erkölcstelenséget, még azt is megcselekszi, hogy ha valaki olykor nyer, hát egyszerűen nem fizeti ki. Igy járt egy ujvidéki nyug. alezredes, ki még májusban nyert 660 frtot, pénzt azonban mindeddig nem kapott, mert az illető lottogyüjtőnek kasszája üres, az ellenőrzésre államilag kö eles pénzügyi bizottságnak jelentése pedig még nem jutott el az illetékes helyre.

---

kövér mutató ujjával szétpiszkálva orrom előtt a levegőt, azt mondá, hogy: „olyan nincs!

Tessék! nem vagyok e népszerü?...

Pedig biztosra merem gyanitani hogy ha nem makacskodik, hát elnyerem tőle a repcze árát. El én!

Ezután áttértünk a malompolitikára. Egyiküknek se értett hozzá. Csaknem elaludtunk mindaketten. Uj ismeretlen ismerősöm végre felállt és — ott hagyott. Népszerüség. —

A szomszéd padon egy aszalt kisasszony irogatott ernyője hegyével a homokba. Erre kiváncsi lettem. Azt elolvasom...

Nem is soká bámultatta magát a szegény. Meglátva népszerü alakomat, ellibegett a kápolna felé. Ott legalább lelkierőt szerezhet, ha más nincs.

Reszkető figyelemmel szemléltem a homokon észlelt cryptographiát, de biz én abból nem okosodtam ki.

Hatalmas étvágy szegődött hozzám. Ozsonát rendeltem. A szalámi tavali volt Szemére vetettem a pinczérnek, ki egész phlegmával replikázott, mert látta, hogy népszerü emberrel van dolga...

Szegény reporter! — Aztán hogy' követelhetni tőle, hogy mindenütt jól érezze magát? Irnia pedig kell, ha azt akarja, hogy egy szép napon szerkesztő és kiadó össze ne esküdjenek ellene, s meg ne vonják tőle a tiszteletpéldányt.

Nini! — Ott meg delnők mennek; azok nem köszvényesek. Nyomukban két dandy zwickerez. Azok meg lorgnettiroznak.

Hogy' is van csak az a... „Lányok, lányok, lányok! Földi boszorkányok..."

Gyerünk haza! Otthon a Balaton trempolinja ledob magáról a hüvös habokba s népszerüvé tesz, hamár a szárazon nem lehetek azzá. A vizben nincs rangkülönbség, ott mindenki uszik, ebben a nagy melegben. —

Ó REPORTER.

Papirszeletek.

Az indóházi étteremben — rövid levén az étkezésre kiszabott idő — mohón kapott egy utas a forró leveshez. Midőn szomszédja látta, hogy szemeit törölgeti, kérdi tőle, hogy mi baja?

— Ma van esztendeje — ugymond — apám halálának.

A szomszéd e kész feleleten megnyugodva, hasonlóan hörpenté ki az első kanál forró levest; de ennek is könyeket csalt szemébe.

— Hát kegyed miért sir?

— Sajnálom — felelé boszusan, — hogy apja halálakor önt is föl nem akasztották.

Két ismerős találkozik.

— Ugy látom, ön most egész jó körülmények közt él — szól az egyik.

— Na, megjárja. Fizetésem ezerötszáz forint, mellékesen is keresek ötszáz forintot, adósságot évenkint ezer forintot csinálok, már azután, a ki háromezer forintból ki nem tud jönni, az nagyon könnyelmü, pazar ember.

A kérő és papa.

— Bocsánat uram, — szól amaz, — a mai modern viszonyok kimentnek, ha kérdem: mennyi lesz a kisaszony hozománya?!

— Bocsánat — feleli a papa, — nekem is a mai modern viszonyok szolgáljanak mentségül, ha kérdem: mennyi adóssága van önnek?

Egy férj és nő azon tanácskoztak, hogy egyetlen leányuknak hogyan találjanak jóravaló férjet. Hosszu tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy a választandó vő tisztességes családból való legyen. A nő azonnal inditványba hozott egy derék fiatal embert.

— Az nem jó lesz — jegyzé meg a férj — mert annak a szülei is azt kivánják, hogy a fiok tisztességes családból házasodjék.

A vendéglős kiszól a konyhába:

— Szakácsnő, egy negyed kacsát!

A szakácsnő oda se hallgat.

— Hát süket lett, — türelmetlenkedik a vendéglős, — s még csak egy negyed kacsát sem hall meg?!

X. professor ur, melleleg legyen mondva, nagyon csendes természetü ember volt.

Egy alkalommal ifju hölgygyel társalogva, annyira tüzbe jött, hogy ott a helyszinén kirukkolt házassági ajánlatával.

A hölgy azonban elutasitá ajánlatát.

Egy pár év multva ismét találkoznak ugyan azon helyen.

— Oh professor ür, emlékszik ön még, mit igért egykor e helyen nekem?

— Emlékszem. — mondá röviden X.

— Nos tehát uram! — mondá a hölgy pirongva, — az én érzelmem azóta nagyon megváltozott.

— Nagyon sajnálom, drága kisasszony, de én velem szintén ez történt.

A fecsegő.

Nagy lakoma volt s egymáshoz préselve ültek az emberek, de volt köztük egy fecsegő, kinek taglejtéseit alig birta szomszédja parirozni: végre a hadonászó is észre vette kiállhatatlanságát s igy mentegette magát:

— Ugy össze van az ember itt szoritva, hogy azt sem tudja, hová tegye a kezét

— Legjobb lesz, tegye a szájára! — felelé megkinzott szomszédja.

Hivatalos piaczi àrak.

Nagy-Kanizsán, 1880. julius 16.

100 kilogrammjával számitva.

Buza 11·50.—12·— Rozs 10·50—11·—. Árpa 7·50—8·—. Zab 7·50.—8.—. Kukoricza 8.50—9·—. Burgonya 6· ·— Borsó ·—.—30·—. Lencse —·—·—28·—. Bab —·—.—12.—. Széna ·—.—1·80. Szalma ·—.—1·20.

1 kilogrammjával számitva.

Marhahus 52·—.—. Sertéshus 60·—.—. Szalonna ·—.—76. Disznózsir ·—.—80. Vörös hagyma ·—.—16. Foghagyma ·—.—30. Czukor ·—.—50· Bors ·—1·40. Paprika 1·—.—. Szappan ·—.—40.

1 literjével számitva

Ó bor 32—48 kr. Uj bor 16—20 kr. Pálinka 46 kr. Ecet 6 kr. Kiadta:

FARKAS,
v. piacz könyvvezető.

Üzleti szemle.

Nagy-Kanizsán, 1880. julius 17.

E héten szakadatlanul derült és hő időjárásunk volt, mely az aratási munkálatokat nagyon elősegité s végükhöz közelité. A rozs aratás befejeződött, mig buza és árpa nagyobbrészt még most vannak sarló alatt. Korai volna ma már az általános eredmény felett biztos itéletet ejteni, annyi azonban az eddig felmerült tudósitásokból s elővett egyes cséplési próbákból kitünik, hogy egy jó közép termés iránti reményeink jogosultak Buza iránt némely részről panaszt hallunk, miszerint az rozsdától kárositva, s nyomott szemü volna, másrészt pedig volt alkalmunk megszemlélt minták által meggyőződnünk, hogy valóban kiváló s szép minőségekben sem lesz hiányunk. Rozsról azt panaszolják, hogy keveset fizet, mig árpa és zab felől mindenhonnan öszhangzólag kedvező hirek tünnek fel. A tengerinövény állása eddig kielégitő volt, most azonban egy kis esőre nagyon is szüksége volna.

Daczára a szilárdabb külföldi hireknek üzletünk e héten igen szűk keretbe volt foglalva. Buza, rozs és árpában az ó készletek csaknem egészen ki vannak merülve, mig uj gabonából még nagyon jelentéktelen tételek kerültek piaczunkra. Zabban is nagyon ritkultak a készletek, s fogyasztásunk kényszerülve volt szükségletét magas árakon fedezni. Tengerinek öregszemü árban még mindig meglehetős kelendősége van, mig cinquantinban a hangulat nagyon is lanyhult. Belföldi malmaink vásárlatokban nagyon tartózkodók, mivel a legközelebb jövőtől nagy mérvü árhanyatlásokat várnak, árak csakugyan csökkennek, különben még teljesen szabályozatlanok, s inkább névszerintiek.

Minőség szerint:

Buza 9·—.—10·50 Rozs 7·75—8·25 Árpa 6.50—7·27. Zab 8·10—8·25. Kukoricza 8·25—8·40. Cinquantin 8·30—8·50 Bab (fehér) ·—. Bab (tarka). ·—. Repcze 11·—11·30.

K. B.

Szerkesztől üzenet.

4178 K. F. versei közül egy sem hozható. Gyengék nagyon.

4179 Csabrendek. Sajnáljuk, hogy a szép családi ünepélyen nem vehetünk részt.

4180. Dr. W. Köszönet a figyelemért.

4181 K. I. Sajnáljuk, hogy nem valánk honn.

Vasuti menetrend

Indul Kanizsáról hova:

honnét:

Vonat szám		Ora	Perc.	Idő
207	Eszék, Mohács, Dombovár	5	10	reggel
215	„ „ „	2	30	délut.
209	„ „ „	11	1	éjjel
202	Buda-Pestre (gyorsvonat)	5	55	reggel
204	„ (postavonat)	2	6	délut.
212	„ (vegyes vonat)	11	20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron- felé)	6	15	reggel
301	„	11	50	éjjel
315	Sopronba	3	40	délut.
205	Prágerhof Kottori, Csáktornya	4	55	reggel
203	„ „ „	2	47	délut
201	„ „ (gyorsv) „	10	50	éjjel

Érkezik Kanizsára

honnét:

210	Zákány felől	5	27	reggel
216	„ „	1	41	délb.
208	„ „	11	1	éjjel
211	Buda-Pestről (vegyes vonat)	4	15	reggel
203	„ (postavonat)	2	5	délut
201	„ (gyorsvonat)	10	30	éjjel
302	Bécsből	4	1	reggel
314	„	10	15	éjjel
316	Soproнból	12	5	délben
202	Prágerhof felől (gyorsvonat)	5	37	reggel
204	„ „	1	20	délut
206	„ „	10	50	éjjel

A Balatonon való hajózás.

Balaton-Füredről indul a Kisfaludy-gőzös reggel 9 órakor Siófokra. Ugyan onnét indul délután 3½ „ „ naponta, mig hétfőn kivételesen reggel 7 órakor

---

Siófokról indul délelőtt 11 órakor Balaton-Füredre „ „ délután 5 „ „

Kivételesen szombaton és vasárnap Siófokról a délután 5 óra helyett indul Füredre 8 órakor.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorosított czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemü **gyomor betegségek és emésztési akadályok,** (mint étvágyhiány, hasszorulás), **vér utiojás** és **aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb önegészitő szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemü sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebekrákrekélyek, üszök, szemgyulladás, mindennemü bénulás és sérülés stb, stb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

Hal-májolaj.

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, **Bécs** Tuchlauben.

Raktár az állam minden hirneves gyógyszertárában vagy füszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t. cz közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját óvjegyem és aláirásommal vannak ellátva.

Raktárak: **Nagy-Kanizsa** Práger Béla gyógysz. Belus J. gyógy. Rosenberg Ferencz Fessnlhofer József Rosenfeld Adolf. — **Zala-Egerszeg** „Gyógyszertár a szent lélekhez". — **Barcs** Dörner S. **Csáktornya** Göncz L. v gyógyszerész **Kaposvár** Kohn J. Babóchay Kálm. gyógy. Th. Kecskéssy gyógy. **Kaprencza** Werli M. gyógy. **Készeg** Csacsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist. gyogy. **Keszthely** Schleifer A. Wünsch F. **Körmend** Rátz Ján. **Zágráb** Perklet Ferencz gyógy. Mittlbach S. Irgalmashoz gyógy. **Sopron** Mezey And. gyógy. (980 28—52)

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar **gép- és tüzoltószerek gyár, harang és érczöntőde**

WALSER FERENCZ

Budapest,

Rottenbiller utcza 66. sz.

Hazánk legnagyobb korszerűen berendezett gyára harangok tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi, melyben kizárólag honi munkaerő alkalmazása mellett, minden czélnak megfelelő szivattyuk és kutak készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bérmentesen szolgáltatnak.

A gyár főktelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utcza 12. szám alatt létezik.*

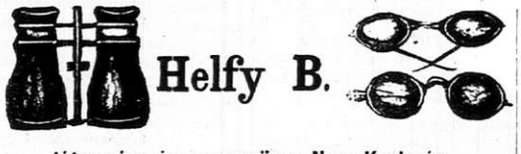

Helfy B.

látszerész és aranymüves Nagy-Kanizsán,

az „Arany Korona" vendéglő átellenében FŐTÉR.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát valódi optikailag csiszolt és helyesen számozott szemüvegekből és zwikkerekből a Waldstein-féle rendszer szerint rövid és élesen látó szemek részére, valódi angol Smock és conser üvegek (közönséges diszárnykkal fel nem cserélendők) achromatikus távcsövekből, tábori csövekből, operai látcső, mindennemü nagyitó üvegek, teleskopok, nagyitó tükrök, üvegek, prizmák hőmérők alkoholmérők, sulymérők, aneroidok, orvosi hőmérők, bor, pálinka és mustmérlegekből sat. sat. — Villany-gépek, villámháritók, házi távirók 3 évi jótállás mellett felállittatnak.

Üvegjeimet minden vevőmnek 3 napi próbára adom ki.

Minden e szakba vágó javitások, ujitások elfogadtatnak s a leggyorsabban eszközöltetnek.

Szemüvegek levélbeli megrendelésénél az illető személyek által szükségesnek tartott adatokon kivül még a következő kérdésekre adandó válasz.

A távolság hüvelyk, centimeter vagy papirszalag által határoztatik meg.

A balszem befedendő:
1. Mily messziről olvasható jobb szemmel közönséges jó nyomás.
2. Mily közelről olvasható a jobb szemmel közönséges jó nyomás.
A jobb szem befedendő:
3. Mily messziről olvashat bal szemmel?
4. Mily közelről olvashat bal szemmel?
} Szemüveg nélkül.

5. Különösen kellemetlenek-e a szemnek fényesen világitott tárgyak?

6. Használt-e az illető egyén már szemüvegeket, s ha igen, mióta?

7. Mi czélra kivántatnak a szemüvegek: — Olvasásra? Távolba látásra? Vagy az éles világosság elleni védelemre?

8. A pupillák (a szem feketője) mily távol állanak egymástól s az orr ott, hol a szemüveg feltcendő elöngró, egyenes vagy mélyedt.

9. Ha ezen irás megerőltetés nélkül olvasható-e? 83 8—*

Ha ezen nyomás szabad szemmel nem olvasható, a megrendelő sziveskedjék nagyobb nyomást választani, s megrendeléséhez mellékelni.

Van szerencsém értesiteni a t. közönséget, hogy külföldről hozzám gyümöles üvegek kötéséhez kitünő minőségü

Pergament hólyag-papir érkezett

ára ivenkint csak 5 kr., méterenkint csak 20 kr., ajánlom becses figyelmükbe.

Postai rendelések ennek fordultával eszközöltetnek.

Tisztelettel

Wajdits József.

Magyar különlegesség:

eddig ismert **legjobb bajuszpedrő,** mely igen finom illatu, a bajuszt feltünően puhitja, jól ragad és soha nem keményedik meg.

Kis fém-szelencze 20 kr., nagy fém-szelencze 35 kr.

MENTHIN-FOGPOR

legjobb a maga nemében. = 1 csinos fadoboz 50 kr =

KELETI SZÉPITŐ KENŐCS

ártatlan és biztos szer szeplő, májfoltok, bibircsek stb. ellen.

1 csupor fém-füdéllel 80 kr.

LYONI RIZSPOR (rózsa-illattal)

a finom hölgyvilágnak legkedvesebb arczpora. — 1 csinos doboz 50 kr., 1 diszes csomag 20 kr.

Szétküldés utánvétellel. — Viszont eladóknak nagy árleengedés.

Dobry és Társa

Budapest Sugár-ut.

101 3—6

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 22-én. 59-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 4, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „n.-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a n.-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Zalai borászat.

(Folytatás.)

Midőn a hegyvidéki tanács és pincze-szövetkezet életbe léptetve vannak és működnek; e közben lehet felismerni a fogyasztás igényeit, — és a rendszeresebbé vált pénzforgalom alapján lehet eszközölni s eszközöltetni mindazon változtatásokat, javitásokat, ujjitásokat melyeket a bortermelés üzleti érdeke hasznosnak javasol. A hegyvidéki tanács az üzleti igények megfigyeléséből állapithatja meg, hogy melyféle szőlő fajok és milyen arányban ültetve termik meg a nagy fogyasztás számára azon borokat, melyek a hegyvidék bortermése általános jellegét is megadják — s mennyiségileg a termesztőt — minőségileg pedig a fogyasztót kielégitik. — De megállapithatja azt is, hogy melyféle fajok tenyészthetők tisztan elkülönitve, hogy a keresletet ezekkel is kielégitni lehessen; és a kisérlés, a nemes ital termelésre törekvés, ne legyen kárára termesztőjének, mint eddig igen gyakran.

Ebben fekszik épen összes bortermelésünk alaphibája, hogy nem csak ugyan azon hegyvidékben; de még ugyan azon egy község határabeli szőlő hegyen sem; sőt ugyan azon egy termesztőnél sem lehet minden hordójában egy és ugyan azon izű — testü — szeszü — jellegü bort találni, s ezt hánytorgatják a kereskedésben a fogyasztásban orrunk elé, hogy nincsen egyenlő borunk nemcsak folytonosan évről évre, de még ugyan azon esztendőben is nagyobb mennyiségben, s az egyes kereskedőnek gyülik meg baja fogyasztóival ha bármily nagy hordókban összevetve is igyekszik egyenlő minőségü bort adni fogyasztóinak; de a mint ürül a hordó, a szerént — bár ugyan azon egy hegyvidékről vegye is borát — ha csekély eltéréssel is, de még is változik bora, vagy színében, vagy izében, vagy szesz tartalmában, a mit a megszokott és finomabb izlés hamar észrevesz, és ha nem is teljes bizalmatlansággal fogadja a változásokat, de minden esetre csökkenti a hitelt és kétséget támaszt az áru valódisága iránt. Ez az oka, hogy bor tőzsde nálunk majd alig-alig képzelhető, hol mustra szerint árultatnának a borok, mely sokféle kellemetlenségeknek szülhetné alapját. Ezért kivántam a hegyvidéki szervezkedés ajánlása mellett azonnal a pincze-szövetkezet szervezését, meglevő boraink értékesitése czéljából a hordós kereskedés életbeléptetését ajánlani, hogy a mi meg van ne is pocsékoltassék tovább, de a termesztő közönség vevén kezébe a kereskedést is, ennek hasznában is az részesüljön, hogy a forgalom közben felismerendő igények szerint ugy alakithassa, ugy változtathassa termelését — nyert hasznából könnyebben, hogy idő jártával annál biztosabban és annál könyebben elégithesse ki fogyasztói igényeit, sőt ez alapon szerezhessen minél tágabb fogyasztási kört. Előttünk van Francziaország példája: ott több mint 100 esztendeje Chaptál mint vegyész az egyes szőlő fajok tartalmát vizsgálta, s vidékenkint állapitotta meg. Rozier apát a külön féle szőlő fajok termékenységét, érését, használhatóságát a keverés vegyités közben is; — Parmentier kereskedő pedig a fogyasztó közönség igényeit izlését kutatta; és közösen állapitották meg azon szőlő fajok tenyésztését, arányos mennyiségben ültetését az egyes hegyvidékeken, a melyek mind a termesztőt mennyiségileg, mind a fogyasztót minőségileg kielégitették. És ezen idő óta előttünk bámulatos haszonnal adózik a francziaországi bortermelésnek a fogyasztó közönség, sőt mi is; holott éghajlatunknál és talajunk erőinél fogva általánosan elismert jelesebb terménynyel birunk természetileg, mint az; de nem vagyunk gazdái termelésünknek, s nem vagyunk ügyes értékesitői azon kincsünknek, melyet az anyaföld terem számunkra. — Tudom mily nehéz feladat Francziaországra hivatkozni s mintául ajánlani, ott az anyagi és szellemi erők önmagukért és önmaguk számára működnek; mi nálunk nem ugy, — de azért mozogjunk; mert a mozgásban van élet, a tespedésben halál — de a stagnálás is hanyatlás. A felszabadult személy és vagyoni erő használja fel az időt, mely repül visszahozhatlanul — müveleteink legyenek a számitással párosult férfiasodásnak jelzői.

PARRAGH GÁBOR.

Forró napokban.

Az ember egészsége s igy az élet fentartására legnagyobb befolyással bir a tisztaság. A rendes élet folytatásáról, s a kora reggeli séták-ról, mint a test rugékonyságának és az étvágy megteremtőjének egyik fő rugójáról szólni sem akarok, mert azt igen avatott toll hozta már a „Zalai Közlöny“ f. évi 1-ső számában „Boldog uj évet!“ czim alatt ismert irónk Gózony Ferencz ürtől, s a mit ő ott a mozgásról irt, az egyenkint véve is mind meg annyi alap igazság, s kiket csak ismertem már s azon szokást gyakorolták, mindannyian tanuskodnak viruló egészségük által késő öreg korukban is. — Elmondotta közlő ur mily hatása van a rendes mozgásnak, s hogy mily jó hangulatba képes tartani azokat, kik rendesen használják azt, erről tehát nem szándékom ismétlésbe bocsátkozni, hanem visszatérek az első pontban emlitett tisztasághoz.

A tisztaság tehát az egészség és élet fentartására befolyással bir; a tisztaságot pedig nemcsak lakásainkon és ruházatunkban kell keresni, hanem, s főleg magának a testnek tisztán tartásában is.

A test tisztasága mosakodás és fürdés által éretik el. — A mosakodás, bármily rendesen gyakoroljuk is, csak részbeni tisztaságot biztosit, meglévén annak nehézsége különféle okokban, melyek egyenként véve magukban csekélyeknek mutatkoznak, de eredményükben mégis ott öszpontosulnak, hogy nem elég; mert a mosakodás mindenek előtt csak részletes szokott lenni, s a viz előszerése, az edények, miket erre használunk, az idő a mit arra forditunk stb. mind azt hagyja maga után: nem elég.

A mosakodás tehát csak pillanatnyi üdülést okoz a testnek, s ez is csak mint mondám részletesen. — A fürdés az, a mi összpontositja a tisztaságot és a test üdülését.

A rómaiak és görögök már mesés költeкezést, sőt pazarlást tanusitottak fürdőikre, s nem ok nélkül, mert mig egyrészt a legnemesebb időtöltést és mulatságot képezi, addig a test és lélek üditését szemlátomást növeli; s hogy jelen időnkben is a tehetősek miért iparkodnak a nyári napokban fürdőkre utazni, a dolog természetéből s tapasztalás eredményéből indokolható.

Azonban a nyári napok ezen kedves felhasználását nem engedi meg minden embernek a körülménye; vannak, kiket szerény anyagi helyzetük tart vissza, s vannak, kik a közérdekek, a közönségnek való használásuk folytán azt nem tehetik, s ezek száma sokkal több mint a tehetőseké, s ezek is emberek, sőt ezek nél-

TÁRCZA.

Megkondult...

Megkondult a lélekharang,
Jaj be fájó nékem e hang;
A nagy nehéz keserv alatt,
Gyenge szivem majd megszakad.

Hogy ne volna nagy fájdalom,
Te rád huzzák kis angyalom,
Rád huzzák ki nemsokára,
Belépsz a menny országába.

Ha a mennybe szállsz kis angyal,
Engem is vigy el magaddal;
Ne hagyj itten; mert nélküled
Engem az Ég pokolba vet!

Ifj. VÁRADY FERENCZ.

A megtört sziv.

— Beszély. —

Irta: **Szommer Sándor.**

I.

Zala-Egerszegre vezetem a nyájas olvasót. —

Az 1878-ik évet számláltuk, midőn egy fiatal deákokból álló mükedvelői társaság készült jótékonyczélra adni „Gringoire“ és „Kuklipredikácziók“ czimü szindarabokat és esténkint összegyültek Kaszaházán a „Szarvas“ czimü vendéglőben próbáikat megtartandó, hol később a darabot sikerrel adták.

Egy gyönyörü szeptemberi estén magam is meglátogattam a fiatal szereplők próbáját és ennek bevégeztével mintegy tiz óra tájban vig csevegés közt hagytuk el az árnyékban fekvő vendéglőt. — Amint azonban a Zala hidján áthaladtunk volna, mindegyikünk figyelmét magára vonta a fenséges szeptemberi est.

A messze tájon siri csend uralgott mindenfelé és a béke géniusa védőleg terjeszté szárnyait az alvó zala egerszegiekre, — kik mély álomba látszának szenderülve lenni — hogy a napi munkában kifáradt népnek egy édes álomban nyujtson erőt, hogy másnap ujjult erővel folytathassák napi munkájukat. — Balra tőlünk gyönyörü magaslaton emelkedett a csácsi paplak, melynek ablakai csillogtak a holdas éjben, mig a közvetlen mellette a magasba felnyuló templom bádoggal bevont tornyát ezüst fénylőköpeny látszott beboritani. — Mind ezek mögött hosszan nyulnak végig a csácsi hegyek, melyek elől a Kisfaludy erdőséggel, mig tulról le Bessenyő felé huzódva a szántóföldekkel olvadott össze. — Hátunk mögött a kaszaházi kert gyönyörü képe terült el; a sürü fák közül egyes pislogó lámpafények hatottak hozzánk, melyek azt jelenték, hogy a kertben vendégek vannak még. — Ezzel összeolvadva látszik lenni az urilak a pompás nyaraló, mely néhai Gussich Alajos báró tulajdona volt; az óriási ablakok — daczára annak, hogy a kastélyt minden oldalról fák övedzik körül; a sik rétekre ásitanak. — Jobbról tőlünk a távol messzeségben nyulnak el az egerszegi hegyek, melyeknek alacsony, de fehérre meszelt hajlékai a távolból nagyon könnyen voltak kivehetők. — Előttünk terül el Zala Egerszeg, mely mint egy mozdulatlan test fekszik egy hatalmas térségen; — itt-ott az ujonnan épült házak cserépzsindelyei ragyogtak, más minden homályban volt. — Az ég felé magasan felnyuló két torony, melynek sárga gömbjei és keresztjei aranyként ragyogtak, a körülöttünk elterülő épületeket eltörpiteni igyekeztek. — Közvetlen körülöttünk terült el egy a messze távolig terjedő sikság, mely balról kopár terméketlennek látszik, mig jobbról kövér, buja füvel gazdagi tott zöld lepelt mutat, melyen a milliónyi harmatcseppek ugyanannyi gyöngyként látszottak tündökölni a holdas éjben. — E két rétet mosva szeli át e vidéken a Zala folyó, mely mintegy ezüst szalag kanyarodik tova; a hold és a csillagok fürödni látszának benne.

A viz egyhangu susogása, a fák leveleinek titkos rezgése és a kaszaházi malom kerekeinek kerepelése adtak egy kis jelt, hogy a természet mégsem egészen kihalt, habár annak is látszott lenni. A méla csendet a réteken legelésző bikák olykori bőgése szakitja félbe, de csak egy kis időre és azért, hogy a következő másodperczben a tartós csendet még kisértetiesebbé tegye.

Megbüvölve állottunk hosszu ideig a természet ezen szépsége felett csudálkozva.

Egyenként kezdtünk el mozogni és az egész társaság a fahidakon keresztül haladott és lassu egyforma léptekkel vig csevegés közt ment az utczán végig, a városház előtti téren eloszlott, kiki más irányban távozott.

Rövid néhány percz alatt magam állottam a Kazinczy-téren; czigarette-re gyujtottam és a fehérkép utczába siettem; — a városban néma csend uralgott, a szállásház előtti téren csak az ide-oda járkáló éjjeli őrök egyhangu lépteinek kongása zavarta azt. — Lelkem örült a gyönyörü éj látásán s gondolatomnak audientiát adtam; — alig néztem magam körül, máris a fehérképi utcza végén voltam. — Hanyszor láttam Egerszeget nappal a hegyekről szüret-időben s mindannyiszor oly igen tetszett! — hogyan nézhet most ki oly gyönyörü holdas éjben? e kérdés merült fel bennem; gyorsan a néhány percznyi távolban levő Jánkahegyhez siettem és lihegve haladtám annak párkányán a hegy csucsára.

Mily fényes látvány tárult szemeim elé!

Az egész város egy tömegnek látszott, melynek hosszan kinyuló farkát az olai-utcza képezte; amott a csácsi és paputczai rész még a régi stylusban magasan felnyuló nyárfákkal van beültetve, mig az egész tömegből a templom két tornya mint két ezüst pyramid emelkedik roppant magasan. —

Pillanatnyi borzadály futott végig, midőn a tőlem jobbra eső ugynevezett akasztófa dombot megpillantottam; a déli részén levő domborodás apró cserjékkel van tele, mig a nyugati homokhordás miatt rögtön elmetszettenek és egy óriási szájüregnek látszik, melynek árnyékos kisértetiességét növelte azon körülmény, miszerint eszembe jutott az, hogy az egykori akasztások itt történtek. — Közvetlen előttem a Kálvária és kissé tovább a sirkert terül el; — „a halottak nem bántanak és csak a bünös fél!“ — ezt mormogám fogaim között és a pillanatnyi látszólagos félelem rögtön távozott tőlem.

Épen órámra akartam nézni, midőn hallám, hogy a városban a toronyóra tizenkettőt konga. —

A langyos zephir zizegve mozgatá a mellettem levő száraz kukoriczát, ránéztem, — majd ismét léptek közeledése vert fel mélázásomból. Egy fiatal pár lépdelt a homokos uton lassu egyforma léptekkel, utánuk egy öreg nő ballagott, baljában szőlőtelt kendőt vitt, mig jobbjában levő botját menés közben támasztóul alkalmazá. — A fiatal pár pajzánul hintázott egy kis kengyeles kosárkát és vig csevegésük

kül amazok lennének kénytelenek gazdagságuk daczára is hátrányokat szenvedni, s igy ezen utóbbi osztályok érdeke az, a mi jelen dolgozatomra inditott, s mégis nemcsak ezek, hanem amazok, t. i. a független gazdagok is osztozhatnának azon előnyökben, mik az eszme keresztül vitele által létre jöhetnek.

Az eszme: Egy rendszeres hideg fürdő felállitása Nagy-Kanizsán.

Ezen rendszeres hideg fürdő alatt pedig olyan fürdőt értek, a mely folyó vizből táplálkoznék, s ez nézetem szerint létesithető volna ugy, hogy azon csatornát, vagy annak egy mellékágát, mely Kis-Kanizsa alatt foly, Nagy-Kanizsa alá vezetnénk, s például a Nagy-Kanizsától Kis-Kanizsára vezető ország ut jobb oldalán a vasuti töltésen tul, tehát ott, hol a régi vár helyiség romjai léteznek — vagy más alkalmas helyen — egy rendszeres hideg fürdő épülne, mely a közönségnek használatára állana. —

A fürdőt valamely vállalkozó kétségtelenül kivenné, s 14,000 lélekkel biró város nem panaszkodnék, hogy nyári hő napokban nem lehet Nagy-Kanizsán megfürödni.

A vállalat jövedelmező lenne a bérlőnek, jövedelmező a városnak, hasznos sőt elkerülhetlen szükséget pótló a közönségnek.

A vállalat keresztül vitele consortium vagy a város által lenne eszközölhető, s mindkét esetben a város elodázhatlan kötelessége volna azt mielőbb eszközölni, és semmi látszólagos áldozattól sem riadni vissza. — Egyébiránt a város által hozandó áldozat csakis látszólagos lenne, mert a vállalat dusan fizetne pénzben, dusabban egészségben.

Hiszem, hogy jelen körülmények között lesznek, kik ezen eszmét nem fogják pártolni, állitván, hogy van itt hideg fürdő, s az is gyéren látogattatik. — Ez igen szegény ellenvetés lenne, mert a mostani hideg fürdő helyiségünk még hiányt sem pótol, nem hogy hideg fürdőnek lenne joggal nevezhető, miután először nem folyó viz van benne, másodszor nem tiszta, — tiszta nem is lehet, mert a hányan megfürödnek benne, egymás szenyét kell maguktól távolitani, s ezer és ezer egyén van, ki ily fürdőt nélkülöz inkább egészségének rovására is, de még sem használja. — Nem is akarok szólni még ezuttal arról, hogy ezen ily fajta hideg fürdőnek mily egyéb káros következményei is vannak.

Ajánlom eszmém felkarolását a szükséget szenvedő értelmi közönség figyelmébe.

Dr. FÁRNEK LÁSZLÓ.

Törvényszéki csarnok.

A nagy-kanizsai kir. törvényszéknél f. hó 14 ére volt kitüzve azon monstre bünügyi végtárgyalás, melyben nem kevesebb, mint 38 vasuti személy állott a vádlottak padján. Csak a birák rendkivüli nagy buzgalmának, erélyének és kitartásának tulajdonitható, hogy ezen monstre bünügy 2 nap alatt (14. és 15 én) befejezhető volt, s ha még figyelembe vesszük az alkalmatlan, szük helyiséget, az afrikai, tikkasztó hőséget, melyben ezen ügy tárgyaltatott: a jelen volt birákat buzgalmuk s kitartásukért a legnagyobb elismerés méltán megilleti. — Legterhesebb volt — természetesen — az ezen ügy tárgyalása folyamán elnöklő Gózony Ferencz biró urnak helyzete; melyet nehezitett egyrészt ezen bünügynek roppant nagy halmaza, másrészt azon körülmény, hogy mint a féle „vasuti“ ügynél a vádlottak közt volt: magyar, német, olasz, morva, cseh, krajnai, stajer stb. kiknek egy része magyar nyelvet nem értvén, elnöknek a kérdést egyszer magyarul, másszor németül kellett adnia.

Szavazó birák voltak: Miklós Károly és gróf Hugonnay Kálmán. — Királyi ügyész: Dr. Laky Kristóf. — Védő ügyvédek: 1) Oroszváry Gyula (védenczei voltak: Halász János, Simon István, Nagy István, Antal Sándor, Böhm Mihály, Tranquilla Vicini, Steimnitz Vincze, Ziamál Ambrus, Trambuch János, Antolics Mátyás, Golenszki János, Csonka Mihály, Kollarits István.) — 2) Molnár Alajos (védencze volt: Ferenczi István.) — 3) Horváth Lajos (védencze volt: Gross Sámuel.) — 4) Remete Géza (védenczei voltak: Offenbäch Samu, Noficzer Ferencz, Nagy József.) — 5) Dr. Fárnek László (védenczei voltak: Articsek Orbán, Stefai György, Kobán Péter, Mark Valentin, Pintér Gyula).

Vádlottak voltak még (védő ügyvéd nélkül): Horváth György, Szabó György, Kleindinst Károly, Lehner Mór, Skoff Ferencz, Nagy István, Badácsi, Kránski Frigyes, Lődl János, Koronczy György, Emmer József, Gitz Adolf, Rizsán Antal, Kószi Jakab, Maitz János.

Föntebbi vádlottak közül heten, név szerint Horváth György, Mark Valentin, Lehner Mór, Skoff Ferencz, Szabó György, Kleindinst Károly és Offenbäch Samu azzal voltak vádolva, hogy a vasuton több éven át legnagyobb mértékben bort, azután lisztet, pálinkát, rozsot, kukoriczát, árpát, kávét, czukrot, narancsot, öreg szőlőt, keserü turósajtot, vásznat, parchet szövetet stb. loptak; a többiek pedig azzal voltak vádolva, hogy részint ezen ellopott tárgyakban részesültek, részint kőszenet loptak. — Hogy mennyire tehető az igy 3—4 év alatt eltolvajolt tárgyaknak ár-összege meghatározható nem volt.

A vizsgálat elején még a főbb bünösök is tagadtak mindent, utóbb azonban legnagyobb része töredelmes vallomást tett; csak kettő nem akart sehogy sem vallani, e két legmakacsabb s legvakmerőbb tagadó: Mark Valentin és Skoff Ferencz volt, kik a legkézzelfoghatóbb tényeket és dolgokat is eltagadtak; csakhogy ugy büntársaiknak egybehangzó vallomása, mint a bünjelek, büneszközök, különösen Mark Valentinnak levelei, nemkülönben a nála talált s a büki gyárból való czukor, mely arról nevezetes, hogy csakis mint export-áru szerepel, s magánosok nem vásárolhatják, s különös ismertető jelei, hogy a süvég csucsa egy darabig kifurva s belül kékre festve van; megkérdeztetvén az összes nagy-kanizsai kereskedők, ezek valamennyien oda nyilatkoznak, hogy nálunk ilyen czukor nem vásárlható. — Mark Valentinnak tehát miaden erre vonatkozó állitása megczáfoltatik, s kétségtelen, hogy a büki gyárból való, s ellopott 18 süveg czukor ugyanazonos ezzel. — A másik kétségtelen bizonyitéka a nála megtalált fogó, továbbá a srófok és furók. A fogóra tapadt ólom darabok világosan igazolják, hogy ezzel történt a deplombirozás, s igy tekintetbe nem jöhet vádlottnak azon védekezése, hogy ezen fogót szeretője a varrógépnél használta.

A másik makacs tagadó a főbb bünösök közül Skoff Ferencz, kinek bünössége azonban a vádlottak egybehangzó vallomásából kitetszik. — De vannak még bizonyitékok, melyekből világosan kitünik, hogy ő egyik legterékenyebb tagja volt a társaságnak. — Hogy ő mily nagy mester volt, igazolja azon körülmény is, hogy midőn a város házánál lefartóztatták: Skoff büntársait arra akarta rávenni, hogy semmitse valljanak.

Dr. Laky Kristóf, kir. ügyész, mint mindig, ugy ez alkalommal is éles dialektikával beszélt. —

Jelen bünügy — ugy mond — melyet méltóztatott a tek. kir. bünfenyitő trvszéknek vég árgyalásra kitüzni: egyike a legveszélyesebbeknek eredményeiben, s kihatásaira nézve, s igy a legszigorubb elbirálás tárgyát képezi. — Jogászi értelemben bünbandának nevezhető e szövetség, mely itt a vasuti társulatnál határ talanul és nem egyes, hanem általában bünteteknek elkövetésére szövetkezett; e bünbanda veszélyessé tette magát a társadalmi viszonyokat, veszélyessé tette magát a kereskedelmet; mert általában néhány év óta elterjedt azon panasz, hogy a vasuton, különösen folyadékneműeket szállitani nem lehet; a hordók kifurattak, a folyadékok meghamisittattak stb., szóval: ki tudja, hogy mily fontos különösen ránk nézve a borkereskedés, az fel fogja ismerni ezen körülménynek nagy hordereję. — Igen óhajtott eredmény volt, midőn végre e gonosztevők részint tettökön rajta érettek, részint mások által feljelentettek, s a büntető biróságnak átadattak, hogy megérdemlett büntetésben részesüljenek.

Előadja ezután közvádló, hogy a büntett különösen az első 7 vádlottra nézve teljesen és tökéletesen be van bizonyitva.

Vádlottakat 3 kategoriába osztja.

Az első osztályba sorozza a bünbandának 7 szövetkezett tagját; a másodikba a bün részeseket, kik a tolvajok által lopott czikkekből, a lopott folyadékokból és borból részesültek annak daczára, hogy tudták, miszerint ezek ugy lopattak, tehát tudva loptakat élveztek; a harmadik kategóriába sorozza azokat, kik a vasuti társulattól kőszént loptak el, daczára annak, hogy amint az állomásfőnök — Markó Antal — vallomásában nyilatkozott: a társaság nemcsak schlipper fákat, hanem, ki jelentést tett nála, pótlásokat is adott neki.

Ezután áttér kir. ügyész annak bizonyitására, hogy a jelen esetben a büntársak vallomása bizonyitékot képez

Ha a régi iskola elvei szerint járnánk el — ugy mond — határozottan ki lehetne mondani, hogy a bünösök vallomása nem képez teljes bizonyitékot; ma azonban másképp vagyunk. — Bizonyitéknak csak az tekintetik, s annyi tekintetik, ami okszerűen a biróban azon meggyőződést kelti, hogy valaki valamely vádbeli büntettre nézve bünös, vagy büntelen. — Ha a tekintetes trvszékben a büntársak vallomása azon meggyőződést kel i, hogy ez nézetük szerint teljes bizonyitékot képez, ha ezeket bünösöknek találja, akkor ezek ellen teljes és tökéletes bizonyiték van. — A büntársak vallomását — megvallom — én sem tartom elegendőnek és akárhányszor megtörtént, hogy nem reflektáltam rá; jelen esetben azonban a vád szempontjából kénytelen vagyok nagyon is erősen reflektálni arra.

A jelen esetben a bünösök vallomásai igen is bizonyitékot képeznek. — El van háritva annak a lehetősége és valószinüsége is, amit, ha jól emlékszem Pintér Gyula nagyon otrombán akart elhitetni a tekintetes biróssággal: hogy ezen egyéneknek vallomása csak boszuból vagy más érzetből származott. — Ennek lehetősége el van távolitva azon körülmény által, amint a fővádlottak befogattak, határozottan tagadtak mindent igen következetesen; de midőn egyes, megdönthetetlen bizonyitékok lettek ellenök felhozva, akkor kezdtek töredelmesen vallani; s éppen azért, mert töredelmes szivük vallomásának eredménye az: teljesen és tökéletesen elfogadható.

Ezután kir. ügyész vádlottakat egyenkint elővevén, inditványát terjeszti elő. Végül minthogy sem egyesek sem a társulat kártérítési igényt nem emelt, s igy a kár meg nem állapitható, — inditanyozza kir. ügyész, hogy méltóztassék a tek. kir. bftő trvszéknek vala mennyi vádlottat a bünvádi eljárási és rabtartási költségekben elmarasztalni.

A véd beszédek közül kettő keltett nagyobb hatást: Oroszváry Gyulá-é és Remete Gézá-é; az előbbi theoreticus s jól átgondolt, az utóbbi practicus s éles dialecticával elmondott beszéd volt; s igy egyik a másikát mint egy kiegészitette.

A kir. bftő trvszék Mark Valentint 2, Horváth Györgyöt $1^1/_2$, Lehner Mórt $1^1/_4$, Skoff Ferenczet 1, Szabó Györgyöt, Kleindinst Károlyt s Offenbäch Jakabot az itélet jogerőre emelkedésétől számitandó $^1/_2$ évi börtönre. — Stefai Györgyöt 48 s Articsek Orbánt 24 órai fogságra itélte, a végtárgyalás alatti illetlen s durva magaviseletéért.

Noficzer Ferencz próbák hiánya miatt, Gross Sámuel az alanyi tényálladék hiányában, a többi vádlott pedig próbák elégtelensége miatt felmentetett.

Szabó Györgyöt és Badácsit kivéve valamennyien fellebbeztek.

Közvádló Noficzer Ferenczet kivéve, a többi vádlottra nézve szintén fellebbezett.

A széplopókra nézve azonban, a hozott itéletben megnyugszik.

Szabó Györgyöt (ki az itéletben meg nyugodott) és Mark Valentint (kinek megszökésétől lehetne tartani) — kivéve — a többi elitélt szabadlábra helyeztetett.

KELE.

A soproni kereskedelmi s Iparkamara köréből.

1526. sz. / 1880. *Hirdetmény.*

A mult tanév kezdetével nyilt meg Budapesten a középipartanodai első (általános) osztály az idei tanév kezdetével pedig meg fognak nyittatni annak szakosztályai jelesül az épitészeti, az általános és gazdasági gépészeti, a szervetlenek vegytanával kapcsolatos vegy-, ipari- és a vasipari szakcsoportok.

Ezen az iparoktatás terén kifejtett örvendetes körülmény oly megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy a tanterv az alulirt kereskedelmi és iparkamaránál betekinthető és hogy mindenkinek irásbeli megkeresésre is a kivántatott közelebbi felvilágositás készségesen megadatik, ez esetben azonban az illetők felkéretnek, azon szakosztályt, melynek tantervét megismerni óhajtanák, határozottan megnevezni.

Sopron, 1880. julius 16.

A kereskedelmi és Iparkamara.

Helyi hirek.

— *Névünnep.* Berzay Elek köztiszteletü s közszeretetü k. r. házfőnök ur 17én tartá névünnepét minden rendü és rangu tisztelgők jelenlétében. Megyei alispánunk Svastics Benó ur szivélyes szavakban köszönté fel a nap ünnepeltjét. Majd főt. Dolmányos György ny. tanár ur, a ház nestora, köszönté fel, mire

---

kösé csak az időközi szivből eredő kaczaj és az öreg olykori nyögése vegyült.

A leányka 18 éves lehetett, nyulánk karcsu termettel, ábrándos kék szemekkel és szeretetet eláruló szemekkel, melyekből mindamellet őszinteség tükrözik ki; — egy könnyü horgalt kendőcske takará gyengéd vállait, melyen holló hajzata hullámokban omolt alá. — Az ifju deli termetü, nyilt tekintet, magas homlok és merészséget eláruló apró bogár szemei a férfit mutaták benne, — ruhája bizonyos csinnal és izléssel volt rajta és egész modora és viselete a szelid, a rendszerető és mértékletes ifjat mutaták benne. — Az őket követő öreg nő évkorát bajosabb lenne meghatározni, mert daczára annak, hogy teste görnyedt és haján az ősz dere meglátszott, mégis — különben redős arczán az élet tavaszának rózsás pirja látszott, mely mindamellett azon kétséges fehérbe olvadó szinnel látszék egyesülve lenni, mely már hosszu betegséget és rövid idő multán halált jelent. Szerintünk a hatvanas években lehetett.

A kis társaság lassacskán elhaladott a Kálvária előtt és épen most a sirkert előtt mennek. — A fiatal pár a sirkert előtt megállott.

„Az ott szegény anyám sirja!“ — mondá az ifju egy sirra mutatva, melynek keresztje a hold fényében fehérlett. —

A leányka sóhajtott.

„Mennyire szerettem őt, mint gyermek anyját csak szeretheti és ő is gyengéd anyai szeretetével árasztott el és a kegyelten halál elszakitotta tőlem; — miért nem inkább engem vitt a sors le a setét sirba, talán jobb lenne! anyám még fiatal volt és még élvezhette volna az élet gyönyörüségeit, mig én! — — — nélküle csak keserü az élet és pusztaság minden!“

„Vigasztalódjál édes Gyulám! az Isten igy akarta és nekünk zugolódás nélkül kell türünk intézkezéseit; lásdd nekem is meghalt az atyám és anyám is, csak nagyanyámat tartotta meg az Isten számomra, ki fel is nevelt, — hidd el nekem nagyon fáj, hogy drága szülőimet olyan korán elvesztettem, de egyrészt kárpótlást lelek kedves nagyanyám anyai bánás módjában, másrészről igaz szerelmed s kevés idő alatti egybekelésünk nyujt enyhet és vigaszt!“

„Hagyd el édes Vilmám! te csak fel sem birod fogni az iszonyu veszteséget és fájdalmat, mit a szülők elvesztése okoz; — igaz, hogy te nem is ismerted szülőidet és igy a fájdalom, melyet az ismeretlen szülők halálának tudata okoz, csak annyiban érezhető, amennyiben tudod, hogy ők kik voltak. — De én — ki a jó szülők valódi jóságát tapasztalni megtanultam, — érzem az iszonyu fájdalmat és tudom, mit tesz a szülőket elveszitení!“

„Mit láttok ott kedves gyermekeim?“ — kérdé az éltes nő, látván, hogy a fiatal pár a temetőajtónál megállott. —

„Semmit kedves nagyanyám!“ — viszonzá Vilma. —

Gyula sóhajtott.

„Mindent tudok, — mondá a nagyanya közelebb jöve — de... jaj! mi ez?...“

„Az Istenért mi lelte kedves nagyanyám!“ — kiálták a gyermekek egyszerre, látván, hogy az öreg elhalványul és tántorogni kezd. —

Már-már közel volt hozzá, hogy elessék, midőn Gyula karjaiban tartá az öreget.

„Mi lelte kedves nagyanyám?“ — kérdé kétségbeesve Vilma. —

Az öreg nem birt szólni, fejét lelógatá és szájából vizcseppek folytak.

„Ismét a gyomorgörcs!“ — mondá Gyula. —

Vilma látszólag megnyugodott; — néhány másodpercz mulva a roham elmult és a fiatalok a nagyanyát karánál fogva vezetve folytatták utjokat. —

„Az átkozott gyomorgörcs ismét utolért — kezdé az öreg — már látom, hogy csak ereim utolsó lüktetésével fog tökéletesen elhagyni; — a betegség megröviditi életemet. — Csak lassan menjünk, mert nagyon rosszul vagyok.“ —

És a kis társaság a gyönyörü és kellemes nyári éjben szép lassan haladott végig a temető-, ujváros- és olai utczákon, mig nem az utóbbi utcza egyik házában eltüntek.

II.

Amint a kis társaság hazaérkezett, az öreget azonnal ágyba fektették és miután Gyula megigéré, hogy reggel idejekorán ismét el fog jönni, — illedelmes bucsu után eltávozott.

„Valódi angyal — susogá magában — mintha csak az ég választotta volna számomra; mint szeret, mily nyájas, szende és erényes. — Szinte őrültté tehet a gondolat, hogy valaha elszakittatnám tőle! de ezt ki tenné?... nincs ellenségem a városban, aki tán boszut akarna rajtam állani, a nagyanyja is most már gyermekének nevez, szülői pedig nem lehetnek ellene és — — az enyémek sem, mert azok már régen porladoznak és az áldást az Urtól kérik, itt hagyott gyermekeik számára; különben nem rendelkezem e vagyon felett? igy nem lesz oka senkinek sem szegénységemet latra vetni; van házam, szőlőm, szántóföldem és néhány száz forintom, melylyel mesterségemet bármikor megkezdhetem és nem lesz e egy csinos és takaros kis feleségem?! — oh! hisz mi mindketten összeillünk, ő is, én is — árvák vagyunk; — de hiszem, hogy a szivünk körül font jégkérget felolvasztja a kölcsönös szeretet, mely sziveinket felheviti!“

Ilyen beszélgetés közben egy csinos külsejü háznál megállott, kulcsot vőn ki zsebéből a kaput felzárta, bement és a kapu kellemetlen reczegéssel tevődött be utána és rá hallani lehetett a zár forgását.

* * *

(Folyt. köv.)

a mézajku házfőnök sziv érzelmes szavakkal válaszolt s több pohárköszöntés közt megemlékezett kir. törvényszéki elnök ur sokat szenvedett nejéről is, ki pár hét alatt édes otthonába megérkezend. A nemeslelkü házfőnök urnak itt is kivánunk hosszu boldog életet. Éljen!

— *Hymen.* Takács János kormendi takarékpénztári titkár jul. 19 én vezette oltárhoz Nagy-Kanizsán Zók Nándor kir. adópénztárnok ur kedves és müveltlelkü leányát, Zók Lenke kisasszonyt. Fellegtelen boldogság kisérje frigyöket!

— *Erdösi Eugenia* kisasszonyt balaton-füredi vendégszereplésében nagy elismeréssel fogadták. Örvendünk, hogy Nagy-Kanizsa város szülöttje mindinkább hódit müvészetével.

— *Meghivás.* A nagy-kanizsai kereskedelmi testület f. é. jul. hó 22-én délután 5 órakor a Nagy-Casinó helyiségében rendes közgyülést tart. A közgyülés tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a pénztári számla vezetéséről. 3. Az ez évi költségvetési előirányzat tárgyalása és az évi járulék megállapitása. 4. Belus József elhalálozása folytán megürült keresk. ülnöki állomásnak választás utján leendő betöltése. 5. Az alap szabályok értelmében 4 választmányi tag kisorsoltatván, az állomások választás utjáni betöltése. 6. 3 tagu számvizsgáló bizottság megválasztása. 7. A tagok által netán beterjesztendő inditványok tárgyalása.

— *Derék* tüzoltóink jótékonyczélu mulatsága a Práterben kitünöleg sikerült, hajnali négy órakor ért véget.

— *Mély* fájdalom érte Dr. Práger urat és családját, veje Österreicher Sándor ismeretlen okból jul. 20 án öngyilkos lőn.

— *A burgonya* árulására nézve piaczunkon többfelül panasz merül fel, árulják zsák számra s egyik zsákban több vagy kevesebb van, czélszerübb volna rendeletileg intézkedni, hogy kiló szám árultassék, igy egyik fél sem csalódnék.

— *Tüz volt* két izben is nálunk, daczára a nagy melegség- és szárazságnak, mind két helyen hamar elfojtatott, derék tüzoltóink gyors megjelenése által.

— *Beszélik,* hogy Kis Kanizsán egy vagyonos polgár neje a féjj verése következtében meghalt. Tartózkodunk a név felemlitésétől s csak mint felmerült hirt emlitjük meg.

— *A zala-egerszegi* ösk. tüzoltó-egylet által a f. é. julius hó 4 ére hirdetett s tánczczal összekötött tekeverseny a kitüzött napon megtartatott, s daczára a szeles időnek igen szép számu és diszes vendég koszoru jelent meg, — a melylyel ismét megmutatta városunk a vidékének t. közönsége hogy minden jó és üdvös czélért lelkesülni tud, — befolyt belépti dijakból 102 frt 20 kr, teiülfizetésekből 17 frt 20 kr, eladatott 420 tekejegy 20 krajczárjával 84 frt. Befolyt összesen: 203 frt 40 kr. Kiadás a nyeremény tárgyakkal együtt 99 frt 98 kr, maradt tiszta jövedelem 103 frt 42 kr, az egylet pénztára javára. Felülfizettek: Rosenberg Sándorné 1 frt, Fischer László 60 kr, Hollósy József 60 kr, Walentiny Gyula 60 kr, N. N. 2 frt, Drugovits Károly 60 kr, Theodorovits Károly 80 kr, Kolbin N. 10 kr, Farkas Dávid 1 frt 80 kr, N. N. 20 kr, N. N. 20 kr, Wágner Ágoston 1 frt. N. N. 20 kr, N. N. 60 kr, N. N. 40 kr, Martinkovics Lajos 50 kr, Kubass Mihály 60 kr, N. N. 20 kr, N. N. 80 kr, N. N. 10 kr, Györy Kálmán 60 kr, Horváth Zoltán 60 kr, Marton Lajos 80 kr, Krosetz János 60 kr, Weisz Eduárd 80 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, Czukelter Gyula 20 kr, N. N. 10 kr. N. N. 10 kr, Szabó Géza 20 kr. Összesen: 17 frt 20 kr. Ugyan ez alkalommal ajándékozott egyletünknek, az őrszoba diszitésére Ragendorfer F. és Grünbaum M. kereskedő czég egy szent Fló riánt ábrázoló aranyozott keretü s olaj nyomatu képet. Fogadják mind a mulatságon résztvett t. vendégek, mind a nemes keblü felülfizetők és adakozók az egylet részéről kijelentett nyilvános köszönetemet. Zala Egerszeg, 1880. jul. 15-én. A rendezőség nevében: Majer Ákos, főparancsnok.

— *Csengery naplója.* Csengery Antal, mint emlitettük terjedelmes s nagybecsü naplójegyzeteket hagyott hátra. E naplóban Csengery hiven megirta mind azon eseményeket, melyek közvetlen az első kiegyezés előtt s utána is 1877 óta történtek és pedig nemcsak azokat, melyekben neki közvetlen része volt, hanem azokat is, melyek a Deák által folytatott tárgyalások és alkudozásokra vonatkoznak. Ezeket Deák akkor mindjárt hiven és részletesen elmondta Csengerynek, egyenest azzal az utasitással, hogy azok a történelem számára följegyeztessenek, sőt a fontosabbakat maga diktálta le neki, ugy hogy a naplójegyzetek jóformán Deák és Csengery közös hagyatékának tekinthetők. E nagybecsü följegyzések fogják megadni az 1870 iki kiegyezés valódi történetét, közrebocsátásuk azonban egyhamar még nem várható. Deak ugyanis azt a határozott utasitást adta Csengerynek, hogy a naplójegyzetek csak a jelenlegi uralkodó halála után bocsáttassanak nyilvánosságra.

— *Színházi krónika.* Keszthelyen f. hó 17-én Tokayné K. Mari asszony utolsó előtti vendégjátékául „A toloncz", Tóth Ede pályanyertes énekes népszinmüve került szinre. A rendezésben kifogásolnunk kell, hogy Tokayné asszony éneklésre utaltatik. Angyal Liszka szerepét karöltve azzal a plastikus mügonddal kezelte, mely a szinpadi alakitásnak, teremtésnek maradandó értéket biztosit, de Tokayné egyáltalán ne énekeljen. Kárpáthy (Miklós) hangjánál volt és sok igyekezettel alakitott. Pesti Mrawcsákja nem is játszható jobban. Az egybevágóság általánvéve elég takaros volt. — Vasárnap, 18 án Kelemenné Gaál Laura ujonan szerződött tag első fellépteül Szigligeti „Czigány"-a adatott. E jeles szinmü sentimentális hatása most sem maradt el. Pesti Lajos a czimszerepben csinos routinnal mozgott. Kárpáthyné (Rózsi) a szerencsétlen czigányleány alakját élénk üdeséggel szinezte. Méltán nyerte az ismételten nyilatkozó tapsviharokat. Kelemenné (Rébék) természetes játéka folytán beválik. Kárpáthy (Gyuri) ma kiváló érzéssel játszott. Lipthay (Peti) is jól megállta helyét. Nikó Lina (Évi) most kevésbé tetszett. Jámborinak (Kurta Gergely) különben nem rosz naturelljét most is tönkretette habozása. — Közönség mindkét alkalommal közép számban volt jelen. Kulysses.

— *Horváth Feri* hegedümüvész Keszthelyen f. hó 17-én és 18-án a Schilliuszky- és Niessner féle vendéglők nyári helyiségeiben hangversenyt adott, mely alkalommal szép technikáját előnyösen mutatta be; müsorozata — dicséretére legyen mondva — jobbára magyar zenemüveket karolt fel, természetesen Reményi „Repülj fecském"-je és ami nélkül hegedüversenyt ma már nem is képzelhetni, Ernst „Velenczei karnevál"-ja is ott szerepelt. A nagy számu hallgatóság elismeréssel tapsolta meg a müvészt.

— *A „keszthelyi* jótékony nő-egylet„ a „Niessner féle vendéglő nyári helyiségében f. hó 24-én tombolával egybekötött tánczestélyt rendezend saját jótékony czéljaira.

— *A Balaton átuszója.* Szekrényesy Kálmán dsidáskapitány arra vállalkozott, hogy a Balatont keresztül uszsza. B. Wesselényi Miklós is megtette, hogy a tihanyi félszigetről átuszott a somogyi partra, de Szekrényesy B.-Füredről Siófokig akar uszni, ami hasonlithatlanul nagyobb távolság, mintegy tizezer ölnyi. A merész uszás napja julius 25 re van kitüzve. Szekrényesy reggel 9 órakor minden készülék vagy tömlő nélkül, csupán csónaktól kisérve kél vizi utjára s délután 2—3 óra közt remél a siófoki uszodához érni.

— *Zalamegye.* Alsó-lendvai járás. Őszi buza és rozs jó, a tavaszi rozs jó, az árpa jó közép termést igér. Zab jól áll. Kukoricza és takarmány jól mutatkozik. Gyümölcs és szőlő kevés. Csáktornyai járás. Őszi árpa és rozs jó közép termést igér. Tavaszi buza és árpa szinten jó közép aratást mutat. Széna kevés, egyéb takarmány jó. Szőlő kevés. Egerszegi járás. Rozs, árpa és buzatermése jónak mutatkoznak. Kanizsai járás. Rozs jó eredményt ad. Buza és árpa szintén jó termést igérnek. Mesterséges takarmány kitünő. Szőlő szépen fejlődik, gyümölcs kevés. Keszthelyi járás. Buza, árpa és zab jó termést igér. Kukoricza és burgonya jó közép termést mutat. Szőlő kevés. Letenyei járás. Buza, rozs, árpa jó közép, zab, repcze, tengeri és hüvelyesek jó termést igérnek, takarmány közép. Novai járás. A buza igen jó, a rozs ritkás, árpa, zab és burgonya jó termést igérnek. Tengeri, zabos bükk ny jó közép termést adnak. Széna kevés. Szőlő jó középszerü termést igér. Tapolczai járás. Buza, rozs és korai árpa jó közép termést adtak. Zab szintén kielégitő termést igér. Kukoricza fonynyad. Szőlő szépen fejlődik.

— *Árverés* Zalamegyében. Barics Ferencz 1139 frtra b. ingt. jul. 24-én Hodosánban. — Hauzirkl József 605 frtra b. ingt. jul. 30. Diszelszőczön. — Bognár István 536 frtra b. ingt. aug. 14. Nagy-Kanizsán. — Hegedüs István 566 frtra b. ingt. aug. 7. Galambokon. — Cserenkó Imre 694 frtra b. ingt. aug. 25. Felső Hahóton. — Horváth János 506 frtra b. ingt. aug. 17-én Ujlakon. — Benedek Farkas 965 frtra b. ingt. aug. 11. Kis-Apátiban. — Tuboly Jenő 2333 frtra b. ingt. aug. 28. Szent-Liszlón — Ifj. Kovács Ferencz 800 frtra b. ingt. szept. 13 án Nemes-Vitán.

— *Rövid hirek.* Blaháné Emsben van. — Somoskeöy Gézát aug 8-án Bpestre hozzák. — Id. Peregi Mihály Győrváros érdemes polgára meghalt. — Francziaországban az adó lejebb szállitatik. — A kaliforniai aranybányák feltalálója meghalt. — Seemann alezredes nem fogadja el a zászlóügyébeni párbajkihivásokat. — Hermann Ottó Francziaországba utazott a phylloxera tanulmányozására. — Kerekes Samuel „Bem-album"-ot ad ki. — Ballagi Károly sopronmegyei tanfelügyelő a borsodmegyeivel kerületet cserélt.

Ki nyert?

Temesvár jul.	17-én:	59. 16. 72. 15. 46.
Bécs	„ „	31. 35. 36. 7. 21.
Grácz	„ „	15. 64. 66. 69. 52.

Vegyes hirek.

— *Pápán* nagy ünnepélyességgel helyeztek emlékkövet azon házra, melyben Jókai Mór deákkorát tölté, a „Pápai Lapok" ez alkalomból Jókai ifjukori arczképét s a ház akkori s mostani rajzát közli.

— *A bécsi* „lövész-ünnepély nagyszerüen sikerült, ottani munkatársunk kedélyesen le is irta, de térszüke miatt jövő számunkra kelle hagynunk.

— *Rémitő felfedezés.* Az ugodi urodalom egyik kerülője napokban a „Kopasz" nevü erdőrész sürüjében egyszerre egy hullára bukkant, mely már egészen összeaszva, — fej nélkül hevert egy fa alatt. Jelentést tett a faluban és sokan a helyszinére érve megtalálták a főt is fent a fa ágai közt feunakadva, s a ruha foszlányokból következtetve a hullát Lamperth György h. Bödögéről még f. évi március hóban eltünt földmüvesének tartják, ki hihető, hogy itt magát felakasztotta, s idővel a test saját sulyánál fogva szakadt el a főtől.

Papirszeletek.

— Mondja meg nótárius uram — igy szólitja meg mosolyogva őt egyik compossessor — mikor szólamlott meg falunkban az első szamár?

— Hát csak most ép e pillanatban, — felelt a falu pennája.

A muzeumba ment inasával egy angol s ott egész kényelmesen szivarra gyujt. Az őr hozzá lép s igy szól:

— Uram, aki itt szivarozik 5 forint büntetést fizet

— Itt van egy 10-es.

— De nem tudok visszaadni.

Az angol erre egész hidegvérrel más szivart vesz elő s e parancsszal adja inasának:

— Jon, szivarozd le a másik 5 forintot.

Ha pénzed van, mindened van, ha pénzed nincs, semmid nincs. A fődolog tehát, pénzt keresni. Keress pénzt feleség nélkül, ha pedig a nélkül nem találsz, feleséggel.

Egy törvényszéki elnök meglátogatta valamelyik területi hatáskörébez tartozó járásbirószágot s bámult azon, hogy a rabok milyen könnyen vallanak.

— Mi az oka? — kérdé a járásbirótól, — talán csak nem piskótával tartják őket?

— Nem bizony, hanem kenyérrel és vizzel, de ugy, hogy egyik nap csak vizet, másik nap csak kenyeret adunk.

Miért nem megy ön haza? kérdé az éjjeli őr egy férfitől, ki saját háza előtt való kőpadon ült.

— Tudja barátom, ma már egyszer kidobtak a korcsmából; mikor haza mentem kidobott a feleségem másodszor, annyi becsületérzésem pedig van, hogy harmadszor nem engedem magamat kidobatni; hanem megvárom mig elalszik a feleségem, akkor aztán szép csendesen bemászok az ablakon.

A katonák gyakorlatot tartottak; két vidéki ember nézegeti. „Ejnye komám, nézze csak miért állanak egy lábon a mi fiaink, a katonák. „Lássa tisztölt komám uram, azért tanitják arra meg őket, hogy ha a háboruban az ágyuholyóbics elviszi az egyik lábukat, akkor a másikon megállhassanak."

Szerkesztői üzenet.

4182 N. E. Pécs. Az előbbi számokkal már nem szolgálhatunk.

4183. „Betyárlegény", — „Ha az idő", — „Régi módi" népdalok nem közölhetők.

4184. M. Szombathely. Intézkedtünk, az igért czikket elvárjuk. Üdvözlet!

4185. Cs. Köszönet A „Tanügy" első száma hozza a jkönyvet.

4186. O. A. Kár e szép kis költeményért, hogy utolja nagyon is prózaias kidolgozásu.

4187. P. G. Több példányt küldendek ha meg jelennek, egyszerre.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

honnét:

Vonat szám		Ora Perc.	Idő
207 Eszék, Mohács, Dombovár		5 10	reggel
215 „ „ „		2 30	délut.
209 „ „ „		11 1	éjjel
202 Buda-Pestre	(gyorsvonat)	5 55	reggel
204 „	(postavonat)	2 6	délut.
212 „	(vegyes vonat)	11 20	éjjel
313 Bécsbe (Szombathely, Sopron- felé)		6 15	reggel
301 „		11 50	éjjel
315 Sopronba		3 40	délut
205 Prágerhof Kottori, Csáktornya		4 55	reggel
203 „ „ „		2 47	délut
201 „ „ (gyorsv.) „		10 50	éjjel

Érkezik Kanizsára

honnét:

210 Zákány felől		5 27	reggel
216 „ „		1 41	délb.
208 „ „		11 1	éjjel
211 Buda-Pestről	(vegyes vonat)	4 15	reggel
203 „	(postavonat)	2 5	délut
201 „	(gyorsvonat)	10 30	éjjel
302 Bécsből		4 1	reggel
314 „		10 15	éjjel
316 Sopronból		12 5	délben
202 Prágerhof felől	(gyorsvonat)	5 37	reggel
204 „ „		1 20	délut
206 „ „		10 50	éjjel

A Balatonon való hajózás.

Balaton-Füredről indul a Kisfaludy-gőzös reggel 9 órakor Siófokra. Ugyan onnét indul délután 3½ „ „ naponta, mig hétfőn kivételesen reggel 7 órakor

Siófokról indul délelőtt 11 órakor Balaton-Füredre
„ „ délután 5 „ „
Kivételesen szombaton és vasárnap Siófokról a délután 5 óra helyett indul Füredre 8 órakor.

Felelős szerkesztő: Bátorfi Lajos.

HIRDETÉS.

SCHMID H.

Budapest, váczi-körut 72. szám.

gépgyáros és fő-ügynöke a

MARSHALL SONS & CO. L.mtd.

czégeknek Gaiusborough Angliában ajánl

gőzmozdonyokat legujabb szerkezettel fa-, köszén és szalmafütésre,

cséplőgépeket legujabb szerkezettel, kettős tisztitó szerkezettel, szabadon mozgható választó hengerrel, tüzelőkészülék szab, biztositó öntápláló készülékkel vagy anélkül

Továbbá:

őrlőmalmokat szij- és fogaskeret hajtásra, saját gyártmány angol rendszer szerint, és minden a mezőgazdasági szakmába vágó gépet

Árjegyzéket és felvilágositást nyujt STEINITZ MÓR Nagy-Kanizsán.

84 6—6

HIRDETÉSEK.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

tisztelettel alólirt igazgatósága ezennel jelenti, hogy **Zala-, Somogy-, Baranya- és Vasmegyék** részére kiterjedő hatáskörrel

Nagy-Kanizsán vezérügynökséget

állitván fel, annak vezetését

GUTMANN S. H. URRA

ruházta, kit egyszersmind a tüz-, szállitmány- és jégbiztositási ágazatokban jogérvényes biztositási **kötvények kiállitására és károk felvételére, ugymint ezek azonnali kifizetésére** is felhatalmazott. **Budapest**, 1880. januárban.

A Magyar-franczia biztositó-részvénytársaság igazgatósága:

SCHWEIGER. MOSCOVITZ.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólirott tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta s a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztositási ajánlatok elfogadtatnak s a biztositási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágositások legkészségesebben megadatnak.

Biztosit pedig a társaság

a) **tüzveszély és robbanás** által okozott károk ellen;
b) **jégkárok** ellen
c) **szárazon** vagy **vizen szállitott javak** károsodása ellen;
d) **az ember életére** minden ismert módozat szerint.

A *Magyar-franczia biztositó részvény-társaság*, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millio arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany forint

készpénzben befizettetett, s részint a főváros legelső pénzintézeteinél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, m. évi oktober 14-én tartván alakuló közgyülését melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választattak meg:

Választmány.

Elnök: **Bittó István**, ő fels. val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresztese, orszg. képv. stb Budapesten.
Alelnökök: Báró **Bánhidy Béla**, földbirtos, orszg. képv. stb. Budapesten. **Bontoux Jenő**, a párisi Société de l'Union générale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasut igazgatósági tagja stb. Párisban.
Neuwelt Armin kir. kereskedő, tanácsos nagy-kereskedő.
Lovag zápori **Regenhart Ferencz**, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.
Svab Károly földbirtokos, orszg. képviselő stb. Budapesten.
Báró **Tinti Károly** cs. kir. kamarás, az oszt. déli vasut alelnöke, az oszt. urakháza tagja stb. Bécsben.

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor a magyar jelzálog-banknak igazgatója.
Lánczy Leo, a magy. alt. földhitel részvény-társaság igazgatója Budapesten.
Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.
Serrehource Jos. Mária Emil, a párisi Société de l'Union générale vezérfelügyelője Párisban.

Igazgatóság

Igazgatók: **Dr. Hiller Albrecht**, köz- és váltó-ügyvéd Bécsben.
Kistenmacher Károly a „Hoffmann József" nagykereskedő cég főnöke Budapesten.
Schweiger Marton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.
Vezérigazgató: **Moskovicz Lajos** Budapesten.

Tekintve e társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén levő, hazánkban is nagyobbrészt ismert és köztiszteletben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztositó társaság mind ez ideig, mely a biztositó közönségnek annyi garantiát nyujtott volna, mint amennyit neki e társaság mindjárt kezdetben nyujtani képes, s a midőn a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jelleme egyrészről teljes biztositást nyujt arra nézve, hogy a társaság üzletvitele a méltányosság, a pontosság és a legszigorubb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészről a szakvezetés avatottsága az iránt is kezességül szolgál, hogy a társaság a dijtételek megszabásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

Amidőn tehát tisztelettel alólirott a biztositó t. közönség bizalmát az általa kepviselt társaság iránt ujból felhivja és kéri, megjegyzi egyszersmind, hogy a vezérügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van és hogy tüzbiztositási ajánlatok a már felállitott ügynökségek által készségesen elfogadtatnak. maradván teljes tisztelettel

Nagy-Kanizsán, 1880. május hóban.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság
vezérügynöksége Nagy-Kanizsán,
GUTMANN S. H.

989 25—52 Kerületi ügynökség Sümeghen **Epstein V.** urnál.

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar
gép- és tüzoltószerek
gyár, harang
és
érczöntőde

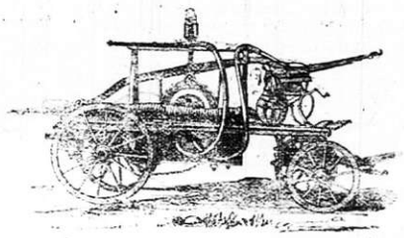

WALSER FERENCZ

Budapest,
Rottenbiller utcza 66. sz.

90 14—52

Hazánk legnagyobb korszerüen berendezett gyára harangok tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály **a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi**, melyben **kizárólag honi munkaerő alkalmazása mellett**, minden czélnak megtelelő **szivattyuk és kutak** készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bérmentesen szolgáltatnak.

A gyár főktelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utcza 12 szám alatt létezik.*

Schaumann Gyula-féle

Eddig elérhetlen hatásában a könnyebb megoldásra vonatkozólag nehezen emészthető étkekre, **emésztés, vértisztitás, táplálás és testerősitésre.** Ezáltal a napoukinti kétszeri folytonos használat után mértékletes szerül használ még makacs betegségeknél is, u. m.: **emésztési gyengeség-, zaha-égetés-, viztolulás a hasgilisztánál, veszteglőség a bélnél, tag gyengeség, aranyér szenvedés, mindennemü görvény, golyva, fehérkor, sárgaság, idült bőrkiütés, időközü főfájás, fereg- és kőbetegségeknél, benyálkásodás a benőtt köszvénynél és a gumóságnál.**

Az ásványvizek gyógyszer gyanánti használat mellett, előtte ép ugy mint annak használata alatt, valamint utólagos gyógykezelésnél is kitünő szolgálatot tesz.

Kapható annak készitőjénél, **gazdasági gyógyszerész Stokerauban** és az **osztrák-magyar állam minden gyógyszertárában**, valamint **Nagy-Kanizsán** Práger Béla, **Zala-Egerszegen** Hollósy E. gyógytárukban.

Megrendeléseknél legkevesebb két skatula utánvét mellett küldetik. (13 21 25)

Mária-czelli
gyomor-cseppek,

jeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen,

és fellülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, roszszagu lehellet, szelek, savanyu felbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugyokképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomor görcs, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége étel és ital által, gilisztа, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Kapható: Práger Béla ur gyógyszertárában Nagy-Kanizsán, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Károly,
„az örangyalhoz" czimzett gyógyszertárában
64 13—52 **Kremzierben, Morvaország.**

FONTOS

messze-, rövid- és gyönge látóknak.

A legjobb szemüvegekkel szolgál jótállás mellett

HELFY B. látszerész

Nagy-Kanizsán a „Korona" átellenében.

Aneroid-Barometerek minden nagyságban a meteorologiai és földmagneti intézetből vizsgálva. Szemüvegemet és aneroid-Barometereimet 8 napi próbára adom. 109 1—*

Van szerencsém értesiteni a t. közönséget, hogy külföldről hozzám gyümölcs üvegek kötéséhez kitünő minőségü

Pergament hólyag-papir érkezett

ára ivenkint csak 5 kr., méterenkint csak 20 kr., ajánlom becses figyelmükbe.

Postai rendelések ennek fordultával eszközöltetnek.

Tisztelettel
Wajdits József.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 25-én. 60-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt.
fél évre . . 4 „
negyed évre . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr
NYILTTÉRREN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.“

A lapszerkesztési részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wassa-ház.
Bérmentetlen levelek, csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tüzoltó-egylet“, a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „n.-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a n.-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Zalai borászat.

(Folytatás.)

A Balaton melléke hegyvidéki tanács midőn pincze-szövetkezete alapján pénzzel rendelkezhetnék — jó formán nem várná azt, hogy vinczellér és pinczemester képző iskolát a kormány állitson fel kebelében, vagy a mennyiben ennek alapja a tapolczai felsőbb népiskolában már letéve van, ezt emelné mind tanerői, mind felszerelése tekintetében olyan fokra, hogy az felelhetne meg mind azon követelményeknek, melyek mind a szőlő növénytani életének; mind a szőlő minden oldalu mivelésének; ugy a borkészités lehető legjobb módszerének minél általánosabb elsajátitása és életbeléptetése által az egész hegyvidéknek biztos és hasznot nyujtó élet alapjául szolgálhatna. E végből a szőlőszet és borászat elemeinek tanitása már a népiskolai tantargyak közé is felvétethetnék, hogy a leendő birtokos közönség már a gyermekkorban meg szokja élete alapjávali foglalkozását és vérévé váljon annak ismerete minden mozzanatában. Ezt a hegyvidéki tanács mind elrendelhetné, életbeléptethetné.

De voltak az orsz. borászati congressusnak olyan kérdések is eszmecseréül kitüzve, melyek egyenesen a helyi érdekek szerint megoldandóknak itéltetnek: mind azokhoz a hegyvidéki tanács nyujthatná a megoldási módozatokat a helyi érdekek ismerete alapján legbiztosabban, ilyenek: a szőlő telepek ujjitása czéljából ajánlható-e a földforditás? és ha igen mily mélyen? Tudjuk azt, hogy meredek hegy oldalokon, vagy laza talaju partokon a sebes esők mily pusztitásokat tesznek a felporhanyitott földben a tőkék körül és a gyökerekről mikép ragadják alá a földet, ezért az országos értekezlet a helyi érdekek szerint hozta csak javaslatba a szőlők ujjitásánál a földforditás alkalmazását, s az egyes birtokosnak jól esik az, ha a tapasztalás által bebizonyitott müvelet szerint intézheti czélját biztosan — erre a hegyvidéki tanács a valódi tekintély. — Ugyan a hegyvidéki tanács tapasztalati adataiból alapithatja meg a szőlők ujra ültetésénél a szokásban levő különféle ültetési módok közül, melyik a legbiztosabb eredményü; melyik elfogadható tehát a helyi viszonyok alapján. Hány évi forgója legyen a szőlő ujjitásának? — (talán a phylloxera is a kivénült, korhadt szőlő tőkék gyökerein fejlődött ki.)

A hegyvidéki tanács adhat alapos utasitást, irányt a trágyázás alkalmazása tekintetében, minő trágya s mily idő közökben használtassék. — A szőlőtőke alakitásától sok függ annak egész életére s termékenységére nézve, ugy a különféle fajok különféle metszési, mivelési módokat kivánnak termésük biztositása tekintetében, e téren is a hegyvidéki tanács tapasztalati adatai alapján lehetne a legbiztosabb haszonnal járó müvelési módot gyakorlatba venni sat. Nincsen olyan mozzanat a szőlőtőke élete és kihasználása munkálásában, melyet a tapasztalás és tudomány ne irányozhatnának, lehetőleg jó eredményről ne biztosithatnának, mint a melyek a hegyvidéki tanács választott tagjainál a bizalom szerint is már megvannak.

PARRAGH GÁBOR.

A vadász-ünnep.

— Eredeti tudósitás. —

Bécs, 1880. évi julius hó 18-án.

Bécs, az óriási világváros ma az öröm tengerében fürdött!

Az alsó ausztriai vadász-szövetkezet zászlófelavatási ünnepélyt rendezett, mely alkalomra zászló anyául ő felsége Erzsébet királynét volt szerencsés megnyerni, ama királynét, ki előtt tiszteletét és szeretetét népe soha sem mulasztá el megmutatni.

Kora reggel, midőn még a nap jóformán első sugarait sem veté, a roppant háztengerre, midőn még az érzékeny intelligentia Morpheus lágy karjaiban ringatódzott, midőn még a nyers csőcselék hallatá az árpalé sajtolta durva faragatlan dalokkal vegyült kurjantásait, — midőn még az egész város egy szunnyadó testhez hasonlitott; — ma már a máskor még holt utczákon az óriási néptömeg tarka vegyüléke hullámzik, ki-ki siet utja felé. — Az egyes városrészekből behat a belvárosba a gyülekezőre hivó vadászkürt, melynek tompa hangja roppant távoláról tanuskodik.

A kürt a kivancsi népet is ki csalta duzzadó párnái közül, — és nem csekély élénkség mutatkozott a külvárosokból besietők között, kik örömtől sugárzó arczczal foglalták el a városba vezető utak mindegyikét és igy nem csuda, ha a város minden oldalról már a kora reggeli órákban körül volt véve a kivánczsi nép által. — Szokatlan élénkség mutatkozott a császári burgban, a Grábenon, a Duna parton és a Wien folyó mentén és a várost körülövedző boulevardon.

Reggeli 6 és 7 óra között a vadászok összegyültek a „Rudolf koronaherczeg kaszárnyában“ mindegyik csapat hazájából hozott zenebandájával; — a kaszárnyát belathatlan néptömeg vette körül, mely egészen fel a Börsengassen — hol a menet a Schottenringre jutott — egészen a „Hotel France“-ig huzódott a Ferencz körutig.

A „Rudolf koronaherczeg kaszárnya“ különböző kapuin hatolt ki a vadász csapat és a „Ringstrasse“-n az Augartenbrücketől, a Dunától egész a Ferencz körutig terjedő óriási tért elfoglalta.

Pont kilencz órakor a menet rendbe hozatott és a következőleg összeállitott programm szerint megindult: egy csapat lovasitott rendőrség, egy tüzoltó zenebanda, az első tüzoltó zászlóalj, a diszmenet rendezőség elnöke Aigner József M. ur a rendező tagokkal Hammerer Herman és Hassinger Gusztáv urakkal lovon és végre egy katona zenebanda.

A külföldi vadászok mint vendégek és pedig jöttek: amerikaiak, belgák, észak- és délnémetországiak, angolok, francziák, olaszok, schweicziak, magyarok és erdélyiek.

A szövetkezeti vadászok és pedig képviselve volt: Csehország, Bukovina, Dalmatia, Galiczia, Istria, Krajna, Karinthia, Morvaország, Alsó- és Felső-Ausztria, Salzburg, Szilézia, Steierhon, Tirol (diszkocsival), Voralberg, a bécsi vadászok diszkocsija a szövetkezeti zászlóval és tisztelet őrrel, a polgármester a bécsvárosi diszkocsiban, a rendezők diszkocsikban (6 darab), lovasitott bécsi vadászok, zenebandák nemzeti viseletben, minden szolgálaton kivül levő rendező tag, bécsi vadászok, czélzők, intők és a záradékot képezték a tüzoltó egylet 2, 3, 4. és 5. zászlóaljai.

A vonat megindult és példás rendben haladott a Ringstrassen végig, mindenütt zajos örömmel, üdvözletekkel fogadtatván; — a palátokon lengtek a Magyar, Osztrák és Bolga nemzet, valamint Bécs város lobogói; minden balkon diszesen volt decoralva és ha hozzá vesszük még azt is, hogy a néptömött ablakokból, balkonok és tribünökről, angyalarczu fiatal hölgyek, éltes nők etc., kedves fejbólintással és fehérkendő lobogtatással integettek a nap hőseinek, mit ezek zajos köszöntéssel zászló hajtogatással fogadtak; — valóban imposans látványt nyujtott.

Minden egyes csapat előtt nemzeti zenéje haladott és épen a karimás sárga szalmakalapu schweiziek haladtak el előttünk, midőn a Rákóczy induló jelzé, hogy a magyarok jönnek. — Mindenütt ujabb élénkség mutatkozott, az ablakokon feszült figyelemmel várakoztak a közeledő csapatra és megszünni nem akaró

TÁRCZA.

Nyári dal.

Forró a lég, meleg a nyár,
Csak ny y ég az egész határ
Pitypalatty!
S zizzeg a nagy buza tábla,
S vigan cseveg a madárka:
Pitypalatty, pitypalatty!

Reng a kasza aratásra,
Gyül a marok nagy rakásra,
Pitypalatty!
S zengő dalok édes árja
A vidéket által járja,
Pitypalatty, pitypalatty!

Titkos szellő könnyű szárnya
Néha-néha száll a tájra,
Pitypalatty!
S átjárja a tikkadt léget,
Felüditi a vidéket
Pitypalatty, pitypalatty!

S ha a szellő lelke elhal,
Ujra zendül a madárdal,
Pitypalatty!
S pajzánkodva, majd itt majd ott,
Kiáltja e kedves hangot
Pitypalatty, pitypalatty!

Milyen hallgat kisded fészke,
Buza rengeteg tövébe,
Pitypalatty!
S csak körüle szóll, de benne
Hallgat, mintha néma lenne,
Pitypalatty, pitypalatty!

De ha fészkét, tova hagyja,
Ujra csattog kedves hangja,
Pitypalatty!
És örömmel szerte zengi,
Ha elhagyja, ujra kezdi
Pitypalatty, pitypalatty!

MAROSHALMI GYULA.

A megtört szív.

— Beszély. —

Irta: **Szommer Sándor.**

(Folytatás.)

„Kedves nagyanyám, te nagyon betegnek látszol lenni; — én orvost fogok hivni — Bárcsak ne eresztettem volna Gyulát haza!“

„Hivj kedves gyermekem egy orvost, mert nemcsak betegnek látszom, hanem az is vagyok, nagyon rosszul érzem magamat!“

Egy negyed óra mulva megjelent az orvos. — Megvizsgálta a beteget és aggodalmas arczot vágott.

„Mióta szenved ön gyomorgörcsben?“ — kérdé a betegtől. —

„Már néhány éve; — de csak időnként szokott jönni rövid időre, de akkor nagyon elővett.“ —

Az orvos tintát, tollat, papirt kért.

„Nemde kedves doctor ur, nem aggodalmas a beteg állapota?“ — kérdé Vilma az orvostól tört német nyelven. —

„A beteg megnyugtatására orvosságot fogok irni, de tudom, hogy hasztalan“ — viszonzá az orvos szintén német nyelven, mit a beteg nem értett — „és kötve hiszem, hogy a holnapi reggelt megérje; — azért figyelmeztetem, — tegye meg a kellő intézkedéseket, mert a beteg állapota sokkal komolyabb, semhogy kétséget lehetne támasztani annak felgyógyulása iránt;“

Az iratot ott hagyta és távozott. —

Vilma külsőleg nyugodtnak látszott, de belsejét a kétségbeesés majd szétzuzá; nyugodtnak látszó, de mindamellett zavart halaványarczczal köreledett a beteg ágyához.

„Mit beszéltél az orvossal kedves gyermekem?“ — kérdé a nagyanya tört beteg hangon. —

„Egészséged felől valamelyest, kedves nagyanyám!“

„És mivel biztatott?“

„Hogy.... fájdalmaid.... rövid idő mulva... megszünnek!“ — viszonzá Vilma, mint a ki nem akar ajtóstól a szobába rohanni. —

„Válaszod kétértelmü. — Gondolhatom, hogy felgyógyulásom által, vagy halálom által szünnek meg fájdalmaim; mindamellett megértettelek, és magam is érzem, hogy az ur pálczát tört felettem. — Te nem akartál a réméhirrel megijeszteni gyermekem, pedig magam is tudom, hogy rövidesen meg kell halnom; — de kérlek csak azt mondd meg, hogy mikorra véli az orvos halálomat bekövetkezőnek, mert ezt tudni akarom, minthogy halálom előtt még egy fontos ügyet kell teljesitenem.“

„Kedves nagyanyám!“ — mondá keserves zokogásba kitörve Vilma. —

„Ne vonakodjál a valót megmondani gyermekem, mert ez által jobban gyötörsz; az idő érzem rövid lehet, siess!“

„Az orvos nyilatkozata szerint halálodnak a reggeli órákban kell bekövetkezni; — vajha nem ugy lenne!

„Ugy fog lenni gyermekem, mert érzem meghalok; — küldj gyorsan valakit Gyulaért, vele kell még beszélnem.“ —

Vilma a szobából távozott, de néhány másodpercz mulva ismét megjelent. —

„Hiszem kedves nagyanyám, hogy Gyula rövidesen itt fog lenni, már elküldtem érte.“ —

„Értésére adattad, hogy miért hivatom, hogy utolsó kivánságom vele beszélni?“ —

„Nem, kedves nagyanyám, ezt nem tettem!“ —

„Helyesen drága gyermekem; ülj most ide az ágyhoz, mert nem birok olyan nagyon beszélni.“ —

Vilma szótlanul ült az ágyhoz és nagyanyjának a dunyhán heverő kezét megcsókolá. —

„Gyermekem! — folytatá a nagyanya elhaló bágyadt hangon — az óra közelg, melyben elfogunk egymástól válni, de csak rövid időre, — mert ha még oly hosszu életü leszek is, halálod előtt fogod még csak belátni, milyen rövid az ember élete, habár azt az élet viszontagságai nem ritkán mutató hosszunak jelelik is.

Ugy emlékszem, mintha ma lenne, midőn árván maradtam és igy mint most te, én is egykor nagyanyám halálos ágyán vettem tőle az utolsó utasitásokat, melyek jól hatottak reám és melyek egész életemen át vezéreim valának. — Sokat, nagyon sokat akartam mondani, amit a sirba kell vinnem, és csak nagyon kevésre, de mindamellett életedre nézve fontos ügyre akarlak figyelmeztetni, melytől életed boldogsága vagy boldogtalansága leszen függővé téve.“ —

„Gyermekem, te menyasszony vagy és a közel jövőben fogsz férjeddel oltár elé lépni anélkül, hogy én ott áldásomat adhatnám reátok. — Légy elővigyázó, mert te csak egy gyengéd nő vagy, és rokon, barát nélkül állsz a puszta világban; — nem lesz senki, aki elhagyatottságodban mentőleg vagy védőleg nyujtaná feléd kezét és ha önmagad nem birod becsületedet fenntartani, ha nem lész képes érzelmeid és természeted urává lenni, a vélt polcz-

„Vivát!“ és „Hoch!“ kiáltásokkal fogadták őket. — Mindenki előtt feltünt, hogy tisztelt hazánkfiai nem szokásos zsinóros ruhákban jelentek meg. — Közülök csak egy tette magát nevetség tárgyává, ki a csinos vadásznuhát, fekete frakk, fehér pique nadrág és óriási firmátlan czylinderrel cserélte fel, melyhez persze a puska sehogysem illett. — Kedves honfitársunkat követték a testvérnemzet Erdélyország szálas fiai; — ezekről a bécsi „Vorstadt Zeitung“ így ir: „széles válluak, izmos termetűek és magas alakok; igaz hü német arczkifejezéssel birnak. — Valódi székelyekre mutatnak!“ — A jámbor lap maga magát hazudtolja meg, mert a valódi székelyeknek nem szokott német arczkifejezésük lenni, ergo nem is hasonlithatnak a németekhez! — A két testvérnemzet fiait egy jól szervezett katona magyar zenekar kalauzolá, — de nem német születésü magyar katonák, hanem mind tiszavidéki magyar fiuk! —

Ismét egy pár csapat vonult el előttünk mig végre a tiroliak jöttek.

Szenteljünk ezeknek is néhány sort. — Az egész csapat közül a tiroliak keltettek legnagyobb sensatiót; — ők történetileg is megemlékeztek őseik viseletéről és életéről; — egy 82 éves aggastyán vitt elől egy már rongygyá vált zászlót, melynek rudján csak itt-ott lógtak egyes darabkák, melyeknek csekély jele mutatja egykori fehér kék színét. — E zászló alatt harczolt és e zászlóval kezében mentette el egykori gazdája Hofer András Tirolt és azért nevezik Tirol megmentőjének. — Az aggastyán, ki a zászlót viszi a halhatatlan hősnek veje és neve: Holzknecht. — Az öreg elérzékenyülve sirásra fakadt, midőn az átlyukasztott zászlót, melynek szinei elhalványultak, remegő kezibe vette; — egy darabkát leszakitott róla és azt Dr. Aterzinger jegyzőjüknek nyujtá e szavakkal: „Tartsd becsületben, atyád e zászló alatt harczolt!“ — Ezután jött a tiroli diszkocsi, mely valóban az igazi vadászat egyik legkitünőbb tényezőjét ábrázolá; az egész, óriási szikladarabokból állott és élethiven nyujtatott a közönség szemei elé, melyen a tiroli sziklaerdők fái diszelegtek; — a gyönyörü hegyvidék majd minden Flórája képviselve volt. — Fent a sziklacsucson ült a „Tirolia“, Dr. Aterzinger leánya, ki valóban képes volt a közönség meglepetését előidézni, mi zajos tetszésben nyilvánult. — Valódi német, izmos és mégis méltóságos leányalak, ki valódi méltósággal viseli gyönyörü barna fürtü fején a reá helyezett tiroli koronát. — Az arany ruha emeli a gyönyörü alakot és ő kedvesen viszonozta a vadászok és a közönség örömrivalgását, a roppant koszoruk és csokrok özöne repült hozzá az ablakokból és tribünökről és ő mindezt gyönyörrel fogadá, habár csudálni lehet, hogy borzasztó melegben a napon rosszul nem lett. — Körül volt véve tiroli vadászoktól, melyek között egy 8 éves fiu is volt, ki dédunokája ama Speckbachernek, ki a tiroli szabadságharczosok parancsnoka volt.

A vonatot zárták a bécsi vadászok diszkocsijukkal, mely aranyból készült; — ezen tizenhat gyönyörü leányka foglalt helyet az osztrák melléktartományok ruháiban, kiket a legfelül ülő „Austria“ védett; — mind gyönyörü imposans nőalakok. — A vonatot számtalan privatkocsi követte, közötte néhány az udvarból, melyekben helyet foglaltak Albrecht és Frigyes főherczegek, több fhgnők és palota hölgyek.

Igy haladtak a Ringstrassen végig a Ferencz József kaszárnyáig, melynek tágas gyakorló téren történt a zászlószentelés.

A első vendég Lajos Viktor főherczeg $^3/_4$10 órakor megjelent és midőn a főherczeg megjelenésénél az ott levő és az oltárt épen levenni akaró fényképészt felhivták, hogy hagyja el az ünnepélyhelyet, — a főherczeg szivesen mondá: „Hagyják munkáját végezni, még hosszu idő van!“ — Nemsokára reá megérkeztek: Károly Lajos főherczeg nejével, Ferencz Ferdinánd Este fhg., azután Rainer fhg. Mária fhgnővel. — 10 órakor megérkezett herczegprimás Kutschker segédeivel, kit a fhgek szivesen üdvözöltek. — Mig a bibornok egy rövid imát tartott, megjelent: Haymerle báró minister, Albrecht és Frigyes fhgek és Erzsébet fhgnő. — Lajos Károly élénken társalgott Weyl költővel és Kremser zenecomponistával.

$^1/_4$11 órakor udvari kocsiban jött a királyné főudvarmestere Nopcza báró és főudvarmesternője Goëss grótné; — a király főudvarmestere Hohenlohe herczeg akkor már ott volt. — Rövidesen reá egy kétfogatu egyszerü kocsiban jött a királyi pár; — a királynő barátságos mosolylyal és bólintással fogadott el egy óriási csokrot, melyet a salzburgi vadászok hoztak számára. — Lajos Károly fhg. a királynak tisztelgett, a királynénak megcsókolá kezét és rövid szavakban köszönetét fejezé az ausztriai vadászok nevében, királyné ő felsége kegyelmes megjelenéséért és ismételve felkérte a magas asszonyt, hogy mint zászlóanya szerepeljen. — A királyné barátságosan válaszolt néhány szó által.

Ezután a szokásos ünnepély következett, ima és szegbeverés; Dr. Kopp a szövetkezet elnöke köszönő beszédet intézett a királyi párhoz, a hg primáshoz, és az öt negyedóráig tartó ünnepély $12^1/_2$ órakor végződött.

A csapat a Dunán az Asperabrücken haladott keresztül és mondhatni, hogy az Asperngasse legcsinosabban volt decorálva; — közvetlen egymás mellett állanak itt a „Hotel Kronprinz von Österreich“ és „Hotel De L' Europe“, állitólag mindkét épület a trónörökös tulajdona.

A hotel „Kronprinz von Österreich“ gyönyörü volt. — A három balkon páratlan diszü; a balszélen az osztrák és magyar lobogók és czimerek, a jobb szélen az osztrák és belga lobogók és czimerek és a középen az osztrák, magyar és belga lobogók czimereikkel. — A Károly szinház és az egész praterstrasse diszlett. — A vonat mindenütt örömujongással fogadtatott és haladott a lövöldéhe, hova délután mintegy 3 óra tájban értek. — A magyar lobogó sehol sem hiányzott, de a több helyen künn lengő „fekete-vörös arany“ zászlókat a rendőr igazgató bevonatta és már délután sehol sem voltak láthatók.

Nehogy az embertömegben ki ne ismerjem magamat, a menetet megelőzendő kocsiba vetém magamat és a lövöldébe hajtattam. — A lövölde egy magában véve nem igen érdekes, — csak a vadászoknak; de a bécsieknek bátran szemeikbe lehet mondani, hogy több szelet csaptak mint ami csakugyan való volt. — A nagy tér közepén volt kiállitva a czéltáblák közt kisorsolandó adományok, köztük Károly fhg ajándéka is; jobbára vadász eszközök, ezüstözött puskák és pisztolyok, ezüst ékszerek, a király és királyné olajfestésü képe és a trónörökösé, ez utóbbi mint vadász levéve. —

Az étcsarnok és a konyha tudom jobban érdekelné gazdasszonyainkat; — tehetségem szerint megkisértem leirni.

Az étcsarnok deszkából épitve, körülbelül akkora, mint a kanizsai indóház a pályaudvarral együtt, melyben teritve volt néhány ezer személy számára. — Minden nemzetnek megvolt a szakosztálya és igy mindegyiknek külön ajtón kellett bemenni, hogy megjelelt helyére juthasson; — a csarnok felső részén volt felállitva a szószék, mely felett a király életnagyságu olajfestésü képe volt elhelyezve, élethüen lefestve mint vadász. — A konyha az étcsarnok fele nagyságu tere lehetett hat darab takaró tüzhelylyel, melyek egyike akkora volt mint egy locomativ a hozzá tartozó szenyes vagonnal és azonkivül még egy vagon nal. — Ezeken olyan vasfazékokban főtt a krumpli, hus, majorság etc., melyeknek egyike nagyobb volt egy jókora sifonernél. — A kamrában kocsi szám volt felhalmozva a majorság és egyéb hus és főzni való, és hogy rövid legyek, a konyhában mintegy háromszáz szakácsné foglalatoskodott.

Minden kitünően sikerült!

Csak azt a bakot lőtték a bécsiek, hogy az ünnepélyt a várostól olyan messze tartották; — a Prater és Freudenau közelebb lett volna és a vidékieknek kellemesebb. — A por nagy volt a meleg olyan borzasztó, hogy a sorból ki is estek, mig mások jónak látták a sorból elmaradni és bérkocsiba ülni és ugy kihajtatni. — Hogy is ne? — én kocsin mentem és egy negyed óráig mentem az öreg Dunáig a városon végig; — mig az ezen keresztül vezető „Reichs“- vagy „Kronprinz Rudolf-brücken“ keresztül haladtam, ismét egy negyed óráig tartott és a hid tulsó oldalától a lövöldéig ismét egy jó negyed óra kocsin a távolság. — Gondolhatja most a tisztelt közönség, hogy ily borzasztó melegben reggel 6 órától d. u. 3 óráig a forróságban lenni nem tréfa; minden 20—30 lépésnyire volt egy orvos felállitva, hogy az előforduló bajon segitsen. — A menet tagjai verejtékben fürödve értek ki, káromkodva mint a jégesö. — Asztalomhoz néhány salzburgi ült, kik panaszkodtak nagyon, mondván: „Ha ezt tudtuk volna, nem érték volna meg a bécsiek, hogy ide jöttünk volna hazánkból!“

Künnt minden méreg drága volt; egy 8 kros pohár sör 14 krajczár, egy portió 24 kros sajt 32 krajczár etc. — A vadászok közül sokan voltak, kik szerény anyagi helyzet miatt az étcsarnokban a „banquetten“ részt nem vehettek, — gondoskodhatott volna a rendezőség olcsóbb élelemről is.

Ha érdemes volt-e Amerikából, Angliából, Franczia orszagból, Belgiából, Itáliából etc. mint vendég idejönni? az már a kérdés dolga! és mi azon a nézetben vagyunk, hogy jövőre mindenkinek el fog a kedve menni Bécsbe jönni, hogy itt izzadjon, fáradjon, fizessen és koronként koplaljon vagy szomjazzon, semmiért és csak azon veszik észre magukat, hogy pénzük elfogyott. — Ezt, nézetünk szerint, jótékonyabb czélokra fordithatták volna, hol köszönet várt volna reájuk, nem pedig ami Bécsben várt reájuk!

SZOMMER SÁNDOR,
épitészettan hallgató.

---

ról örült gyorsasággal fogsz alázuditatni az iszonyu mélységbe, hol vagy saját szégyened öl meg, vagy pedig el fogsz tipratni, meg fogsz követtetni a világ által; — mert olyan körülmények között még rokonok sem nyujtanának segedelmet, még kevésbé tehát vidékiek!“

„Oh kedves nagyanyám! mennyire fájlalom az iszonyu veszteséget, melyet halálod nekem okozni fog; — még most sem akarom hinni, hogy az csakugyan be fog következni. — Fájlalom kedves nagyanyám, hogy kétséget támasztasz abban, valjon jövőre is ura fogok-e maradni érzelmeimnek és természetemnek; — miért ne? — és ha egyedül fogok is itt állani a világban minden rokon nélkül, nem venne-e Gyula védő karjai közé, hogy a világ netáni üldözéseitől megmentsen? vagy csak talán nem akarod épen hinni, hogy Gyula oly elvetememült tettre képes legyen?... oh, ezt lehetetlen hinned, mert meg vagy győződve róla, hogy Gyula kimondhatatlan nagyon szeret és kész érettem — ha kell — életét is feláldozni.“

Csendesen gyermekem! nem tudjuk más bőrében ki lakik; — soha se dicsérjük a napot lenyugta előtt, mert az olyan csalfa, mint maga a világ; nem tudjuk mit rejt magában a közel jövő és midőn legközelebb véljük a czélt hozzánk, akkor csap fejünk felett le a dörgést és villámlást tartalmazó zivatar és csak akkor ábránduluuk ki mámorunkból, midőn azt veszszük észre, hogy tökéletesen átáztunk; azért kérlek, vigyázz magadra!“

Vilma épen válaszolni akart, midőn az ajtó felnyilt és azon Gyula belépett.

Vilma sirva fogadta; — arcza komoly, sőt szomoru és halavány gondteljes kifejezésü volt; — az öreg az ágyban halotti nyugodtsággal feküdt, csak gyenge pihegése és a szemeiben csillogó könnyek tudaták, hogy él. —

Gyula kellemetlenül látszott meglepetve lenni és a következő pillanatban Vilma ajkairól hallá a megdöbbentő hirt, mely a nagyanya halálát jelezé.

„Gyula fiam!“ — szólt a beteg.

„Parancsol néni!“ — mondá Gyula odasietve. — Ez elnevezést mint régi ismerősök és szomszédok használta az öreg hiányában, kit különben is „néni“-nek nevezhetett, mert nála öregebb volt.

„Meg fogok halni! — hörgé a haldokló — utasität az életbe veletek már nem adhatok, mert nincs időm. — Vezéreljen bennetek az ég! — Minthogy azonban menyegzőtökön jelen nem lehetek és áldásomat reátok nem adhatom, esküdjetek itt halottas ágyamnál ez ünnepélyes pillanatban egymásnak örök hűséget és én meg foglak bennetek áldani!

Gyula megesküdött, hogy Vilmán kivül soha senki sem fog neje lenni és az eskü Vilma is után mondá. — Ekkor az öreg fekvőhelyéből félig felemelkedett, áldólag emelé kezeit az egymást átkarolva tartó párra, arczát ég felé irányzá, néhány szót mormogott és szemei könnyeztek. —

„Tehát a lakodalom mint már régebben meghatároztuk, jövő év május 1 én lesz!“ — mondá a nagyanya.

A gyermekek igennel feleltek.

„Még egyet igérjetek meg, mielőtt elvá lok tőletek.

„Mit kiván? — kérdék mindketten egy szerre. —

„Hogy halálom bekövetkezte vagy más akadály miatt a menyegző nem fog elhalasztatni!“ —

(Folyt. következik.)

A soproni kereskedelmi s iparkamara köréből.

1615. sz. 1880. *Hirdetmény.*

Lüttichben székelő consulunk jelentése szerint több ottani fakereskedő Magyarországban nagyobb vásárlásokat tenni s e czélból nagyobb erdőtulajdonosokkal üzleti összeköttetésekbe lépni, esetleg egész erdőket megvásárolni óhajt. Ez oly megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy különösen a cserfa az, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik, és hogy az érdekeltek ajánlataikat akár a nagyméltóságu magy. kir. földmivelési-, ipar és kereskedelmi ministeriumhoz, akár a nevezett consulátushoz juttathatják.

Sopron, 1880. julius 20-án.

1670. sz. 1880. *Hirdetmény.*

A Sopronban, Nezsideren, Kőszegen, N.-Kanizsán, Keszthelyen, Perlakon, Csáktornyán és Bellatinczen állomásozó császz. kir. katonaság, ugy a Sopronban, Kőszegen és Nagy-Kanizsán állomásozó honvéd csapatok által szükségelt kenyérnek, zabnak, szénának, alom- és ágyi szalmának 1880. évi szeptember 1-től számitott egy évre való biztositása végett, a soproni csász. kir. élelmezési raktár igazgatóságának hivatalos helyiségében f. é. julius 30-án d. e. 10 órakor ajánlati eljárás fog tartatni.

Erről az érdekelt felek azzal értesittetnek, hogy a közelebbi feltételek a soproni csász. kir. élelmezési raktár irodájában, valamint a Kőszegen, Sopronban, Nagy-Kanizsán elhelyezett honvéd csapatok igazgatási bizottságainál betekinthetők.

Egyes hirdetményi példányok kivánatra az alulirt kamaránál is kaphatók.

Sopron, 1880. julius 20-án.

A kereskedelmi és iparkamara.

Helyi hirek.

— ***Nagy-*** és ***Kis Kanizsa*** városok egyesülését a belügyi ministerium jóváhagyta.

— ***Nagy-Kanizsaváros*** képviselőtestület julius 21-én délután rendkivüli közgyülést tartott, melyben elnöklő polgármester ur előadá: hogy Csengery Antal országgyülési képviselőnk elhunyta alkalmával tartott előbbi közgyülési határozata folytán a küldöttség Bpesten megjelenése, tisztét teljesité, mely alkalommal szivélyességgel és bizalommal fogadtattak. A gyülés tárgyai valának: Az uj épitmények ideiglenes adómentesitése tárgyában határozattá emeltetett, hogy községi adómentes lesz az állami adómentességhez hasonlóan mindazon uj épület, melynek terve 3 év alatt benyujtatik, 4 év alatt felépittetik. A piaczi előbbvásárlási rendezéshez szóló inditványt a többség elvetette. — Albanich Kálmán rendőrbiztos 200 frttal jutalmaztatott s alkapitányi helyettessé egyhangulag megválasztatott. — Az uj vágóhid felépitésére vonatkozó tanácsi előterjesztés elfogadtatott, melyszerint részben mielőbb felépitessék, foganatositás előtt az épitészeti és pénzügyi bizottságnak kiadatni rendeltetett. — A kórház épitésre vonatkozólag felolvastatott a belügyministeri leirat, melyszerint tudomásul adatott, hogy pénzsegély nem adható. A képviselő testület mindemellett elhatározta a kórház épitését, a megyéhez kérvény nyujtandó be a kórházi alaphoz tartozó telkek nyilvános árverés utján való eladhatására nézve.

— ***Nyilvános bucsu.*** Miután mai napi családommal együtt Nagy Kanizsáról végkép Győrbe távozom, lehetetlen volt minden ismerősömtől, jóakaróimtól, vagy barátaim- és collegáimtól elbucsuzni, a nyilvános tért kelle tehát használnom. Fogadják mindannyian a magam, nőm és napam részéről is őszinte szives üdvözlet mellett azon jókivánatunkat: áldja meg a jó ég mindnyájokat, kérvén: tartsanak meg továbbra is bennünket rokonszenves emlekezetökben, mint mi tisztelettel emlékezünk az itt töltött 8 évi barátságukra. Nagy-Kanizsa, jul. 23 1880. Berecz Imre.

— ***A fentebbi*** sorokhoz mi annyit mondunk, hogy sajnálattal olvastuk el. Nagy-Kanizsára veszteség távozásuk; igaz, ép oly nyereség Győrre nézve. Az önzetlen, szorgalmas és nemes törekvésu zenetanárt és jeles tanképesitésü nejét kisérje szerencse és boldogság! Az ifjuság helyes irányu képesitéseért, a szülőknek szerzett örömökért s a közönségnek gyakran nyujtott szellemi élvezetekért fogadják őszinte elismerésünket s hálás köszönetünket.

— ***Árverés.*** A főtéren levő Kiss féle házat önkéntes árverésen a dél-zalai takarékpénztár vette meg mint többet igérő 4000 frtért, árverező fel Fesselhófer József ur volt, 40 ezer frton felül nem árverezett tovább. Az uj tulajdonos egyesület hallomás szerint párisi bazármód szerint beépitteti az udvart átjárattal a másik utczába.

— ***A nagy-kanizsai*** V. vidékbeli gabona és borvásárra vonatkozó határozatok. 1. Az V. vidékbeli gabona és borvásár f. évi aug. 23-án reggeli 9 órakor az „Arany Szarvashoz“ czimzett szálloda helyiségében csengetési jel mellett megnyittatik és az nap délutáni 5 órakor záratik. 2. Belépti jegyek 1 frtnyi dij mellett a vásár napjáig a titkári hivatalban válthatók, a gabona és borvásár napján pedig csak a pénztárnál kaphatók. 3. Használatra szolgáló és a titkárságnál legkésőbb aug. 20-ig megrendelendő asztalok dija egyenként 4 frt. 4. Azon résztvevők, kik eladás végett bormustrákat kiállitani szándékoznak, megkeresetnek, miszerint a palaczkokat vignettekkel — melyeken a beküldő neve, a szőlőhegy megnevezése, a termés évszáma, az eladásra szánt borok mennyisége és ára kitüntetve legyen — ellátni sziveskedjenek, gondoskodva lesz, hogy minden kiállitónak bora elkülönitve elhelyeztessék, és az

eladó vagy megbizottja által a vevőnek bemutathassék. Intézkedés történt az iránt is, hogy a borkiállításra szinte külön asztalok alkalmazhatók, melyek hasonlólag augusztus 20-ig 4 frtnyi dij beküldése mellett a titkársánál megrendelendők; ez esetben a beküldött palaczkok és a fönmaradó bor a kiállitó tulajdona marad. 5. Sürgönyök föl- és kiadására a helyszinén külön távirda hivatal fog felállittatni, a vásár látogatói fölkéretnek, hogy a hozzájuk intézendő sürgönyöket, gyorsabb kézbesithetés czéljából „gabonavásár" jelzés mellett czimeztessék. 6. A titkárság a létrejött üzletkötéseket a délutáni órákban jegyzőkönyvbe iktatandja. 7. A gabona és borvasúttal gazdászati és ipari gépek kiállitása lévén egybekötve, e kiállitásra a bejelentések a szükségelt térterjedelem kijelölése mellett legkésőbb f. é. aug. 20-ig a titkári hivatalhoz intézendők. 8. Küldemények és levelek: „A nagy-kanizsai gabona és borvásár rendező bizottságának N.-Kanizsán" czimzendők.

— *Kinevezések.* Az igazságügyi minister Kaposy Antal nagy-kanizsai kir. törvényszéki dijnokot a nagy-kanizsai-, Gerencsér György zala egerszegi dijnokot pedig a z.-egerszegi kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

— *Hymen.* Szilágyi Lajos csáktornyai uradalmi tiszt jul. 20-án vezette oltárhoz Bakó Erzsike kisasszonyt Felső Rajkon.

— *Gyászhir.* Özv. Thassy Gáborné, született Dervaricз Rozália asszonyság Czigány Bertalanné édes anyja 74 éves korában Szent-Adorjánon jul. 20-án meghalt. Béke hamvain.

— *Ebben a forróságban.* Sümegh város elöljáróságа belátva szükséges voltát egy közös vágóhidnak a városon kivül épitetésre; a közóhajuak tett szólgálatot azzal, midőn a vérpad valahára készuek mondható; sajnos azonban áll ugyan, de használatba még most sem vétetett. Mult héten olvastuk, hogy Kőszegen a postamester kholerában halt meg. Ha e veszedelmes nyavalya elterjed, oly esetben mennyi a rendelet!? a helyek tisztán tartása, fertőtlenitése stb. tárgyában — a veszély előtt egész nyugodt minden, elnézetik mint ölik, vágják a marhákat benn a városban, mint özönlik a vérpatak az utszákra, mint fertőztetik a lég ezen tikkasztó meleg napokban. Mindennek tudatában az uj vágóhid csak diszelg, a régiek vannak használatban. A város bizonynyal nem disznek épitette, e szerint érthetetlen dolog a vonakodás, — itt erélyes intézkedés és szigoru ellenőrzés kivánatos. Valjon ezen halasztgatásért kire háramlik egy ragályos betegség kitütése esetében a felelősség: a járás, vagy körorvos-, az elöljáróság- vagy tán a mészárosokra e?

— *Szinházi krónika.* Keszthely, 1880. julius 23 án. Mult kedden Tokaynéné Kézsmárki Mari asszony utolsó vendég- és jutalomjátékául adatott „Ármány és szerelem", Schiller szomoru játéka, az első ilynemü darab Karpáthy társulata által. Tokaynénak egész alakitásán a valódi müé vezetet nyujtó, drámai erő lengett át, mely magával ragadta a kis számu hallgatóság kedélyét; Miller Louiza megindító szerepében Tokaynéné igazán csillogtat a müvészetét. Megérdemelte volna a telt házat, valamint megérdemelte a sokszoros kitüntetést. A többi szereplő is nagy gonddal játszott. A még fiatal Hegedüs (Wurm) cselszövő szerepével szép reményekre jogositotta a hallgatót. — Szerdán f. hó 21-én eseményszerü momentum érte a keszthelyi muzsa-templomot; ugyanis helybeli szerző, Mezner Jenő uradalmi gazdatiszt által irt népszinmü: „A betyár boszuja" került szinre, Pesti Lajos jutalomjátékául, Csch Antal gazdász közreműködésével. A mü — mint halljuk — inkább házi, mükedvelői czélra iratott; de bármi czélra készült legyen: ürügynek jó volt arra nézve, hogy valahára telt nézőtért lásson a jutalmazandó. — Bodor István haramia heves szerelemre gyulad a biró lánya, Kati iránt, s birja annak vonzalmát. Nehány actio nélküli, mindennapi situatio. — de annál több jövésmenés után a leány határoz, és nehogy szüleinek kedvét szegje, Bodorról lemond s az alig szivelt Szegedi Jancsit boldogitja napraforgó szerelmével. Már együtt van a násznép; esküvőre indulnak, midőn a megcsalatott haramia pisztolylyal kezében ott terem s mindenek rémülé-ére a vőlegény mellének szegezi azt féktelen dühében. Most hirtelen jobb szelleme szállja meg: a pisztolyt földhöz vágja, áldást rebeg hü lenére és megadja magát a törvénynek. — Ennyiből áll a drama cselekvés, melynek formabeli tökéletlenségeit, a bonyodalmak hiányosságát, a szerkezet összefüggésteleneségét a jó akarat mentheti. Jellemeiben határozott vonás oly kevés látszik, miszerint a szinpad nem mint az élet tükre áll a néző előtt, hanem mint travestiált alakok pályatere, kikről igen jól tudjuk, hogy hivatásuk terheivel küzdenek. Épp e miatt marad halvány lélektani festése is, melylyel a figyelmet igen megszaggatja az egység rovására. „Idő: jelenkor", de a korszellemet nem érezteti. Nyelve annyira ingadozó, hogy Bodor az obligát betyárhangból átcsap az előkelő társalgás mezejére, sőt olykor sentimentális módon áradoz; a többi mellékalak szintugy. — Ha Lessing elvei szerint mérlegelnénk, dicsérnünk kellene; de mivé lenne az irodalom, ha szemet hunynánk a tulságok felett? — Azonban ha az iró szabadságot vesz magának fölépni, joggal teheti ugyanezt a méltányos kritika is. A közönség tapsra-készebb része számtalanszor kihivta szerzőt, s lelkesen megéljenezte ugy őt, mint a szereplőket is általában. Az est legkellemesebb benyomását Cseh Antal mükedvelése idézte föl, ki szép baritonját mindnyájunk gyönyörüségére a legelőnyösebben mutatta be, ugy a magán énekben, (sárga csikóm), mint a Nikó Linával énekelt duettekben. Szünni nem akaró „hogy volt" után a müsorba föl nem vett népdalokat is énekeltek zugó tapsvihar által koronázva. — 22 én népszinmü-irodalmunk egyik legragyogóbb gyöngyében, Csepreghy örökbecsü „Piros bugyelláris"-ában gyönyörködtünk. Kevés néző vett részt, de ez mindvégig kitünően mulatott. Nikó Lina (Zsófi) elemében volt; szabatos éneke és a legtermészetesebben kezelt alakitása most is felmelegitő hatást eszközölt. Bágyoni mint rendező és ugy is mint Török Mihály, oszatlan tetszésben részesült. Kárpáthy (Csillag Pál) a becsületes manipulans szerepét jól felfogta. Kitüntek még: Pesti (Peták), Lengyel (Leveles) és Zendi (Kósza Gy.) Kulysses.

— *Bogyay Antal ur,* a sümegi járásnak nyolcz és egy fél éven át szeretve tisztelt szolgabirája hivataláról leköszönt. Helyettesnek Soós Pongrácz ur neveztetett ki. Kováts Sándor s. szolgabiró, kit a megyei közigazgatási bizottság szőlővesszőknek egyik helyről a másikra átvitelre kiadott engedély miatt, minden kihallgatás nélkül egyidőre hivatalos ténykedéstől fölmentett: állásába vissza helyeztetett.

— *Jégeső.* Folyó évi jul. 18-án a gőrbői határban mintegy 15 perczig jég esett. Éppen N. Görbön bucsunapja levén, több szőlős gazda kedvét lehütté, amennyiben a sürün hullott kemény mogyoró kárt okvetlen okozott.

— *Tüzesetek.* Alsó-Lendva mellett Peterházán jul. 17-én délután valószinüleg cséplők vigyázatlansága miatt pipából támadt tüz két házat s az ottani tanitó gazdasági épületeit teljesen megsemmisitette. Másnap Pákán a villám egy házba ütött s 5 ház elégett.

— *A déli vasut* által Budapesten felállitandó üzletigazgatóság szervezése erélyesen folyó, úgy hogy semmi kétség sem lehet az iránt, miszerint az üzletigazgatóság aug. hó 1-én működését már megkezdheti. Az igazgatóság különböző szolgálati ágaihoz mintegy 56 hivatalnok lett az utóbbi napokban beosztva, illetőleg kinevezve, megtörtént továbbá az üzletigazgatóság főnökének megválasztása is, mely állásra Bram Miksa kir. tanácsos a társulat eddigi képviselője, üzletigazgatói rangban és minőségben neveztetett ki.

— *Alsó-Muraköz,* 1880. julius 20-án. Tekintetes szerkesző ur! Van szerencsém tudomására juttatni, hogy Dr. Apáthy István a letenyei kerület érdemteljes országos képviselője vasárnap, julius 18 án a letenyei választó kerület muraközi részét megjelenésével szerencséltette, a hol is minden egyes helységben a legnagyobb lelkesedéssel fogadtatott. Községből-községbe banderium élén egy hoszu kocsisor választói kisérte, és beszámoló beszédje, a melyben országgyülési tevékenységét ecsetelé, szünni nem akaró eljenzéssel fogadtatott. Érdemes képviselőnk azon megnyugvással távozhatott körünkből, hogy a polgárok iránta a legnagyobb ragaszkodást tanusiták, melyből bátran következtetni lehet, hogy a jövő uj választáskor a polgárok összesége személye és elve körül ismét csoportosulni fog. Midőn ezen pár soraimat becses lapjának hasábjába foglalni kérem, maradok tekintetes szerkesztő urnak mély tisztelettel alázatos szolgája Rózsay Mór, körorvos.

— *Felső-Szent-Erzsébeten* f. hó 20. estve 10 órakor a villám özv. Kálmán Józsefné épületébe csapott és egész lakháza rögtön lángba borult. A vihar, mely majdnem orkánná változott, az égő zsaratnokokat a szomszédok épületeire tova szórta, és mondhatni, hogy öt családnak lakháza, mellék épületei, szabadon állott széna kazala egyszerre égett. Hajba Ferencz tégla istálója falán kivül 4 lak, melléképületei, s az özvegynőnek két tehene, házi butora, a több családnak is eleségök s egyéb ingóságaik, nem különben a már csürbe takaritott gabonakészlet mind... mind... hamuvá lőnek! Biztositva, — egyetlen kiskoru árva részén kivül — mi sem volt. A szenvedett kár számitásom szerint — 5000 frtra tehető. Alsó-Szent Erzsébet, Németfalu és Ramocsa derék lakósai a vész helyén azonnal megjelenvén, a bősz elem terjedését, csupán ezen községek férfiai hathatós segélyei által lehetett megakadályozni. Gózon Imre.

— *Csengery* mell-szobra. Zichy Antal a főv. egylet egyik értekezletén bejelenté azon inditványát, hogy a fővárosi közgyülés Csengery halála alkalmából a szokásos részvét nyilatkozatok mellett mondja ki azt is, hogy Csengery mellszobrát elkészitteti s alkalmas helyen elhelyezi. Csengery oly kiváló tagja volt a főv. képviseletnek oly sok szolgálatot tett a tanügyekben, hogy méltó, miszerint emléke maradandóan megőriztessék. Vele kezdhetnék meg a tervezett mellszobor csoportot. Ezen inditvány nézeteltérésekre adott alkalmat s többen óhajtják, hogy csak általában mondják ki a megörökitést, (akár szobor, akár kép, vagy ösztöndij alapitás által.) Az értekezlet abban állapodott meg, hogy a közgyülés elé oly módon vitessék az inditvány, hogy csak általában mondassék ki Csengery emlékének megörökitése, a módozat megállapitása s az alak kimondása bizottságra lenne bizandó.

— *Balaton-Füreden* az „Annabál" aug. 1-én tartatik meg. Jul. 25-én a „Flóra bál" lesz.

— *Gyalogolók* B.-Füredről Fiuméig. Gr. Eszterházy Miksa, a magy. athletikai-klub elnöke, nagyérdekü társas kirándulást rendez B.-Füredről Fiumába. A kirándulók gyalog teszik meg az utat, de nem az elsőségért versenyezve, hanem együttesen s collegiális összetartással. E tervről az emlitett gróf a következőt irja: „A gyaloglók élvezete a kényelmére fősulyt fektetvén, menettervem nem az érdekteien s egyhangu egyenes (bár rövidebb) vonalat követi, mely Füredet Fiuméval összeköti, hanem hosszabb félkörben kies, sokszor nagyszerü vidéken, az alpesi és dolomit világ csodáin vezeti keresztül athletainkat a magyar tengerparthoz. Az ut hosszát előleges nézetek szerint körülbelül 650 kilometerre teszem, hegy-völgyek nélkül. Az utazás tartama ehhez mérve 5 hetet fogna igénybe venni? — Időpontul, tekintve a résztvevők el nem foglaltságát, a szünidőket, augusztus és szeptember hónapokat ajánlom. A hőség ily „padestrian" vándorlásoknál könnyebben kerülhető, miután a reggeli s hüsebb délutáni órákban gyalogolni, a déli órákban pihenni lehet. — A pálya 6 szakaszra osztva, a következő lenne: A sorakozás B-Füreden; indulás után a tó északi oldalán haladva Keszthelyig, innen lehető legegyenesebb vonalon (Zala-Egerszeg, Szent-Gotthárd, Feldbach) Gleichenberg érendő el, hol az első hosszabb pihenő lenne." Innen az utat regényes vidékeken, tengeri kirándulásokkal Fiuméig folytatnók. A hazautazás Fiuméből Budapestre vasuton, szállitási kedvezmények mellett.

— *Posta.* Alsó Bagod zalamegyei községben e hó 21-én postahivatal nyilott meg. Kézbesitési körébe tartoznak Alsó- és Felső-Bagod, Boldogfa, Bonczódföld, Böde, Boröndd, Egyházas és Ormánd-Bük, Hagyáros, Hőttő, Kávás, Szent-György, Szent-Pál, Vaspör és Vitenyéd községek, valamint Zéll puszta.

— *Arverés* Zalamegyében. Nagy István 1756 frtra b. ingt. aug. 25. Sümeghen. — Köbli János 928 frtra b. ingt. szept. 1. Nagy-Kanizsán. — Gazsi Józsefné 561 frtra b. ingt. aug. 16. Alsó Rajkon. — Szabó János 593 frtra b. ingt. aug. 2. Tapolczán. — Kuk György 703 frtra b. ingt. aug. 24. — Gardosineczen. — Bakonyi Rozália 460 frtra b. ingt. aug. 5. Hahóton. — Hóbor József 966 frtra b. ingt. aug. 18. Pacsa-Tüttösön. — Tizedes Erzse 705 frtra b. ingt. aug. 23. Nagy-Kanizsán. — Kemsei János 481 frtra b. ingt. jul. 30. Csapin. Császár Ignácz 980 frtra b. ingt. aug. 26. Kapczán (A. Lendva).

— *Rövid hirek.* Berlinben villamosság által hajtott helyi vaskocsik felállitásán fáradoznak. — Skobelev tbnok anyját Ruméliában meggyilkolták. — Brünnben oly vihar volt, hogy több ház tetejét is elhordta. — Kassán a kószahölgyek hajai a kapitányság által levagyattatnak; alkalmazható volna N.-Kanizsán is. — Ő felsége 50-dik születésnapját Bécs nagy fényben ülendi meg. — Herczeg-primásunk 3000 frtot adományozott egy serajevoi kath. templom épitésére. — A bpesti operaház 1885 ben készül el s 2.110,000 frtba kerül. — Triesztnél czápát láttak a tengerben. — A Lafitte-féle kölcsönkönyvtár árverésen eladatott, a 30 ezer kötet 5100 forintért. — A magyar vaspályák tavali jövedelme 2.591,643 frt 36 kr volt. — A lipiki fürdőben jul. 16-ig 511 folyószámban 646 vendég jelentkezett. — Dr Szabóky Adolf kegyesrendi áldozár a magyar ipar érdekeinek fáradhatlan harczosa meghalt. — A görög hadsereg hadilábra állitatott.

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Előfizetési felhivás* Sárosy Gyula összes müveire. Sárosy Gyula a magyar költészeti irodalomban kiváló helyet biztositott magának; lánglelke, kitünő nyelvezete és géniusának merész föllengezése maradandó becsü müveket teremtett, melyek vagy szétszórtan láttak napvilágot, vagy részben az idők nehéz sajtóviszonyainál fogva meg nem jelenhettek, de ezer meg ezer kézirati másolatban keringtek a hazában. Nálánál senki sem dicsőitette nagyobb áhitattal és erősebb phantáziával a magyar szabadságot, melynek zaklatott és üldözött élete oly korán esett áldozatul. Az „Arany Trombita" az 1848 iki események nagy legendája, mely őt az akkori költészet apostolává avatta, mint Kossuth Lajost a politikai téren, kinek ugyszólván sugalmazása nevezett münek izgató iránya, amelynek részleteit Sárosy Gyula ama lázas időszakban templomok szószékein kitünő szavalattal érczes hangon olvasá fel a nép előtt. A „Gyémánt Trombita" az 1849-iki április 14-ének apothéózisa, mely a nemzeti függetlenséget ünnepli. A „Fátyolozott Trombita" a Haynau rémidő és az ötvenes évek gyásza Jeremiás renditő nyelvén és látnoki jövendöléseivel. Egyéb nagyobb és kisebb költeményeinek bűbája, ritka magasztossága és philosophiai alkotása őt legjelesebb költőink diszes koszorujába helyezik. Ezeken kivül emlitendők drámái, melyek közül Monti Vincze „Aristodém" czimü müvének kitünő forditása még nem látott napvilágot. Sárosy Gyula nagy szenvedések és mártyromságok között tünt el a költészet egéről, melynek egyik fénylő csillaga volt; miért is megérdemli, hogy nemcsak összes müveit, hanem életrajzát is lehető részletességben ismerje a hálás utókor. Sárosy Gyula összes müvei, az eddig kezembez került kéziratokhoz képest, 3 kötetben fognak megjelenni, még pedig a következő beosztással: I. „Arany Trombita", „Fátyolozott Trombita" és egyéb hazafias költeményei, köztük számos eddig kiadatlan. II. Vegyes tartalmu költeményei, köztük a „Két müvész" czimü költői beszély és számos egyéb oly vers, mely az 1858 ik kiadásban nem foglaltatik. III. „Aristodém" czimü olaszból forditott verses drámája, humoristikus felolvasása az öt érzékről, levelei és végül terjedelmes életrajza. Ha pedig — a mihez reményt tartok — előkerül néhány lappangó müve, nevezetesen a „Gyémánt Trombita", „A Királyné Titka" s „Az idegenek Aradon" czimü drámái, akkor a 3 kötethez még egy negyedik is járul. Minthogy erre azonban biztosan nem számithatván, meg sem igérhetem, egyelőre csak a nevezett 3 kötetre nyitok előfizetést. Előfizetési ára a három kötetnek (egy egy 16—18 iv) czinos kötésben és a szerző fénynyomatu arczképével 6 frt, melynek fele az aláiráskor, másik fele pedig az első kötet átvételekor lefizetendő. Az első kötet az ősz elején fog szétküldetni. 10 előfizető után tiszteletpéldány jár. Hazafias tisztelettel felkérem Sárosy Gyula barátait, tisztelőit, s általában költészetünk kedvelőit, hogy ezen — a költő legmaradandóbb emlékét képező — vállalatomban ugy lappangó müvei, levelei stb. beküldése, valamint előfizetők gyüjtése által támogatni sziveskedjenek. Budapest, Váczi-utcza 1. sz. Aigner Lajos kiadó.

Vegyes hirek.

— *A népszámlálás* eredménye Boszniában és Herczegovinában. Az occupált tartományokban tavaly tartott népszámlálás eredménye, melyet az idén januárban hirdettek ki, néhány elmaradt község ujabban beérkezett adataival most kiegészitetett. E szerint, mint a szerajevoi hivatalos lap irja, a végleges eredmény a következő, 43 városban, 1 külvárosban, 31 mezővárosban és 5054 faluban, továbbá 169.862 házban van összesen 1,158.440 belföldi lakos (607,789 férfi és 550,651 nő). Ebből 448,613 mohamedán, 496,761 ó hitü, 209.391 r. katholikus, 3426 zsidó, s 249 más hiten levő. — A marhaállomány a következő: van 158.034 ló, 413 öszvér, 2721 szamár, 761.302 drb. szarvasmarha, 775 bivaly, 830,978 juh, 522,123 kecske, 430,354 disznó s 111,148 kas méh.

— *Német herczeg, mint inas.* A német „Revue" Roon gróf hátrahagyott leveleiből töredéket közöl, melyekben a gróf utazását irja le az akkor még csak 18 éves Frigyes Károly porosz herczeggel. Ez utazás Svájczban és Olaszországban történt, s róla Roon gróf leveleiben igen sok érdekes részletet olvashatni. Milanóban komikus helyzetbe kerültek volt a herczeg inkognicziója folytán. A genfi tónál egy öreges urral, G-vel ismerkedtek meg, ki csinos unokahuga és testvére kiséretében utazott. E családdal a gróf s a herczeg Milánó egyik vendéglőjében ismét összetalálkoztak. A városban tartózkodásuk ideje alatt nagy ünnepélyt rendeztek, melyen a herczeg szintén részt akart venni. E czélból kocsit kerestek, de miután nem tudtak találni, az angol felajánlotta a magáét. Midőn a kocsi előhajtatott, Mr. G. kiosztotta a helyeket; ő a hugával a főülésen, Roon és Bismark gróf a hátulsó ülésen, unoka öccse a bakon a kocsis mellett, a „legfiatalabbik pedig kisérőjük, a szolga helyére ugorjék." — Nehéz megmondani — irja Roon gróf, — kinek volt könnyebb visszatartani magát a kaczagástól, kettőnknek-e, vagy pedig a szem b levő fiatalnak ott a szolga ülésén? A dolog

ugyan épen nem volt a herczeg inyére, de az inkognitot meg kellett őrizni, s később a dolog nagyon mulattatta. Mint örülhettek az angolok, midőn a következő reggelen a herczeg és a mi névjegyeinket megkapták, miután mi másnap reggel elutaztunk!"

— *Kolera-eset* Budapesten. Egy Tóth József nevü 4 hónapos gyermek Tóth N. nádor-utcza 66. sz. a. lakó kocsis fia a napokban Budapesten kolerában (Cholera nostras) elhalt. A betegséget a boncroló orvos dr. Babes, dr. Scheuthauer Gusztáv segédje konstatálta. A fővárosi tiszti főorvos ez esetről nem tartotta szükségesnek jelentést tenni a polgármesternek, hogy a közigazgatási hatóság kiterjedtebb óvóintézkedéseket tegyen, mert a felmerült kholera eset épen nem járványos természetü s a forró évszakban rendesen előfordul. Mindamellett azonban szükséges volna, hogy a hatóság a desinfekczióra vonatkozó szokásos intézkedéseit az idén különös szigorral tegye meg. Konstatáljuk, hogy ez évben eddigelé egy hatósági hirdetmény sem jelent meg, mely a lakosságot a fertőtlenitésre felhivná, s nem volt eddig utasitás kiadva, hogy a vásárrendőri vagy orvosi közegek az élelmi czikkek vizsgálatára a közönségnél szorgosabb figyelmet forditsanak.

Papirszeletek.

— Bűnösnek érzi magát? kérdi a vádlottól az elnök.

— Azt csak akkor mondhatom meg, volt a válasz, ha meghallottam, mit vallanak a tanuk.

Mi az élet? Erre egy bölcs igy felelt: az élet nem egyéb, mint egy vasut. Évek a különböző vasuti állomások. A halál az utolsó állomás, az orvosok pedig a fűtők.

Elválás czéljából jelenik meg egy házaspár a pap előtt. Hogy van az, hogy önök most nem férnek meg egymással, hisz tudtommal nagyon jól éltek mindig? szól a pap. Hja, az régen volt, válaszol az asszony, azelőtt ha férjem rám nézett, a szive vert; most pedig, ha rám nés a — botja ver.

Igaz-e, hogy gazembernek nevezte szomszédját? — kérdi a biró a vádlottat. —

„Az igaz, hogy a szomszédom gazember, de én azt nem mondtam!" — felel a vádlott.

Hivatalos piaczi àrak.

Nagy-Kanizsán, 1880. julius 21.

100 kilogrammjával számitva.

Buza 9·—.—10·—. Rozs 8·50— 9·—. Árpa 7·—.—8·20. Zab 7·50.— .—. Kukoricza .—·—9·—. Burgonya 6 ·—.— Borsó ·—.—30·—. Lencse —·—·—28·—. Bab —·—.—12.—. Széna ·—.—1·80. Szalma ·—.—1·20.

1 kilogrammjával számitva.

Marhahus 52·—.—. Sertéshus 60·—.—. Szalonna ·—.—76 Disznózsir ·—.—80. Vörös hagyma ·—.—16. Fogbagyma ·—.—30. Czukor ·—.—50· Bors ·—1·40. Paprika 1·—.—. Szappan ·—.—40.

1 literjével számitva

Ó bor 28—40 kr. Uj bor 16—20 kr. Pálinka 46 kr. Eczet 6 kr. Kiadta:

FARKAS,
v. piacz könyvvezető.

Szerkesztői üzenet.

4188. P. Bpest Az alapszabály mintát közöljük. —

4189. V. „Mikor lesz virágzó iparunk?" Köszönettel vettük, másik ügyben magán levelet irtunk.

4190. S. S. Bécs. A küldemények szállitása beszüntettetett

4191. K. Szombathely. Kritikán aluli.

4192 V. Aratáskor." és a „Pacsirta", igen de amásik kettő közölhetlen.

4193. S. Budapest Vettük.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

honnét:

Vonat szám		Ora	Perc.	Idő
207 Essék, Mohács, Dombovár		5	10	reggel
215 „ „ „		2	30	délut
209 „ „ „		11	1	éjjel
202 Buda-Pestre	(gyorsvonat)	5	55	reggel
204 „	(postavonat)	2	6	délut.
212 „	(vegyes vonat)	11	20	éjjel
313 Bécsbe (Szombathely, Sopron- felé)		6	15	reggel
301 „		11	50	éjjel
315 Soprouba		3	40	délut
205 Prágerhof Kottori, Csáktornya		4	55	reggel
203 „ „ „		2	47	délut
201 „ „ (gyorsv.)		10	50	éjjel

Érkezik Kanizsára

honnét:

210 Zákány felől		5	27	reggel
216 „ „		1	41	délb
208 „ „		11	1	éjjel
211 Buda-Pestről	(vegyes vonat)	4	15	reggel
203 „	(postavonat)	2	5	délut
201 „	(gyorsvonat)	10	30	éjjel
302 Bécsből		4	1	reggel
314 „		10	15	éjjel
316 Sopronból		12	5	délben
202 Prágerhof felől (gyorsvonat)		5	37	reggel
204 „ „		1	20	délut
206 „ „		10	50	éjjel

A Balatonon való hajózás.

Balaton-Füredről indul a Kisfaludy-gőzös reggel 9 órakor Siófokra. Ugyan onnét indul délután $3^1/_2$ „ „ naponta, mig bétűn kivételesen reggel 7 órakor Siófokról indul délelőtt 11 órakor Balaton-Füredre „ „ délután 5 „ „

Kivételesen szombaton és vasárnap Siófokról a délután 5 óra helyett indul Füredre 8 órakor.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉS.

Egy csak nem uj **8 lóerejü** és hason minőségben **egy 10 lóerejü Shutlevorth-féle gőzmozdony,** vala mint egy már **használt, de még jó karban levő gőz-cséplőgép teljes felszereléssel olcsó áron kapható**

PÉCSETT

HABERÉNYI PÁL

gépgyárában, vas- és érczöntödében,

ahol **6, 8, 10** és **12** lóerejü **uj gőzgépek** kazánnal és annélkül is készletben tartatnak; **őrlő-malmok, zuzó-malmom-, cséplőgép-, széna gereblye-, darálógép-,** szecskavágó-, tengeri morzsoló-, szivattyu-, tűzfecskendő és a **gépészeti szakba vágó minden szükséglet, műszaki czélokra vasöntvények** saját és más mintázat szerint is, valamint mindenféle **ércz** és a kereskedelemben előforduló bármily czélu **öntvények** gyorsan, jól és olcsón **készittetnek** és **szállittatnak.** 110 1—6

HIRDETÉSEK.

MOLL SEIDLITZ-PORA.

Csak akkor valódi, ha minden doboz czimlapján a sas és az én sokszorositott czégem van lenyomva.

30 év óta a legjobb sikerek mellett fennáll mindennemű **gyomor betegségek és emésztési akadályok,** (mint étvágyhiány, hasszorulás), **vér utiojás** és **aranyér** ellen. Különösen oly egyéneknek ajánlva, kik ülő életmódot folytatnak.

Hamisitások törvényileg büntettetnek.

Egy lepecsételt eredeti doboz ára. 1 frt. o. é.

FRANCZIA BORSZESZ SÓVAL.

A legmegbizhatóbb onszegélyző szere a szenvedő emberiségnek minden belső és külső gyulladásnál, a legtöbb betegség ellen, mindennemű sebesülések, fej-, fül- és fogfájás, régi sérvek és nyilt sebekrákrekélyek, üszök, szemgyulladás, mindennemű bénulás és sérülés stb, tb. ellen.

Üvegekben használati utasitással együtt 80 kr. o. é.

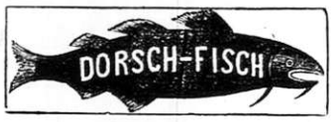

Hal-májolaj.

Krohn M. és társától Bergenben (Norvégiában).

Ezen halmáj zsirolaj valamennyi, a kereskedelemben előforduló faj között az egyedüli, mely orvosi czélokra használható.

Ára egy üvegnek használati utasitással 1 frt o. é.

Fő szállitás

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udvari szállitónál, **Bécs**

Tuchlauben.

Raktár az állam minden birneves gyógyszertárában vagy fűszerkereskedésében. Raktár nélküli helységekben magánegyének nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedésben részesülnek.

A t. oz közönség kéretik határozottan Moll-féle készitményt rendelni és csak olyanokat elfogadni, melyek saját óvjegyem és aláirásommal vannak ellátva.

Raktárak: **Nagy-Kanizsa** Prager Béla gyógysz. Belus J. gyógy. Rosenberg Ferencz Fest hofer József Rosenfeld Adolf. — **Zala-Egerszeg** „Gyógyszertár a szent lélekhez". — **Baros** Dorner S. **Csákturnya** Gönez L. v. gyógyszerész **Kaposvár** Kohn J. Baboéhay kálm. gyógy. Th. Kecskéssy gyógy. **Kapronczа** Werli M. gyógy. **Kőszeg** Csacsinovics Ist. gyógy. Küttel Ist. gyógy. **Keszthely** Schlefer A. Wünsch F. **Körmend** Rátz Ján. **Zágráb** Perklet Ferencz gyógy. Mittlbach S. Irgalmashoz gyógy. **Sopron** Mezey And. gyógy. (980 29—52)

NEHÉZKORT

(Fejbőrpelia) nyavalyatörésnél gyógyittatik Dr Küllisch specialistja által Dresdában (Neustadt). Már több mint 11,000 sikerrel gyógyittatott.

111 1—4

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar gép- és tüzoltószerek gyár, harang és érczöntőde

WALSER FERENCZ

Budapest,

Rottenbiller utcza 66. sz.

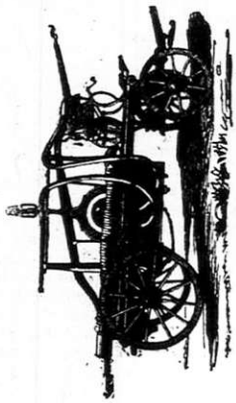

90 15—52

Hazánk legnagyobb korszerűen berendezett gyára harang k tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képez, melyben kizárólag honi munkaerő alkalmazása mellett, minden czélnak megfelelő szivattyuk és kutak készitetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivanatra bermentesen szolgáltatnak.

A gyár főtelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utczu 12. szám alatt létezik.*

Helfy B.

látszerész és aranymüves Nagy-Kanizsán,

az „Arany Korona" vendéglő átellenében FŐTÉR.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát valódi optikailag csiszolt és helyesen számozott szemüvegekből és zwikkerekből a Waldstein-féle rendszer szerint rövid és élesen látó szemek részére, valódi angol Smock és conser üvegek (közönséges diszárukkal fel nem cserélendők) achromatikus távcsövekből, tábori csövekből, operai látcső, mindennemű nagyitó üvegek, teleskopok, nagyitó tükrök, üvegek, prizmák hőmérők alkoholmérők, sulymérők, aneroidok, orvosi hőmérők, bor pálinka és must mérlegekből sat sat. — Villany-gépek, villámháritók, házi távirók 3 évi jótállás mellett felállittatnak.

Üvegjeimet minden vevőmnek 3 napi próbára adom ki.

Minden e szakba vágó javitások, njitások elfogadtátnak s a legyorsabban eszközöltetnek

Szemüvegek levélbeli megrendelésénél az illető személyek által szükségesnek tartott adatokon kivül még a következő kérdésekre adandó válasz.

A távolság hüvelyk, centimeter vagy papirszalag által határoztatik meg.

A balszem befedendő:

1. Mily messziről olvasható jobb szemmel közönséges jó nyomás.
2. Mily közelről olvasható a jobb szemmel közönséges jó nyomás.

A jobb szem befedendő:

3. Mily messziről olvashat bal szemmel?
4. Mily közelről olvashat bal szemmel?

(Szemüveg nélkül.)

5. Különösen kellemetlenek-e a szemnek fényesen világitott tárgyak?
6. Használt e az illető egyén már szemüvegeket, s ha igen, mióta?
7. Mi czélra kivánatnak a szemüvegek: — Olvasásra? Távolba látásra? Vagy az éles világosság elleni védelemre?
8. A pupillák (a szem feketéje) mily távol állanak egymástól s az orr ott, hol a szemüveg feltendő előugro, egyenes vagy mélyedt.
9. Ha ezen irás megerőltetés nélkül olvasható-e? 83 9—*

Ha ezen nyomás szabad szemmel nem olvasható, a megrendelő sziveskedjék nagyobb nyomást választani, s megrendeléséhez mellékelni

Magyar különlegesség:

eddig ismert **legjobb bajuszpedrő,** mely igen finom illatu, a bajuszt feltünően puhitja, jól ragad és soha nem keményedik meg.

Kis fém-szelencze 20 kr., nagy fém-szelencze 35 kr.

MENTHIN-FOGPOR

legjobb a maga nemében. = 1 csinos tadoboz 50 kr =

KELETI SZÉPITŐ KENŐCS

ártatlan és biztos szer szeplő, májfoltok, bibircsok stb. ellen.

1 csupor fém-fődéllel 80 kr.

LYONI RIZSPOR (rózsa-illattal)

a finom hölgyvilágnak legkedvesebb arczpora — 1 csinos doboz 50 kr., 1 diszes csomag 20 kr.

Szétküldés utánvétellel. — Viszont eladóknak nagy árleengedés.

Dobry és Társa

101 4—6 Budapest Sugár-ut.

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.

NAGY-KANIZSA, 1880. julius 29-én. 61-dik szám. Tizenkilenczedik évfolyam.

Előfizetési ár:
egész évre . . 8 frt
fél évre . . 4 „
negyed évre . . 2 „
Egy szám 10 kr

Hirdetések
6 hasábos petitsorban 7, másodszor 6 s minden további sorért 5 kr
NYILTTÉRBEN
soronként 10 krért vétetnek fel.
Kincstári illeték minden egyes hirdetésért külön 30 kr fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY“

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz.
anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wlassicsház.
Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

N.-Kanizsaváros helyhatóságának, „n.-kanizsai önk. tűzoltó-egylet“, a „n.-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „nagy-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanitó-testület“, a „n.-kanizsai kisdednevelő egyesület“, a n.-kanizsai tiszti önsegélyző szövetkezet“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesitője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

Mikor lesz virágzó iparunk?

Ha az itthoni iparczikkeket többre fogják becsülni — az idegennél. Előbb nem. Az az idő azonban még messze van, jó, ha megélik gyermekeink.

Mélyen alszunk, nem is veszszük észre, hogy pusztulunk, fogyunk, és ha ezen valóban elszomoritó állapot nem jön változás alá, én nem tudom, hogyan fogjuk ezredéves fenállásunkat megünnepelni. A föld elvesztette termékenységét, — rónáink majdnem minden tavaszszal viz alá kerülnek, pusztitjuk az erdőt, öljük folyóinkban a halat, terheljük az ősi birtokot mindenféle teherrel, máról nem gondolunk a hónapra, az ősi erényt is elhagytuk, fényüzökké lettünk, negyven-ötven milliót dobunk ki évenként csak nürnbergi áruczikkekért, ennyivel szegényebbek leszünk mi itthon, gazdagabbak oda át, — a hazai minden termény rongy, cserép, az idegen minden szép, gyönyörü, — kifizetjük az árát, nem gondolunk vele, fog e tartani tizennégy napig. Ez az ugynevezett magyar pazarlás. Ennek természetes következménye lesz: a magyar koldusbot, mely ha egyszer kezünkbe kerül, nehezebb lesz az élet minden terhénél, az lesz könnyelmüségünk méltó büntetése, és unokáink majdan könyezve veszik ajkukra nevünket.

A lejtőre léptünk, nagyon sietünk az örvény felé buja asszony módjára és a napról napra hangosabban jelentkező pusztulás okozta szózatokat nem halljuk, süketek lettünk.

A mely nemzet tunyán, egykedvüen nézi pusztulását, elszegényedését, nem mankálkodik boldogulásán, nem akarja látni a veszedelmet, mely minden oldalról fenyegeti, szóval magán segiteni nem tud, az a nemzet mélyen sülyedt, vesztét érzi.

Más nemzeteket nagygyá tett, minket koldus botra juttat az alkotmány!

Szomoru dualizmus, ahol az egyik fél a másik félnek mindig torka felett tartja a borotva élességü kést. Bizony orczámba szökik a vér, ha elgondolom, mily tehetetlennek tart bennünket a monarchia másik fele, mert nem is kell rendelni, maga hozza terményeit nyakunkra, egyik üzletből ki, a másik üzletbe be jár és mindenütt hagy topánkát, kalapot, ruhakelmét, czukrot, a mi nekünk is megvan és eddigelé eszünkbe sem jutott, hogy azt mondtuk volna: majd holnap.

Álljunk meg itt, és ne siessünk tovább, mutassuk meg, hogy megtudunk élni a magunk emberségéből, mert hiszen ha tovább haladunk, akkor magyar iparról álmodni igen, de beszélni nem lehet.

Hibásak vagyunk mindnyájan, annyi bizonyos, de legnagyobb hibát mégis kereskedőink eszközlik, mert mi veszszük az ilyen idegen gyártmányt, ők pedig hozatják, — sőt tovább mennek, az idegen iparczikkeket mint hazait árulják, nem pirulnak ámitásaikon. Ezt a mesterséget ismerték már e század első felében is, hozzá nyulnak ma is, mert ugy gondolkodnak: a boldogulhatás mindenkinek szabad, az eszközök megválasztása sincs semmiféle szabály alá vetve, szemesé a világ, a hazafiságnak a kereskedelmi könyvekben rovata nincs!*)

Ha meg nem öltek a csatatéren, majd megölnek a piaczon, a piaczi háboru a nemzetek életében a legveszedelmesebb, mert nemzeteket emel, nemzeteket sujt — eltemet.

Hiába irunk, buzditunk, támogatni kérjük sajátunkat, ha kereskedőink más piaczokon vásárolnak, iparunk lendületet nem fog nyerni.

Pedig hogy lendületet nyerjen, hogy mindent elkövessünk érdekében, itt az ideje és a mit tehetünk, azt tegyük meg még ma, mert ki tudja mit hozhat a holnap.

Nekünk férfiaknak szép legyen a gácsi, késmárki leibiczi posztó, asszonyainknak a honi creton — a kávénkba se vegyünk Tescheni-Hotzenplotzi czukrot hiszen az edelényi is elég finom — édes.

Hát igazán nem volna már a magyarban akarat ..? Hogy van, ... mutassuk meg!

VIDONYI JÓZSEF.

*) Tisztelt munkatársunknak nagyon igaza van; Nagy-Kanizsára évenkint átlag 19 milió érték jó Bécsből, 8 milió érték Triesztből, 27 milió külföldről és Budapest felől alig 400,000 frt értékü. Szomorító számok! De igy van ez nemcsak Nagy-Kanizsával, hanem Debreczen, Nagy-Várad, Araddal is sat.

Szerk.

Tanulmányi kirándulás Fehérmegyébe.

— Junius 20—25-ig. —

Mint minden, ugy ez évben is megtartá a keszthelyi magy. kir. gazdasági tanintézet szokásos és kötelező nagyobb tanulmányi kirándulást és pedig ez alkalommal — meghivás folytán — tanulmánya szinteréül Előszállást választá Fehérmegyében.

Miután meggyőztem arról győződve, hogy épen nem fölösleges, de igen is hasznos minden gazdára egyes jelesebb uradalmak ismerete: ennek alapján vettem magamnak bátorságot arra, hogy ez alkalommal tapasztaltakat, tanultakat e lapok hasábjain tegyem közzé, vagyis az előszállási uradalmat ismertessem.

Egy éles fütty, s dörömbölve robogott ki a vonat, korunk e megmérhetlen becsü vaslovu utazó eszköze a keszthely-szent györgyi állomásról junius 20-án, s madárgyorsasággal röpitett kitüzött czélpontunk: Fehérmegye felé. Mert holdvilágtalan volt az éj, nem bámulhatám a Balaton zalamegyei partján a szem elé táruló bübájos képet (s mert zsufolva levén coupénk — nem is alhaték) kikönyökölve az ablakon: utazásunk czéljáról gondolkodám.

Beismerem, hogy minden pálya kisebb-nagyobb mérvben megkivánja a tapasztalat gyüjtést, mert bizony kellő tapasztalat nélkül még a legképzettebb egyén is csak csetlik-botlik, de nem lép biztosan pályáján; ámde merem emellett állitani: hogy a mezőgazdasági különösen az, melyen a reá lépő egyén kellő tapasztalat, gyakorlati ismeret nélkül nemcsak lépést nem tehet, de határozottan le van bilincselve haladásában. Oly szorosan füződik itt a gyakorlati ismeret az elmélethez, hogy azt szétválasztani nem lehet. Itt van értelme különösen a jeles latin közmondásnak: „Theoria absque praxi, est rota absque axt“ azaz: elmélet gyakorlat nélkül — kerék tengely nélkül.

Misem természetesebb tehát, hogy egy, a gazdasági pályán müködő, vagy arra lépni szándékozó egyénnek minden erejéből arra kell törekednie, hogy gyakorlati ismeretet mentől többet szerezzen magának, ha képességének, készültségének az életben érvényt óhajt szerezni. S ép ezért eléggé nem méltányolható a gazdasági tanintézetek tanrendjébe felvett, s e czélnak részbeni elérésére irányuló azon pont, melynél fogva egyes jelesebb gazdaságokba minden évben kötelező kirándulás tétetik tanulmányozási szempontból; oly intézkedés ez, melynek jó kihatása határozottan szembeszökő. Igaz ugyan, hogy magá-

TÁRCZA.

Aratáskor.

Cseng az éles sarló,
Cseng a fényes kasza;
Szól a maroszkedő
Lányok harsány dala
Aranytengert képez
A megérett buza.
Szorgalmas munkánkat
Áldás koszoruzza.

Ké-zül a sok kéve
S felálla dus kereszt;
Rá a felhőtlen ég
Sugárözönt ereszt.
Halad a nyomtatás,
Négy-öt ló is huzza..
Szorgalmas munkánkat
Áldás koszoruzza.

Villahegyre kapja
A kévét a béres,
Szalmaházat épit
S arra olyan kényes
Tölti a sok zsákot
A gyönyörü buza..
Szorgalmas munkánkat
Áldás koszoruzza

Viszi a buzát a
Malomba a szekér;
Liszt lesz abból s aztán
Kalács, pompás kenyér.
Hálásan gondolunk
A mennyei Urra,
Ki által munkánkat
Áldás koszoruzza.

VÁROSY MIHÁLY

A megtört szív.

— Beszély. —

Irta: **Szommer Sándor.**

(Folytatás.)

„Igérjük!“ — viszonzák egyszerre. —

„Az ég áldjon meg benneteket!“ — mondá megelégedve a gyermekekre nézve, miközben lassan párnáira ereszkedett és a következő pillanatban kiadta lelkét.

Nem akarjuk a lelki fájdalmak leirását megkisérleni, nem tartozik jelenleg körünkbe. A halott szép csenddel eltakarittatott; — ott nyugszik szép csendben a zala-egerszegi sirkertben, csakhogy egygyel többel a családból.

De csak hadd folytassam beszélyemet.

Az öreg halála után Gyula és Vilma naponkint kimentek a sirkertbe övéik sirjait meglátogatni és egy alkalommal megtörtént, hogy Gyula és Vilma hüségük esküjét elődeik porai felett ismételve hangoztaták. —

Esti kilencz óra van; épen vacsoránál ülnek és mint látszik, vig csevegés közt mulik az idő. —

Szegény galambok! mily kedvesen turbékoltak és nemis gyaniták, hogy a legközelebbi pillanatban rémhir fogja a vig csevegés végét szakitani.

„Vilma! te még most is bizalmatlan vagy hozzám, — nem tártam-e fel előtted szivemet, nem esküdtem meg boldogult nagyanyád ágyánál és nem esküdtem e örök hüséget elődeink porai felett a sirkertben? kell-e ennél több? oh, Vilma! mennyire kinzod te szivemet az kimondhatatlan. — Fáj nekem az nagyon, hogy most sem hiszesz; — tudja Isten milyen gonosz embernek tartasz engem, hogy esküim daczára is ily méltatlanul bánsz velem. — Vilma! ez nagyon fáj érzékeny szivemnek!“

„Most igazán valldd meg, nem vagy-e bohó? ugy tudnék nevetni, daczára annak, hogy mérgelődöl is. — Már csak azt mondd meg kedvesem, hogy tudsz igy félreérteni? vagy talán azt hiszed, hogy ha a csábitó férfiak rosszaságáról beszélek, akkor mindjárt téged értelek alatta? vagy mondd, nincs joggomban szólni olyan ügyről, mely — sajnos — napjainkban nem ritkán jönnek az élet szinpadára!?“ —

„Bocsánat Vilma! hevességem inditott e kifakadásra.“

„Most szeretnélek megbüntetni elhamarkodott lépésedért, de nem... ezt nem teszem, — mert forrón szeretlek!“

A béke egy forró csókban megköttetett. —

Még egy darabig folyt a társalgás, midőn az ajtón halk kopogás hallatszott.

Gyula és Vilma kérdőleg pillantottak egymásra.

„Szabad!“ — kiáltá Gyula zavarából kieszmélve.

Az ajtó felnyilt és azon egy városhajdu belépett.

„Bocsánatot kérek kedves Paragi ur, hogy jelentésemmel másutt is zavarni bátor vagyok, de otthon ma már többszörönkint kerestem, de sohasem találtam lakásán; most is azt mondták a házinépek, hogy itt fogom önt találni; — másrészről a törvény nevében jövök és mint tudni tetszik, az nem ismer különbséget, bárhol is tesznek neki eleget!“

„Engem keres?... mit hozott nekem?“ — kérdé megütközve Gyula, mig Vilma feszült várakozással nézett a belépő hajdura.

„Tessék ezt a behivót átvenni!“ mondá egy czédulát az asztalra téve — „csak arra kérem, legyen szives figyelembe venni, hogy ma van az utolsó nap és igy holnap reggel önnek már Nagy Kanizsán kell lennie!“

Ezzel jó éjt kivánva, gyorsan távozott.

Gyula, mintha villám sujtotta volna, ugy állott ott, arcza halványy volt és kétségbeesett vonások mutatkoztak rajta; — teste nyugodt volt, de arczizmainak rángatódzása és szemeinek vad forgása egy kitörendő belső háborut jeleztek, — különben egy élő szoborhoz hasonlitott. —

Nem szólt egy szót sem, mereven maga elé tekintett és csak akkor ébredett fel elmélázásából, midőn Vilma gyengéd hangon mondá:

„Gyula, mi lelt?“

Most kezdett még csak magához térni, erei elhagyni látszának, egy székre roskadott és felkiáltott:

„Istenem! hát el birsz hagyni engem és őt!?“ —

„Az égre kérlek mi lelt?“ — kérdé Vilma kétségbeesve. —

„Ne kérdezz kedvesem, engedj meghalnom!“

„Gyula ne gyötörj e huzavonával, mert ez kinosabb nekem, mint a legkinosabb halál. — Szólj, mi történt veled!?“

„Jó! legyen meg a te kivánságod, csak engedd meg, hogy ne nekem kelljen a választ megadni; im olvasd és mindent tudni fogsz!“

Mai számunkhoz a „Zalai Tanügy“ I-ső száma van rendes mellékletül csatolva.

ban véve csak egy csépp a tengerbe, de vajjon nem elég eredmény e már az is, hogy az ifju legalább némi sejtelmével lép az életbe annak, hogy mikönt lehet majd fáradsággal gyüjtögetett elméleti ismeretei ugy összeegyeztetni a gyakorlattal, hogy az első lépés ott megtehesse, a gyakorlati ismeretnek még homályos fogalmával sem rendelkezvén — ott nevetségessé ne tegye magát.

Ily, s ehhez hasonló gondolatok foglalkoztattak akkor is, midőn 21-én Tétényből elindulva, utunk már a szőke Duna hullámos ágyán vezetett lefelé. Vidáman szelte hajónk viz óriásunk gyakran dühösen felborzult sörényü, most a nap sugaraitól tündöklő nyugodt, sima hátát, mig mi a födélzetről bámultuk a gazdag Duna parti vidék és a Csepel sziget ékes panorámáját. Közben egy siremlékre is esett tekintetünk, tekintet, mely fájdalomtelt és büszke volt, mert annak porai fölött emelkedik Ercsi mellett, ki:

„Dalt érdemelt: mert költő,
Könyüt: mert szeretett.“

* * *

21-én délután érkezénk Duna-Földvárra, hol az előszállási uradalmi tisztség két elénk jött tagja által fogadtatánk. A részünkre kiküldött kényelmes fogatokban elhelyezkedvén, vidám hangulatban robogtunk most már oly közeli czélpontunk. Előszállás felé, hova mintegy egy óra lefolytával meg is érkezénk. Zöld lombu fák közül bukkant elénk a csinos kastély, mely előtt szivélyes mosolylyal és szavakkal fogadott bennünket a vendégszerető házi gazda: Vajda Ödön jószágkormányzó rend tag, s bévezetett bennünket azon házba, melyben rövid ottlétünket oly soha sem feledhető kellemessé tette.

Lerázva az ut porát, még e délután a központi gazdaság belberendezésének megtekintésére indulánk. Mielőtt azonban az itt látott és hallottakat leirnám, szükségesnek látom a tanulmányozott uradalmat rövid vázlatban bemutatni.

A Fehérmegye legdélibb sarkában, közvetlen Tolna megyével határos Előszállás nevét viselő uradalom a zirc — cisterci — e jeles és sokérdemü tanitórend tulajdonát képezi s körülbelül 42 ezer magyar holdnyi területü egy tagban, ami már magában sem oly minden napi dolog. E roppant területü egy tagu birtok, hogy kezelése megkönnyittessék, kilencz kerületre van osztva, melyek mindegyikében egy-egy szakképzett gazdatiszt van mint kezelő alkalmazva. Termelési iránya jónemü talajviszonyainál fogva leginkább a gabona növények termelésében összpontosul, s azt mint nyers terményt árusitja el.

A központi gazdaság a birtok test déli részén fekszik, s egy kasznár, ispán s irnok által kezeltetik. Szives házigazdánk vezetése mellett — mint már emlitém is — első sorban ennek megtekintését vettük fel programmunkba. A tisztaság, rend már az első pillanatban kellemesen lepett meg bennünket s gyönyörrel legeltettük tekintetünket a csinos, szilárd és szolid épitésü gazdasági épületeken, melyek már előlegesen is hirdeték, hogy a birtok rendtulajdonosa megérté a kor jelszavát: haladás, mit bár minden földbirtok tulajdonos igy fogna fel! mert hisz, ha van e szónak vonatkozása a mezőgazdasági iparra is, ugy más cultur államokéhoz viszonyitva vonatkozik a mi gazdasági iparunkra, kik első sorban és különösen annak üzésére vagyunk utalva. Hogy egyébként Előszálláson a jelszó értelmét nemcsak látszatként, de tényleg is az egész uradalomban érvényre emelni, kitünik azon eredményből, mit a gazdaság az egy-két évtized előtti eredményekhez képest fel tud mutatni.

A központi majorban vannak elhelyezve a mén lovak. Hogy minden dicsőitést elkerüljek e részben, hivatkozom egyszerüen e ménes országos jó hirnevére, mely jó hirnév állandó fentartásában ez idő szerint nagy része van az uradalom mostani ménesmesterének, ki teljes szakképzettséggel vezeti a tenyésztést. Egyébként a tenyésztés főiránya: nagytestü hintós lovak előállitása, mely nemben itt a legszebb példányokkal találkozánk. Nem volt képes szemünk betelni az egyenként elővezetett gyönyörü mén lovak látásával, melyek mind csupa tüz-vér, s emellett a legcsekélyebb részletig hibátlanok voltak. Vérre: angol, arabs és angol félvérek.

Ugyancsak itt van elhelyezve a pepineria, melyről azonban a jövő közleményben szólandok.

GARAY SÁNDOR.

(Folyt. következik.)

A hazai ipartársulatokhoz!

(*Az országos magyar iparegyesület érdekében.*)

Nagyon gyakran hangoztatják főleg a vidéken, hogy az iparügyek egyöntetü fejlődése megköveteli, miszerint a hazai iparosoknak az ország fővárosában egy központi közegelegyen, mely minden közérdekü iparügyben hivatva volna az iparosoknak tanácsadóul szolgálni és minden oly ügyben, mely az ipar érdekeivel szoros kapcsolatban áll, előmozditólag hatni, a vidéken megindult kezdeményezéseket támogatni, és az iparérdekü intézmények létesitését kezdeményezni.

Az országos magyar iparegyesület alakulása óta oda törekedett, hogy a hazai iparosoknak ily központi közegévé váljon; s ha e törekvés eddig még nem valósulhatott oly mértékben, mint kivánatos volna, ennek főképen azaz oka, hogy eddig a vidéken nem sikerült kellő érdeklődést felköltenie és kellő támogatásra találnia. Az ujabbi időszak azonban e tekintetben is kedvező változást hozott, amenynyiben örömmel tapasztaljuk, hogy egyesületünk iránt az érdeklődés az ország minden részében fokozódó mérvben nő, s közhasznu törekvéseink rokonszenves támogatásra kezdenek találni.

Ennek következtében indittatva érezzük magunkat ezen alkalmat arra használni fel, hogy a hazai ipartársulatokat, főleg azokat, melyekkel eddig összeköttetésben állani szerencsénk nem volt, kellő mérvben tájékozzuk azon föladatok iránt, melyeket az orsz. m. iparegyesület a hazai ipar általános érdekeinek előmozditása körül maga elé tüzött.

Az iparegyesület mindenekelőtt legfőbb feladatának tekinti, hogy a hazai ipartársulatokkal is szoros összeköttetésbe lépjen és ezeket közhasznu iparérdekü törekvéseiben tőle telhetőleg támogassa, de másfelől a hazai ipartársulatok támogatásától oly sulyt nyerjen, hogy mint a hazai iparos osztály szó-szólója kellő nyomatékkal és hatással emelhessen szót a törvényhozás, a kormány és a hazai közönség előtt — a hazai ipar, és különösen az ipartársulatok érdekében.

Ez irányban óhajtjuk, hogy a hazai ipartársulatok egyesületünkben feltalálják azon központi vezérközeget, melyet eddig — sajnosan nélkülöztek. De továbbá a vidéki ipartársulatok kivánságára szivesen szolgálunk tanácsadással, javaslatokkai vagy utasitással az iparos tanonczok oktatására nézve, iparos hitelegyletek, betegsegélyző- és temetkezési-, nyersanyag beszerzési-, fogasztási, iparos ifjusági egyletek létesitése és alakitása tárgyában és általában minden oly ügyben, mely az illető helybeli ipar fejlesztésére és az általános iparviszonyok javitására vagy az iparos osztály érdekeinek előmozditására nézve befolyással bir és melyre nézve a társulatok közhasznu intézkedések életbeléptetésére törekszenek.

Magától értetik, hogy az egyesület törekvéseit a hazai iparosok egyértelmü törekvéseivel teljesen azonositani igyekszik: mire nézve tanuságul szolgál többi közt az egyesületnek az ipartörvény módositása tárgyában a II. iparosgyülés fontos elvi határozatai nyomán részletesen kidolgozott, a törvényhozashoz beterjesztett és a lapokban kellő méltatással ismertetett emlékirata.

Hogy azonban az ezen emlékiratban kifejtett kivánságok ne maradjanak irott malaszt, hanem mielőbb megvalósittassanak, az egyesület ez ügyet állhatatos és erélyes működése tárgyává tette; és a dolog ma már végre oda van érlelve, hogy a törvényhozás és kormány a jövő őszszel behatólag fog az iparügygyel foglalkozni.

Éppen erre való tekintettel igen kivánatos volna, hogy minden életre való ipartársulat sorakozzék az iparegyesület körül, hogy az egyesület a kiviteli kérdésekben az ipartársulatok zömének képviselőjeül léphessen fel és hogy másfelül, az ipartársulatok az egyesülettel való összeköttetésük utján ez ügyekben folyton tájékozva lehessenek és a további szervezkedésekben az egyesület támogatásában és utmutatásában részesülhessenek.

Egyébiránt az egyesület más irányban is sikeres működést fejt ki a hazai iparosok érdekében. Különösen megemlithetjük, hogy az állami szükségleteknek a hazai ipar által való fedezése érdekében évek óta folytatott sürgetéseinknek számos czikkre nézve a legjobb eredménye lett. Igy például ma már a honvédség szükségletei és több más szükségletek az egyesület közvetitésével kizárólag a hazai ipar által fedeztetnek.

Hogy minden felmerülő iparügyi kérdésben mennyire igyekszik az egyesület az iparosok igazi érdekeit a törvényhozással, kormánnyal, birságokkal és magánosokkal szemben érvényre emelni, arra nézve legyen szabad utalnunk az évi jelentéseinkben foglaltakra s azon eredményekre is, melyeket az egyesület működésünk folyamában ez irányban felmutatni képes volt.

Mindezek alapján felhivjuk a hazai ipartársulatokat, hogy az országos magyar iparegyesület törekvéseit méltányolván, ezen egyesülethez csatlakozzanak. Lépjenek az ipar egyesülettel szoros összeköttetésbe és közöljék vele sérelmeiket, inditványaikat melyek számára mindenkor készen áll az ipar-egyesület lapja a „Magyar Ipar“ (egyszersmind német nyelven „Industrie-Zeitung für Ungarn“ czim alatt).

Felhivjuk a t. ipartársulatokat, hogy jegyzőkönyvi nyilatkozattal tagjaink sorába lépni és a nyilatkozatot az egyesülethez (Budapest, Ferencziek bazára I. em.) beküldeni szi veskedjenek. Az egész évi tagsági dij öt frt, melynek fejében egyesületünk lapját, a „Magyar Ipar“-t minden dij nélkül kapják Mert minél nagyobb tagszámmal, tehát minél jelentékenyebb szellemi és anyagi erővel birunk, annál hatályosabban fogjuk a magunk elé tüzött feladatokat megoldhatni s annál sikeresebben fogjuk az ipartársulatok és a hazai iparosok érdekeit minden irányban képviselhetni.

Az általános érdeklődésnél fogva, mely az ipar-ügyek iránt nyilvánul, most az iparosoknak kétszeres kötelessége saját érdeküket, mely egyszersmind országos érdek, társulási közremüködés utján megvalósitani, — és általános csatlakozás által lehetővé tenni, hogy az iparnak képviseletére hivatott legtekintélyesebb országos testület legyen közvetitő kormány, országgyülés és iparos, közönség és termelő között.

Reméljük, hogy a t. ipartársulatok készséggel fogják ezen alkalmat felhasználni, hogy egyesületünk hazafias czéljainak elérésében közremüködjenek, és midőn ez ügyet ujból is legjobb indulatukba ajánljuk, vagyunk

hazafiui tisztelettel

Az országos magyar iparegyesület nevében:

Gróf ZICHY JENŐ,
elnök.

MUDRONY SOMA,
igazgató.

GELLÉRI MÓR,
titkár.

Bünügyi tárgyalások jegyzéke.

A nagy-kanizsai kir. törvényszéknél.

1880. évi augusztus 5 én

1201/80. Benkő István kis-komáromi lakos birói zártörés által elkövetett sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1106. 1268/80. Horváth Ferencz és társai lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1469/80. Bokronyi József és társai maróczi lakósok lopással vádoltak elleni ügyben II-od bir. itélethirdetése.

Augusztus 6 án.

2087/79. Berger József keszthelyi lakós vétkes bukással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1203/80. Horváth Mihály és társa lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Augusztus 12 én.

2919/79. Czápáry József és társai nagykanizsai lakósok hamis bukással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1202/80. Hertelendy György kottorii lakós sikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Augusztus 13-án.

1354/80. Tóth Ferencz és Tóth Ihász József tolvajlással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1164/80. Pandur Mihály hodosányi lakos sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1434/80. Unger Ferencz felső szemenyei lakos birói zártöréssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Augusztus 19 én.

1262/80. Domján György és társa sulyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1264/80. Mandl Antal alsó pákoki lakos lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1438/80. Csébi Horváth István és társai egyedutai lakos lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Augusztus 26-án.

1319/80. Vadász József nagy-kanizsai lakós csalással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1485/80. Csoka István tófei lakos lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás

1436/80. Beke Király József ujlaki lakos csalással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

Augusztus 27 én.

1590/80. Horváth Ferencz oláh cziklini lakos lopással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1320/80. Herczfeld Samu és társai sárszegi lakosok lopással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

1785/80 Patafta Anna tursiscsei lakos jövedéki kihágással vádolt elleni ügyben itélet hirdetése.

1786/80. Wajdits János goricsáni lakos jövedéki kihágással vádolt elleni ügyben itélet hirdetés.

1805/80. Németh József csányi lakos jövedéki kihágással vádolt elleni ügyben itélet hirdetés.

1806/80. Schmidhofer Péter külső csányi lakos jövedéki kihágással vádolt elleni ügyben itélet hirdetés.

Kelt N.-Kanizsán, 1880. jul. 24.

Kiadta: WLASSICS EDE
iroda igazgató.

Helyi hirek.

— ***Képviselő választási*** mozgalmak. Csengery Antal országgyülési képviselőnk elhalálozása folytán üresedésbe jött képviselői állás betöltésére vonatkozólag megindultak kerületünkben a mozgalmak. Igy Nagy-Kanizsán polgármester ur mult vasárnap délutánra értekezletet hivott össze, melyben egy ideglenes 21 tagból álló végrehajtó bizottság választatot

---

Ezzel a vett czédulát Vilmának nyujtá át, ki azt mohón kezeibe vette és átolvasá.

Mintha ezer tört döftek volna szivébe, oly iszonyu sikoltással rogyott Gyula lábaihoz. — Csak idővel sikerült őt eszméletre hozni.

„Most mindent tudsz; én mozgósitva vagyok és, hogy holnap reggel Nagy Kanizsán lehessek, az éjjel még mennem kell; — az idő rövidsége akadályt gördit elém, hogy vagyonomat és holmimat rendezhessem. — Engedd meg, hogy most irhassak!“

Ezzel a szekrényből elővett néhány iv papirt és mintegy jó óráig folyton irt.

„Igy ni! — mondá munkáját befejezve — itt e levelet légy szives megőrizni, csak arra kérlek, vedd figyelembe a kivül irottat és hiszem, hogy ezt tenni is fogod.“

Vilma gépiesen forditá meg a kezében levő levelet, melynek czimén kivül következő szavakat olvasá:

„Csakis halálom hirének hallatára bontandó fel!“

„Vilma, az éjfél közelg, nekem sietnem kell, hogy a vasutról le ne késsem; — jobb ha most megyek, mint egy-két nappal később, mert a halogatás által csakis fájdalmunk nőne és kinosabbakká tennénk az elválás majd elviselhetlen perczeit!“

Vilma nem birt szólni, de eleget mondottak ama könyek, melyek arczán végig gördültek.

„Az Isten vissza fog hozni és megtart számodra Vilma! ne ess kétségbe, ha lesz idő, midőn rólam hirt, tőlem levelet nem fogsz kapni, ezt a lehetetlenségnek tulajdonitsd mindenkor, mert ha lehetséges leend, sohasem fogom e szent kötelességet elmulasztani. Vigasztalódjál! a hazának is adósa vagyok és most felszólitottak ebből egy részt törleszteni; visszajövök idővel, neked sokat fogok beszélni élményeimről és csakis családi boldogságunknak fogunk élni!“

Ismét elhallgatott és siri csend uralgott a kis szobácskában, melyet csak Vilma egyhangu zokogása zavart.

„Ne sirj Vilmám, az ég meg fog védeni, hisz kell hogy megvédjen ily két árva teremtést, mint mi vagyunk, hogy árvaságunkat elvetve, egymást boldoggá tegyük.

„Jegyezdd meg ezt jól magadnak, hogy minden gölyó nem talál! — De mondd, nincs hozzám egy szavad sem?“

E szavaknál Vilma zokogása szivetrázó sirássá változott és legott összszerogyott volna, ha Gyula karjaiba nem zárta volna a leányzót. —

A leány szólni nem birt, mert különben a szive repedett volna meg.

Az idő ezalatt mulott és Gyula távozni készült; még egyszer átkarolta a kedves alakot, forró csókot nyomott annak üde rózsás ajkaira és szivhez szóló bucsu után távozott.

Vilma összeszedte minden erejét és a távozó után kiáltá, mit ez még jól hallott:

„Az Isten áldjon meg és legyen vezéred!“ —

Gyula keserü mosolylyal ajakán szivélyesen intett vissza, és hogy felháborodását eltitkolhassa, rögtön távozott. — Lakára érve amit lehetett rendbe hozott és egy óra mulva a háza előtt álló bérkocsiba szállott, mely őt a vasuthoz Szent Ivánra viendő volt. — Csak midőn az olai utczán végig robogott a kocsi és Gyula ennek egyik szegletében gondolataival foglalkozott, nem vette észre, hogy egy csinos külsejü, szerény ház ablakából gyönyörü leányka int utánna bucsukezet, áldólag emeli utánna gyengéd kacsócskáit, majd az ég felé merezstő szemeit mintha áldását ez által is megerősittetni kérné.

A kocsi eltünt végre szemei elől, a lányka letörlé könyeit, az ablakot behuzta és csak a kedves multról és a keserü jelenről gondolkozott.

A kocsi azonban kellemetlen zörejjel robogott végig az üres, kihalt utczákon, mig egy óra elteltével rendeltetése helyére ért.

(Folyt. köv.)

meg. Elnök Hertelendy Béla, jegyző: Kováts János ügyvéd urak. Szerda, jul. 28-ára Nagy- és Kis-Kanizsa város összes választó polgárai általuk összehivattak, melyen a vidéki választópolgárok is szivesen láttattak. Ezen értekezlet hivatva lesz tömörülni. A központi állandó bizottság jul. 29 én a székvárosban szinte ülést tart, melyben a képviselő választás határnapja kitüzetni fog. Több képviselőjelölt neve emlegettetik, mi azonban tartózkodunk a tömörülés létre jötte előtt emlegatni őket.

— *Utazgatnak* a phylloxera kutatók, mint ministeri kiküldöttek. Grossman Ignácz kegyr. tanár ur Tolnamegyében, Kávászky Ágoston eperjesi gymn. tanár Zalában, utóbbi jul. 25-én vizsgálta meg Szabadhegyet és Cserfőt, semmit sem talált. Jul. 26-án utazott Szepetnekre, majd a sormási, homokkomáromi szőlőhegyekbe, innen bemegy Rigyáczra, Letenyére sat.

— *Gyászhir.* Hergenröther Mihály nagy-kanizsai r. kath. kántor julius 27-én éjjel 11 órakor jobblétre szenderült. Béke hamvain! E gyászeset alkalmából felemlitjük azon közhajt, hogy az üresedésbe jutt állomás oly férfiuval töltessék be, ki az egyházi müzenében is nemcsak kellő jártassággal, de tanári képességgel birjon. Ha a győriek elutdtak Bereczért jönni, bizonyára a kanizsaiak távolabb is kopogtathatnak.

— *Nagyvárosias.* O. S. urnő részéről a nagy-kanizsai kapitányi hivatalnál jul. 24-én este azon panasz emeltetett, hogy nála egy 15 év körüli leány megjelent azon kérelemmel, hogy M. J. né urnő kéreti, lenne szives ujonan elkészült ruháját mintául kölcsönözni; a ruhát oda is adta, később az illető urnővel találkozott s az a ruhakölcsönzésről mitsem tudván, csalás ált be. Albanich Kálmán alkapitány ur azonnal erélyesen hozzá fogott a kutatáshoz és még azon éjjel sikerült Fandl Tóni csavargó varóleányt elfogni, a ruha nála megtalálátatott.

— *A Balaton-Siófok* közti nagy uszást Szekrényessy ur aug. 1 re halasztotta.

— *A tetenyei* kir. járásbiróságnál üresedésbe jött járásbiróí állásra pályázat nyittatott.

— *Balaton-Füreden* a 9-ik számu kimutatás szerint jul. 19 ig 756 folyó számban 1294 fürdővendég jelentkezett, érkeztek vendégek Gráczból, Stockholm, Marienbad, Bécs, Antwerpenből sat.

— *Kinevezés.* A pénzügyminister Ambrus Ferencz kapuvári adóhivatali ellenőrt a csáktornyai kir. adóhivatalhoz III. osztályu adótárnokká nevezte ki.

— *Uj levelező-lapok* hozatnak jövő hó 1 étől fogva forgalomba, melyen a czimzett mindjárt megadhatja a feleletet. Ezen válaszra használható levelező lapok egyelőre csak az osztrák magyar monarchiára, valamint Németországgal fennálló csereforgalomra nézve lesznek alkalmazásban. Október 1-től fogva pedig az általános posta egyesületbe tartozó többi állammal is válthatni ilynemü levelezést; megjegyzendő, hogy a választ csak azon államba lehet felhasználni, honnan eredt a levelező lap. A belforgalmiak benyomtatott 2 kros, a külföldiek pedig 5 kros bélyegjegyet fognak viselni.

— *Tüz.* Felső Rajkon e hó 16 án délután 6 órakor Rajky Zsigmond ur istallójában ismeretlen okból tüz támadt, és csak a szélcsendnek és a mezőről haza siető lakosoknak köszönhető, hogy az emlitett istállón kivül egyéb kár nem esett. Dicséretet érdemel a község összes lakossága, hogy a messze terjedhető veszélyt felismerte s csoportosan sorakozva az égő istálló mellett levő Bakó Samu urnak kazalba rakott árpáját és szalmával fedett gazdasági épületeit teljes erejével és rendkivüli fáradsággal megvédte — adjon az Isten sok ily szép tulajdonnal felruházott lakost a hazának.

— *A balaton-füredi* szeretetház zárvizsgái julius 31 én tartatnak meg, melyen a tanügybarátok szivesen láttatnak.

— *Hitbizomány-csere.* A néhai sárvár felső vidéki gróf Széchenyi István fiága részére, néhai sárvár-felsővidéki gróf Széchenyi Ferencz által alapitott pölöskei (zalamegyei) elsőszülöttségi hitbizomány a nagy-czenki (sopronmegyei) 1. sz. főtelekjegyzőkönyvbe foglalt nagy czenki uradalommal és a Buda vizvárosi 71. össz. sz. a. fekvő s a budai 6329. sz. telekjegyzőkönyvbe felvett 2246. helyrajzi számu palotával, nemkülönben a budai 1307 és 1427. sz. telekjegyzőkönyvbe irt 2249. és 2245. helyrajzi sz. telekrészletekkel és számos ingóságokkal helyettesittetik, ennélfogva a pölöskei 1. sz. főtelekjegyzőkönyvben fölvett uradalom és tartozmányai a hitbizományi kötelék alól feloldattak és sárvar felsővidéki gróf Széchenyi Béla szabadrendelkezésü birtokának nyilvánittatik, ellenben ugyanennek a fenti nagy-czenki és buda-pesti javai ezen a néven „nagy-czenki hitbizomány" az ő szabad rendelkezése alól kivétetnek s hitbizományi kötelék alá foglaltattak.

— *Szinházi krónika.* Keszthely, jul. 26. A keszthelyi jótékony nőegylet tombolaestélye miatt szombaton, f. hó 24 én nem tartatott szinielőadás. Vasárnap 25 én a legkapósabb ujdonságok egyike: „A Borzáné Marcsája" hozatott szinre; irta Almási Tihamér, zenéjét Hubai és Agghází. Méltó dicséretére legyen mondva, — Kárpáthy elég tapintatos népszinmü — költészetünk legszebb, legillatosabb virágaival lepni meg a közönséget. Egymásután következnek szinpadunkon: Szigligeti, Tóth Ede, Csepreghy, Kórody stb. és teljesen mellőztetnek a sikamlós franczia forditák. „A Borzáné Marcsája" is egyike azon sikerült népszinmüveknek, melyeknek látása felmelegit, müélvezetet nyujt. Alakjait az ugynevezett kaputos nősposztályból veszi, melynek félszegségei, dölyfös önhittsége — ha egyszer ilyenné lett, sokszorta nevetségesebb és megrovandóbb, mint bármely más osztályé. A tegyelmet folyton éberen tartó, az érdeklődést fokozó gazdag bonyodalmak, a kényes situatiók és a szinmü legszebb motivuma: a ráismerés a az ebből gyönyörüségesen fejledező megoldás képezik fénypontjait Almási szinmüvének. Zenei része aligha ébresztannyi rokonszenvet, mint pl. a „Sárga csikó" ban; dallamai nehezebbek, complicáltabbak, minél fogva a népélethe bajjal szivárognak át. Nikó Lina a czimszerepben utánozhatlan kecsesel és ellenállhatlan tüzzel játszott. Bágyoni (Pavelka) a szeleburdi lenézést provokáló typusát finom szinezéssel mutatta be. Pesti (Péteri) válságosabb helyzeteiben olykor habozott, bár egészben véve tetszett Mátyási (Vérese) természetessége meglepő volt. Csinosan alakitottak még: Balogné, Hegedüs, Kelemenné, Kárpáthy és Zendi; általában megérdemelték a fülrengető tapsokat, melyeket a szépszámu közönség részéről gyakran felujulni hallhattak. Kutysses.

— *Zala-Egerszegen* jul. hó 25 én d. u 4 órakor kisérték örök nyugalomra ismert népszerüsége és az ottani zenetársulat karmesterét Kontó Sándort, ki hosszabb idő óta melibajban szenvedett, f. hó 23-án délutáni órákban hirtelen halt meg. Áldás és béke lengjen porá felett. Ugyanott szintén f. hó 25 én délutáni órákban egy leány a kismalom melletti Zala folyóban fürödvén, őt a viz a közepe felé sodorta, hol egy mély gödör levén, a leány jajkiáltás közt alabukottés uszni tudó hiányában őt csak később halva fogták ki.

— *A vidéken* tanuló zala-egerszegi ifjuság dalárdát alakitott, mely dalárda f. é. aug. 7 én Zala-Egerszegen a Háry féle kertben zártkörü tánczczal egybekötött müversenyt rendez, melynek tiszta jövedelme az ottani polgári iskola szegénysorsu tanulói segélyezésére lesz forditva, melyre vonatkozó meghivót lapunk jövő száma hozza.

— *Nagy tüz* volt e hó 22 én este Tapolczán. Roppant zivatar volt s a villám beütött a városhoz közel fekvő herczeg Eszterházy-féle Tüskés-majorba, minek következtében egy 40 öl hosszu birka akol, melyben 2000 db. birka és több szarvasmarha volt oly hamar lángban állott, hogy mentésre gondolni sem lehetett. Városi Mihály és Bohár Gábor számadó gazdák saját életük koczkáztatásával a lángok közé rohantak és sok vesződség után képesek voltak a barmokat annyira kiterelni az akolból, hogy nem több mint 200 juh, 5 tehén és mintegy 120 szekér széna lett a lángok martaléka. Az önkéntes tüzoltók Nagy Aladár főparancsnokkal hamar megjelentek Tapolczáról a vész szinhelyén és csak ezek emberi erőt meghaladó munkásságuknak köszönhető, hogy a közvetlen az akol mellett levő 400 szekér szénával megrakott pajta és 300 keresztből álló rozs kazal szintén a lángoknak áldozatul nem esett. A tüzoltók közül Handler Gusztáv, Reicherczer József, Hammer és Weisz Herman tanár az oltás körül fáradhatlan buzgalommal működtek.

— *Rövid hirek.* Lieszkovszky Józsefet a becsületbiróság párbajképtelennek nyilvánitá. — Verpeléten 300 ház égett el. — Pisztory Bódog pozsonyi gyógyszerész 1000 frtot adott az ottani tüzoltó-egyletnek. — József fhg védnöksége alatt Kassán szept. 16 án bor-, szőlő-, borászati- s szőlészeti eszköz kiállitás lesz. — Felsőbüki id. Nagy Sándor Martonfán meghalt. — Posonyban német reáliskolát akarnak felállitani. — Eger vidékén mozgositják a tartalékosokat. — Bazaine tbnok haldoklik. — 1830 ki lengyel forradalom emlékét nov. 29-én megünneplik. — Brüsszelben „Nemzetközi hirlapiró segélyegylet" van alakulóban. — A győri önk. tüzoltók jul. 25 én ünnepelték 10 éves fennállásukat. — 16 ezernél több rózsa volt látható a londoni rózsakiállitáson. — Bukarestbe magyar szintársulat megy. — A minoritarend generalis biztosa Rómából hazánkba jő körutra. — Rácz Pali népzenész lábát amputálják. — Dobos Gábor hires debreczeni rabló Illováról megszökött. — A posonmegyei tanfelügyelő leánya Róth Ida k. a. érettségi vizsgát tett a fögymn. mind a 8 osztályából. — Sárosmegye főjegyzője öngyilkos lőn. — Bpestre több számüzött franczia jezsuita érkezett. — Stefania főhgnő elfogadta a 19-dik gyalogezred zászlóanyai tisztségét, a felavatás ünnepélyén személyesen megjelenik. — Kolozsvárott fehér fecskét lőttek. — Liszt Ferencz Weimarban van. — Az országos szinészeti congressus aug. 10 én tartja Bpesten közgyülését. — A Ferenczcsatornán vashidat épitenek. — Seemann Egerben macskazenét kapott. — Pausz elszökött alispánt Romániában elfogták. — Székely Udvarhelyen egy hadnagyot, a szegszárdi pénztárnokot és Bpesten a pénztárnokot és az ellenőrt sikkasztásért elfogták. — Eugenia excsászárné meglátogatta szt. Ilona szigetét is, hol I. Napoleon meghalt.

Ki nyert?

Budapest jul. 24-én: 64. 84. 44. 89. 56.
Lincz „ „ 21. 90. 59. 62. 53.
Triest „ „ 78. 76. 26. 3. 11.

Irodalom

(E rovat alatt megemlitett munka Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvkereskedése által megrendelhető.)

— *Héya Mihály* a „Keleti kérdés" sat. szerzőjétől megjelent „Kit válasszunk országos képviselőnek?" szózat a magyar birodalom választóihoz czimü figyelmet gerjesztett mü beküldetett hozzánk. Szerző hazafias érzülettől áthatva komoly hangon beszél a hazaszeretetről az összes választókhoz; nagyon helyén látjuk, ha most nálunk a megindult választási mozgalom alkalmával minél többen birnák és olvasnák. Ára 70 kr, s kapható szerzőnél Nagy Kanizsán Battyány-utcza 6. sz. Szerzőtől lapunk jövő száma hazafias lelkesült költeményt hoz.

— *Aigner Lajos* kiadásában megjelenő „Magyar könyvesház" 66. 67. 68. 69. és 70 ik száma beküldetett hozzánk. Tartalmazza: „Boldogtalan" regény, irta Turgenyev Iván, orosz eredetiből forditotta Timkó Iván, ára 4 kr. — „A rágalom iskolája" vigjáték 5 felv. irta Sheridan Richard, ford. Stenger Károly, Ára 40 kr. — „A szegény muzsikus" beszély, irta Grillparzer, ford. Márkus Miklós, ára 20 kr.

— *Ugyancsak* Aigner-Abafi Lajos kiadásából vettük a „Nemzeti Könyvtár" 52—57. füzeteit, tartalma: Csokonai Vitéz Mihály müvei I—IV. Katona József müvei 2. és Kármán József müvei 8. füzete, Ára e becses kiadványnak 30—30 kr. Havonkint két füzet jelenik meg.

Vegyes hirek.

— *Az európai sajtó* képviselőinek tiszteletére Brüsselben a belga függetlenség fél száz dos évfordulójának megülése alkalmából e hó 18 án fényes bankettet rendeztek. A lakomán 150 hirlapiró volt jelen, köztük 70 külföldi. A lakoma a városháza termében folyt le. Guilery, a kamara elnöke a következő felköszöntőt mondá a királyra és a sajtóra: „A királyra mondom e felköszöntőt, az ország első polgárára, a királyra, a ki Belgiumra nézve a nemzeti egység, a külfölddel szemben a belga függetlenség szinboluma. Hasonlóképen egészségére iszom minden souveraiunek, a kik Belgium szövetségesei és barátjai vannak. Földjén minden nemzet szivesen látott. A sajtó is, és tisztes képviselői, kik a világ minden részéből eljöttek, hogy nemzeti ünnepélyünkön részt vegyenek, a sajtó, az a hatalom, a melyet nem lehet bitorlással vádolni, mivel kizárólag a közvéleményen alapszik. A sajtó a 19-ik század nagy teremtménye: mindenütt ott van, örökös őr, ezerszemü Argus, általános nyilvánosság, az emberek lelkiismerete. Mindent lát, mindent tud, mindenben részt vesz, nemesit s magasztossá tesz minden szellemi és politikai harczot, a világ világossága, mely felvilágositja a királyokat és népeket. Üdvözletünket mindazoknak, a kik e kulturmunkában részt vesznek, a jog derék védelmezőinek. A sajtó javára, nagyságára, hatalmára, szabadságára iszom!" A felköszöntésre a „Times" levelezője, Gallenga felelt. A lakoma után a müvész házba vonultak, a hol kedélyes mulatság volt, mely éjfélig tartott Hétfőn délben ismét lakomáztak. Felköszöntők ekkor sem hiányoztak. Érdekes volt a belga külügyminister felköszöntője, melyben a különféle nemzetek hirlapiróira emelte poharát, sorrendben megnevezvén mindegyik nemzetet. A magyarokat a negyedik sorban emlité, az osztrákokat a hatodikban. A magyarok nevében Asbóth János felelt, a hirlapirókat s egy ügyes fordulattal Stefanie főherczegnőt éltetve. Beszédjét nagy tetszéssel fogadták.

— *Az irgalmas* szivü ló. Egy felsőmagyarországi ismeretes sportsman (gr. Sz. A.) a következőket irja a Vadász és Versenylapnak: E napokban alkonyatkor hazafelé lovagolván, Cs. helység községi legelője esett utamba. Épen hazafelé hajtottták a ménest és csak egy vak ló maradt el, mely hasztalan törekedvén társai után, csakis maga körül forgott és kinjában nyeritett, kapált első lábaival; szóval: az izgatottság legnagyobb jeleit adta; a helyről azonban nem távozott. Nem messze haladván el, megállitottam lovamat, hogy lássam mi fog történni. A ménes már körülbelől ezer lépésre elhajtatott, mikor, kivált belőle egy ló, és ügetve egyenesen a vaknak tartott. Oda érkezvén, melléje állott, mig ez megnyugodott és azután előtte ügetett hazafelé, ugy hogy a vak fejével érintheté hátulját; a vezető helyenként visszanézett és sebességét ennek követése szerint módositá. Futása a legelőn át egyenesen a ménes felé irányult, azután egy ugarföldön, egy barázda mentén vezeté a szegény világtalant, mig csak többi társukhoz értek. Megjegyzendő, hogy ez esetet sem anyai, sem nemi ösztön nem okozta.

— *A fényeremény.* Az 1864 iki orosz kölcsön fényeremény ét, mely 200,000 rubelt tesz ki, egy berlini bankháznál alkalmazott gyakornok nyerte el, a 16 éves Richter, Potsdamból. A főnök, H. bankár magához hivatja a fiut. „Honnan szerezte azt az 1864-iki orosz sorsjegyet, mely nálam van őrizetben?" — „Keresztatyámtól", felel a fiu. — Erre a következő párbeszéd fejlődött ki a bankár és a gyakornok közt: „A sorsjegy nyert valami csekély összeget." — „Mennyire fog ennek atyám örülni." — „Nemcsak atyja hanem ön is, mert a nyeremény meglehetős tekintélyes." — „Istenem, mily nagy lehet?" — „No meglehetős nagy." — „Talán pár ezer?" — „Több, több." — „Mennyi hát?" kérdezi a fiu örömében zokogásban törve ki, mire a bankár tudtára adta, hogy 200,000 rubelt nyert. Képzelhetni, mekkora az öröm Potsdamban a Richter családnál, a mennyi derék jó barátja lett egyszerre a családnak.

Piaczi árak.

100 kilog. számitva.

Székesfehérvár: Buza 10.70—11.— Rozs 9.30 9.60 Árpa 6.60.—6.80. Zab 6.90—7.— Kukoricza 6.80—7.10.

Pécs Buza 8.50— 9.— Rozs 7.— — 7.25. Árpa 5.40.—5.50 Zab 7.——7.20 Kukoricza 7.— —7.25.

Szombathely: Buza 9.60—10.40 Rozs 8.— 8.40 Árpa 6.——6.60. Zab 7.40—8.— Kukoricza 8.——8.60

Veszprém: Buza 10.50—11.— Rozs 9.— 9.50 Árpa 7.——7.40 Zab 7.20—7.50 Kukoricza 6.80 7.—.

Győr: Buza 9.20—10.30. Rozs 8.40 — 8.80. Árpa 5.90—6.80. Zab 6.40—6.45 Kukoricza 7.10—7.20.

Szerkesztői üzenet.

4194. H. D. Bpest. L. ur költeményeiről nem tudunk semmit, kérjük beküldését

4195. G. S. Irja ön: a folytatásban fennakadás nem lesz. Mi mégis félünk

4196. „Rongyos lett a..." Nincs semmi érték benne

4197. M. Gy. „Népdalok" gyengék a közlésre. Több olvasottság, több gyakorlat kell, a hajlam maga nem elég. A tehetség nyomai elvitázhatlanok

4198. Sopron. Köszönettel vettük

4199. Zala-Egerszeg. Küldendjük.

4200. Keszthely. Hogy a rövid hir hosszu czáfolatot eredményezett, tudja be... veszedelmes voltának Igaz, vagy nem igaz! Sajnos, ha egy kis igazságot hosszu lében kell a türelmes közönségnek keresni. Hagyjuk, jobb a béke, mint a harcz!

4201. Sz. Bécs. A csomagot megkaptuk, az illető számot elküldöttük.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

Vonat szám		Ora Perc.	
207	Kaszák, Mohács, Dombovár	5 10	reggel
215	„ „ „	2 30	délut
209	„ „ „	11 1	éjjel
202	Buda-Pestre (gyorsvonat)	5 55	reggel
204	„ (postavonat)	2 6	délut.
212	„ (vegyes vonat)	11 20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron- felé)	6 15	reggel
301	„	11 50	éjjel
315	Sopronba	3 40	délut
205	Prágerhof Kottori, Csáktornya	4 55	reggel
203	„ „ „	2 47	délut
201	„ „ (gyorsv.) „	10 50	éjjel

Érkezik Kanizsára

honnét:

210	Zákány felől	5 27	reggel
216	„ „	1 41	délb.
208	„ „	11 1	éjjel
211	Buda-Pestről (vegyes vonat)	4 15	reggel
203	„ (postavonat)	2 5	delut
201	„ (gyorsvonat)	10 30	éjjel
302	Bécsből	4 1	reggel
314	„	10 15	éjjel
316	Sopronból	12 5	délben
202	Prágerhof felől (gyorsvonat)	5 37	reggel
204	„ „	1 20	delut
206	„ „	10 50	éjjel

A Balatonon való hajózás.

Balaton-Füredről indul a Kisfaludy-gőzös reggel 9 órakor Siófokra. Ugyan onnét indul délután 3½ „ „ napionta, mig hétfőn kivételesen reggel 7 órakor

Siófokról indul délelőtt 11 órakor Balaton-Füredre
„ „ délután 5 „ „
Kivételesen szombaton és vasárnap Siófokról a délután 5 óra helyett indul Füredre 8 órakor.

Felelős szerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

tisztelettel alólirt igazgatósága ezennel jelenti, hogy **Zala-, Somogy-, Baranya- és Vasmegyék** részére kiterjedő hatáskörrel

Nagy-Kanizsán vezérügynökséget

állitván fel, annak vezetését

GUTMANN S. H. URRA

ruházta, kit egyszersmind a tüz-, szállitmány- és jégbiztositási ágazatokban jogérvényes biztositási **kötvények kiállítására és károk felvételére, ugymint ezek azonnali kifizetésére** is felhatalmazott. **Budapest**, 1880. januárban.

A Magyar-franczia biztositó-részvénytársaság igazgatósága:

SCHWEIGER **MOSCOVITZ**

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság

igazgatóságának fentebbi közzétételére hivatkozással alólirott tisztelettel jelenti, miszerint a

Nagy-Kanizsai vezérügynökség

vezetését elvállalta s a vezérügynökségi irodát megnyitotta, hol is biztositási ajánlatok elfogadtatnak s a biztositási üzletre, vagy a társaságra vonatkozó mindenféle felvilágositások legkészségesebben megadatnak.

Biztosit pedig a társaság

a) **tüzveszély és robbanás** által okozott károk ellen;
b) **jégkárok** ellen
c) **szárazon** vagy **vizen szállitott javak** károsodása ellen;
d) **az ember életére** minden ismert módozat szerint.

A *Magyar-franczia biztositó részvény-társaság*, melynek

20 millió frankot, azaz 8 millio arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által mindjárt kezdetben

10 millió frank, azaz 4 millió arany forint

készpénzben befizettetett, s részint a főváros legelső pénzintézeteinél, részint pedig magyar államértékekben és elsőbbségekben lett elhelyezve, m. évi October 14-én tartván alakuló közgyülését melyen a társaság ügyvezetésének élére következők választattak meg:

Választmány.

Elnök: **Bittó István**, ő fels. val. belső titkos tanácsosa, a Lipót-rend nagykeresz. orsz. képv. stb. Bpesten.
Alelnökök: Báró **Bánhidy Béla**, földbirtos, orsz. képv. stb. Budapesten. **Bontoux Jenő**, a párisi Société de l'Union génerale elnöke stb. Párisban.

Választmányi tagok.

Robert Morin marquis de Banneville, az osztrák déli vasut igazgatósági tagja stb. Párisban.
Neuwelt Armin kir. kereskedő, tanácsos nagy kereskedő
Lovag zápori **Regenhart Ferencz**, az Albrecht-vaspálya elnöke stb. Bécsben.
Sváb Károly földbirtokos, orsz. képviselő stb. Budapesten
Báró **Tinti Károly** cs. kir. kamarás, az oszt. déli vasut alelnöke, az oszt. urakháza tagja stb. Bécsben.

Felügyelő bizottság.

Beck Nándor a magy. á. jelzálog-banknak igazgatója.
Lánczy Leo a magy. ált. földhitel részvény-társ. ág igazgatója Budapesten.
Lewin Jakab, a kereskedelmi akadémia igazgatója Budapesten.
Serrebource Jos. Mária Emil, a párisi Société de l'Union générale vezérfelügyelője Párisban.

Igazgatóság

Igazgatók: **Dr Hiller Albrecht**, közp. és váltó-ügyvéd Bécsben
Kistenmacher Károly a „Hoffmann József" nagykereskedő czég főnöke Budapesten.
Schweiger Marton kir. kereskedelmi tanácsos Budapesten.
Vezérigazgató: **Moskovicz Lajos** Budapesten.

Tekintve a társaságnak fentebb kitüntetett tőkeerejét és az üzletvezetés élén levő, hazánkban is nagyobbrészt ismert és köztiszteletben álló egyéniségeket, bátran elmondható tehát, hogy nem volt még az egész monarchiában biztositó társaság mind ez ideig, mely a biztositó közönségnek annyi garantiát nyujtott volna, mint amennyit neki e társaság mindjárt kezdetben nyujtani képes, s a miben a társaság ezen, eddig páratlan tőkeereje és az élén álló egyéniségek jelleme egyrészről teljes biztositást nyujt arra nézve, hogy a társaság üzletvitele a méltányosság, a pontosság és a legszigorubb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, másrészről a szakvezetés avatottsága az iránt is kezességül szolgál, hogy a társaság a dijtételek megszabásánál is kellő tekintettel fog lenni a verseny jogosult követelményeire.

Amiből tehát tisztelettel alólirott a biztositó t. közönség bizalmát az általa képviselt társaság iránt ujból felhivja és kéri, megjegyzi egyszersmind hogy a vezérügynökségi területen a vidéki ügynökségek szervezése teljes folyamatban van és hogy tüzbiztositási ajánlatok a már felállitott ügynökségek által készségesen elfogadtatnak.

maradván teljes tisztelettel

Nagy-Kanizsán, 1880. május hóban.

A Magyar-franczia biztositó részvény-társaság
vezérügynöksége Nagy-Kanizsán,
GUTMANN S. H.

989 26—52 Kerületi ügynökség Sümeghen **Epstein V.** urnál.

Minden eddigi világtárlaton és orsz. kiállitáson a legnagyobb dijakkal kitüntetve.

Első magyar
gép- és tüzoltószerek gyár, harang és érczöntőde

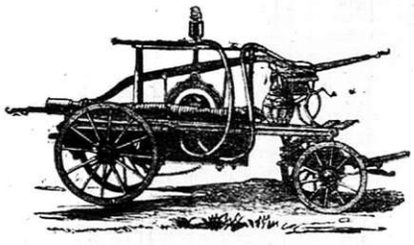

WALSER FERENCZ
Budapest.
Rottenbiller utcza 66. sz.

Hazánk legnagyobb korszerüen berendezett gyára harang- és tüzoltászati és vizmütészeti gépek készitésére; a gyárral kapcsolatos vizmütészeti osztály **a jelenben egyedüli belföldi szivattyu gyárt képezi**, melyben kizárólag **honi munkaerő alkalmazása mellett**, minden czélnak megfelelő **szivattyuk és kutak** készittetnek.

Képes árjegyzékek és költségvetések kivánatra bérmentesen szolgáltatnak.

A gyár fióktelepe: *Kolozsvárott, belmonostor-utcza 12 szám alatt létezik.*

FONTOS

messze-, rövid- és gyönge látóknak.

A legjobb szemüvegekkel szolgál jótállás mellett

HELFY B. látszerész

Nagy-Kanizsán a „Korona" átellenében.

Aneroid-Barometerek minden nagyságban a meteorologiai és földmagneti intézetből vizsgálva. Szemüvegemet és aneroid-Barometereimet 8 napi próbára adom. 109 2—*

Schaumann Gyula-féle

Eddig elérhetlen hatásában a könnyebb megoldásra vonatkozólag nehezen emészthető étkekre, emésztés, vértisztitás, táplálás és testerősitésre. Ezáltal a napponkinti kétszeri folytonos **használat után mértékletes szerű használ még makacs betegségeknél is, u. m.: emésztési gyengeség-, zaba-égetés-, vizkőulás a hasgilasztánál, veszteglődés a bélnél, fáj gyengeség, aranyér szenvedés, mindennemű görvény, golyva, fehérkor, sárgaság, idült bőrkiütés, időközü fétjás, féreg- és bélnyegeségeknél, benyálkásodás a bentett köszvénynél és a gumóságnál.**

Az asványvizek gyógyszer gyanánt használat mellett, előtte és utána mint annak használata alatt, valamint utólagos gyógykezeknél is kitünő szigalatot tesz.

Kapható annak készitőjénél, **gazdasági és gyógyszerész Stokeraunban** és az **osztrák-magyar állam minden gyógyszertárában**, valamint **Nagy-Kanizsán Práger Béla, Zala-Egerszegen Hollósy E.** gyógytárukban.

Megrendelésnél bekeresendő **két skarnitz adavét** mellett küldetik. (13 22—25)

„THE GRESHAM"

életbiztositó-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: **Ausztriai fiók:**
Fő. József-tér 5. Bécs, Operaring 8.

A társaság vagyona	frcs. 65 576,923.35
Évi bevétel biztositások és kamatból 1879.	frcs. 13 628,702 40
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848)	frcs. 86 000,000 —
A legutóbb tizenkét hónapos utólsó idő alatt a társaságnál	frcs. 58 750,000.—
értékig nyugtatok be ajánlatok, miáltal a legutóbbi 26 év alatt benyujtott ajánlatok összértéke több mint	frcs. 945 062,825 —

értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositások a vidéki ügynök s a magyar és osztrák fiókok által adatnak. (998 7—*)

Mária-czelli

gyomor-cseppek,

jeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen,

és felülmulhatatlan az étvagyhiány, gyomorgyengeség, roszszagu lehellet, szelek, savanyu felbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorérés, hugykőképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás fájás (ha az a gyomorból ered), gyomor üres székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilisztá, lép- és májbetegség, aranyéres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Kapható: Práger Béla ur gyógyszertárában Nagy-Kanizsán, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában és kereskedésében

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Károly,
„az örangyalhoz" czimzett gyógyszertárában
64 14—52 **Kremzierben, Morvaországban.**

Nagy-Kanizsán, nyomatott a kiadó tulajdonos Wajdits József gyorssajtóján.